

LEPPÄVIRTA

Yrittämisen
virtaa

LEPPÄVIRRRAN KUNTA

TOIMINTAKERTOMUS JA TILINPÄÄTÖS 2008

LEPPÄVIRRRAN KUNTA
PUH (017) 570 911
PL 4 79101 LEPPÄVIRTA
WWW.LEPPAVIRTA.FI

Osa I (sivut 1 – 62)

Tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen
yleinen osa ja laskelmat

Osa II (sivut 1 – 115)

Käyttötalouden hallinnonalakohtainen
sitovien tavoitteiden toteutuminen

Osa III (sivut 1 -24)

Liitteet

- Tuloslaskelma
- Rahoituslaskelma
- Tase
- Tilinpäätöksen liitetiedot

Osa IV (sivut 1 – 8)

Henkilöstötilinpäätös

Osa I

Tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen
yleinen osa ja laskelmat

SISÄLLYSLUETTELO

OSA I	1
1. KUNNANJOHTAJAN KATSAUS	1
2. TALOUDELLINEN KEHITYS *)	2
2.1. Yleinen taloudellinen kehitys	2
2.2. Leppävirran kunnan toiminnan ja talouden kehitys	4
2.3. Kunnan henkilöstö	5
2.4. Selonteko sisäisen valvonnan järjestämisestä	6
3. KUNNAN TYÖLLISYYS-, TYÖPAIKKA- JA VÄESTÖTIETOA	7
3.1. Työllisyys ja työpaikat	7
3.2. Väestökehitys	11
3.3. Huoltosuhteen kehitys	15
4. TULOSLASKELMA JA SEN TUNNUSLUVUT	18
4.1.1. Toimintamenot (brutto) hallinnonaloittain	20
4.1.2. Toimintamenot menolajeittain	21
4.1.3. Toimintatuotot	22
4.1.4. Toimintakate (nettomenot)	23
4.2. Muut tuloslaskelman erät	29
4.2.1. Verotulot ja valtion osuudet	29
4.2.2. Verotulot	31
4.2.3. Valtionosuuksissa 4,5 % kasvu	36
4.2.4. Korkotuotot ja korkokulut	37
4.2.5. Muut rahoituskulut – rahastoista alas kirjaus	37
4.2.6. Muut rahoitustuotot	37
4.3. Poistot	38
4.4. Vuosikate	38
5. RAHOITUSLASKELMA JA SEN TUNNUSLUVUT	39
5.1. Tulorahoituksen riittävyys investointeihin ja lainan lyhennyksiin	40
5.2. Investointien tulorahoitus- % ja pääomamenojen tulorahoitus- %	40
5.3. Lainanhoitokate	40
5.4. Maksuvalmius	42
5.4.1. Kassavarat ja sijoitukset 31.12. milj. euroa (sisältää rahastosijoitukset)	42
5.4.2. Kassan riittävyys 31.12.2008	42
6. TASE JA SEN TUNNUSLUVUT	43
6.1. Taseen kehitys	44
7. KUNNAN KOKONAISTULOT JA – MENOT	45
8. KUNTAKONSERNIN TOIMINTA JA TALOUS	46
8.1. Yhdistelmä konsernitilinpäätökseen sisältyvistä yhteisöistä	46
8.2. Tytäryhtiöiden toiminnan tuloksellisuuden ja taloudellisen aseman seuranta ja raportointi	46
8.3. Konsernituloslaskelma 2008	48
8.4. Konsernin rahoituslaskelman tunnusluvut	49
8.5. Konsernitase 31.12.2008	50
9. TILIKAUDEN TULOKSEN KÄSITTELY	52
10. TALOUSARVION TOTEUTUMINEN	52
10.1. Määrärahojen ja tuloarvioiden toteutuminen	52
10.1.1. Käyttötalouden toteutuminen	52
10.1.2. Tuloslaskelmaosan toteutuminen	53
10.1.3. Rahoitusosan toteutuminen	55
10.1.4. Investointien toteutuminen	56
10.1.5. Yhteenvedo talousarvion toteutumisesta	59
11. KUNNAN VASTUUSITOUMUKSET 31.12.2008	62

OSA I

1. KUNNANJOHTAJAN KATSAUS

AALLONHARJALTA ALAS

Leppävirran vinkkelistä vuosi 2008 oli onnistunut. Kuntapalvelujen toimivuus säilyi hyvällä mallilla ja kuntamme osoittautui edelleen mm. vetovoimaiseksi työnantajaksi. Saimme uusia hyvin koulutettuja ammattilaisia moniin avaintehtäviin kuntalaisten arkea ja hyvinvointia turvaamaan. Tässä 'lajissa' menestyminen on oleellista myös jatkossa, sillä ns. suuriin ikäluokkiin kuuluvaa kunnan henkilöstöä siirtyy täysin palvelleina ansaituille eläkepäiville lähivuosina sankoin joukoin. Hyvän johtamisen, esimiestyön ja yhteistyön vaatimukset ovat tätä päivää ja niiden merkitys vain korostuu tulevina vuosina kun kuntapalveluorganisaatiot suurenevät PARAS-hankkeen liikkeellepanemien kuntaliitosten ja yhteistoiminta-alueiden yleistyessä.

Leppävirralle nousi vuoden 2008 aikana ennätysmäärä uusia teollisuus- ja tuotantotiloja. Niissä tarjoutuu työtilaisuuksia isolle joukolle väkeä kunnassamme ja koko talousalueella. Työpaikkojen luomisessa tarvitaan kasvua, kehitystä ja uskallustakin. Erityiset kiitokset käytännön teoista ja tulevaisuuden uskosta tässä asiassa on osoitettava lukuisille leppävirtalaisille yrittäjille ja yrityksille.

Tilaamatta ja yllättäen viime vuoden lopulla alkanut maailmantalouden äkkipudotus on tehnyt tilanteen hyvin haastavaksi yritysten rahoituksen, kaupan ja yleisen elinkeinoelämän toimeliaisuuden suhteen täällä meilläkin. Noususuhdanteen aallonharjan alkaessa murtumaan elossuussuussa 2008 oli työttömyysaste Leppävirralla 8,1 %. Tätä kirjoitettaessa käytettävissä on tuoreimpana tietona helmikuun 2009 työttömyysaste 12,9 %, joka on

3 prosenttiyksikköä korkeampi luku kuin vuotta aiemmin ja on nyt samalla tasolla kuin vuonna 2004. Kotimaisella kulutus- ja palvelukysynnällä sekä elvyttävillä investoinneilla on nyt koetettava pitää yhteiskunnan rattaita pyörimässä pahimman vaiheen yli odoteltaessa ulkomaisen kysynnän palautumista ja talouden elpymistä.

Menneen vuoden osalta kunnan käyttötalous toteutui selvästi parempana kuin mihin talousarviossa oli varauduttu. Syynä oli hyvä kehitys erityisesti toimintatuotoissa ja verotuloissa, mutta myös toimintakulujen melko mallilinen kasvu vertailussa koko kuntakenttään. Tämä sinänsä hyvä tulos ei pelasta Leppävirtaakaan siltä tosiasialta, että kunnan tulot ovat vähenemässä laman seurauksena hiipuvien verotulojen vuoksi. Heikkenevään tilanteeseen voidaan kuitenkin lähteä kohtuullisista asemista aivan starttiviivalta eikä takamatkalta kattamattomien alijäämien ja raskaan velkataakan rasittamina.

Vuosi 2008 oli kunnallisvaalivuosi ja uusi valtuusto on päässyt kiinni edellisen antamin eväin haastavaan tilanteeseen. Valtuusto vastaa mm. toiminnan ja talouden keskeisistä tavoitteista talousarviossa ja vähintään 3 vuoden mittaisella suunnittelukaudella. Pohdittavaa ja päätettävää riittää mm. siinä kuinka lakisääteisten palveluiden järjestämisvastuu hoidetaan, ja siinä, miten kuntapalveluiden rahoitus tasapainoisesti ja kestävästi kehityksen mukaisesti taataan.

Markku Tervahauta, kunnanjohtaja

2. TALOUDELLINEN KEHITYS *)

2.1. Yleinen taloudellinen kehitys Kokonaistuotannon kehitys

Kansainvälinen talouskriisi on iskenyt voimalla myös Suomeen. Suhdannekäännö on tapahtunut ja Suomen talous on taantumassa.

Kokonaistuotannon määrä kasvoi vuonna 2008 keskimäärin 0,9 %, vaikka vuoden lopulla tuotanto supistui jo 2,5 %:n vauhtia. Supistuva ulkomaankauppa on vetänyt Suomen teollisuustuotannon jyrkkään laskuun.

Kokonaistuotantoa piti vuonna 2008 yllä yksityisen ja julkisen palvelutuotannon lisääntyminen.

Suhdannekäännö vuonna 2008 oli seurausta alku- ja teollisuustuotannon kääntymisestä laskuun, kun etenkin metsätalouden ja tehdasteollisuuden kysyntä lähti supistumaan. Kysyntä on laskenut viime kuukausina jyrkästi kaikkialla maailmassa, joten nopeaa kohenemistä ei näillä toimialoilla ole odotettavissa. Kotimaassakin kysyntä heikkenee työttömyyden noustessa, joten Suomen talouden supistuminen on laaja-alaista ja jyrkkää. Kokonaistuotannon odotetaan supistuvan vuonna 2009 n. 5 % ja vuonna 2010 vielä 1,4 %.

Mikäli kansainvälinen talous pääsee takaisin kasvuralle, vuosi 2010 on jo Suomen taloudessakin parempi.

Yksityisen kulutuksen kasvu hidastui

Kotitaloudet lisäsivät vuonna 2008 sekä säästämistään että velkaantumistaan. Yksityisen kulutuksen kasvu hidastui 3,3 %:sta kahteen prosenttiin samalla kun tulot lisääntyivät 2,7 %. Yksityisen kulutuksen arvioidaan laskevan vuonna 2009 1,5 %.

Kotitalouksien velkakanta lisääntyi vuonna 2008 edelleen tuloja nopeammin, joten velkaantumisaste saavutti jälleen uuden ennätyksen 103 % käytettävissä olevista tuloista.

Ansiotasoindeksin kehitys / reaalin ansiotaso

Ansioindeksi nousi nimellisesti 5,2 % vuonna 2008, mutta inflaation kehittymisen vuoksi reaalin ansiotason kasvu jäi 1,1 %:iin. Vuonna 2009 vastaavat kasvuarviot ovat 5 % / 4 %.

Inflaatio kiihtyi vuonna 2008 – loppuvuodesta selkeä hidastuminen

Inflaatio kiihtyi vuonna 2008 ja myös kuluttajahintojen nousu kohosi korkeammalle kuin kertaakaan vuoden 1991 jälkeen. Vaikka inflaatiopaineet alkoivat maailmanlaajuisen taantumän ja raakaöljyn maailmamarkkinahintojen jyrkän laskun vuoksi loppuvuodesta tuntuvasti keventyä, kuluttajahintaindeksi kohosi vuonna 2008 keskimäärin 4,1 % edellisestä vuodesta.

Vuosina 2009 ja 2010 keskimääräisen kuluttajaindeksin arvioidaan kohoavan vajaan 1 %:n.

Työvoiman kysyntä pysyi vahvana vuonna 2008

Työvoiman kysyntä pysyi koko vuoden 2008 vahvana, vaikka kokonaistuotanto alkoi vuoden jälkipuoliskolla vähentyä. Työpaikat lisääntyivät merkittävästi rakentamisessa ja palveluelinkeinossa, mutta vähenivät teollisuudessa. Työllisyysaste nousi vuonna 2008 70,6 %:iin, kun se edellisvuonna oli 69,9 %.

Työttömyysaste aleni v. 2008 keskimäärin 6,4 %:iin, kun se vuotta aiemmin oli keskimäärin 6,9 %. Vuonna 2009 työllisyysaste heikkenee ennusteen mukaan 9 %:iin.

Vuonna 2009 työpaikat vähenevät erityisesti viennin, mutta vähitellen myös kotimaisen kysynnän supistumisen johdosta.

Julkinen kulutus kasvussa 2008

Julkisen kulutuksen määrä on lisääntynyt Suomessa keskimäärin 1,4 % vuodessa tällä vuosikymmenellä, mikä on hieman hitaampaa vauhtia kuin euroalueella keskimäärin (2 %). Vuonna 2008 julkinen kulutus lisääntyi kaksi kertaa edellisvuotta nopeammin, 1,7 %.

Julkinen kulutus on ainoa, jonka arvioidaan kasvavan vuonna 2009 edes hieman (1 %:n lisäys). Vuonna 2010 tiukka rahoitusilanne rajoittaa julkisia kulutusmenoja niin, että kasvu jää 0 prosenttiin.

Kuntien kulutusmenoissa vuonna 2008 yli 7 %:n nimellinen kasvu

Kuntien kulutus on lisääntynyt tällä vuosikymmenellä nimellisesti 6 %, mutta reaalisesti keskimäärin runsaan prosentin vuodessa. Kuntien kulutuksen reaalkasvu 2000-luvulla on johtunut suurelta osin sosiaali- ja terveyspalvelujen määrän kasvusta, joskaan väestön ikääntyminen ei vielä tällä vuosikymmenellä ole juurikaan lisännyt kuntien menopainetta.

*Lähde:

VVM: Taloudellinen katsaus, kevät 2009

KL: Kuntapalvelujen pelastusohjelma 11.2.2009

Taluskriisin myötä kuntien tulokehitys heikkenee merkittävästi, ja kunnat joutuvat hillitsemään menojen kasvua. Kuntien kulutuksen volyymin kasvu hidastuu vuonna 2009 n. 0,5 %:iin ja vuonna 2009 reaalikulutus supistuu prosenttiin. Nimellisen kulutuksen kasvu hidastuu vuonna 2009 4 %:iin ja vuonna 2010 edelleen n. 2,5 %:iin.

Rahamarkkinoiden tila ja korkokehitys

Rahamarkkinoilla pankkien välinen heikko luottamus nosti vuoden 2008 lokakuulle saakka markkinakorkoja. Lievitystä rahoitusmarkkinoiden syveneviin ongelmiin on haettu alentamalla korkoja ja lisäämällä likviditeettiä markkinoilla.

Finanssimarkkinoiden kriisi ei vielä ole ohi. Markkinoilla luottoriskit hinnoitellaan edelleen korkeiksi ja lainamarginaalit ovat nousussa.

Korkojen lokakuussa 2008 alkanut lasku on jatkunut tasaisena koko alkuvuoden 2009.

3 kk:n euribor-korko vuonna 2008 oli keskimäärin 4,8 %. Vuosien 2009 ja 2010 ennuste on 2,0 %. Valtion obligatioiden 10 vuoden pitkä korko v. 2008 oli keskimäärin 4,3 %. Ennuste vuodelle 2009 on 4,1 % ja vuodelle 2010 4,4 %.

Lähivuosien näkymät

Maailmatalouden taantumasta elpymisen odotetaan alkavan vuonna 2009, mutta riski taantumasta muuttumisesta globaaliksi lamaksi on edelleen varteenotettava. Mikäli maailmantalous toipuu taantumasta vuoden 2010 aikana, ovat myös Suomen kansantalouden näkymät vuonna 2011 jälkeen valoisampia. Talouskasvun arvioidaan olevan vuonna 2011 jopa pitkän ajan keskimääräistä kasvua nopeampaa.

Taantumaa edeltäviin kasvulukuihin ei kuitenkaan enää päästä, sillä väestön ikääntymisestä johtuvat tarjontarajoitteet heikentävät tällöin jo talouden kasvupotentiaalia.

Suomi kohtasi taantumana vahvan julkisen talouden tukemana. Julkinen talous heikkenee kuitenkin lähivuosina jyrkästi. Vaikka talouden elpyminen vahvistaa julkista taloutta jälleen vuodesta 2011 lähtien, arvioidaan julkisen talouden olevan ilman uusia kasvua tukevia tai julkista taloutta vahvistavia toimia vuonna 2013 edelleen selvästi alijäämäinen.

Kuntatalouden alijäämä syvenee – verotulot supistuvat

Kuntatalouden näkymät ovat taluskriisin myötä huonontuneet nopeasti. Vuonna 2008 talustilanne oli vielä kohtuullinen, joskin kuntatalous koheni tulojen nopeaan kasvuun suhteutettuna odotettua vähemmän. Vuonna 2009 ja 2010 kuntien tulokehitys on erittäin heikkoa, verotulot supistuvat vuonna 2009 ja kasvavat vuonna 2010 vaimeasti.

Talustilanteen kiristyessä kunnat joutuvat hillitsemään menojen kasvua talouden tasapainottamiseksi.

Kunta-alan ansiotason nousu jää vuonna 2009 palkkasopimuksen etupainotteisuuden vuoksi vaimeammaksi kuin vuonna 2008. Ansiotason vajaan 4 %:n nousu on kuitenkin suhdannetilanteeseen nähden nopeaa.

Kuntasektorin vuoden 2009 ja vuoden 2010 tasapainokehitys riippuu pitkälti siitä, missä määrin ja miten nopeasti kunnat kykenevät hillitsemään menokehitystään sekä luonnollisesti kunnallisveroasteeseen liittyvistä päätöksistä. Taluskriisin aiheuttama kuntatalouden kiristyminen säteilee kuntiin tuntuvasti vielä usean vuoden ajan siitäkin huolimatta, että yleinen talustilanne alkaisi vuonna 2010 asteittain parantua.

Taluskriisi tulee kunnille erittäin hankalaksi aikaan, sillä kunnissa tulisi varautua kauteen, jolloin väestön ikääntymisen alkaa lisätä palvelujen kysyntää ja kustannuksia samalla kun talouskasvu hidastuu. Suhdanneherkkien yhteisöverotulojen romahdus tuntuu kuntien taloudessa nopeasti tulojen menetyksenä.

2.2. Leppävirran kunnan toiminnan ja talouden kehitys

Vuoden 2008 tulos ennustettua parempi

Leppävirran kunnan tilinpäätös muodostui lähes 1,550 milj. euroa ennustettua paremmaksi. Talousarvio oli laadittu lähes 0,585 milj. euroa alijäämäiseksi, mutta lopullinen tulos kääntyi 0,926 milj. euroa ylijäämäiseksi.

Hyvän tuloskehityksen taustalla on useita myönteisiä tekijöitä; maltillinen menokehitys, odotettua parempi toimintatulojen ja rahoituserien sekä verotulojen toteutuminen.

Maltillinen menokehitys jatkui

Edellisvuoden tapaan pystyttiin vuonna 2008 toimintakulujen kasvu edelleen painamaan neljän prosentin tuntumaan, mikä on selkeästi alle kuntien keskimääräisen 7,2 %:n kasvun.

Perusturvalautakunnan, koulutoimen ja teknisen toimen tulosalueilla kasvut olivat keskimääräistä suuremmat, kun taas muilla hallinnonaloilla menot pysyivät edellisvuoden tasolla tai jopa laskivat.

Palkkamenoissa kohtuullinen kasvu

Kunnan palkkamenojen kasvu jäi 0,3 %:iin kunnan ulkoistaessa vuoden aikana useita toimintojaan. Vertailukelpoinen palkkamenojen kasvu on 3,5 %.

Ostopalvelumenot olivat yli 9 %:n kasvussa.

Vuosikatteen kohentuminen jatkui

Juoksevien menojen jälkeen vuosikate riitti poistoihin 127,5 %:sti. Vuosikatteesta jäi yli miljoona euroa käytettäväksi lainojen lyhennyksiin, rahoituskuluihin ja uusinvestointien rahoittamiseen.

Vuosikymmenen investointivuosi

Investointien määrä kohosi lähes 8,6 Milj. euroon, mikä on suurin investointien määrä yli kymmeneen vuoteen. Myös nettoinvestointien määrällä mitattuna investointitaso kohoaa merkittävämmäksi vuosikausiin.

Lainakanta kaksinkertaistui

Investointien rahoittamiseksi kunta otti uutta lainaa 3,0 milj. euroa. Kunnan lainakanta näin kohosi edellisvuoden 2,8 milj. eurosta lähes 5,5 milj. euroon. Hyvä tilikauden

tulos mahdollisti sen, että budjetoidusta 6,5 milj. euron lainanotosta jäi toteutumatta 3,5 milj. euroa.

Kunnan omavaraisuusaste edelleen hyvää 79 %:n tasoa

Kunnan omavaraisuus velkaantumisesta johtuen hieman laski edellisvuodesta, mutta hyvästä tuloksesta johtuen kunnan oma pääoma kasvoi lähes miljoona euroa.

Yhteisöverotuloissa jyrkkä 20 %:n lasku

Vaikka yhteisöverotulot laskivat reippaasti, ylsivät verotulot yhteensä kohtuulliseen 5,3 %:n kasvuun ansiotulojen verokertymän kohotessa yli 8 %.

Hyvä työllisyyskehitys jatkui – loppuvuodesta työllisyys selkeästi heikentyi

Vuonna 2008 Leppävirran kunnan keskimääräinen työttömyysaste laski 9,1 %:iin, Pohjois-Savon alueen keskimääräinen työttömyysasteen ollessa 9,9 %. Loppuvuodesta työllisyysaste jo selkeästi heikkeni.

Leppävirran työttömyysaste helmikuussa 2009 oli kohonnut 12,9 %:iin, mikä oli 0,3 % heikompi kuin Pohjois-Savossa keskimäärin. Leppävirran kunnan työttömyysaste on heikentynyt edellisvuoden helmikuusta 3,1 %.

Kunnan toimintojen uudelleenjärjestelyt jatkuivat vuonna 2008

Kansalaisopisto-, kulttuuri- ja liikunta-, laboratorio- ja terveydenhuolto- sekä palkanlaskentapalveluissa siirryttiin kunnan omasta palvelutuotannosta ostopalveluihin.

Perusterveydenhuollon ja vanhusten laitoshoidon yhteistoiminta-alueen muodostamiseen liittyvä selvitystyö on valmis ja lopulliset päätökset asiassa on tehtävä huhtikuun 2009 loppuun mennessä

Elokuussa 2008 yhdeksän Pohjois-Savon kuntaa ja sairaanhoitopiiri tekivät aiesopimuksen, johon kirjattiin liikelaitoksen tavoitteiden asettamisen lähtökohdat ja työsuunnitelma ko. palvelujen järjestämisen siirtämisestä kunnista perustettavalle KYS:n alaiselle liikelaitokselle. Lopulliset, sitovat päätökset kuntien on tehtävä huhtikuun 2009 loppuun mennessä.

Seudullisen ympäristöpalveluyksikön perustaminen

Varkauden, Pieksämäen, Joroisten, Heinäveden ja Leppävirran kuntien yhteisestä ympäristöterveydenhuollon ja ympäristön suojelun ympäristöyksikön perustamisesta tehtiin päätös vuonna 2008. Uusi Keski-Savon ympäristölautakunta aloitti vuoden 2009 alussa toimintansa. Seudullisten ympäristöpalveluiden isäntäkuntana toimii Leppävirta.

Tytäryhtiöiden toiminnalliset muutokset ja järjestelyt

Virkistysuimala Leppäkerttu Oy:n toiminnoiksi siirtyi Leppävirran kunnalta liikunta- ja kulttuuripalvelut 1.4.2008 alkaen. Vuoden 2008 aikana yhtiö uudelleen organisoivat perustoimintansa. Energiansäästöohjelma käynnistettiin. Vuonna 2008 aloitettiin lisäksi turva- ja palojärjestelmän uusiminen vanhaan hotellirakennukseen. Saneeraus päättyi keväällä 2009, jolloin myös vanhan hotellin huoneiden remontti päättyi. Leppäkerttu Oy:n investoinnit ko. kunnostustöihin on n. 0,068 milj. euroa. Virkistysuimala Leppäkerttu Oy:n palveluksessa vuoden 2008 lopussa oli 11 henkilöä.

Leppävirran Kiinteistö Oy:n toiminnoissa ei vuoden 2008 aikana tapahtunut toiminnallisia uudistuksia tai muutoksia. Notkola-talon purkaminen Sorsakoskella käynnistyy vuoden 2009 alussa ja päättyy kesäkuun 2009 loppuun mennessä. Yhtiön taloudellisessa tilanteessa ei vuoden 2008 aikana tapahtunut oleellista muutosta. Leppävirran Kiinteistö Oy toimintavuoden aikana kunnosti huoneistoja yhteensä lähes 0,360 milj. eurolla, mikä on lähes kaksinkertainen määrä edellisvuoteen verrattuna.

Jyrkkä taantuma edellyttää korjaavia toimenpiteitä

Talouden raju heikkeneminen ja verotulojen jyrkkä alkuvuoden laskukehitys kärjistävät kunnan tulojen ja menojen välistä ristiriitaa.

Kunnan jo vuonna 2008 alkanut yhteisöverojen lasku on alkuvuonna jatkunut ansiotulojen verokertymän säilyessä edellisvuoden tasolla. Työllisyystilanteen heikkeneminen on myös osaltaan vaikuttamassa verotulojen laskuun.

Vuoden 2009 verotuloarvioita joudutaan tarkistamaan alaspäin. Leppävirran kunnan osalta se arviolta on n. 0,5 -0,8 milj. euroa. Alkuvuodesta 2009 toteutettu yhden prosentin säästövelvoite osaltaan tasaa tätä menetystä.

Tällaisessa talousahdingossa on haasteellista säilyttää saavutettu palvelutaso. Kun palveluiden rahoitus on

täysin riippuvainen julkisen talouden kunnosta, säästöjä tuovat ja toimintojen tehostamiseen liittyvät toimet kuten työprosessien ja -ketjujen sekä palveluverkkojen toimivuuden tarkastelu korostuvat entisestään.

On pystyttävä nostamaan esiin palvelutuotannon taloudelliset ja tuotannolliset muutostarpeet ja niiden oireet niin, että meille muodostuu käsitys palvelujen taloudellisuudesta, henkilöstöstä ja prosessien sujuvuudesta.

Valtion lisätoimenpiteitä tarvitaan

Valtion alkuvuodesta 2009 tekemät kuntapalvelujen turvaamiseen tähtäävät päätökset, kuten mm. yhteisöveron kuntaosuuden määräaikainen korottaminen kompensoi osin verotulojen supistumista. Ilman valtion lisätoimia kunnat ajautuvat kestävämpään taloustilanteeseen ja vaarana on, että kuntien on tehtävä kovia säästöpäätöksiä, otettava lisävelkaa ja korotettava veroja.

2.3. Kunnan henkilöstö

Leppävirran kunnan henkilöstön kokonaismäärä vuoden 2008 lopussa oli 732 henkilöä, josta vakinaista henkilöstöä oli 582. Henkilöstöä yhteensä oli 5 ja vakinaista 7 vähemmän kuin 31.12.2007.

Henkilöstön määrän kehitykseen ovat vaikuttaneet mm. kunnan omana toimintana hoidettujen laboratorio- ja työterveyshuoltopalvelujen siirtyminen kuntien yhteisiin liikelaitoksiin sekä liikunta- ja kulttuuripalveluita tuottavan henkilökunnan siirtyminen kunnan omistaman Leppäkerttu Oy:n palvelukseen.

Käyttötalouden palkkamenojen kasvu vuodesta 2007 oli 2,2 % eli selvästi vähemmän kuin virka- ja työehtosopimuksista johtuva noin 4 %:n palkkakustannusten nousu.

Henkilöstön työstä poissaolot sairauden vuoksi vuonna 2008 olivat yhteensä 8700 työpäivää, mikä on 493 päivää vähemmän kuin vuonna 2007. Leppävirran kunnan henkilökunnan sairaus poissaoloja on viimeksi ollut tätä vähemmän vuonna 2002.

Yksityiskohtaisempia tietoja Leppävirran kunnan henkilöstöstä on tähän toimintakertomukseen sisältyvässä henkilöstötilinpäätöksessä.

2.4. Selonteko sisäisen valvonnan järjestämisestä

1. Sisäinen valvonta

Kunnan sisäisen valvonnan ohjeessa sisäinen valvonta on vastuutettu osastopäälliköille tulosalueilla ja tulosityksiköissä sekä tulosalueen esimiehille tulosityksiköissä.

Sisäisestä valvonnasta on järjestetty koulutusta osastopäälliköille ja tulosalueen esimiehille syyskuussa 2005, kouluttajana Oy Auditor Ab JHTT -yhteisö sisäisen valvonnan suunnitelmat ja kertomukset paikalliskoulutuksena sekä marraskuussa 2008 sisäisestä valvonnasta ja konsernivalvonnasta aluekoulutuksena.

Sisäisen valvonnan kehittämisessä oleellista on sen suunnitelmallisuus kaikilla toimialoilla, tulosalueilla ja tulosityksiköissä. Samoin sisäisen valvonnan kertomusten ja pöytäkirjojen raportointi tulee järjestää kolmannesvuosittain liittyen talousarvion tavoitteiden ja toteutumisen seurantaan.

Tytäryhtiöiden konsernivalvonnasta on määräykset kunnan konserniohjeissa sisältäen mm. konserniohjausta ja – johtamista koskevassa osassa raportointivelvollisuuden kunnanhallitukselle kolmannesvuosittain.

Konserniohjausta ja – valvontaa varten em. raportointi sisältää tiedot tytäryhteisön toiminnan tuloksellisuudesta ja taloudellisesta asemasta.

2. Riskienhallinta

Riskienhallinnan järjestämistä varten on tehty vuonna 2008 riskikartoitus, jonka avulla kunta on asettanut raamit riskienhallinnan kokonaisvaltaiselle toteuttamiselle, mikä auttaa riskienhallinnan jalkauttamista organisaatioon.

Raportti riskienhallintaprojektista (20.11.2008) antaa tukea kunnan omille riskienhallintatoimenpiteille ja tunnistettujen riskien jatkokäsittelyyn toimenpidesuunnitelmien tekemistä ja riskienhallinnan kehittämistä varten.

Raportissa riskienhallinnasta on tuotu esiin mm. riskikartoituksen tärkeimmät huomiot ja jatkotoimenpideehdotukset sekä toimenpidesuunnitelma riskin hallintaa varten.

Lisäksi viime vuoden aikana laadittiin osalle kunnan toimialoista ja niiden laitoksille valmiussuunnitelmat normaali- ja poikkeusolojen onnettomuuksia, häiriö- sekä uhkatilanteita varten. Ko. valmiussuunnitelmissa on tuotu esiin varautuminen tilanteeseen ja sen vaatima toiminta tilanteen aikana.

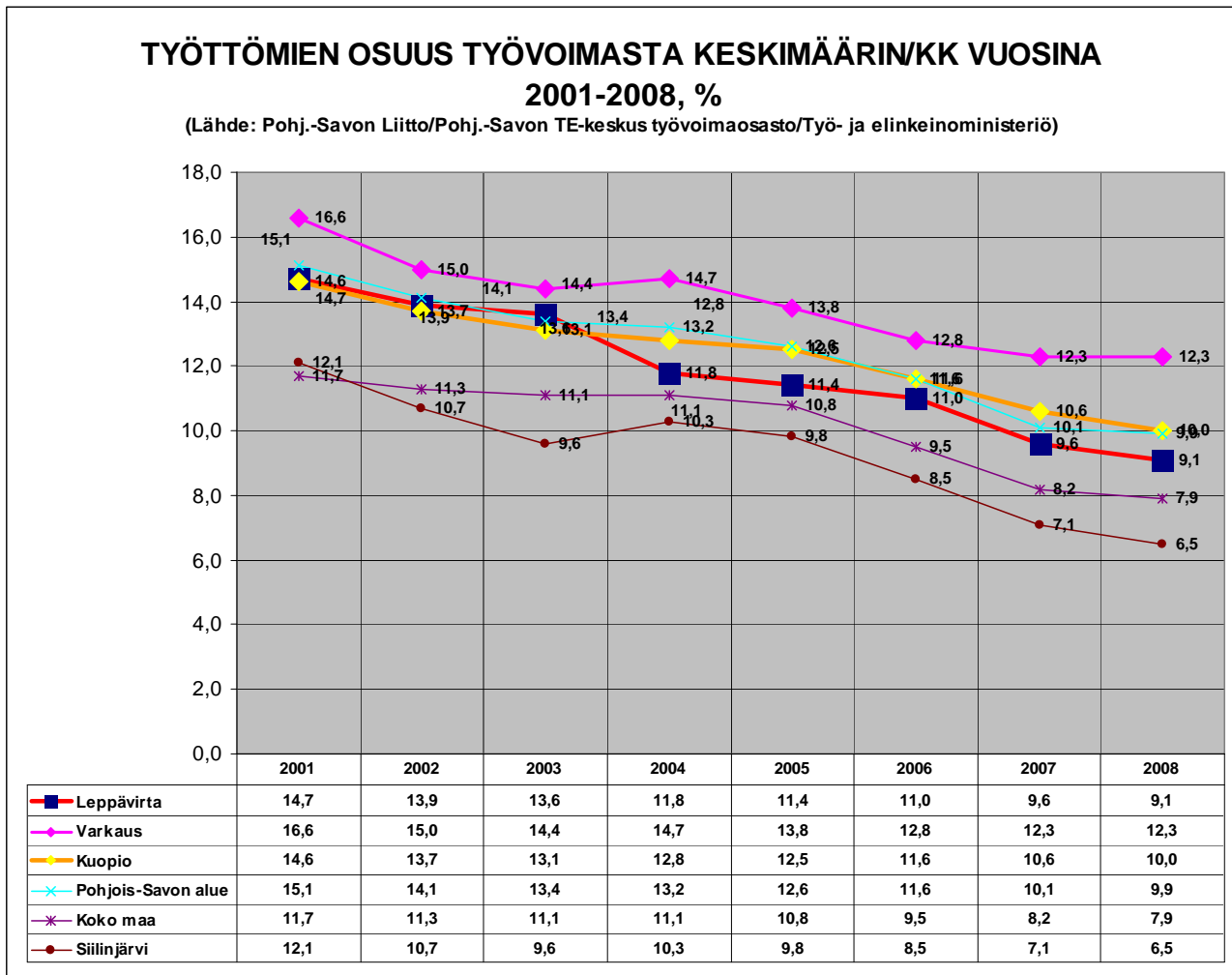
3. Sisäinen tarkastus

Sisäisen tarkastuksen palvelut kunta on ostanut Oy Auditor Ab JHTT -yhteisöltä valtuuston päätöksen mukaisessa laajuudessa. Oy Auditor Ab:n tilintarkastaja toimii myös tarkastuslautakunnan valmistelijana ja sihteerinä.

Tarkastustoiminnan laajuus, kohdentuminen, keskeiset tulokset ja johtopäätökset käyvät ilmi lähemmin kunin vuoden tilintarkastuskertomuksesta ja arviointikertomuksesta

3. Kunnan työllisyys-, työpaikka- ja väestötietoa

3.1. Työllisyys ja työpaikat

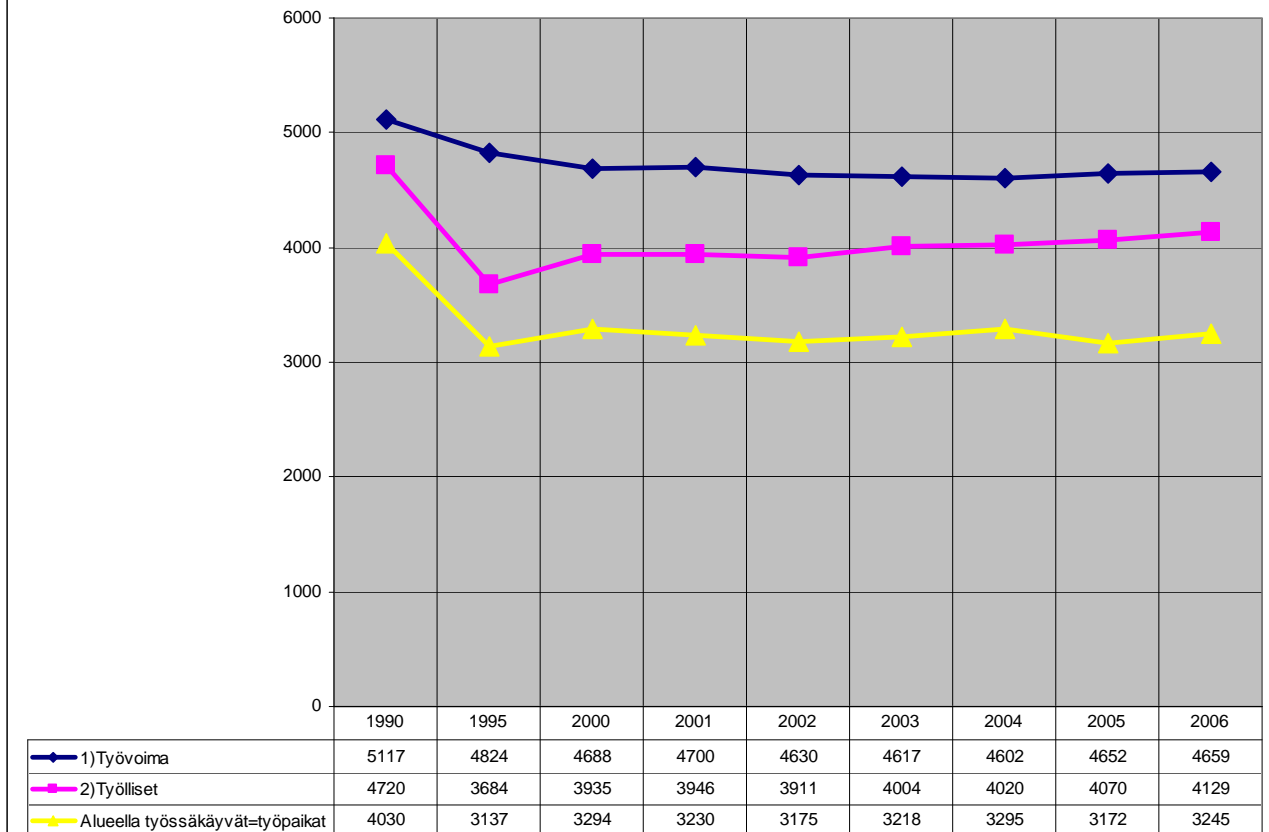
Työ- ja elinkeinoministeriön työnvälitystilaston mukaan työttömien osuus työvoimasta vuonna 2008 koko maassa laski edellisvuoden 8,2 %:sta 7,9 %:iin.

Pohjois-Savossa työttömien osuus työvoimasta oli vuoden 2008 lopussa keskimäärin 9,9 %, mikä on 0,2 % edellisvuotista vähemmän. Leppävirran kunnassa työttömien osuus laski edellisvuoden 9,6 %:sta vuonna 2008 9,1 %:iin. Leppävirran työllisyys kohentui vuonna 2008 koko maata ja Pohjois-Savon aluetta ripeämmin.

Leppävirralla työttömiä työnhakijoita oli vuonna 2008 keskimäärin 425 henkilöä, mikä on 22 vähemmän kuin edellisvuonna. Työttömistä työnhakijoista yli 50 vuotiaita oli keskimäärin 179 henkilöä, pitkäaikaistyöttömiä 80 henkilöä ja alle 25 - vuotiaita 43 henkilöä.

TYÖVOIMA, TYÖLLISET JA TYÖPAIKAT 1990-2006

(Lähde: Pohj.-Savon Liitto/Tilastokeskus)

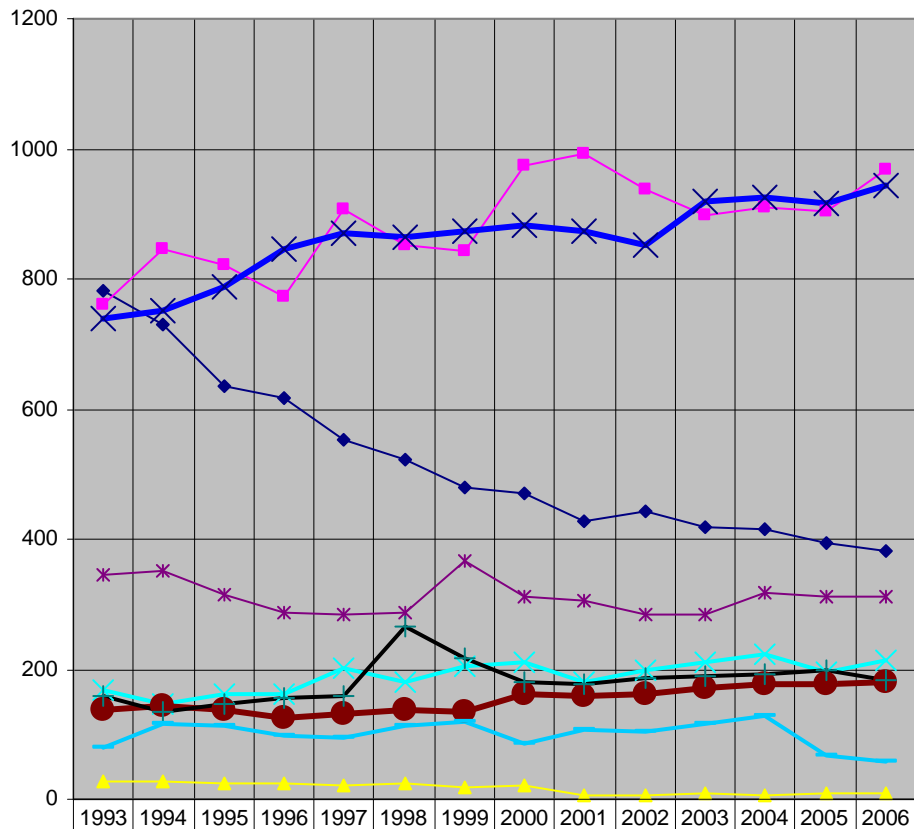
Työvoima

Työvoimaan kuuluvat kaikki ne 17 – 74 – vuotiaat henkilöt, jotka tutkimusviikolla olivat työllisiä tai työttömiä.

Työvoiman määrä vuonna 2006 kohosi 4659 henkilöön, mikä on 7 henkilöä enemmän kuin vuonna 2005. Työllisten määrä kuitenkin kohosi edellisvuodesta 59 henkilöä.

2000 – luvulla työpaikkojen määrä oli alhaisimmillaan vuonna 2005, kohoten vuonna 2006 3245 työpaikkaa, mikä on 73 enemmän kuin vuonna 2005.

TYÖPAIKAT TOIMIALAN MUKAAN 1993-2006 (Lähde: Tilastokeskus)

◆ Maa- ja metsätalous	781	731	635	616	553	522	480	470	427	443	419	416	395	383
■ Teollisuus	759	846	820	773	906	852	843	973	993	936	899	909	903	968
▲ Sähkö-, kaasu- ja vesihuolto	26	27	23	23	22	25	19	20	7	7	10	7	10	9
✕ Rakentaminen	167	146	162	163	203	180	204	210	181	200	210	224	195	213
* Kauppa, majoitus- ja rav. toiminta	346	351	314	286	283	288	366	311	306	285	285	318	311	310
● Kuljetus, varastointi ja tieliikenne	137	144	137	125	132	138	134	163	160	161	172	176	177	179
+ Rahoitus-, kiinteistö- ym. palv.	160	134	147	156	159	267	218	180	176	187	188	193	198	183
✕ Yhteiskunnalliset palvelut	740	750	787	845	869	864	874	883	872	851	918	925	915	942
— Tuntematon toimiala	78	116	112	98	96	112	119	84	108	105	117	127	68	58

Maa- ja metsätalouden työpaikat laskivat vuonna 2006 383:een. 2000 – luvulla maa- ja metsätalouden työpaikat ovat vähentyneet yhteensä 87:llä.

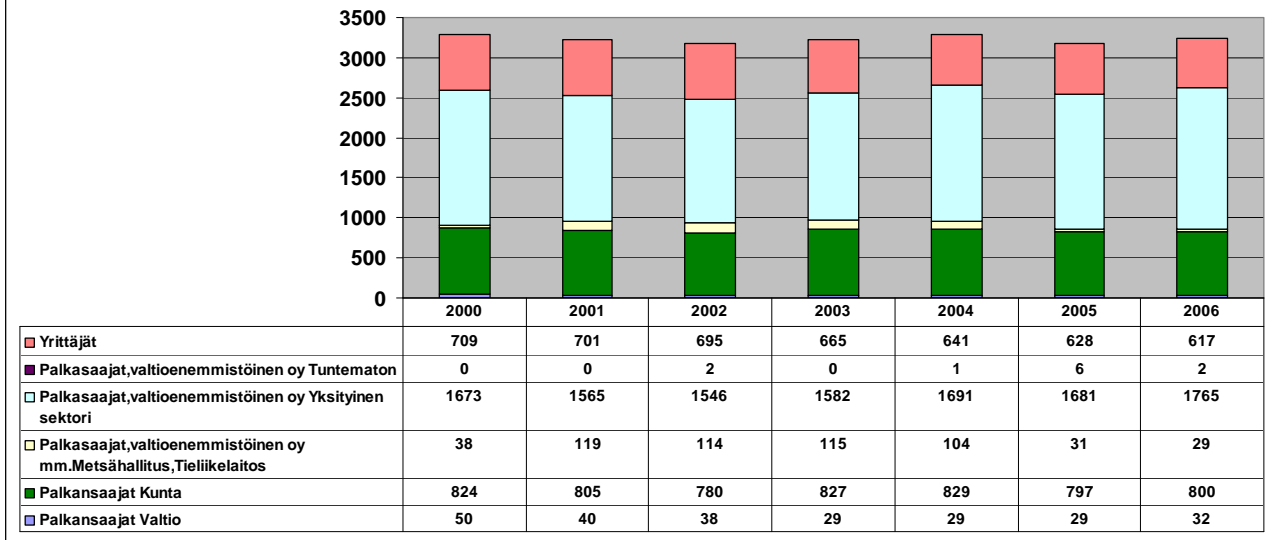
2000 – luvulla teollisuuden työpaikat olivat alhaisimmillaan vuonna 2003, jolloin työpaikkojen määrä jäi alle 900. Siitä teollisuuden työpaikat ovat kasvaneet siten, että vuonna 2006 teollisuuden työpaikkojen määrä oli 968.

Pientä työpaikkalisäystä on ollut rakentamisen sekä kuljetuksen, varastoinnin ja liikenteen toimialoilla. Yhteiskunnallisten palvelujen työpaikkoja vuonna 2006 oli yhteensä 942 (+27 työpaikkaa).

Työpaikkojen määrä laski rahoituksen sekä kiinteistö yms. palvelutoimialoilla.

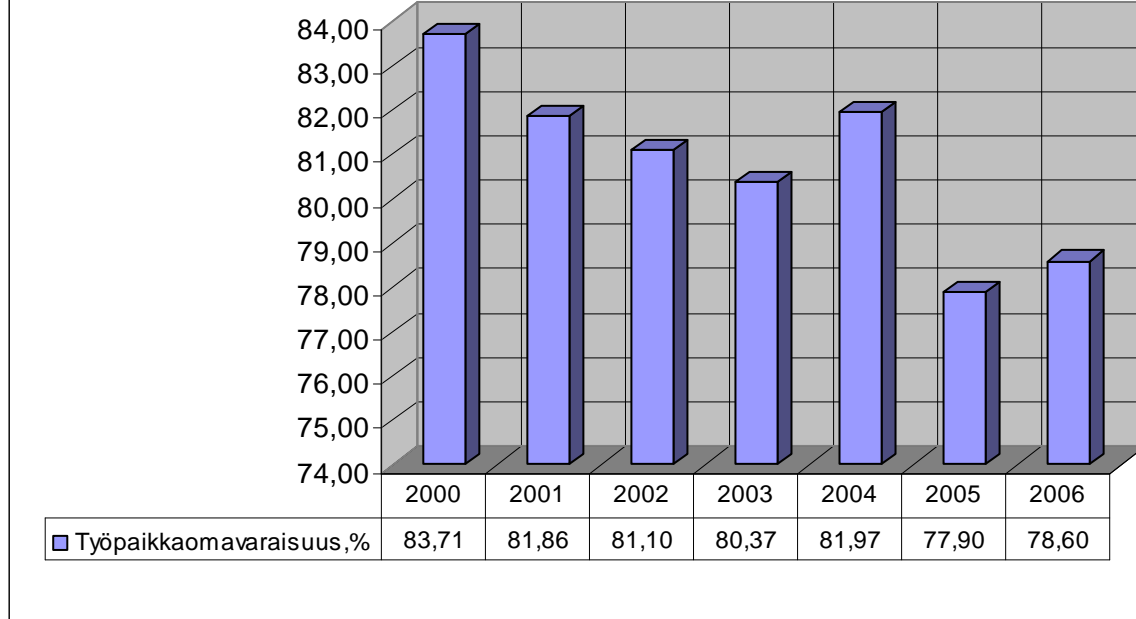
TYÖPAIKAT TYÖNANTAJASEKTORIN MUKAAN

Lähde: Tilastokeskus

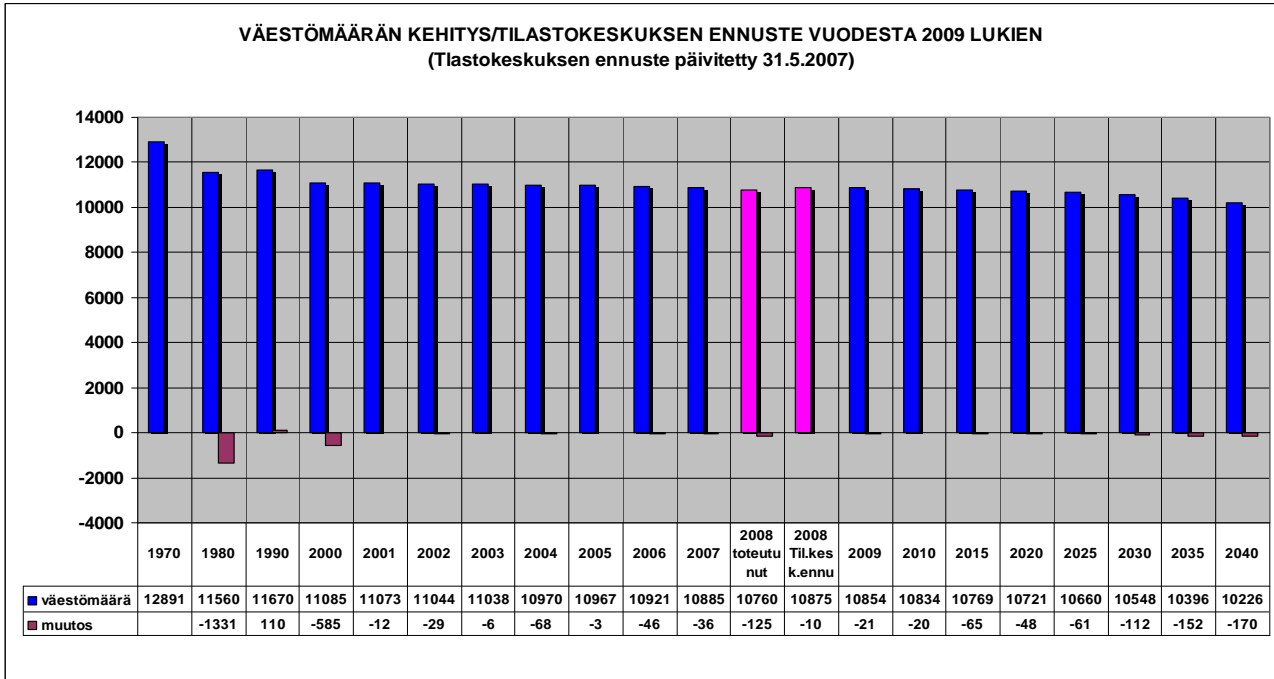
Työpaikat vuonna 2006 jakaantuvat työnantajasektoreittain siten, että yrittäjien osuus oli 617 ja palkansaajien 2628. Yrittäjien osuus edellisvuodesta on laskenut 9:llä, kun taas palkansaajien määrä on kohonnut 84:llä. Palkansaajista yksityisellä sektorilla toimii 1765 (+ 84), kuntasektorilla 800 (+ 3), valtiolla 32 (+ 3) sekä valtioenemmistöisissä osakeyhtiöissä kuten mm. Metsähallitus ja Tieliikelaitos yhteensä 29 (- 2).

Työpaikkaomavaraisuus, %

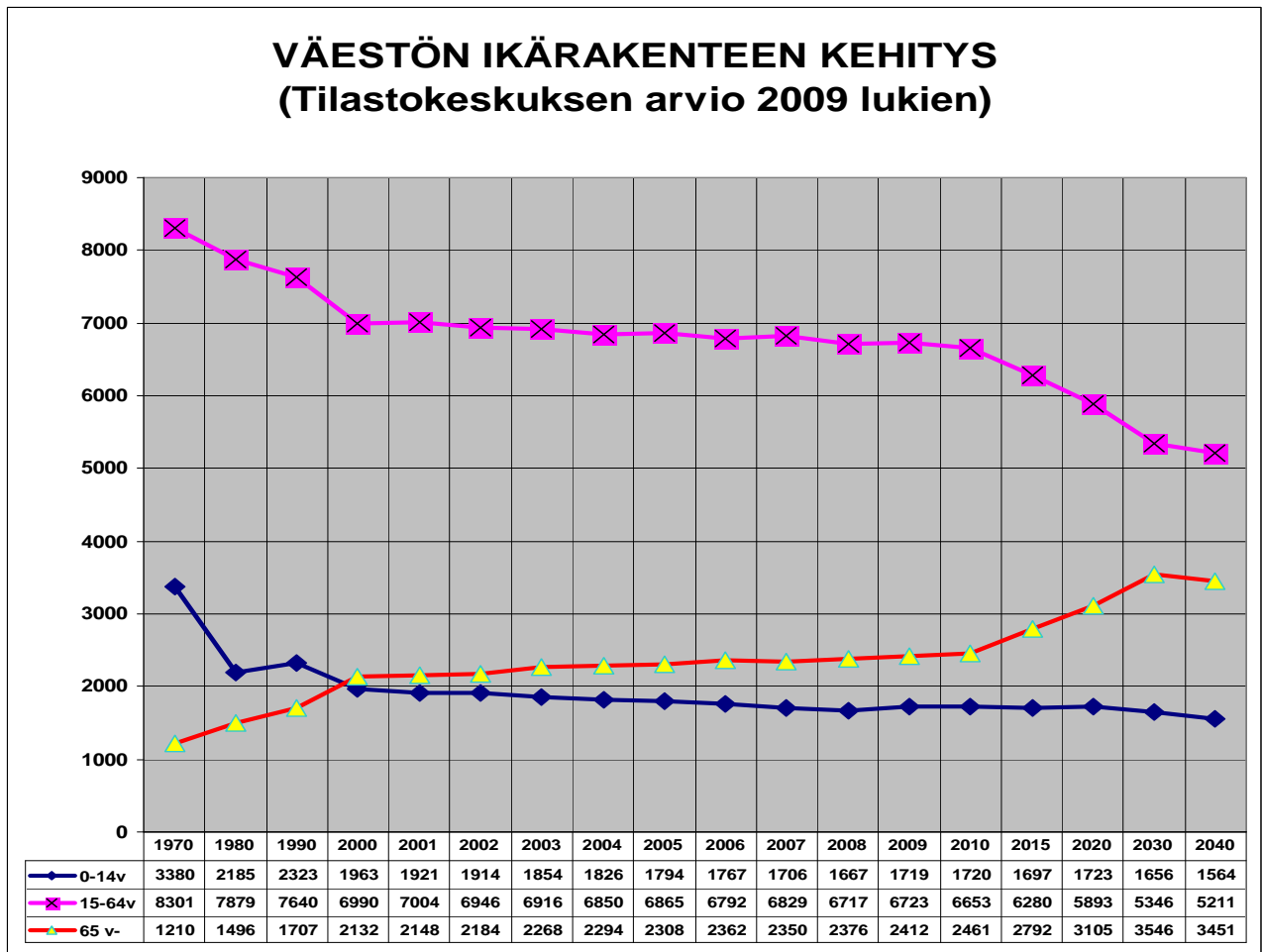

Työpaikkaomavaraisuus koheni työpaikkojen lisääntyessä vuonna 2006 edellisvuoden 77,9 %:sta 78,6 %:iin.

3.2. Väestökehitys

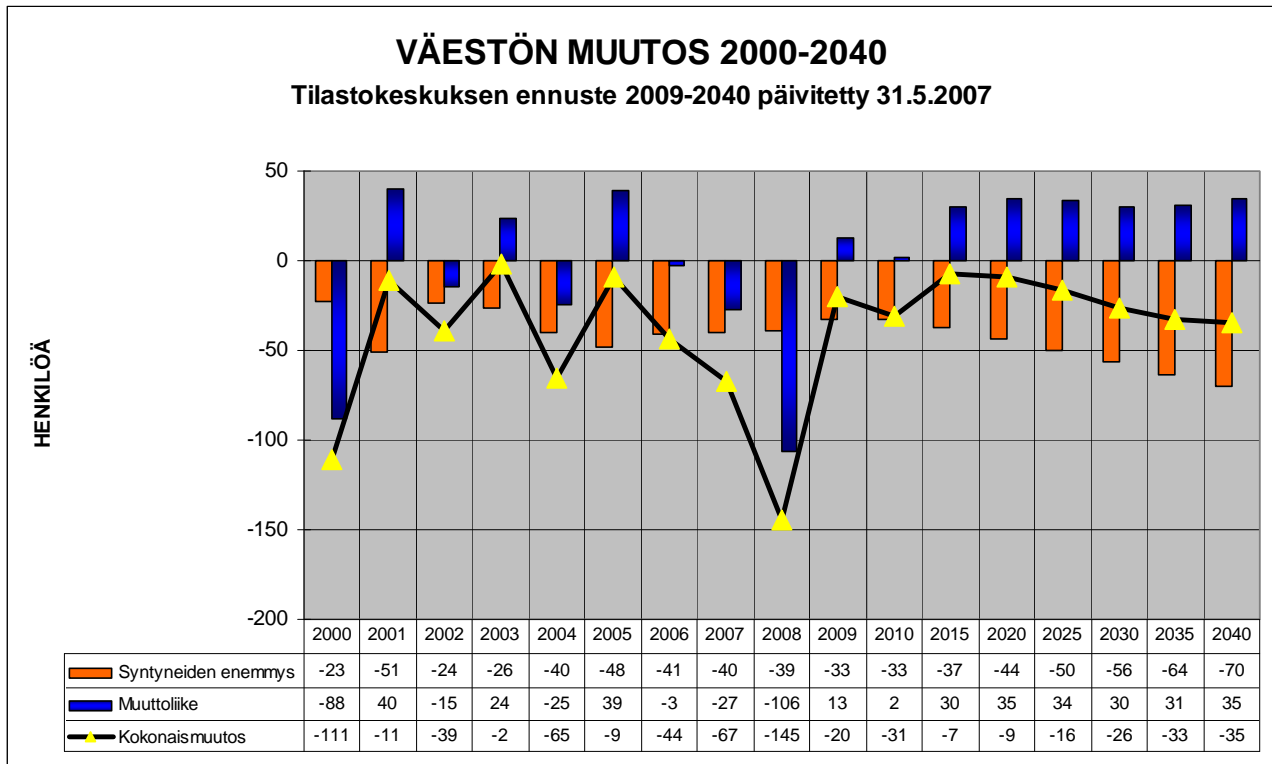

Leppävirran väkiluku vuoden 2008 lopussa oli 10 760 henkilöä, missä on vähennystä edellisvuoteen 125 henkilöä. Tilastokeskuksen ennuste vuodelle 2008 oli 10 875 henkilöä. Poikkeama tilastokeskuksen ennusteeseen on siten -115 henkilöä.

Vuonna 2008 0 – 14-vuotiaiden määrä laski 39:llä ja 15 – 64-vuotiaiden määrä laski 112 henkilöä. Yli 65-vuotiaiden ikäryhmässä väestön lisäys oli 26. Vuoden 2008 lopussa 0 – 14-vuotiaita väestöstä oli 15,5 % (- 0,2 %), 15 – 64-vuotiaita 62,4 % (-0,3 %) ja yli 65-vuotiaita 22,1 % (+0,5 %).

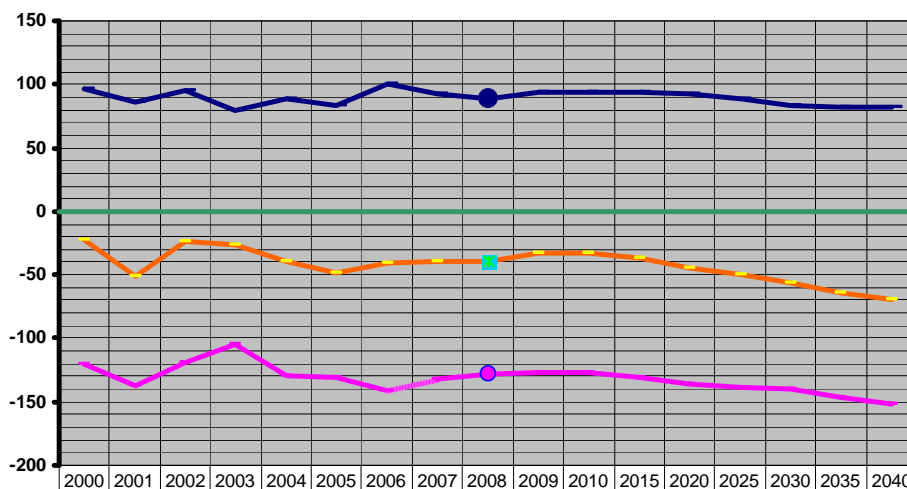
2000-luvulla 0 – 14-vuotiaiden määrä on laskenut 296 henkilöä, 15 - 64-vuotiaiden määrä 273 henkilöä, kun taas yli 65-vuotiaiden määrä on kohonnut 244 henkilöä.

Väestön laskuun vaikutti yli sataan kohonnut negatiivinen muuttoliike sekä syntyneiden enemmys (- 39 henkilöä).

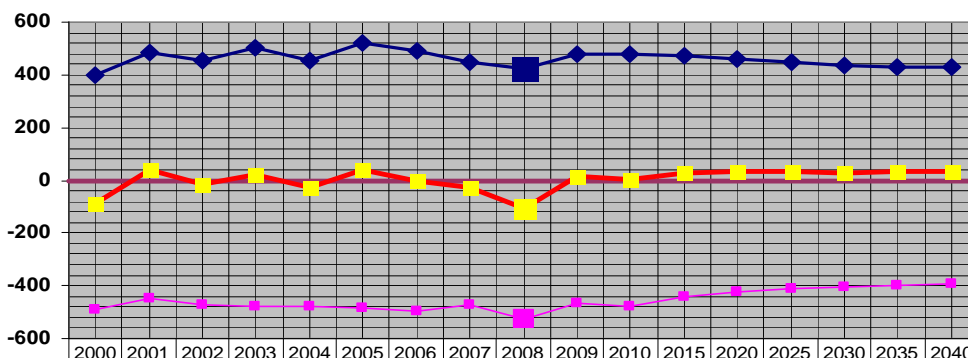
LUONNOLLINEN VÄESTÖLISÄYS 2000 - 2040
2009 lukien Tilastokeskuksen ennuste
 (Lähde: Tilastokeskus; ennuste päivitetty 31.5. 2007)

— Syntyneet	97	86	95	79	89	83	100	92	89	94	94	94	92	88	84	82	82
— Kuolleet	-120	-137	-119	-105	-129	-131	-141	-132	-128	-127	-127	-131	-136	-138	-140	-146	-152
— Luonnollinen väestönlisäys	-23	-51	-24	-26	-40	-48	-41	-40	-39	-33	-33	-37	-44	-50	-56	-64	-70

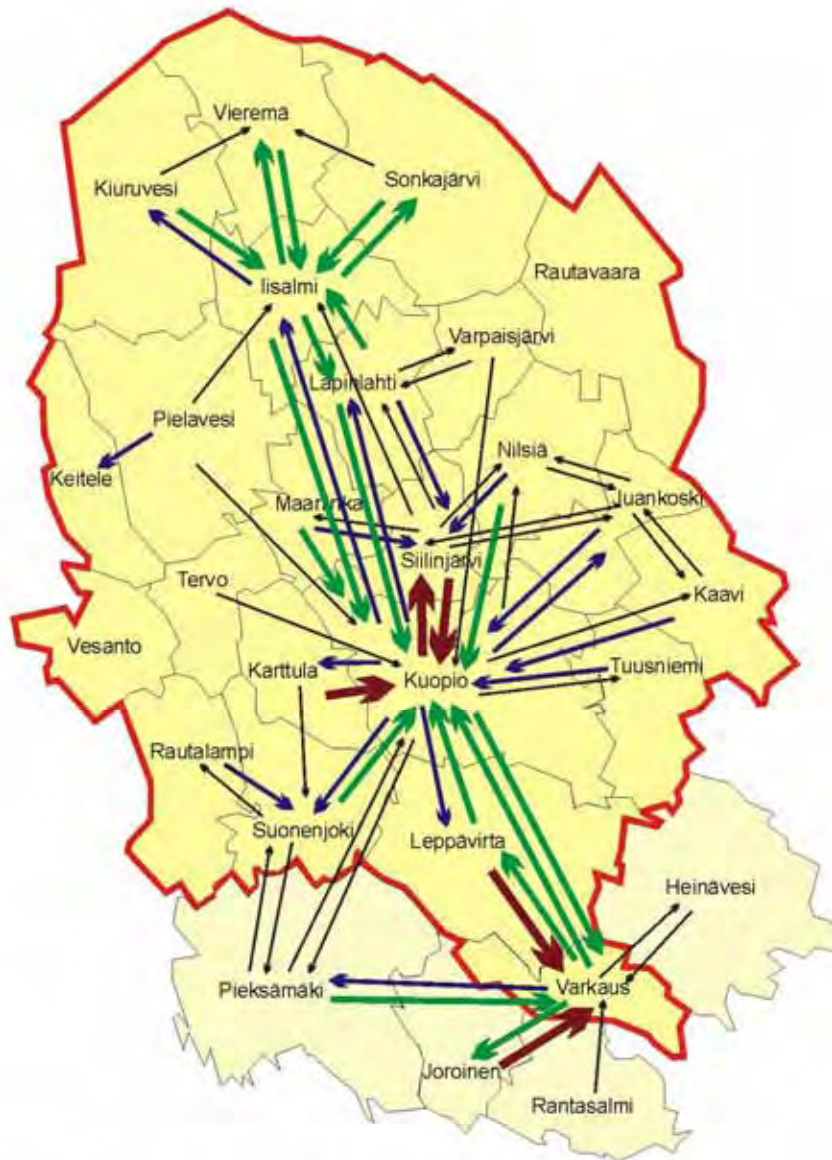
Luonnollinen väestönlisäys vuonna 2008 oli - 39 henkilöä. Syntyneiden määrä laski jälleen alle 90. Kuolleisuus vuonna 2008 oli hieman edellisvuotta alaisempi.

MUUTTOLIIKE 2000 - 2040
2009 lukien Tilastokeskuksen ennuste

— Kuntaan muuttaneet	401	487	455	502	454	523	492	448	423	481	481	473	461	446	435	430	428
— Kunnasta muuttaneet	-489	-447	-470	-478	-479	-484	-495	-475	-529	-468	-479	-443	-426	-412	-405	-399	-393
— Kuntien välinen nettomuutto	-88	40	-15	24	-25	39	-3	-27	-106	13	2	30	35	34	30	31	35

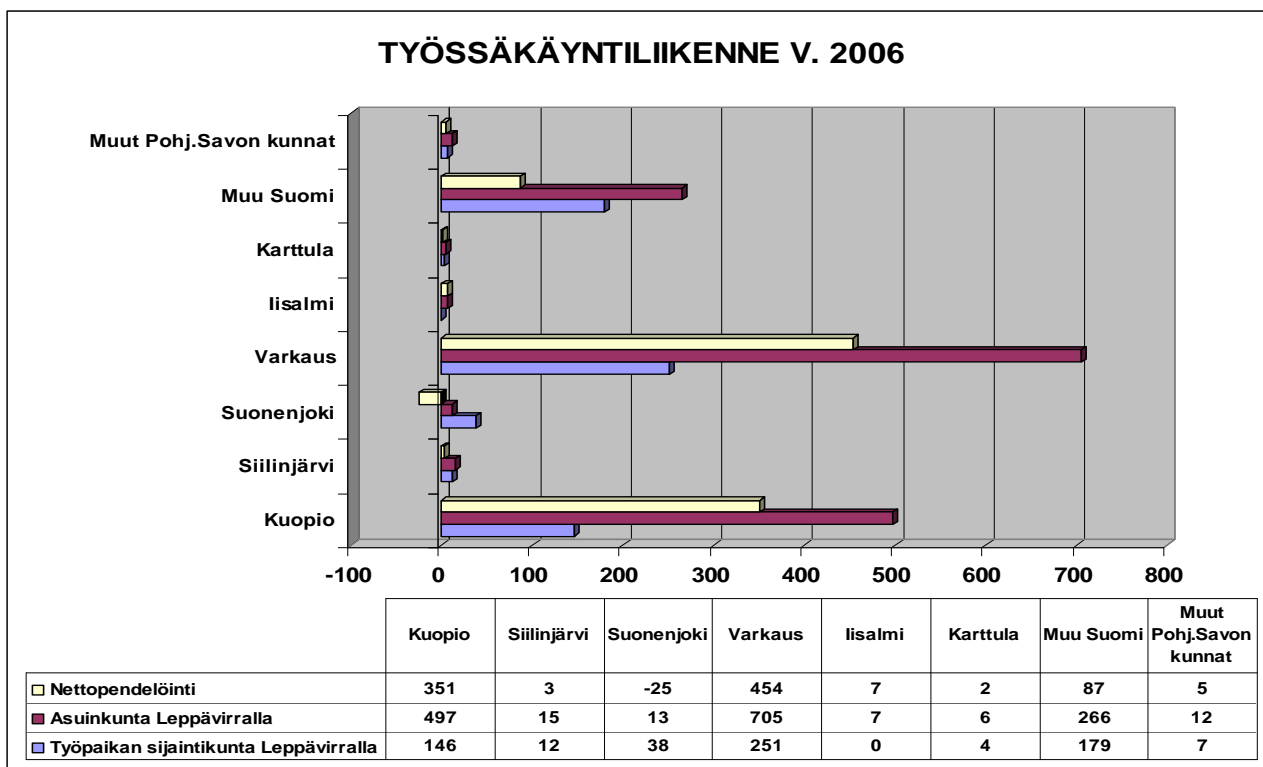
Vuonna 2008 kunnan muuttoliike painui selkeästi negatiiviseksi. Kuntaan muutti 423 henkilöä, mutta kunnasta muutti pois 529 henkilöä. Vuonna 2008 kunnasta poismuutto oli 2000 – luvun korkein. Vuosina 2001, 2003 ja 2005 oli nettomuutto positiivinen.

Työssäkäyntiliikenne Pohjois-Savossa v. 2006
 (sisältää tapaukset joissa työssäkäyntiliikennettä väh. 50)

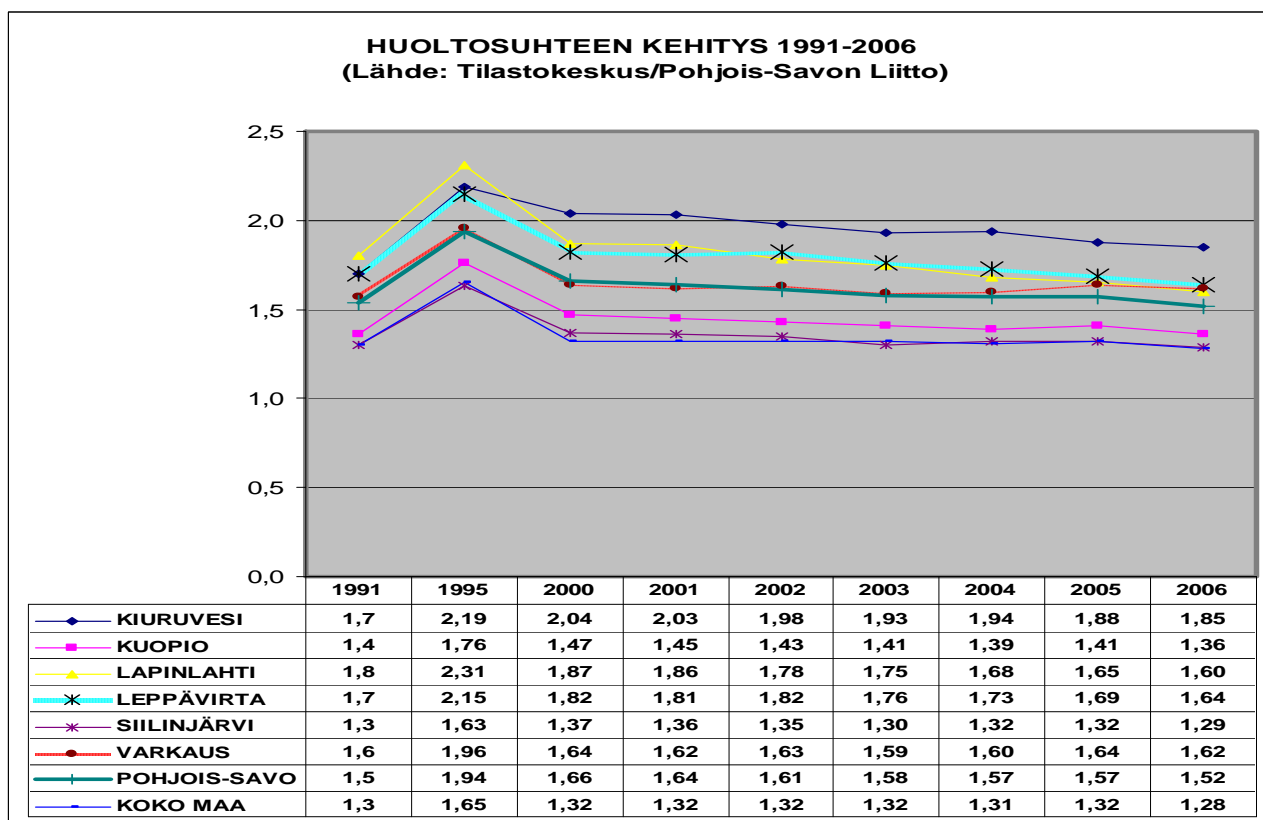
- 50 - 100 henkeä
- 101 - 200 henkeä
- 201 - 500 henkeä
- 501 - henkeä

Lähde: Tilastokeskus

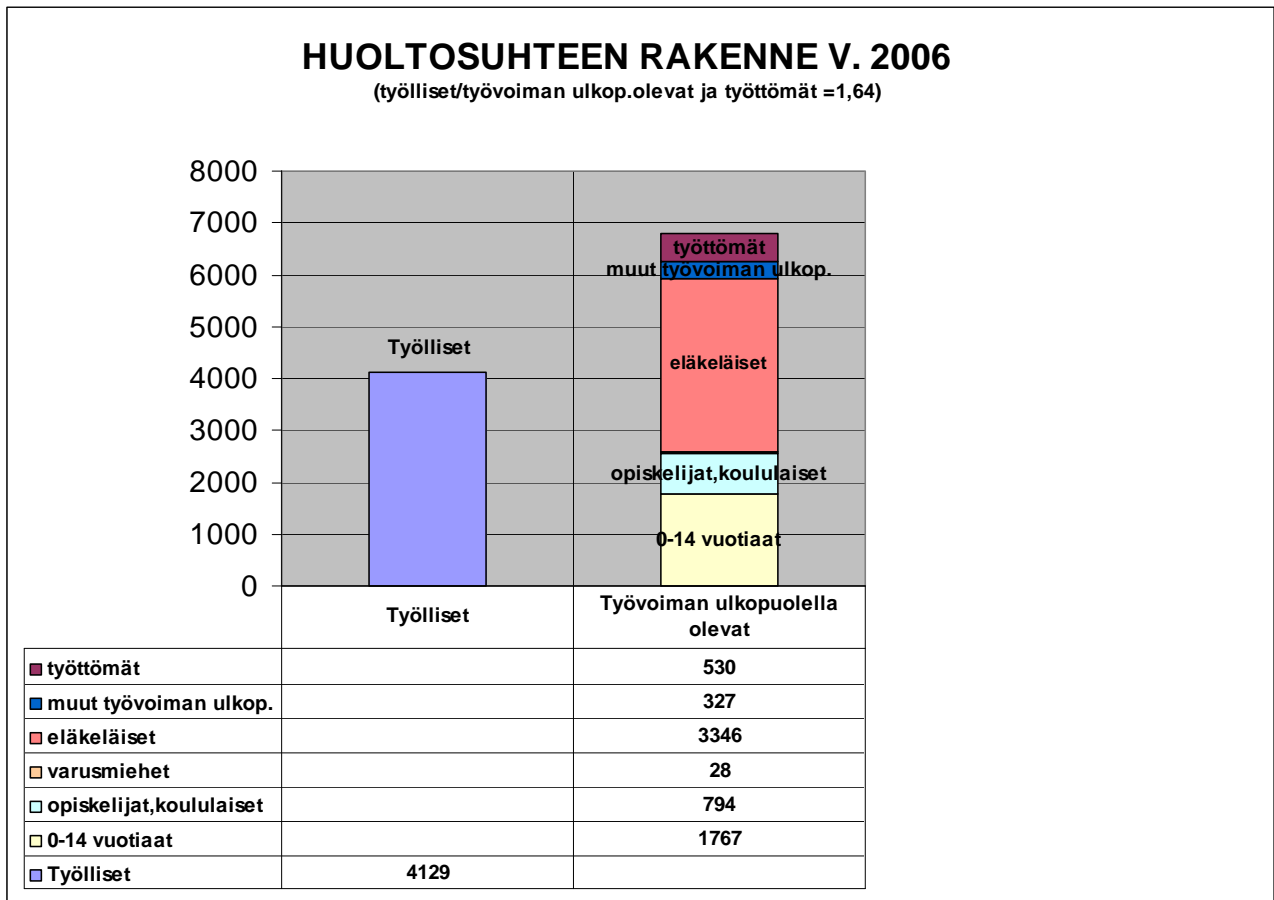

Vuonna 2006 Leppävirralla asuvasta työllisestä työvoimasta (4129) 2 608:lla oli työpaikka Leppävirralla. Varkaudessa töissä kävi 705 henkilöä, Kuopiossa 497 ja muualla Suomessa 266 henkilöä. Vastaavasti Leppävirralla oli työpaikka 251 varkautilaisella ja 146 kuopiolaisella.

3.3. Huoltosuhteen kehitys

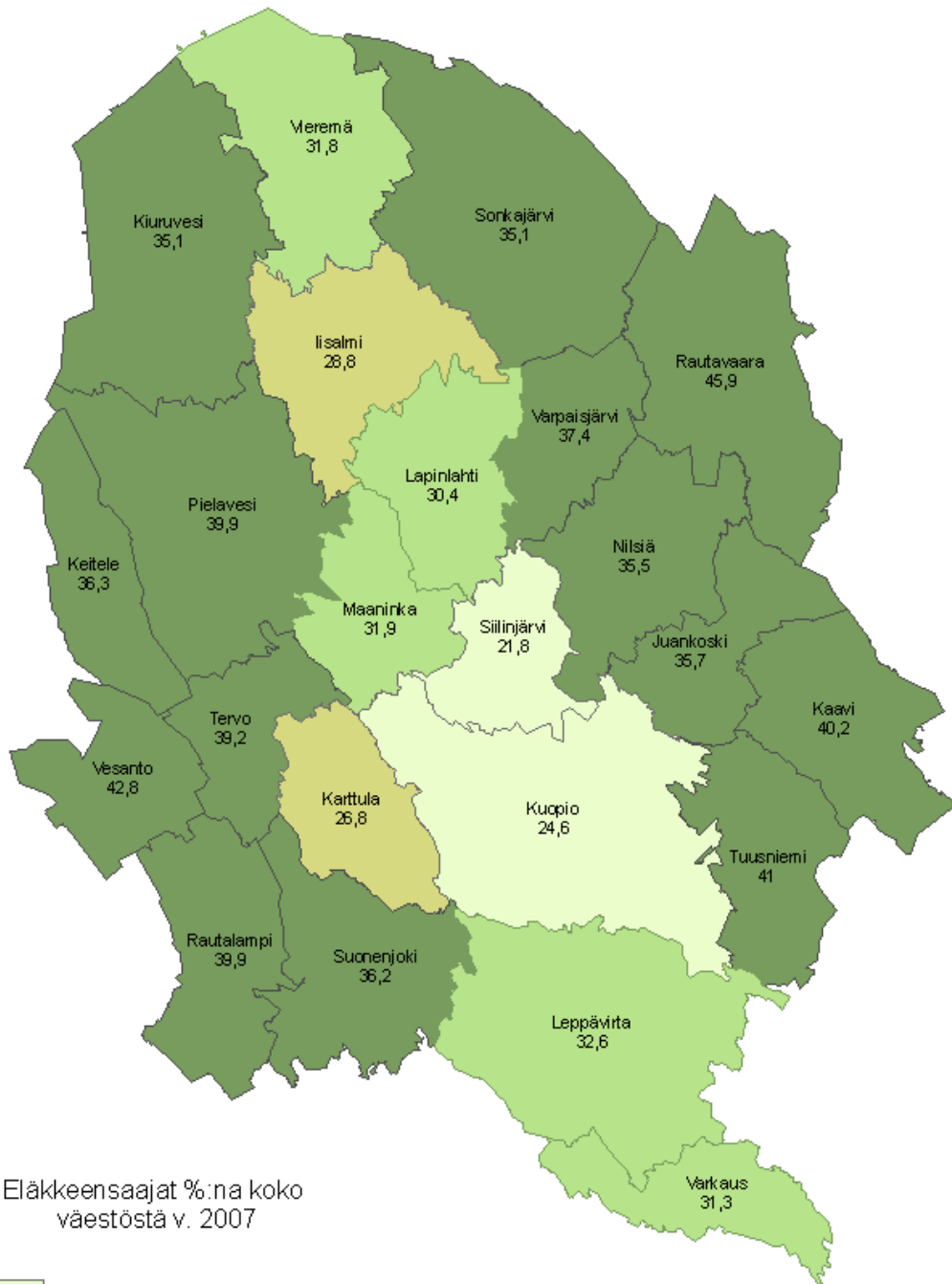

Huoltosuhte ilmoittaa kuinka monta työvoiman ulkopuolella olevaa työtöntä on yhtä työllistä kohti. Leppävirran kunnan huoltosuhte vuonna 2006 oli 1,64. Huoltosuhte on tasaisesti kohentunut vuodesta 1995, jolloin se oli 2,15.

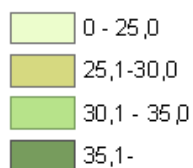

Työvoiman ulkopuolisiksi luetaan työttömät, eläkeläiset, varusmiehet, opiskelijat ja koululaiset sekä 0 – 14 – vuotiaat.

Eläkkeensaajien osuus koko väestöstä v. 2007

Eläkkeensaajat %:na koko väestöstä v. 2007

Koko maa 26,2 %
Pohjois-Savo 29,4 %

Lähde: Eläketurvakeskus/ Kela

Pohjois-Savon liitto

4. TULOSLASKELMA JA SEN TUNNUSLUVUT

	ulkoinen		
	2008	2007	2006
	1 000 €	1 000 €	1 000 €
Toimintatuotot	10 449,0	10 121,4	9 393,8
Valmistus omaan käyttöön			13,2
Toimintakulut	-53 562,6	-51 377,0	-49 771,2
Toimintakate	-43 113,6	-41 255,6	-40 364,2
Verotulot	28 646,6	27 205,2	25 447,6
Valtionosuudet	18 778,4	17 974,6	17 251,5
Rahoitustuotot ja -kulut:			
Korkotuotot	171,3	186,1	144,3
Muut rahoitustuotot	740,5	319,8	354,7
Korkokulut	-156,4	-133,3	-104,7
Muut rahoituskulut	-399,9	-15,7	-9,4
Vuosikate	4 666,9	4 281,1	2 719,8
Poistot ja arvonalentumiset			
Suunnitelman mukaiset poistot	-3 658,9	-3 597,6	-3 575,3
Arvonalentumiset	0,0	0,0	0,0
Satunnaiset erät	0,0	0,0	0,0
Tilikauden tulos	1 008,0	683,5	-855,5
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)			
Varausten lisäys (-) tai vähennys (+)			
Rahastojen lisäys (-) tai vähennys (+)	-46,2	-44,4	-43,7
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	961,8	639,1	-899,2

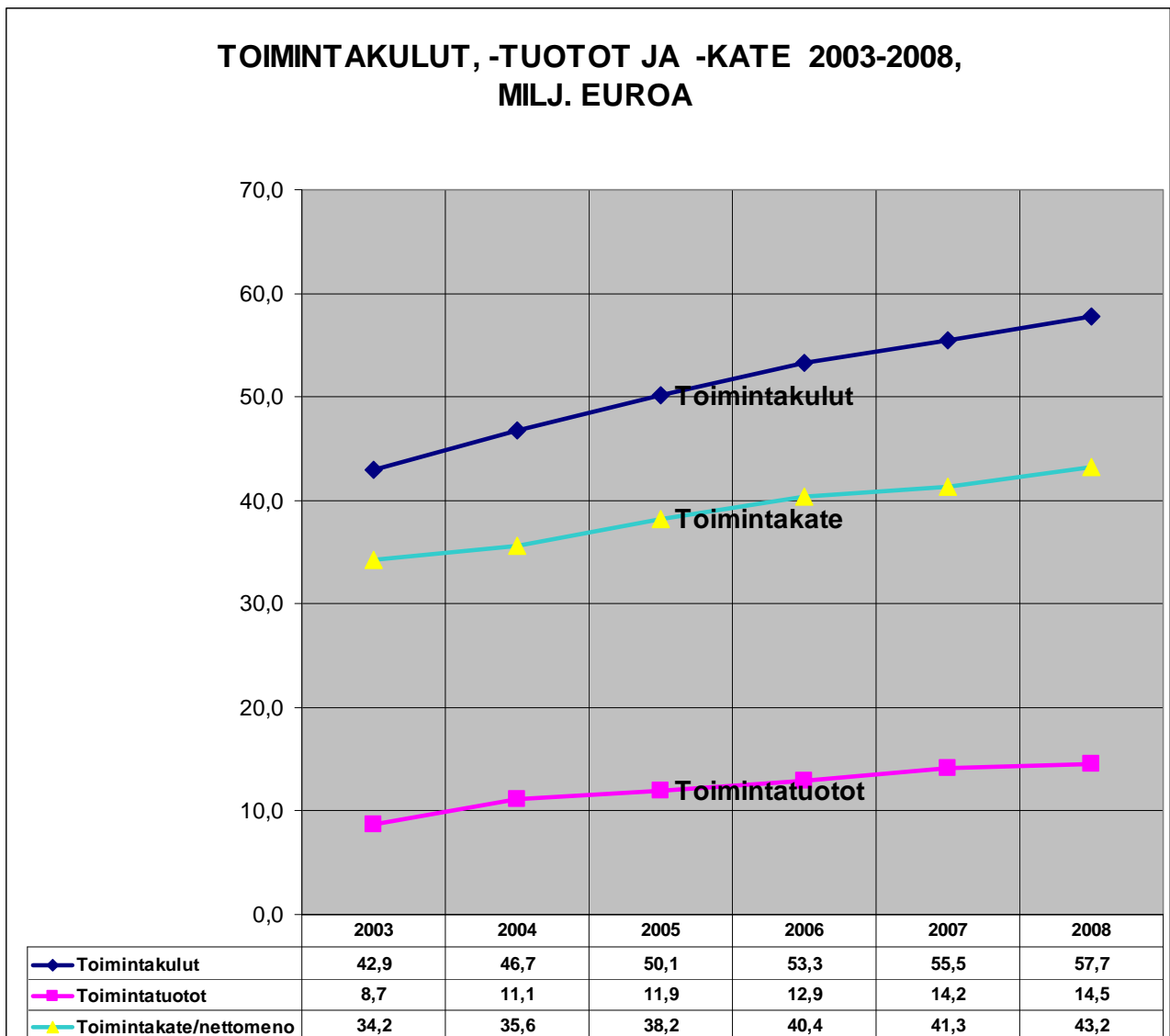
TULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT

Toimintatuotot/Toimintakulut, % (ulk)	19,5 %	19,7 %	18,9 %
Vuosikate/Poistot, %	127,5 %	119,0 %	76,1 %
Vuosikate, €/asukas	434	393	249
Asukasmäärä	10 760	10 886	10 921

Tuloslaskelma osoittaa:

- riittääkö tulo-rahoitus palvelujen tuottamisesta aiheutuneiden kulujen kattamiseen
- tuloksen vaikutukset oman pääoman kokonaismäärään

Toimintakulut ja -tuotot

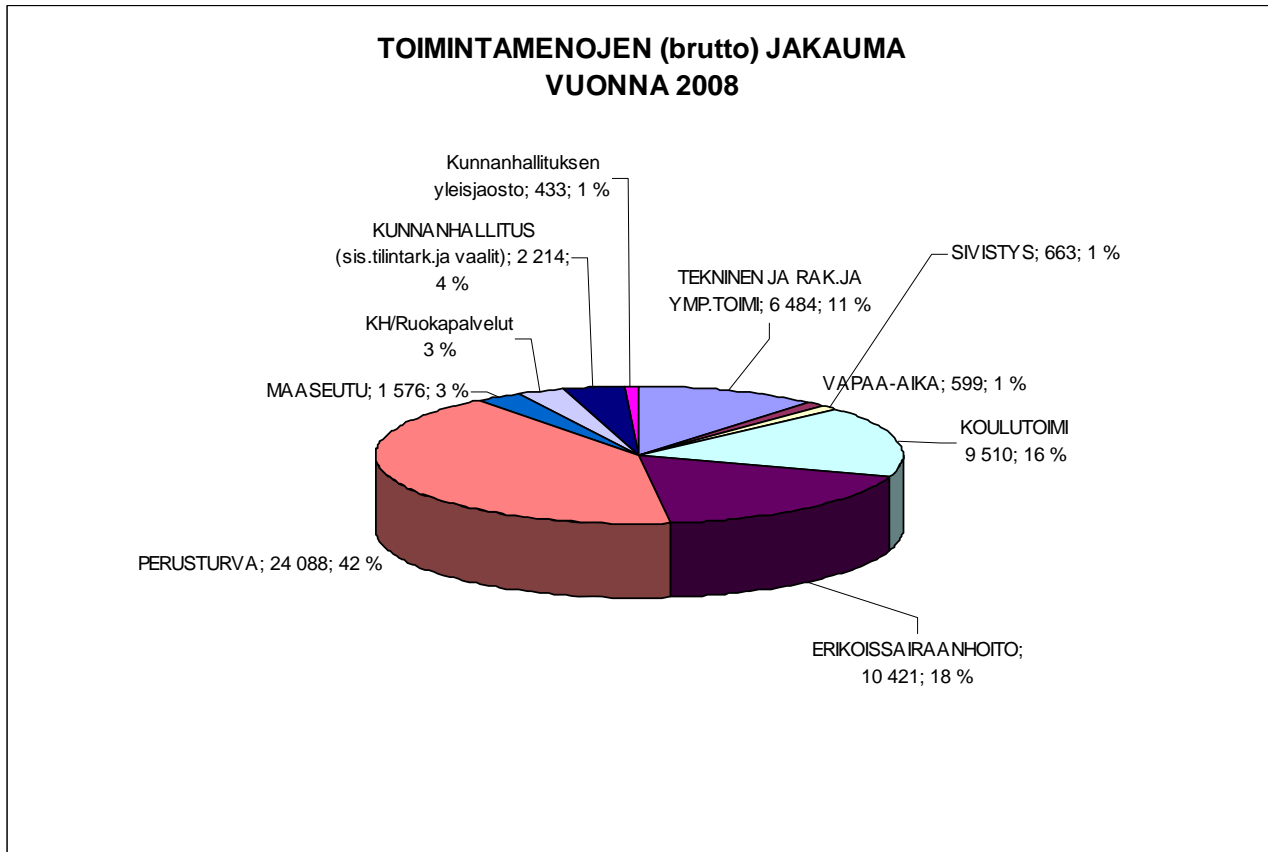

Vuoden 2008 toimintakulut kohosivat 57,685 milj. euroon, mikä on 4 % (2,2 milj. euroa) edellisvuotta enemmän.

Kuluttajahintaindeksin vuosimuutos 2008 oli 4,1 % ja kuntatalouden hintaindeksin muutos 5,2 %.

Kuntien toimintamenot vuonna 2008 kohosivat keskimäärin 7,2 %.

4.1.1. Toimintamenot (brutto) hallinnonaloittain

Kunnan toimintamenoista erikoissairaanhoidon osuus on 18 %, muun perusturvan 42 % ja koulutoimen 16 %. Muiden toimialojen osuudeksi jää yhteensä 24 %, josta teknisen sekä rakennus- ja ympäristölautakunnan osuus on 11 %.

Sairaanhoitolaiteiden menot kovassa kasvussa

Perusturvalautakunnan bruttomenoit kohosivat 34,509 milj. euroon, mikä on 5,7 % (1,846 milj. euroa) edellisvuotta enemmän. Perusturvan oman toiminnan menolisäys on 4,6 % (1,067 milj. euroa) sairaanhoitolaiteiden kasvun ollessa 8,1 % (0,779 milj. euroa).

Sosiaali- ja terveystoimen hintaindeksin muutos v. 2008 oli 5,3 %.

Perusturvan omassa toiminnassa hoiva- ja avopalvelumenojen kasvu oli yhteensä 6,4 % (0,772 milj. euroa) ja perhepalvelumenojen 3,7 % (0,374 milj. euroa). Tuki- ja palvelumenot laskivat edellisvuodesta lähes 12 % (0,078 milj. euroa).

Koululautakunnan menoissa oli 4,6 %:n kasvu (0,417 milj. euroa) perusopetuksen kasvun ollessa 3,6 % (0,289 milj. euroa) ja lukio-opetuksen 11 % (0,110 milj. euroa).

Opetus- ja koulutoimen hintaindeksin muutos vuonna 2008 oli 5,1 %.

Teknisen toimen tulosalueilla reipasta kasvua

Teknisen toimen menojen kasvu kohosi 9 %:iin (0,503 milj. euroa). Teknisen toimen tulosalueilla suurimmat kasvut ovat tilapalveluissa 7,7 % (0,227 milj. euroa), kunnallisteknisissä palveluissa 35,5 % (0,172 milj. euroa) ja vesi- ja viemärlaitoksen menoissa 11,5 % (0,070 milj. euroa).

Kunnanhallituksen kokonaismenot edellisvuoden tasolla

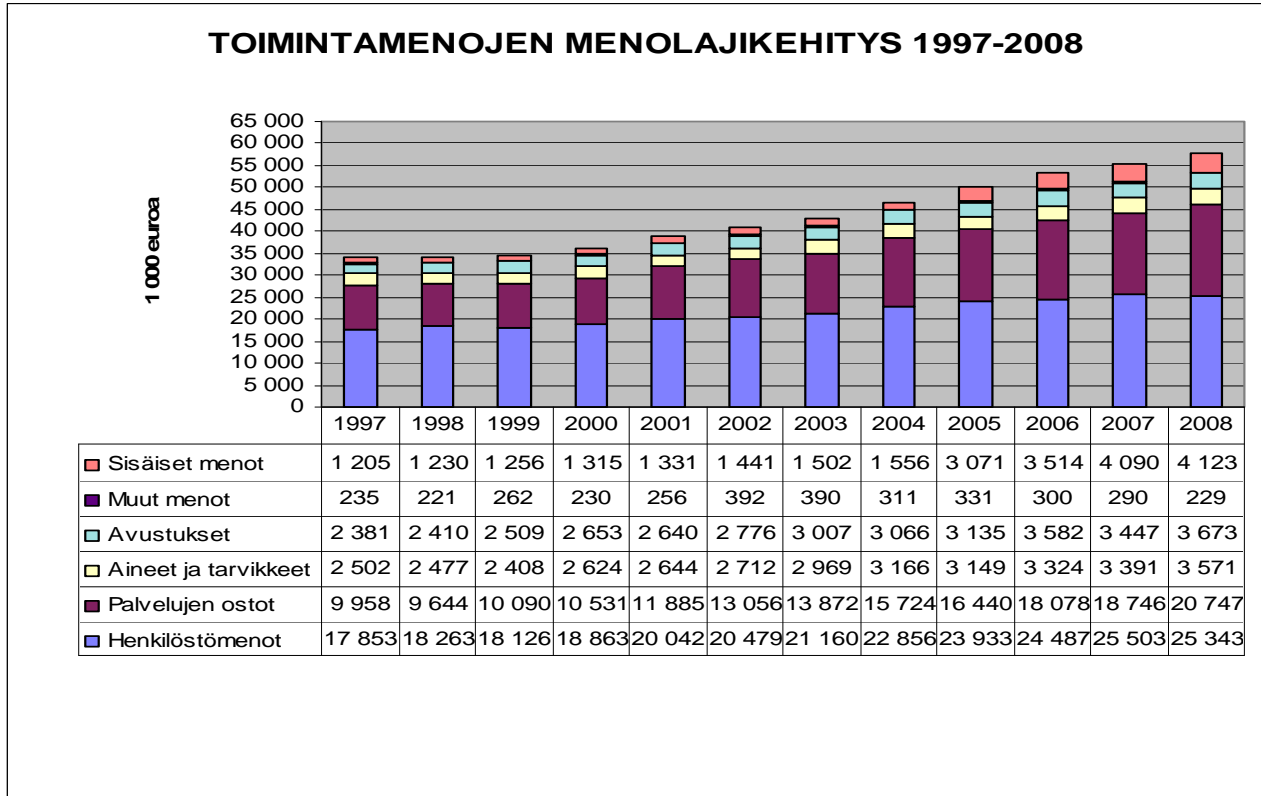
Kunnanhallituksen alaisten toimintojen kokonaismenot pysyivät lähes edellisvuoden tasolla ja olivat yhteensä 3,870 milj. euroa keskitetty ruokahuolto (1,697 milj. euroa) mukaan lukien.

Laskua menoissa...

Toimintamenot laskivat edellisvuodesta maaseutulautakunnan (- 3,4 %), sivistyslautakunnan (- 39 %) ja vapaa-aikalautakunnan (-14,3 %) tulosalueilla yhteensä 0,582 milj. euroa.

4.1.2. Toimintamenot menolajeittain

Palkkamenoissa maltillinen kasvu

Kunnan käyttötalouden palkkamenot vuonna 2008 olivat yhteensä 19,336 milj. euroa, mikä on 0,3 % enemmän kuin edellisvuonna. Vertailukelpoinen palkkamenojen kasvu on kuitenkin 3,5 % (+ 0,650 milj. euroa), kun "ulkoistettujen" palvelujen; kansalaisopisto, kulttuuri- ja liikuntatoimi, laboratorio, työterveyshuolto sekä palkanlaskenta, vaikutus poistetaan.

Palvelujen ostoissa yli 9 %:n kasvu

Palvelujen ostot kohosivat yhteensä 22,904 milj. euroon, mikä on 9,2 % (1,939 milj. euroa) edellisvuotta enemmän.

Perusturvalautakunnan palvelujen ostot kohosivat 17,543 milj. euroon kasvun ollessa lähes 1,6 milj. euroa. Ostopalvelut sairaanhoitolaitoksilta kohosivat 0,860 milj. euroa (9,1 %) ja oman toiminnan ostopalvelut yli 0,720 milj. euroa (n. 11 %).

Teknisen lautakunnan tulosalueella ostopalvelut kohosivat yhteensä 1,928 milj. euroon, mikä on 0,242 milj. euroa (14,4 %) edellisvuotta enemmän.

Energiamenoissa yli 18 %:n kasvu

Aineet - ja tarvikemenot kohosivat 5,2 % (0,180 milj. euroa) ja olivat yhteensä 3,624 milj. euroa.

Lämpö- ja sähkömenot kohosivat yhteensä 1,147 milj. euroon. Kasvua niissä oli 0,178 milj. euroa eli 18,4 %.

Elintarvikemenoihin käytettiin yhteensä 0,622 milj. euroa, mikä on n. 8,1 % (0,046 milj. euroa) edellisvuotta enemmän.

Hoitotarvikemenot laskivat edellisvuodesta 0,071 milj. euroa (16,7 %). Hoitotarvikkeisiin käytettiin yhteensä 0,354 milj. euroa. Diabetestarvikkeissa kasvu oli 9 %, kun taas lääkemenot kasvoivat maltilliset 1,1 %.

Rakennusmateriaalien menot olivat yhteensä 0,181 milj. euroa, missä oli kasvua 30 % (0,042 milj. euroa).

Henkilöstömenojen osuus toimintamenoista laski 2 %

Henkilöstömenojen osuus toimintamenoista laski 44 %:iin edellisvuoden 46 %:sta. Toimintojen ulkoistamisesta johtuen ostopalvelujen osuus kasvoi 34 %:sta 36 %:iin.

4.1.3. Toimintatuotot

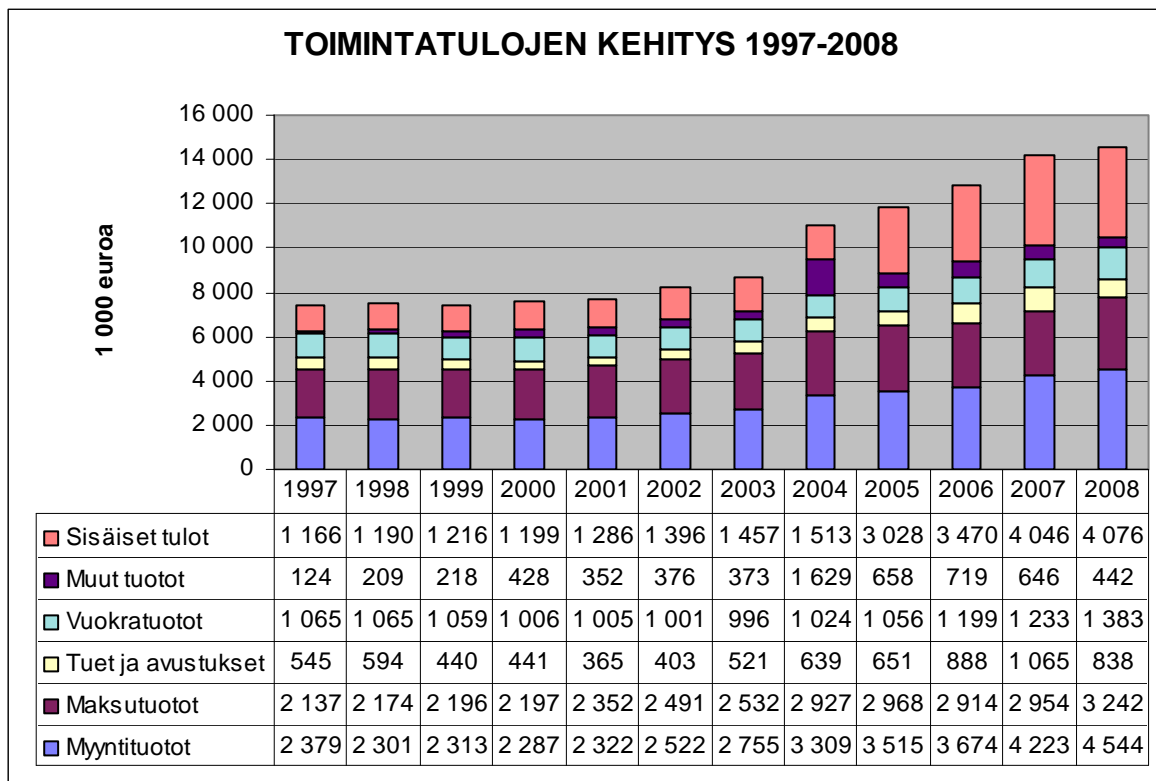
Toimintatuottoja kertyi yhteensä 14,525 milj. euroa, mikä on 2,5 % eli 0,358 milj. euroa edellisvuotta enemmän.

Maksutuotot kasvussa

Maksutuotoissa kasvua oli 9,7 % (0,287 milj. euroa), johtuen perusturvalautakunnan maksutuottojen 13,8 %:n (0,357 milj. euron) lisäyksestä. Perusturvan maksutuotot kohosivat yhteensä 2,943 milj. euroon.

Vuokratuotoissa oli lähes 8 %:n (0,243 milj. euron) lisäys koostuen uusien teollisuustilojen vuokrista.

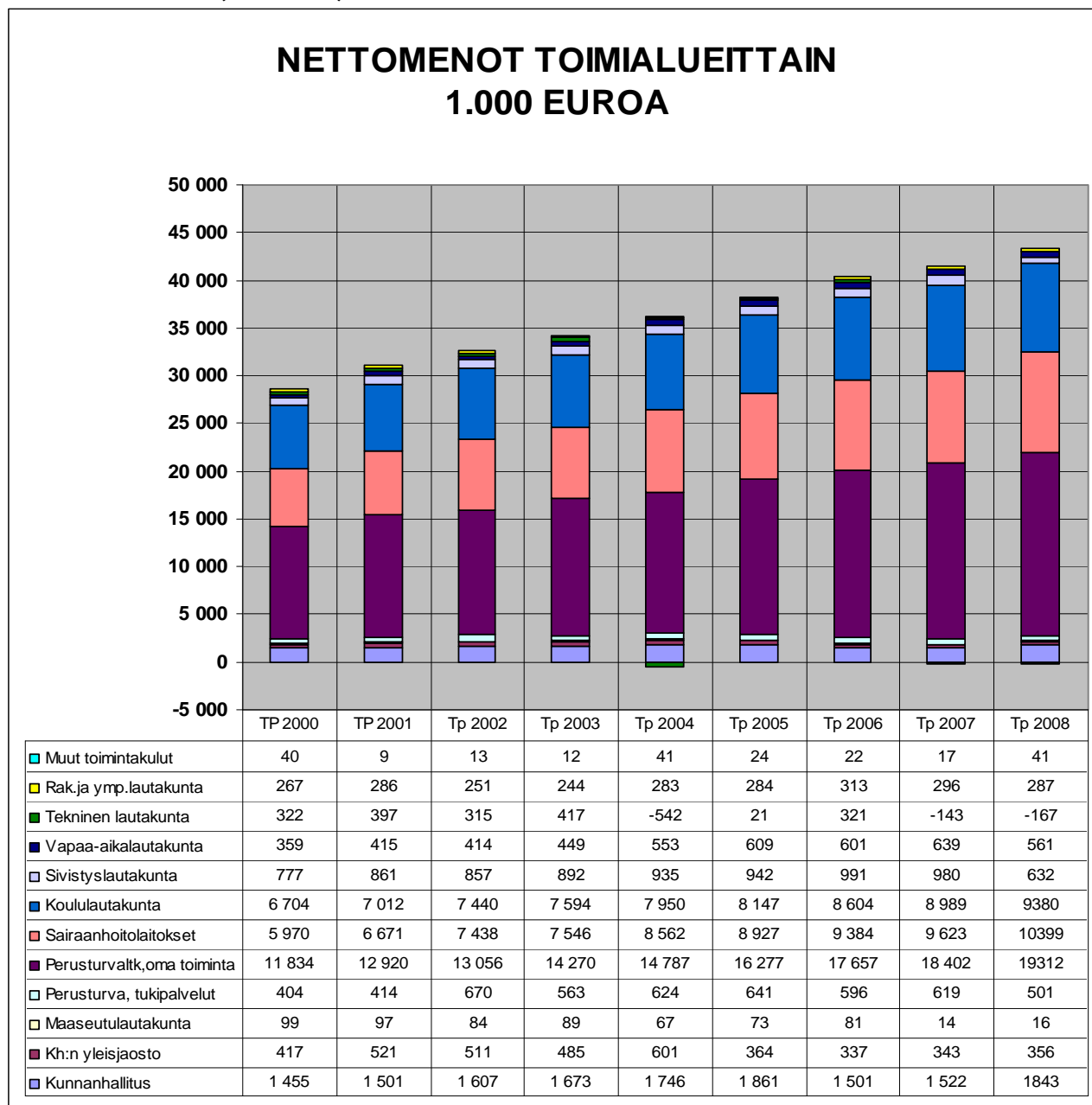
Myyntituotoissa on 4 %:n (0,259 milj. euron kasvu, kun teknisen toimen (kaavoitus, metsätilat, vesi- ja viemärlaitos, tilapalvelut) myyntitulot kohosivat yhteensä 15 % 2,774 milj. euroon.

Sisäisten erien osuus toimintatuotoista

Kunnan kokonaistuotoista 14,525 milj. eurosta on sisäisten erien (mm. tilavuokrat ja ateriapalvelut) osuus 4,076 milj. euroa.

4.1.4. Toimintakate (nettomenot)

Toimintakate kohosi edellisvuoden 41,3 milj. eurosta vuonna 2008 43,160 milj. euroon, mikä on 4,5 % (1,860 milj. euroa) edellisvuotta enemmän.

Kunnanhallituksen tulosalueilla nettomenot kasvavat 0,321 milj. euroa. Siitä elinkeinotoimen osuus on lähes 0,230 milj. euroa, kun elinkeinotoimen kehittämisrahas-
ton käyttö kohosi yli 0,300 milj. euroon.

Yleishallinnon nettomenojen kasvuun (0,160 milj. eu-
roa) vaikuttaa vertailuvuoden 2007 nettomenoja alenta-
va satunnainen myyntivoittoerä.

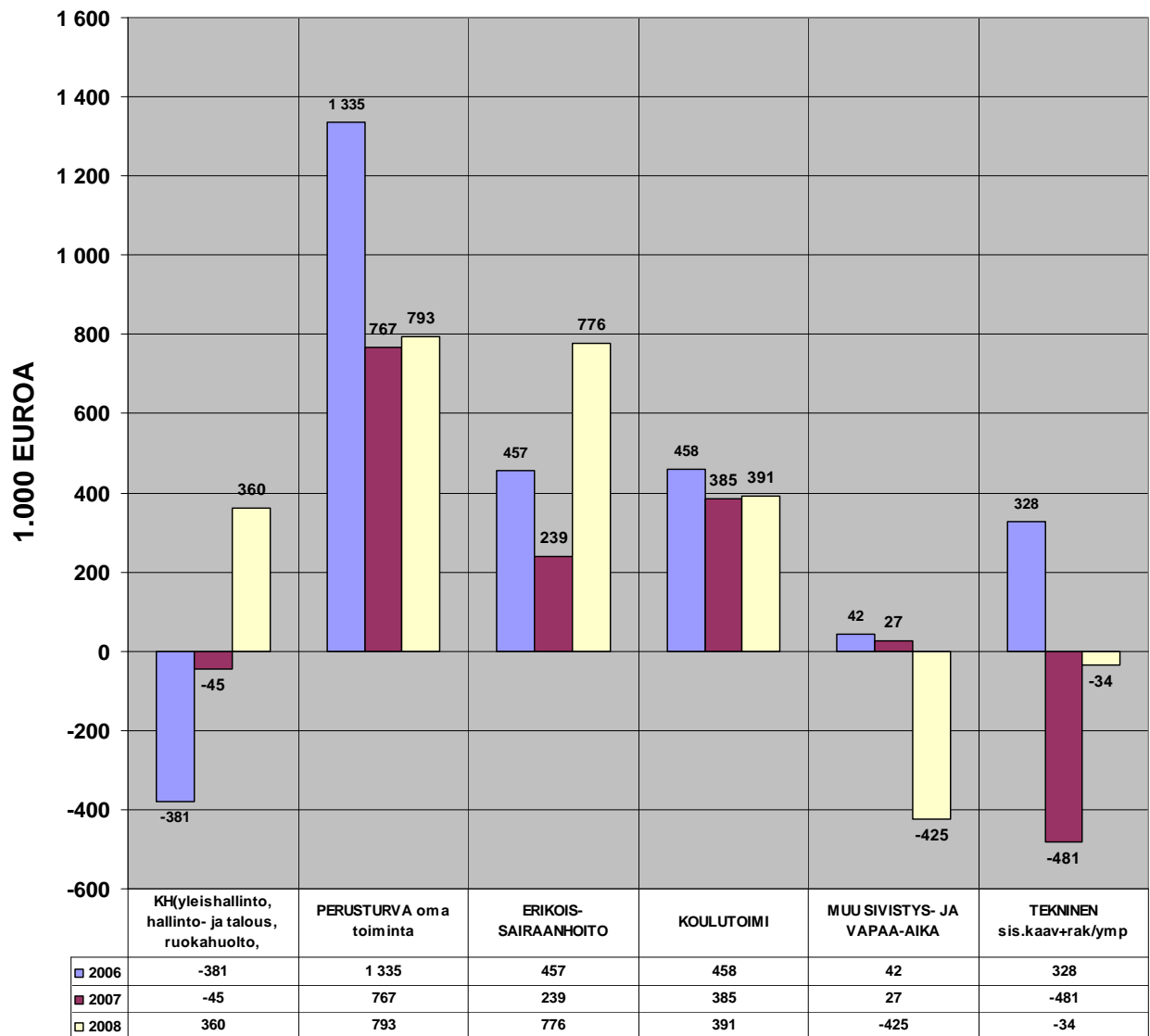
Keskus ja taloushallinnon nettomenot laskivat n. 0,040
milj. euroa toimintatuottojen kasvaessa.

Sivistys- ja vapaa-aikatoimen nettomenot vähenivät
edellisvuodesta yli 0,420 milj. euroa. Nettomenojen
vähenneestä yli 0,300 milj. euroa selittää kansalais-
opiston ja taidekoulun siirtyminen osaksi Soisalo-
opiston toimintoja, jolloin valtionosuus maksetaan suo-
raan Sosalo-opistolle.

Teknisessä toimessa toimintakate parani edellisvuodes-
ta 0,034 milj. euroa.

Koulutoimen nettomenot kohosivat vuonna 2008
0,391 milj. euroa. Kasvu edellisvuonna oli samaa tasoa.

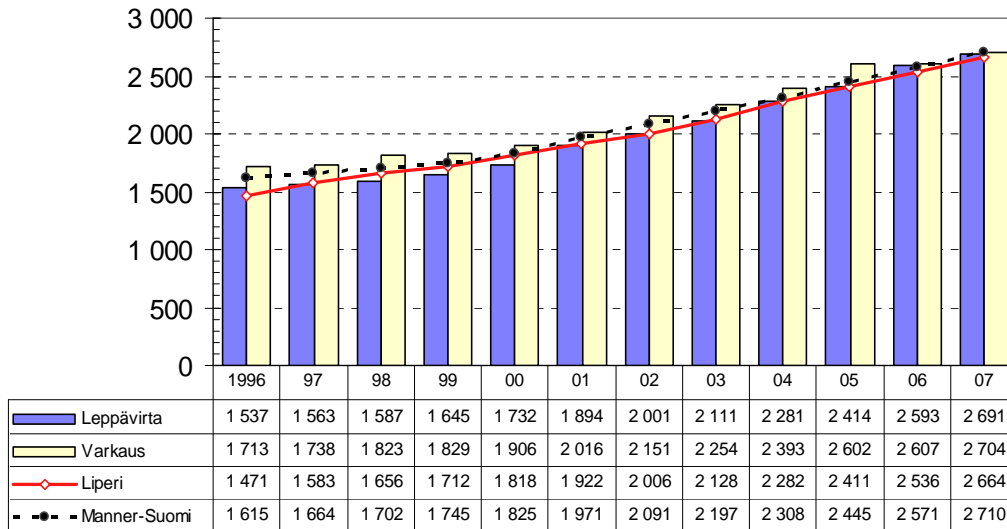
NETTOMENOJEN KASVU 2006-2008

Perusturvalautakunnan nettomenojen lisäys kohosi edellisvuoden 1,0 milj. eurosta vuonna 2008 yhteensä 1,569 milj. euroon koostuen oman toiminnan 0,793 milj. euron ja sairaanhoitolaitosten 0,776 milj. euron nettokasvusta.

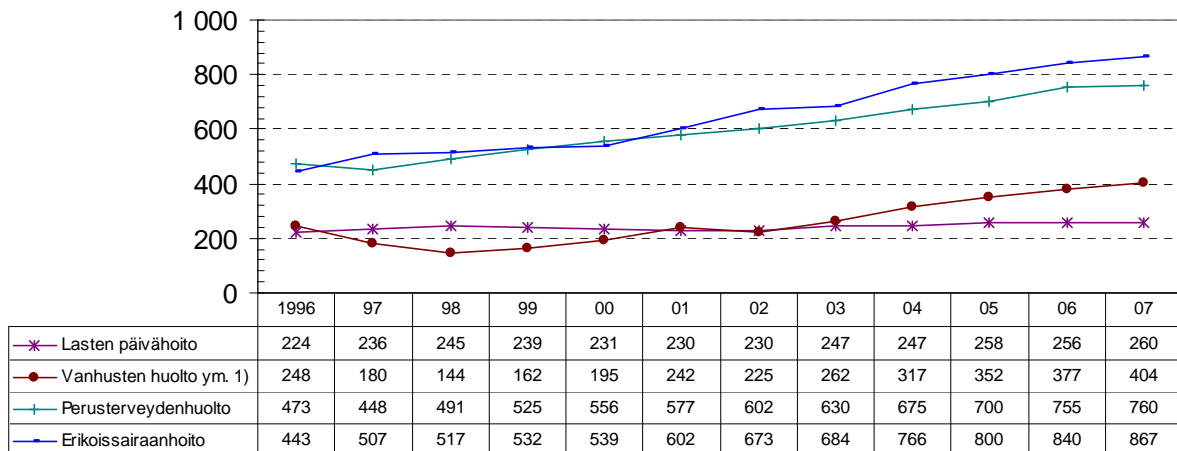
Kunnan nettomenoista 70 % käytetään perusturvan toimintoihin ja 22 % koulutoimeen. Muiden hallinnon alojen osuudeksi kunnan nettomenoista jää 8 %.

Sosiaali- ja terveystoimen nettokustannukset, €/as.

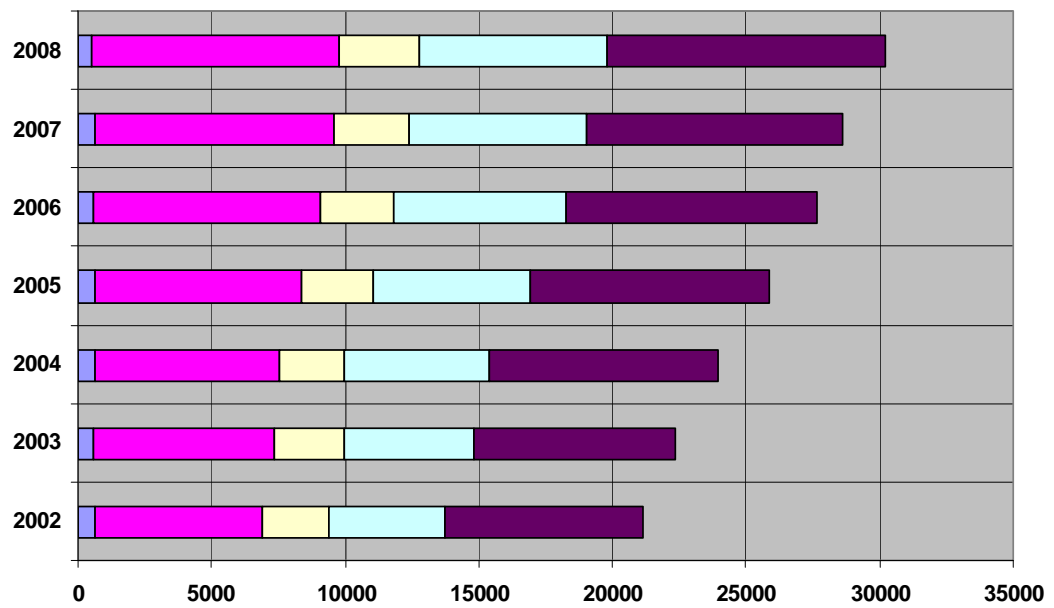
Lähde: Kuntaliitto / tilastokeskus

Sosiaali- ja terveydenhuollon nettokustannuksia, €/as. Leppävirta

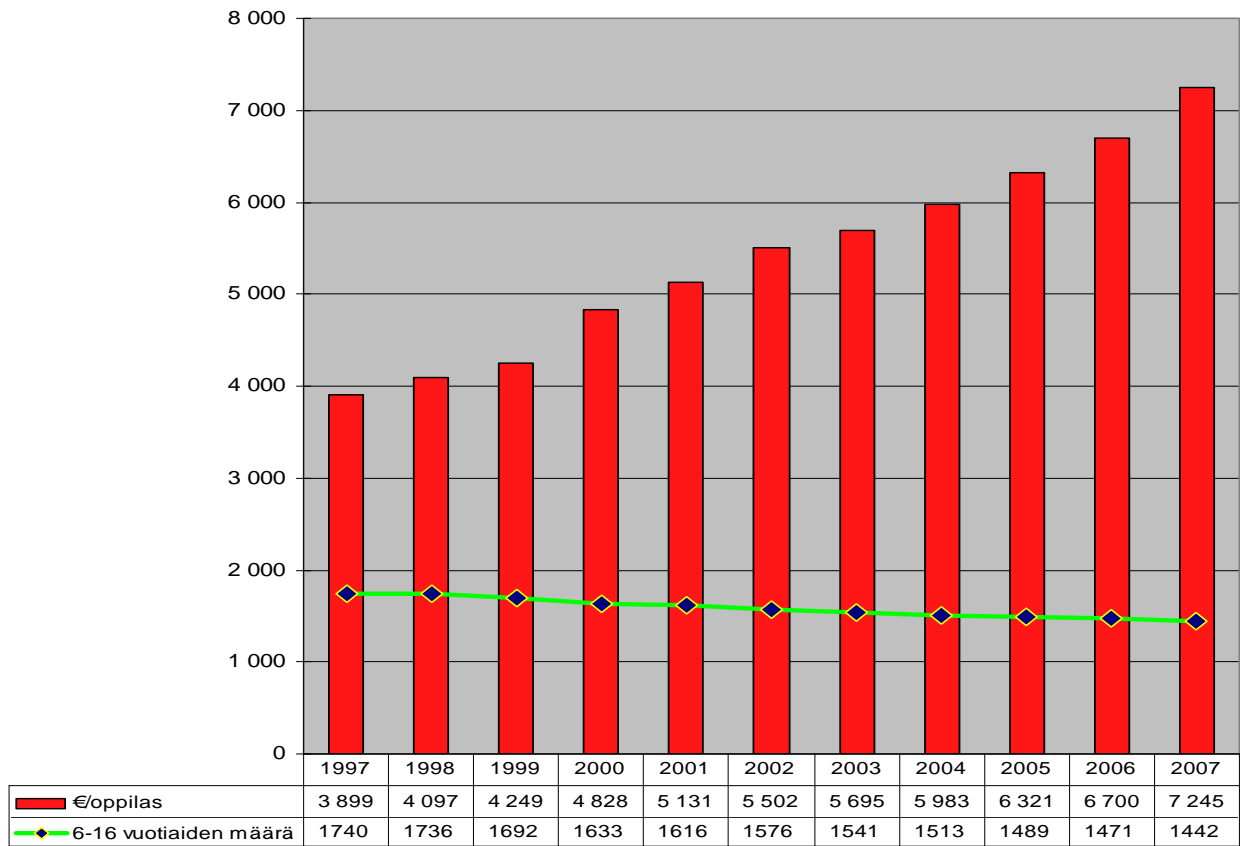
Lähde: Kuntaliitto / tilastokeskus

**TERVEYS- JA SOSIAALITOIMEN NETTOKUSTANNUSTEN KEHITYS
2002-2008, MILJ. EUROA**

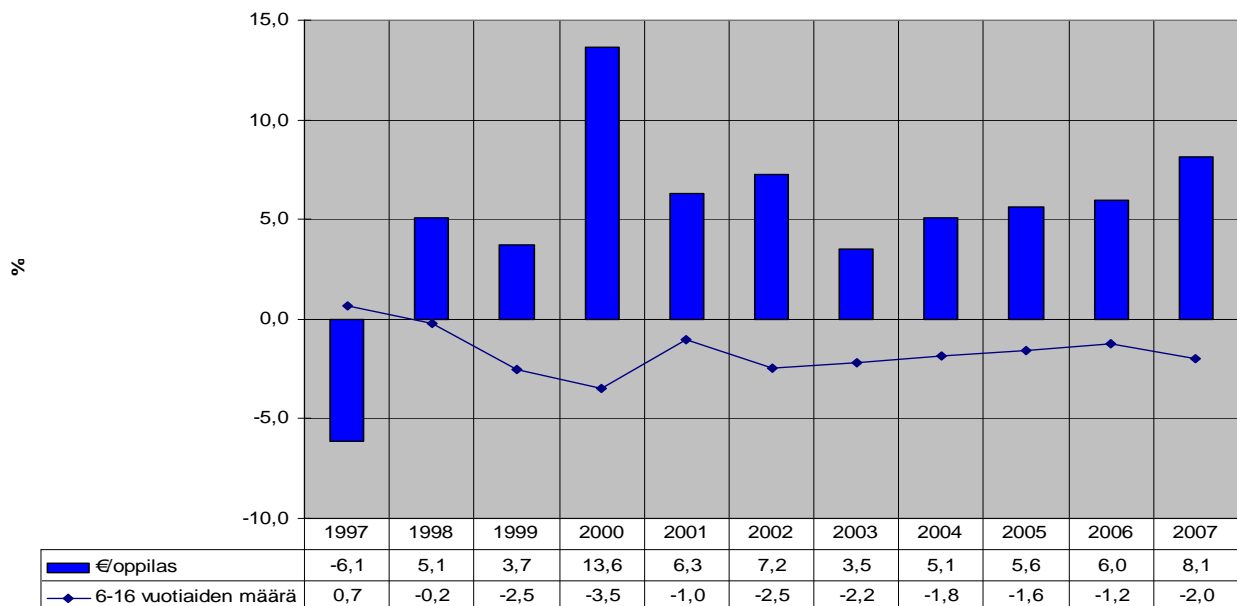

	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
■ Sairaanhoitolaitokset	7438	7546	8562	8926	9384	9623	10399
□ Hoivapalvelut	4365	4882	5462	5890	6459	6615	7062
□ Avopalvelut	2456	2600	2384	2637	2744	2827	2976
■ Perhepalvelut	6235	6788	6941	7750	8453	8960	9275
■ Tukipalvelut	670	563	624	642	596	619	501

**PERUSOPETUKSEN NETTOKUSTANNUKSET €/OPPILAS SEKÄ
IKÄRYHMÄN 06-16 VUOTIAAT MÄÄRÄ KEHITYS
VV. 1997-2007 (Lähde: Tilastokeskus/Kuntaliitto)**

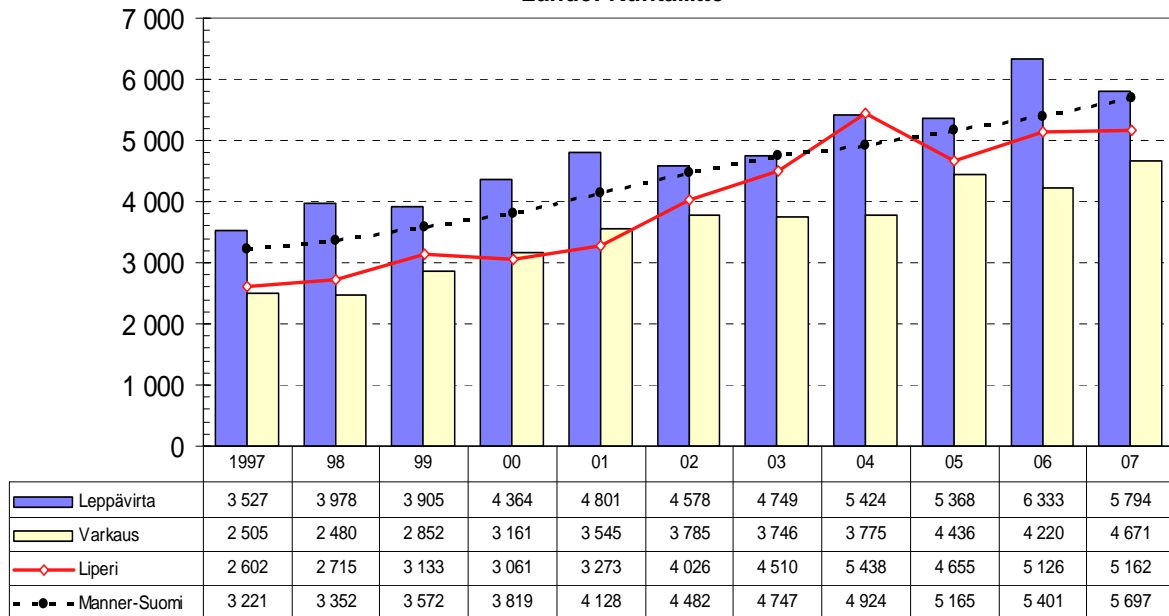
PERUSOPETUKSEN NETTOKUSTANNUKSTEN (€/OPPILAS) SEKÄ IKÄRYHMÄN 6-16 VUOTIAIDEN MÄÄRÄN KEHITYS, %/V 1997-2007

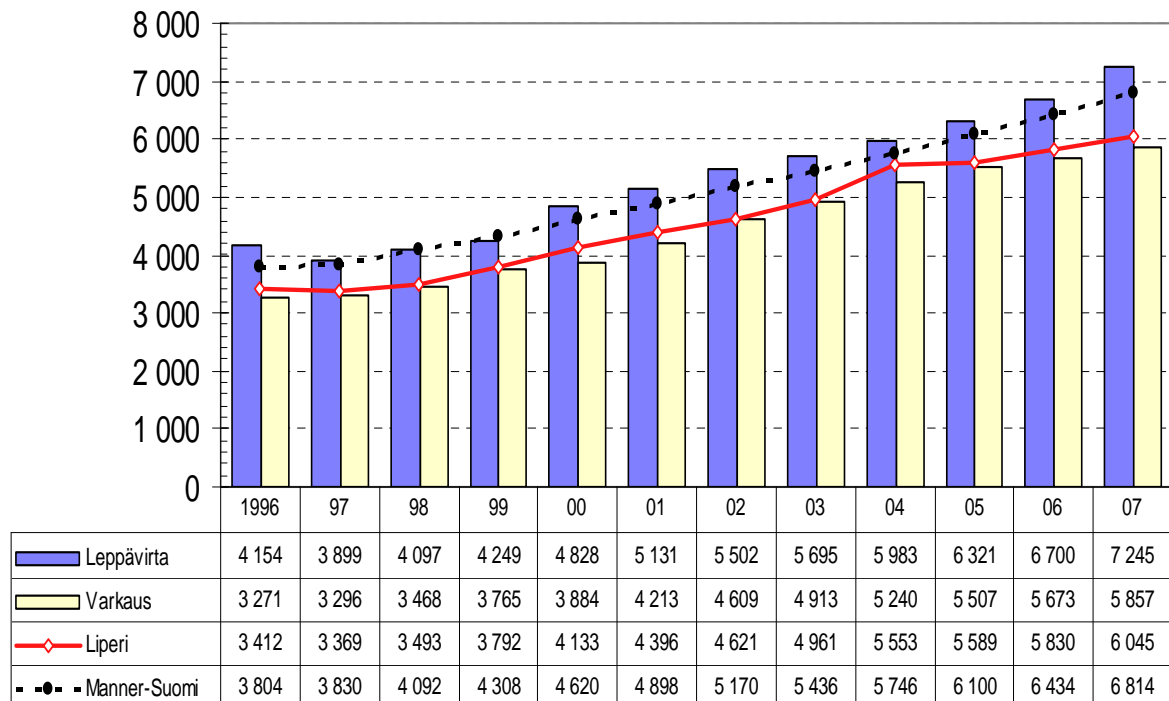
Perusopetuksen oppilaskohtainen nettokustannus on kohonnut 2000-luvulla vuosittain 3,5 – 13,6 %, kun vastaavasti 6 – 16-vuotiaiden ikäryhmä on supistunut vuosittain 1,0 – 3,5 %.

Oman lukiokoulutuksen nettokustannukset, €/opp.

Lähde: Kuntaliitto

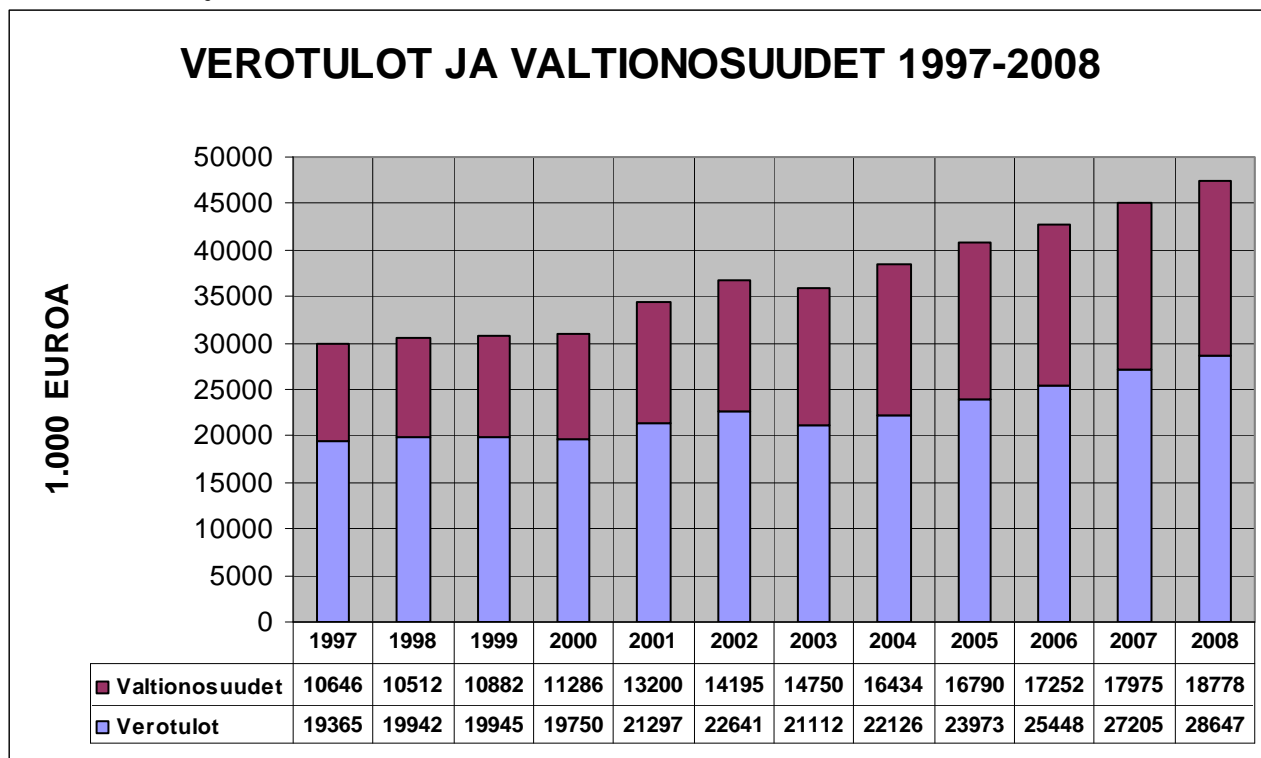
Oman perusopetuksen nettokustannukset, €/opp.

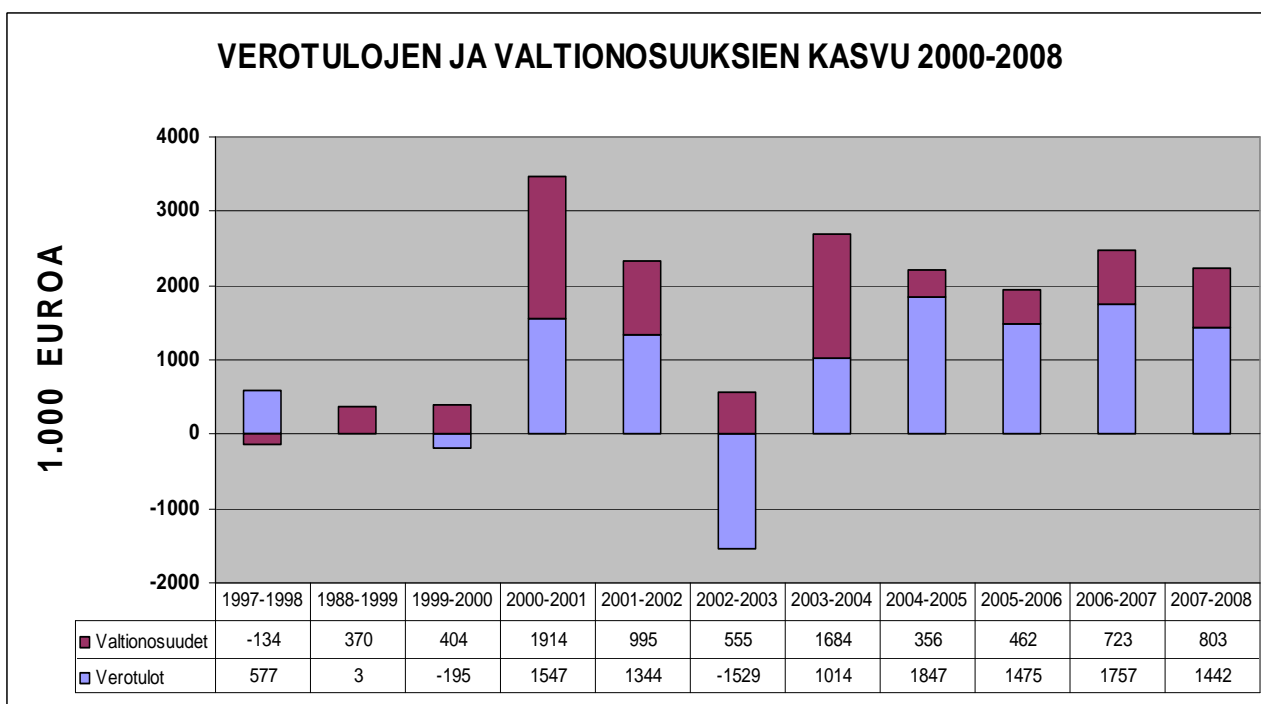
4.2. Muut tuloslaskelman erät

4.2.1. Verotulot ja valtionosuudet

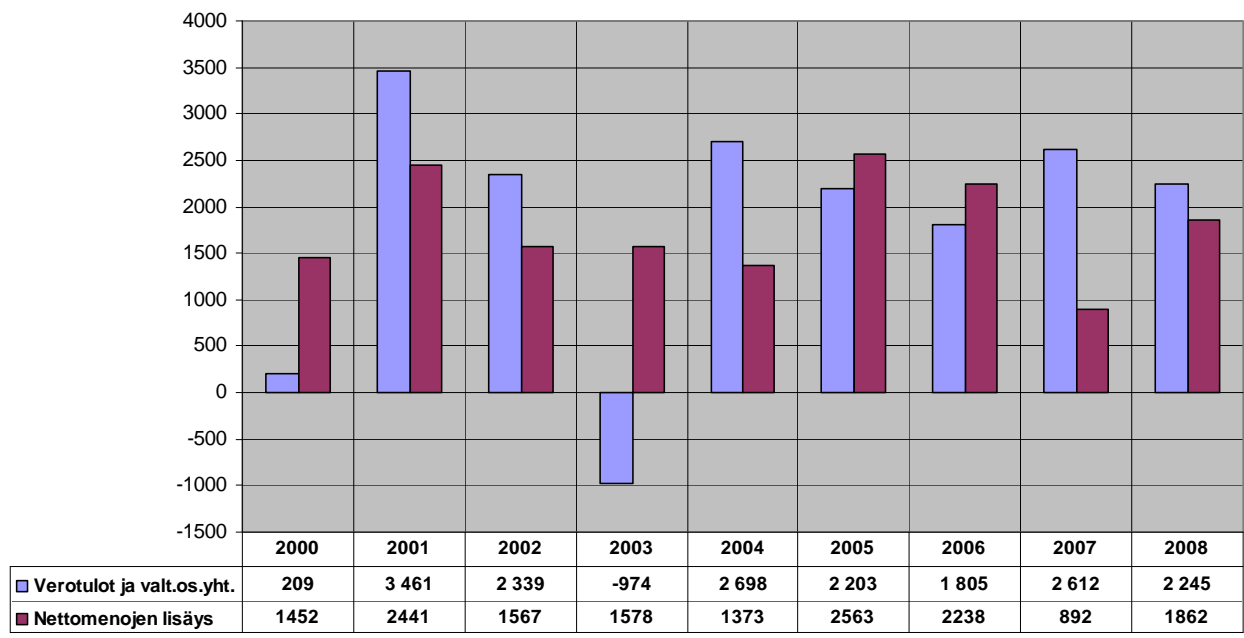
Verotulot ja valtionosuudet vuonna 2008 kohosivat yhteensä 47,425 milj. euroon, missä kasvu yhteensä on 2,245 milj. euroa eli n. 5 %.

Kunnissa kasvu oli keskimäärin 7,5 %.

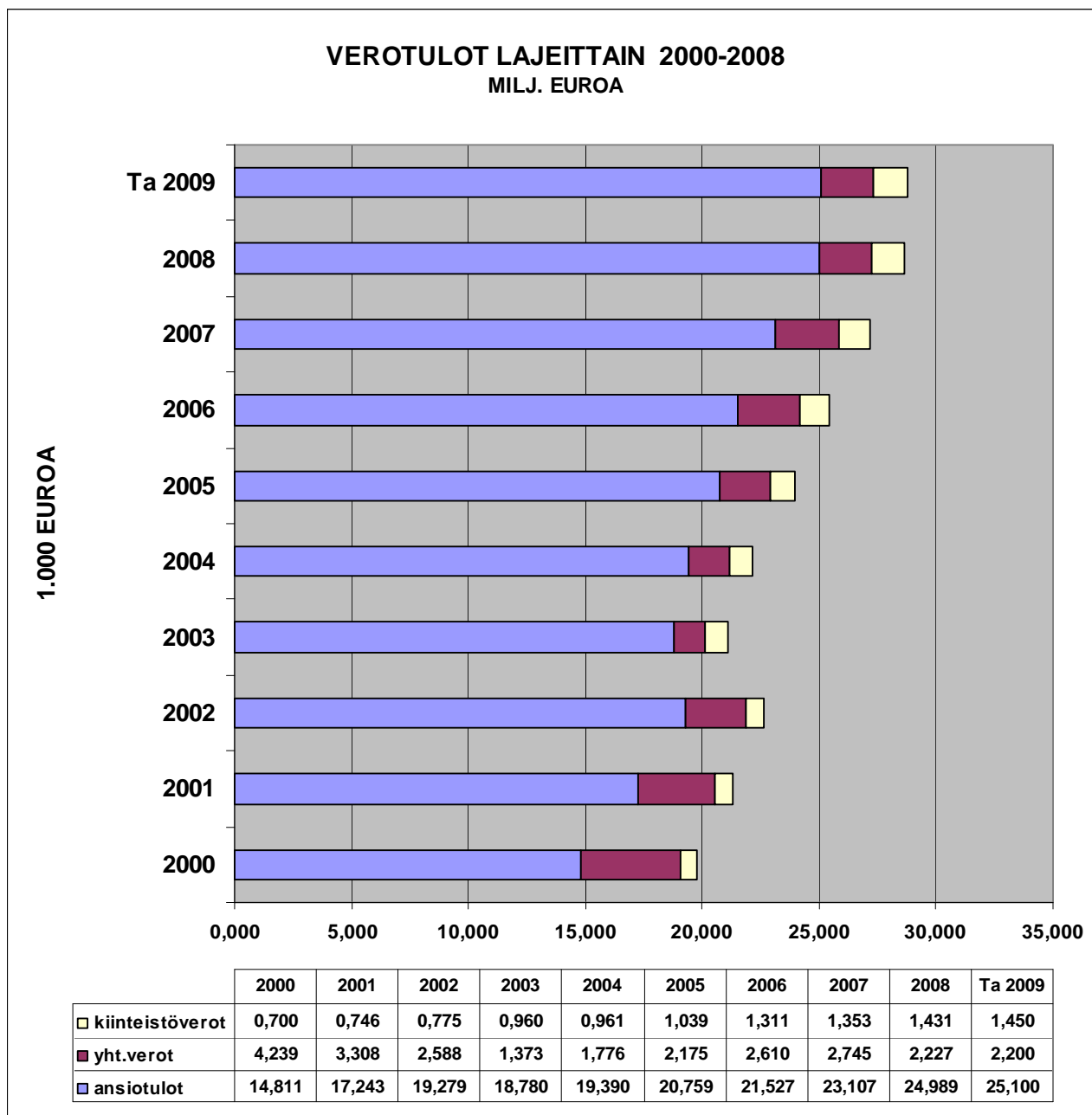
Verotuloilla ja valtionosuuksilla katettiin kunnan nettomenot 110 prosenttisesti.

VEROTULOJEN JA VALT.OSUUKSIEN KASVU /NETTOMENOJEN KASVU 2000-2008

Vuonna 2008 verotulojen ja valtionosuuksien kasvu oli 0,383 milj. euroa suurempi kuin nettomenojen lisäys. Edellisvuonna vielä verotulot ja valtionosuudet kasvoivat peräti 1,720 milj. euroa nettomenoja enemmän.

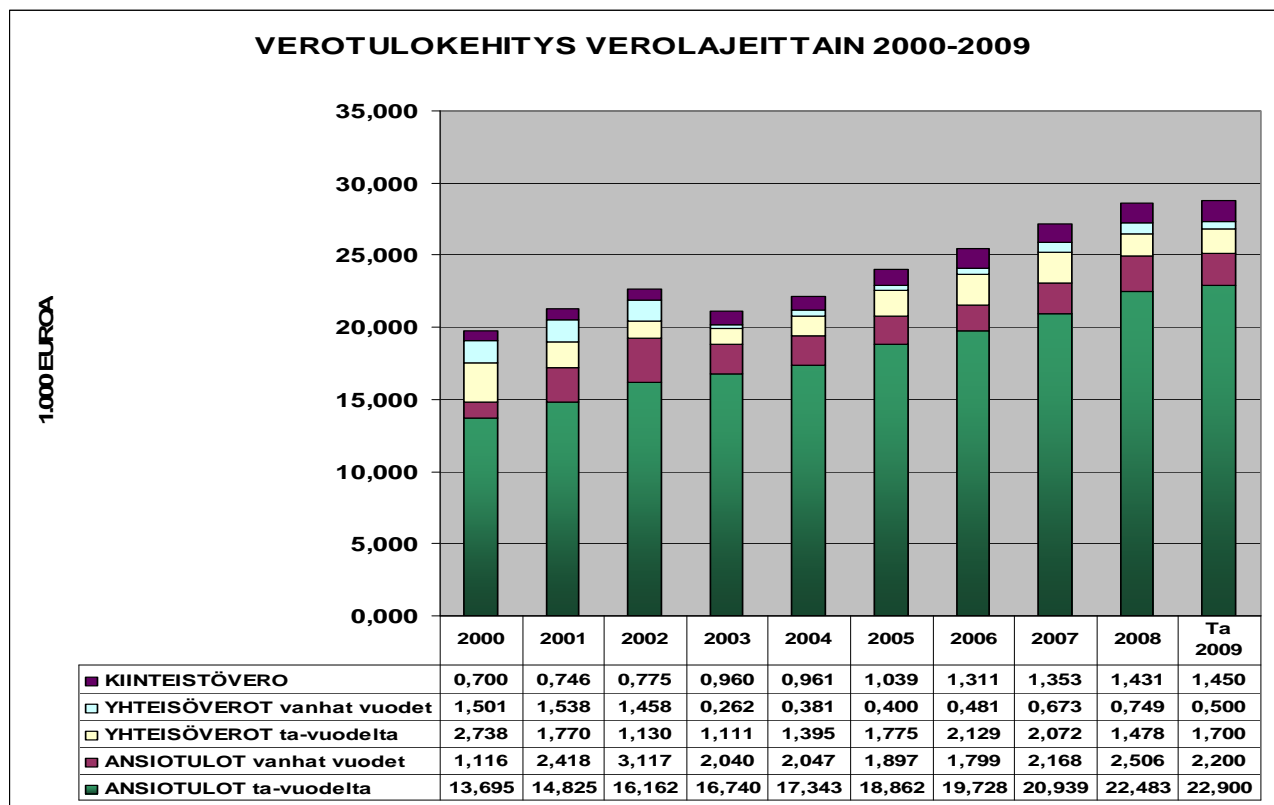
4.2.2. Verotulot

Verotuloja vuonna 2008 kertyi yhteensä 28,647 milj. euroa, mikä on 5,3 % edellisvuotta enemmän, (kunnissa keskimäärin 7,6 %). Ansiotuloista kertyi verotuloa yhteensä n. 25 milj. euroa, mikä on 1,882 milj. euroa eli 8,2 % edellisvuotta enemmän. Kiinteistövero kertyi 1,431 milj. euroa (+ 0,078 milj. euroa).

Yhteisöverokertymä laski edellisvuoden 2,745 milj. eurosta vuonna 2008 yli 0,510 milj. euroa (- 19 %). Yhteisöverokertymä vuonna 2008 jäi 2,227 milj. euroon, kun jako-osuus kunnan omista olosuhdetekijöistä johtuen laski merkittävästi.

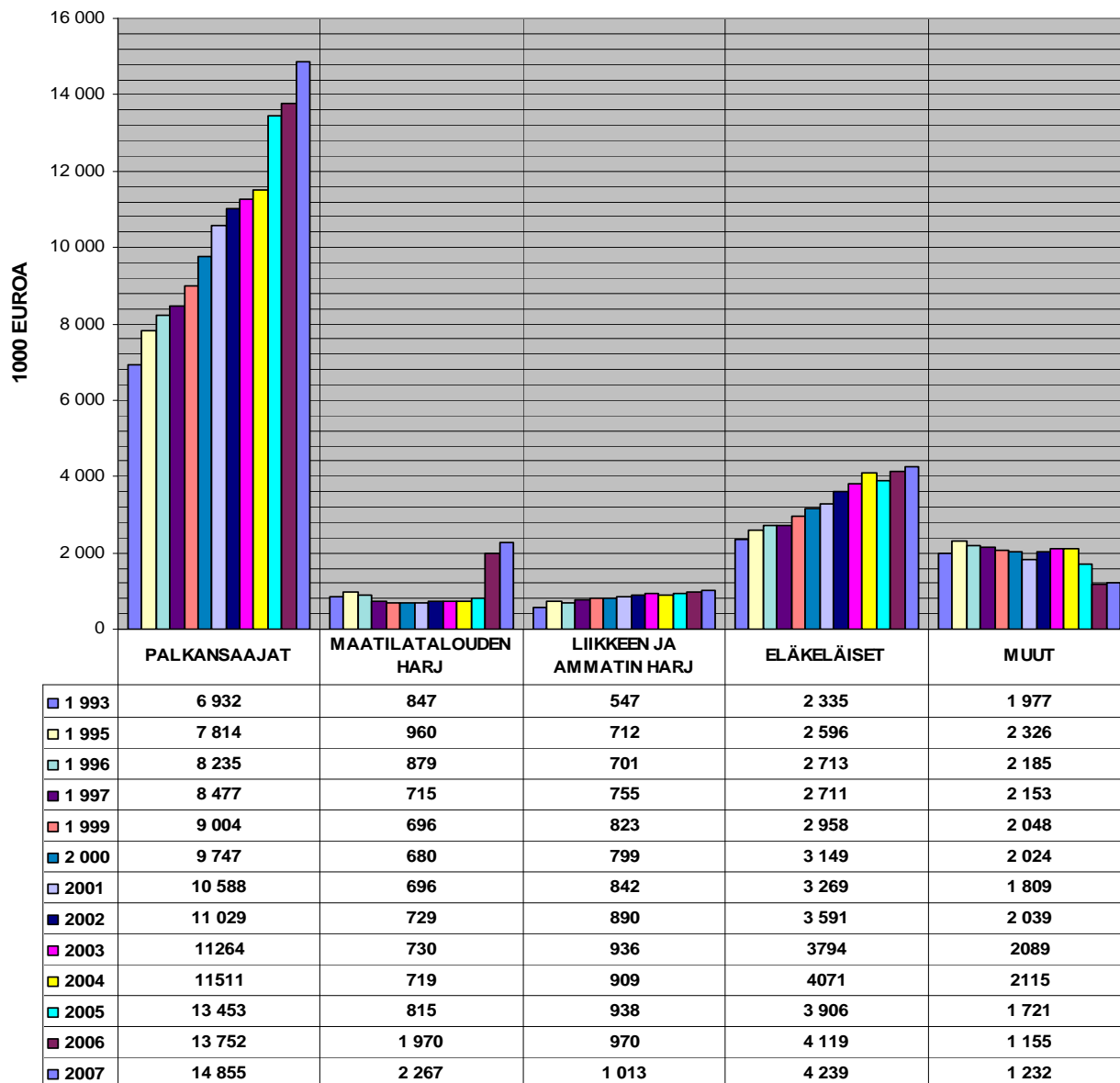
Yhteisöverojen tuotto lisääntyi kunnissa keskimäärin 4 %.

Yhden tuloveroprosentin tuotto vuonna 2008 oli n. 1,47 milj. euroa.

Vuonna 2008 ansiotulojen osuus verotuloista oli 87,2 %, kun vastaava luku edellisvuonna oli n. 85 %. Yhteisöverojen osuus verotuloista vuonna 2008 laski 7,8 %:iin, kun se edellisvuonna oli 10,1 %. Kiinteistöverojen osuus verotuloista on säilynyt 5 %:ssa.

LUONNOLLISTEN HENKILÖIDEN MAKSAMAT KUNNALLISVEROT 1993-2007 (VEROVUOSI)

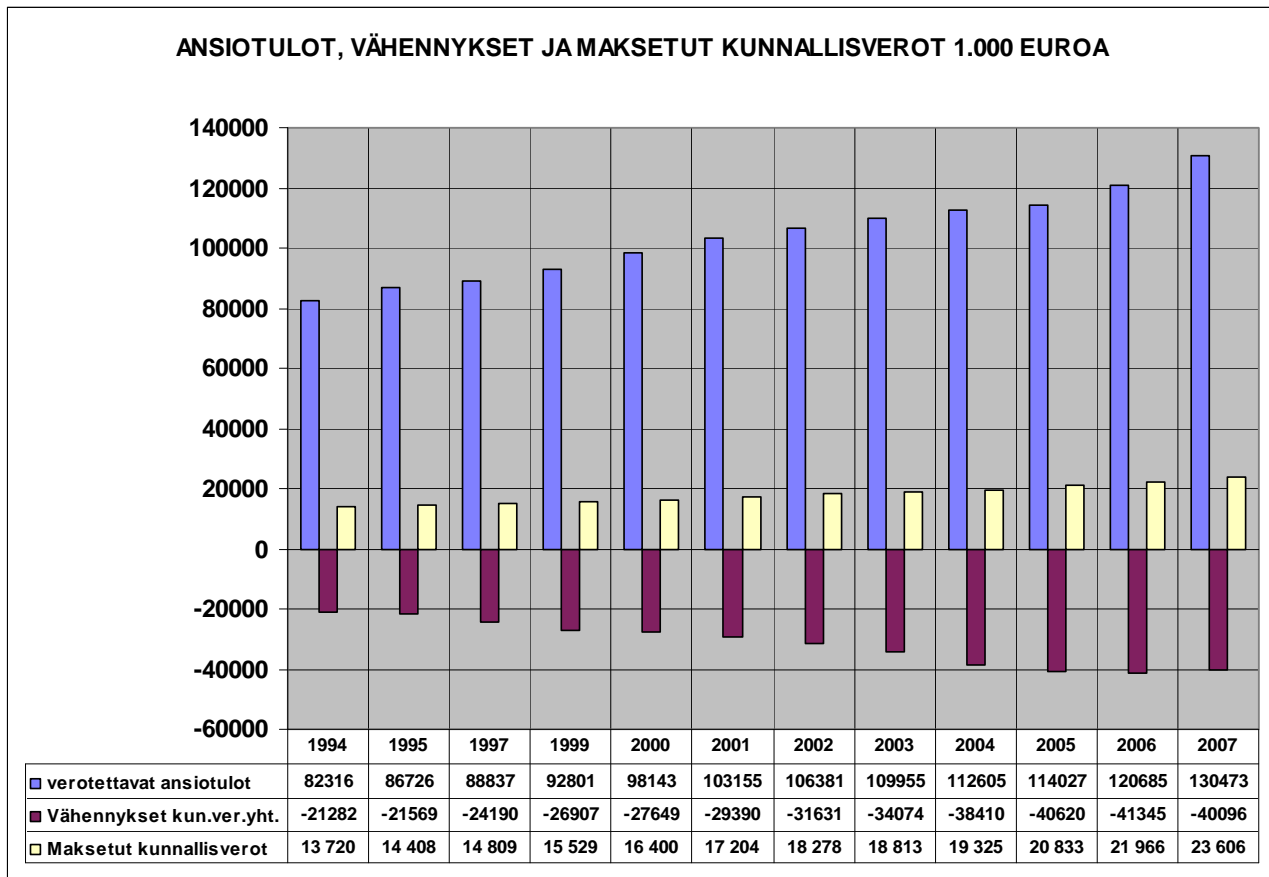
Verovuoden 2007 lopullisessa verotuksessa palkansaaajien maksamat kunnallisverot ansiotuloista kohosivat 8 % ja olivat yhteensä 14,855 milj. euroa. Palkansaaajien maksama vero-osuus luonnollisten henkilöiden maksamista kunnallisveroista oli 60 %.

Vuoden 2007 verotuksessa maatilatalouden harjoittajien maksamat kunnallisverot kohosivat 2,267 milj. euroon, missä on kasvua edellisvuoteen 15 %. Maatilatalouden harjoittajien vero-osuus luonnollisten

henkilöiden maksamista kunnallisveroista on vajaat 10 %.

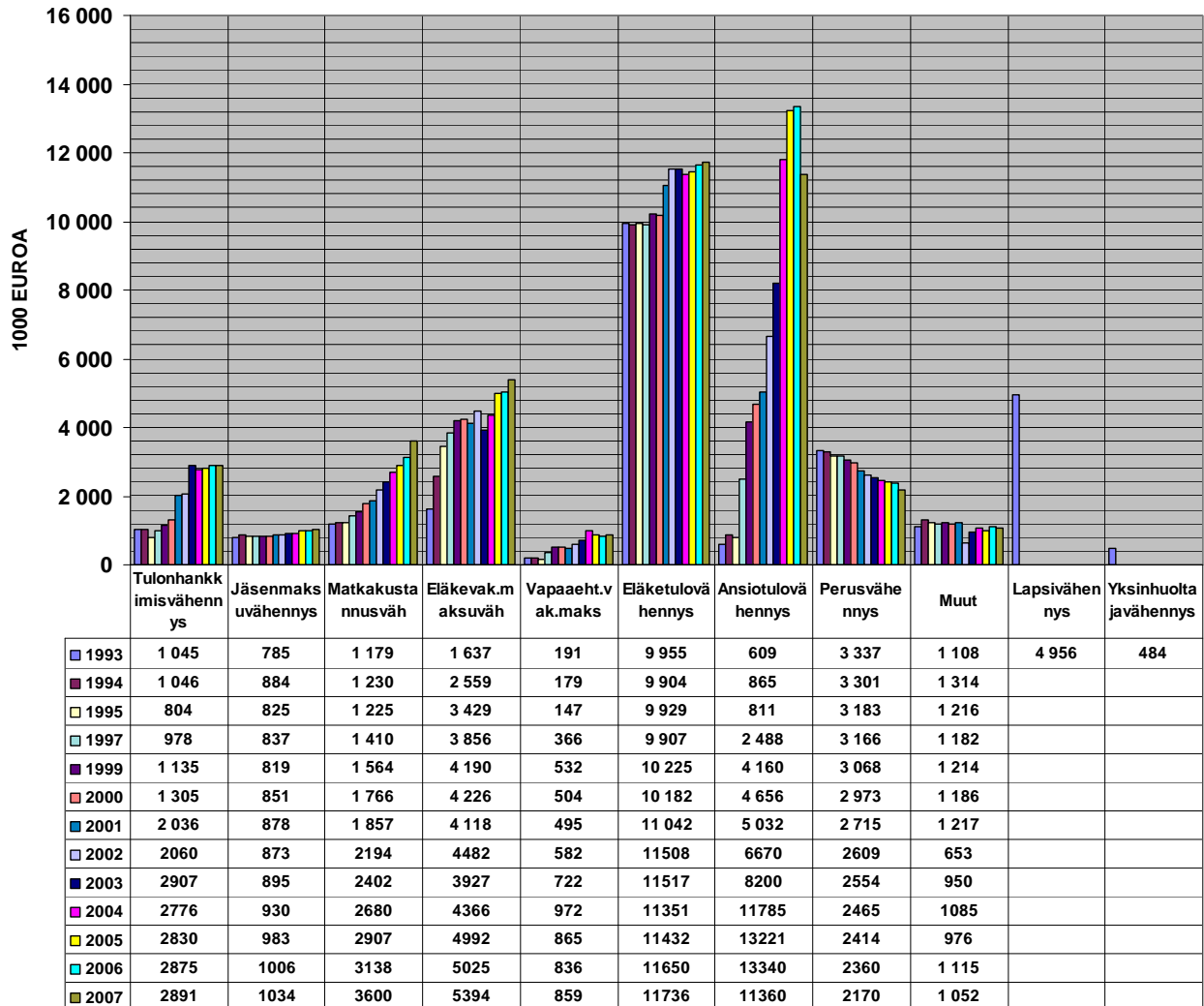
Liikkeenharjoittajien maksamat kunnallisverot olivat yhteensä 1,013 milj. euroa, kasvun ollessa 4,3 %.

Eläkeläisten kunnallisverokertymä vuodelta 2007 oli yhteensä 4,239 milj. euroa, mikä on vajaa 3 % edellisvuotta enemmän. Eläkeläisten verotulo-osuus kokonaiskertymästä laski edellisvuoden 19 %:sta vuoden 2007 verotuksessa 18 %:iin.

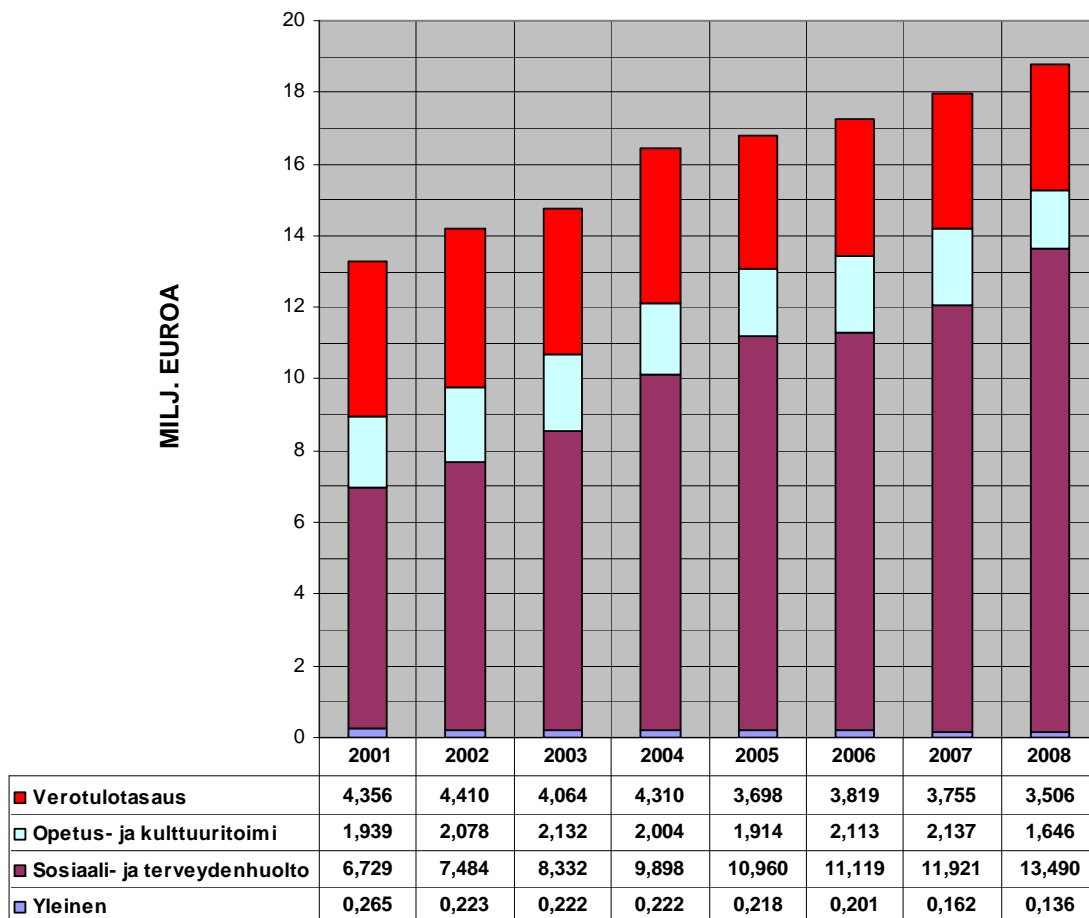
Verovuonna 2007 verotettavat ansiotulot kohosivat yli 8 %. Kun kunnallisveron vähennykset laskivat edellisvuodesta yli 3 %, kohosi maksettujen kunnallisverojen määrä yli 23,6 miljoonaan euroon, missä oli kasvua 7,5 %.

VEROVÄHENNYKSET ANSIOTULOISTA 1993-2007 (VEROVUOSI)

Vuoden 2007 kunnallisverotuksessa palkansaajien ansiotulovähennysoikeutta kiristettiin, jolloin verotettavista tuloista tehtävät ansiotulovähennykset laskivat edellisvuodesta lähes 2 milj. euroa. Tämän vähennysoikeuden supistaminen merkitsi Leppävirran kunnalle n. 0,370 milj. euron verotulojen lisäystä.

VALTIONOSUUSERITTELY 1999-2008

4.2.3. Valtionosuuksissa 4,5 % kasvu

Valtionosuuskertymästä n. 18,778 milj. eurosta on sosiaali- ja terveydenhuollon valtionosuutta lähes 72 %. Sosiaali- ja terveydenhuollon valtionosuuksien määrä kohosi vuonna 2008 13,490 milj. euroon, mikä on 1,570 milj. euroa edellisvuotta enemmän. Sosiaali- ja terveydenhuollon vuoden 2008 valtionosuuden kasvusta noin puolet on kompensatiota verokevennyksen aiheuttamasta verotulomenetyksestä.

Verotulotasausta vuonna 2008 kertyi n. 3,5 milj. euroa, mikä on n. 0,250 milj. euroa vähemmän kuin vuonna 2007.

Opetus- ja kulttuuritoimen valtionosuudet laskevat vuoden 2007 2,137 milj. eurosta vuonna 2008 1,64 milj. euroon (- 0,491 milj. euroa).

Opetus- ja kulttuuritoimen valtionosuuden vähennyksestä noin 0,300 milj. euroa selittyy kansalaisopistotoiminnan valtionosuuden siirtymisestä Soisalo-opistolle / Varkauden kaupungille.

4.2.4. Korkotuotot ja korkokulut

Korkotuotot

Korkotuottoja talletuksista vuonna 2008 kertyi yhteensä 0,147 milj. euroa, mikä on 0,036 milj. euroa edellisvuotta enemmän. Korkotuotoista 0,124 milj. euroa on korkotuottoa lyhytaikaisista sijoituksista (määräaikaiset talletukset ja yritystililit) ja rahastosijoituksista 0,023 milj. euroa.

Kassavarojen ja sijoitusten yhteismäärä vuoden 2008 lopussa oli 3,643 milj. euroa, mikä on 1,091 milj. euroa edellisvuotta vähemmän. Kassavarojen ja sijoitusten yhteismäärästä oli 2,533 milj. euroa sijoituksia rahamarkkinainstrumentteihin (määräaikaiset talletukset ja yksityistilit) ja 1,111 milj. euroa rahastosijoituksia.

Rahastojen markkina-arvo vuoden 2008 lopussa oli 1,111 milj. euroa, mikä on 0,359 milj. euroa edellisvuoden markkina-arvoa alaisempi. Rahastojen osuus on taseen loppusummasta 1,8 %. Kirjanpidollinen rahastojen arvonmuutos on hieman alle 0,6 % taseen loppusummasta.

Vuonna 2008 yritystilien keskisaldo oli n. 1,3 milj. euroa ja keskimääräinen tuotto prosentti n. 3,5 %. Määräaikaisilla tileillä vuonna 2008 oli keskimäärin 1,8 milj. euroa ja määräaikaisten talletusten keskimääräinen tuotto oli noin 4,5 %.

Vuonna 2008 yhden kuukauden euribor-korko oli keskimäärin 4,27 % ja joulukuun 2008 keskiarvo oli n. 3,0 %. Vuonna 2008 kahdentoista kuukauden keskimääräinen euribor-korko oli 4,8 % ja joulukuun keskiarvo 3,5 %.

Valtion pitkien sarjaoblikaatioiden keskimääräiset korot vuonna 2008 säilyivät lähes vuoden 2007 tasossa. Viiden vuoden valtion pitkä viitekorko oli keskimäärin 3,9 % ja 10 vuoden viitekorko 4,3 %.

Korkokulut

Korkokuluja pitkäaikaisista lainoista vuonna 2008 maksettiin yhteensä 0,156 milj. euroa, mikä on 0,023 milj. euroa edellisvuotta enemmän.

Kunnan lainakanta oli vuoden 2008 lopussa 5,477 milj. euroa, mikä lähes kaksinkertaistui edellisvuodesta. Maksuvalmiuden turvaamiseksi tarvittiin lyhytaikaista kassalainoitusta muutama lyhyt jakso kesä- heinäkuussa ja joulukuussa.

Pitkäaikaisista lainoista kunnan maksama keskipainotettu oli 4,0 %.

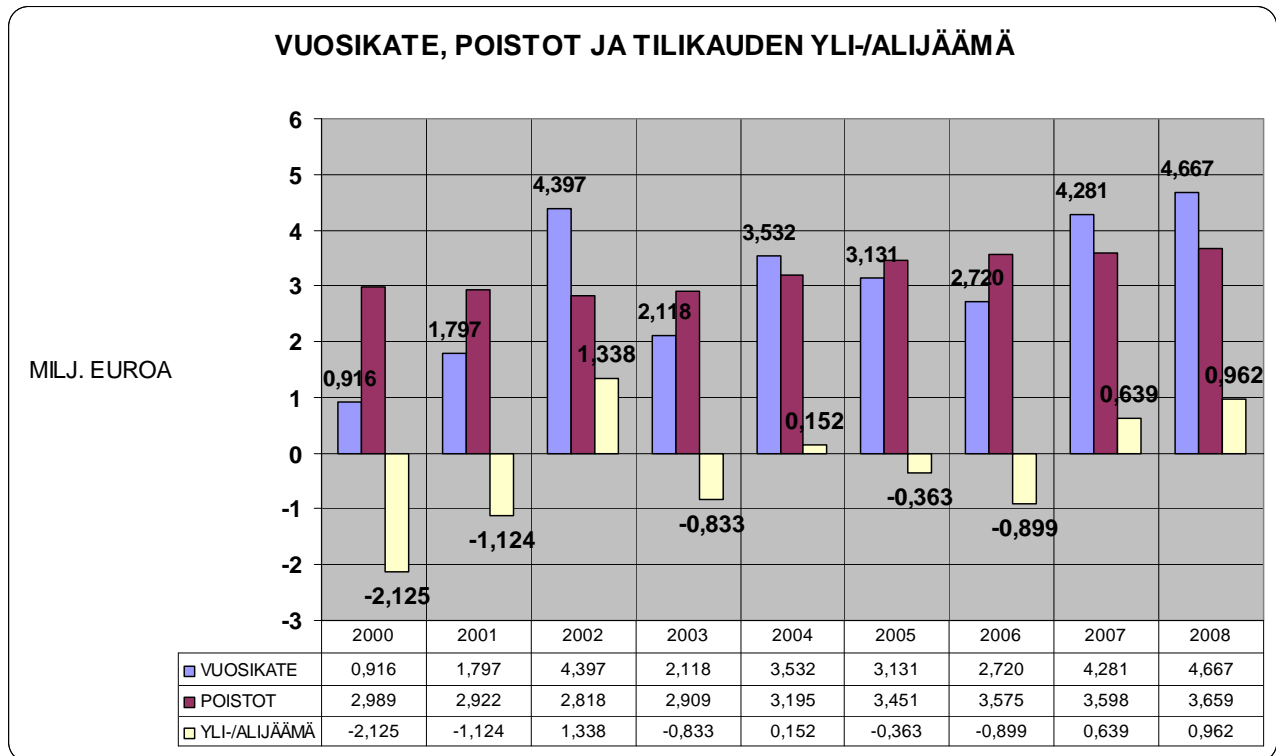
4.2.5. Muut rahoituskulut – rahastoista alas kirjaus

Muita rahoituskuluja vuona 2008 oli yhteensä 0,620 milj. euroa, josta 0,220 milj. euroa on laskennallista vesihuoltolaitoksen jäännöspääoman korvausta, mitä vastaava tuloerä sisältyy muihin rahoitustuottoihin.

Muihin rahoituskuluihin sisältyy rahastojen markkina-arvon kirjanpidollinen muutos 31.12.2007 / 31.12.2008 yhteensä 0,359 milj. euroa sekä Leppävirran kiinteistö Oy:n velkasaneeraukseen liittyvää korkoeroa 0,019 milj. euroa.

4.2.6. Muut rahoitustuotot

Muita rahoitustuottoja kertyi yhteensä 1,007 milj. euroa. Siihen sisältyy mm. osinko- ja pääomatuottoja 0,712 milj. euroa, josta suurin osa on osinkotuloa Savon Energiaholding Oyj:ltä.

4.3. Poistot

Suunnitelman mukaiset poistot vuonna 2008 olivat 3,659 milj. euroa eli 0,060 milj. euroa edellisvuotta enemmän.

4.4. Vuosikate

Vuosikate kohosi vuoden 2007 4,281 milj. eurosta vuonna 2008 4,667 milj. euroon. Asukasta kohden laskettuna vuosikate oli vuonna 2007 393 € / asukas ja vuonna 2008 434 € / asukas.

Vuosikateprosentti vuonna 2007 oli 119 % ja vuonna 2008 se kohosi edelleen 127,5 %:iin.

5. RAHOITUSLASKELMA JA SEN TUNNUSLUVUT

	2008 1 000 €	2007 1 000 €	2006 1 000 €
Toiminnan rahavirta			
Tulorahoitus			
Vuosikate	4 666,9	4 281,1	2 719,8
Satunnaiset erät	0,0	0,0	0,0
Tulorahoituksen korjauserät	-231,9	-392,9	-472,4
Investointien rahavirta			
Käyttöomaisuusinvestoinnit	-8 569,5	-3 862,3	-3 428,8
Rahoitusosuudet investointimenoihin	845,7	153,3	123,0
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	415,4	759,2	527,5
Toiminnan ja investointien rahavirta	-2 873,4	938,4	-530,9
Rahoituksen rahavirta			
Antolainauksen muutokset			
Antolainasaamisten lisäykset	0,0	-460,0	-45,0
Antolainasaamisten vähennykset	218,3	129,4	87,9
Lainakannan muutokset			
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	3 000,0	0,0	0,0
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-323,9	-585,5	-638,7
Lyhytaikaisten lainojen muutos	0,0	0,0	0,0
Oman pääoman muutokset	0,0	0,0	0,0
Muut maksuvalmiuden muutokset	-1 112,1	2 170,2	142,5
Rahoituksen rahavirta	1 782,3	1 254,1	-453,3
Rahavarojen muutos	-1 091,1	2 192,5	-984,2
Rahavarat 31.12. 1 000 €	3 643,4	4 734,5	2 542,0
Rahavarat 1.1. 1 000 €	4 734,5	2 542,0	3 526,2
	-1 091,1	2 192,5	-984,2

RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT

Investointien tulorahoitus, %	60,4 %	115,4 %	82,3 %
Pääomamenojen tulorahoitus, %	59,6 %	92,6 %	69,7 %
Lainanhoitokate	10,0	6,1	3,8
Kassan riittävyys, pv	21	31	17
Asukasmäärä	10 760	10 886	10 921

Rahoituslaskelma osoittaa

- rahoitustarpeen kuinka paljon tulorahoituksen (vuosikate) lisäksi tarvitaan pääomarahoitusta investointeihin, antolainoihin ja lainojen lyhennyksiin
- kuinka rahoitustarve katetaan (lainojen lisäys tai toimintapääoman vähennys) tai rahoitusjäämä käytetään (lyhytaikaisten lainojen lyhennykset tai toimintapääoman lisäys)

5.1. Tulorahoituksen riittävyys investointeihin ja lainan lyhennyksiin

Käyttöomaisuusinvestoinnit vuonna 2008 kohosivat edellisvuodesta yli kaksinkertaisiksi ja olivat yhteensä 8,570 milj. euroa.

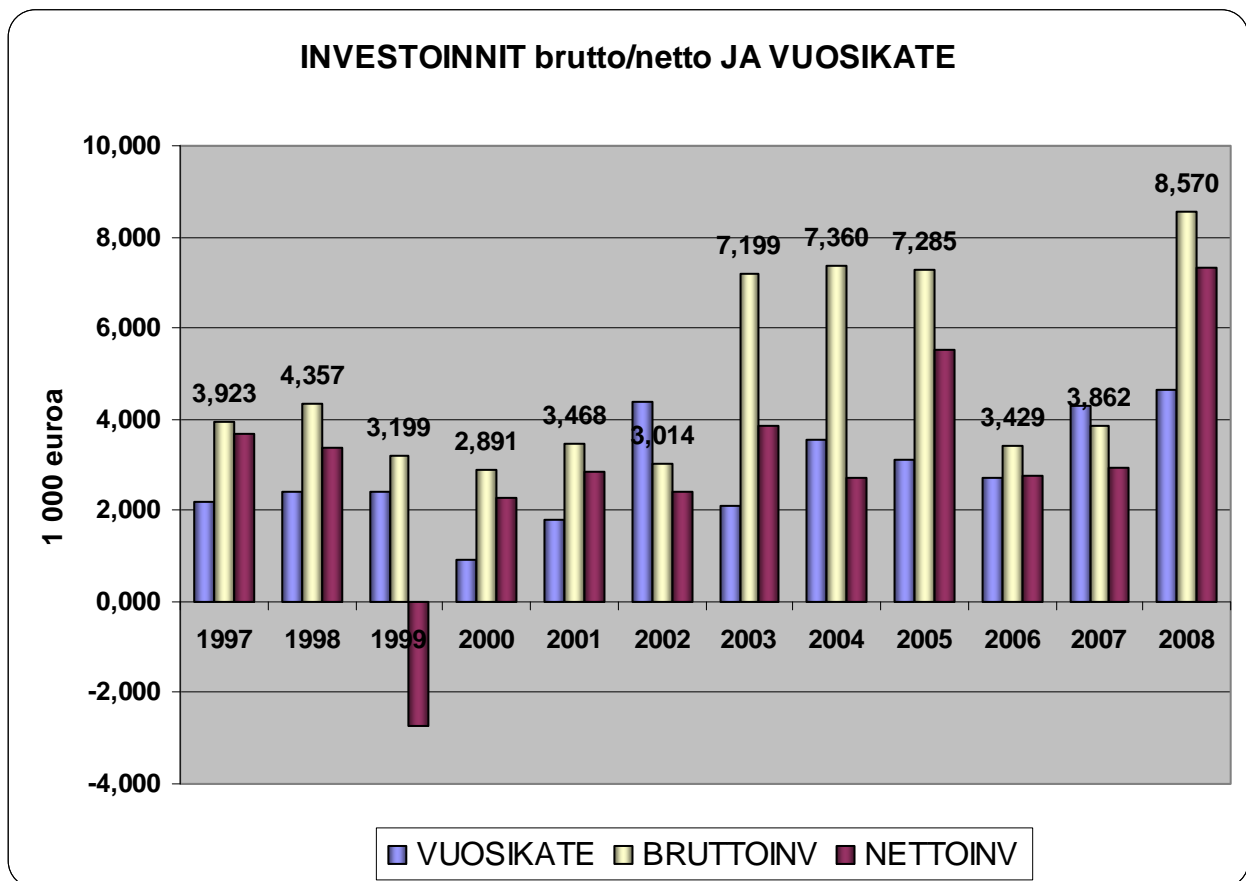
Nettoinvestointien määräksi rahoitusosuuksien ja luovutustulojen jälkeen muodostui 7,308 milj. euroa, mikä edellisvuonna oli 2,950 milj. euroa.

Vuonna 2008 rahoitustarve oli - 2,873 milj. euroa. Edellisvuonna rahoituslaskelma investointimenojen jälkeen osoitti rahoitusjäämää + 0,938 milj. euroa.

5.2. Investointien tulorahoitus- % ja pääomamenojen tulorahoitus- %

Investointien tulorahoitus- % laski vuoden 2007 115,4 %:sta vuonna 2008 60,4 %:iin. Toisin sanoen nettoinvestointien määrän kohotessa yli kaksinkertaiseksi vuosikate riitti kattamaan nettoinvestoinneista ainoastaan 60 %.

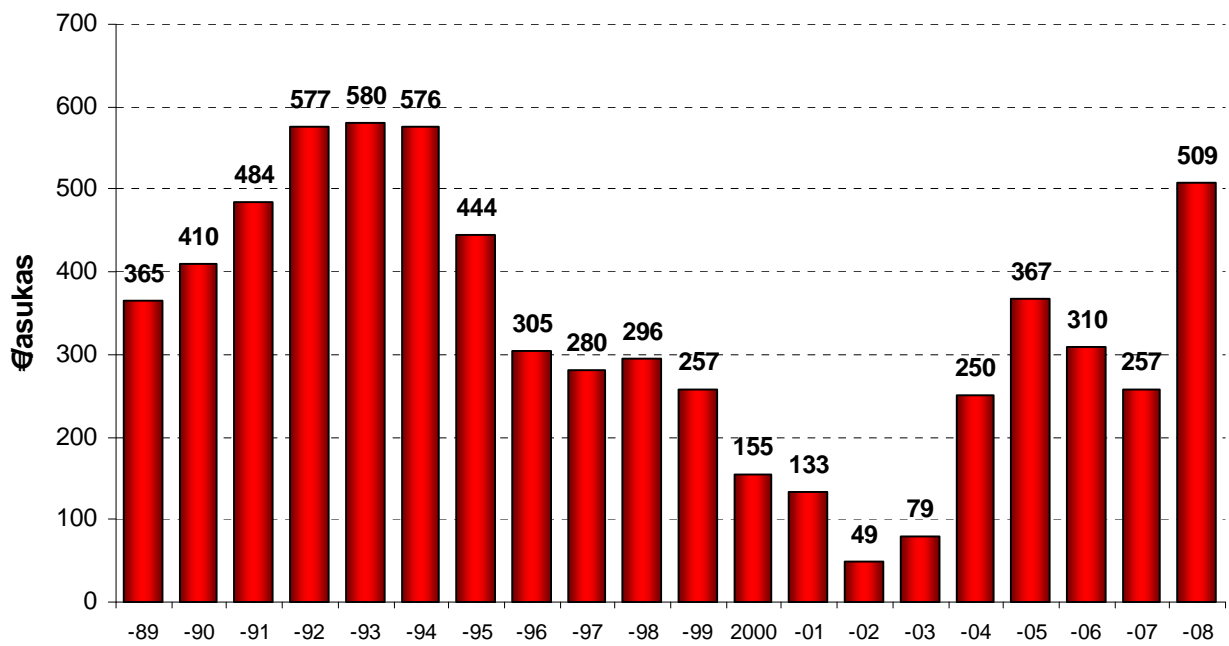
Pääomamenojen tulorahoitus- % (vuosikatteen % -osuus nettoinvestointien, antolainojen lisäyksen ja lainanlyhennysten yhteismäärästä) laski edellisvuoden 92,6 %:sta 59,6 %:iin. Nettoinvestoinneista rahoitettiin siten 40 % lainan otolla.

5.3. Lainanhoitokate

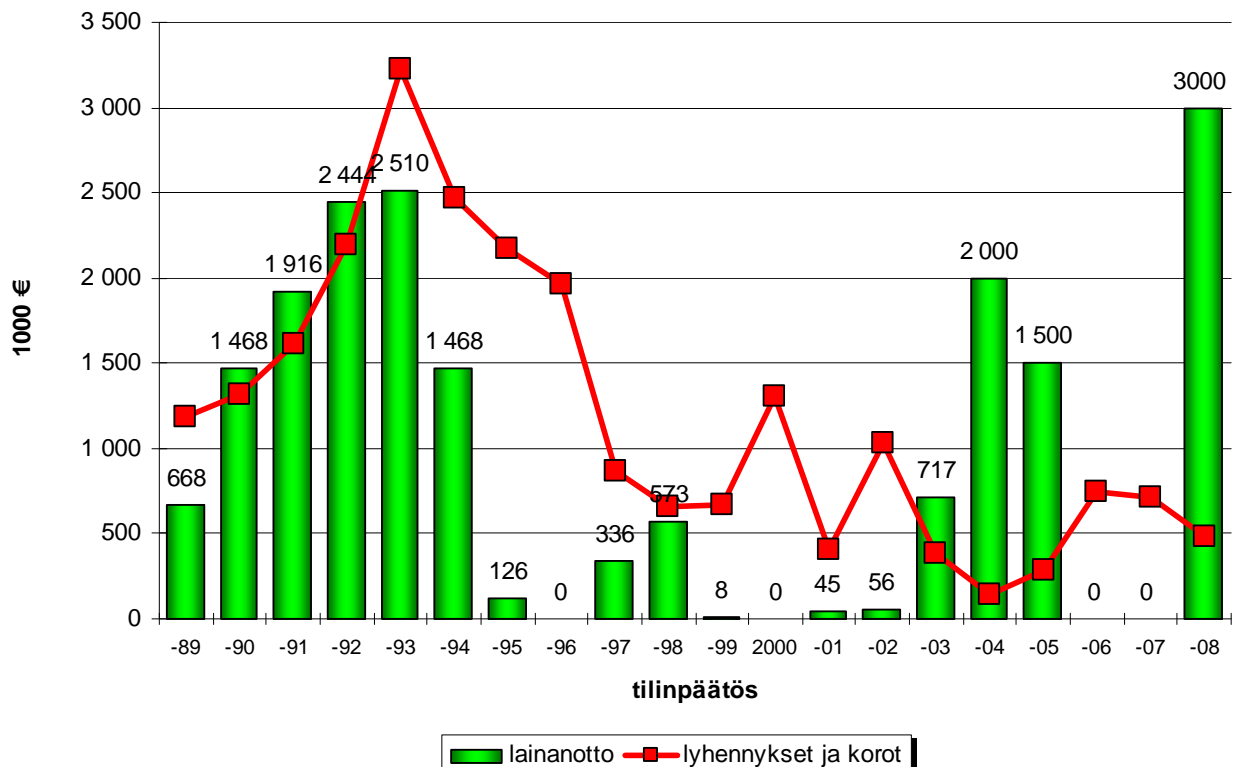
Leppävirran kunnan lainanhoitokate vuonna 2008 oli 10,0 %, kun se edellisvuonna oli 6,1 %. Tunnusluku kertoo kunnan tulorahoituksen riittävyyden lainojen hoitokuluihin. Kunnan lainanhoitokyky on hyvä, kun tunnusluvun arvo on yli 2.

LAINAKANTA euroa/asukas

Leppävirran kunnan lainakanta lähes kaksinkertaistui vuonna 2008. Lainakanta kohosi 5,477 milj. euroon edellisvuoden 2,8 milj. eurosta. Lainaa oli 509 euroa / asukas. Kunnilla lainaa on keskimäärin 1652 euroa / asukas.

LAINANOTTO JA HOITOKUSTANNUKSET euroa 1989 - 2008

5.4. Maksuvalmius

5.4.1. Kassavarat ja sijoitukset 31.12. milj. euroa (sisältää rahastosijoitukset)

	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Yhteensä	9,851	6,870	5,866	6,081	3,103	3,185	3,526	2,542	4,735	3,643

Kassavarojen ja sijoitusten määrä 31.12.2008 laski 3,643 milj. euroon, mikä on 1,092 milj. euroa vähemmän kuin edellisvuonna.

Kassasta maksut milj. euroa

	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
	46,651	44,476	43,674	49,902	53,130	55,212	54,000	56,434	63,013

Kassasta maksuja vuonna 2008 oli keskimäärin 5,200 milj. euroa / kk

5.4.2. Kassan riittävyys 31.12.2008

Rahavarat (rahoitusarvopaperit sekä rahat ja pankkisaamiset) riittivät 31.12.2008 tilanteesta laskettuna 21 päivän kassasta maksuihin, kun vastaava luku edellisvuonna oli 31 päivää.

6. TASE JA SEN TUNNUSLUVUT

TASE JA SEN TUNNUSLUVUT

VASTAAVAA	2008	2007	2006	VASTATTAVAA	2008	2007	2006
	1 000 €	1 000 €	1 000 €		1 000 €	1 000 €	1 000 €
PYSYVÄT VASTAAVAT	53 867	50 204	50 128	OMA PÄÄOMA	48 236	47 228	46 544
Aineettomat hyödykkeet	707	573	448	Peruspääoma	40 300	40 300	40 300
Aineettomat oikeudet	142	65	106	Arvonkorotusrahasito			
Muut pitkävaikutteiset menot	565	508	342	Muut omat rahastot	1 314	1 268	1 223
Ennakkomaksut				Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	5 660	5 021	5 920
				Tilikauden yli-/alijäämä	962	639	-899
Aineelliset hyödykkeet	42 251	38 438	38 553	POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET	0	0	0
Maa- ja vesialueet	12 004	11 999	11 842	Poistoero			
Rakennukset	22 331	18 423	18 661	Vapaaehtoiset varaukset			
Kiinteät rakenteet ja laitteet	7 013	7 031	7 036	PAKOLLISET VARAUKSET	0	0	0
Koneet ja kalusto	677	721	861	Eläkevaraukset			
Muut aineelliset hyödykkeet	37	37	37	Muut pakolliset varaukset			
Ennakkomaksut ja kesken- eräiset hankinnat	189	227	116	TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	483	566	684
Sijoitukset	10 909	11 193	11 127	Valtion toimeksiannot	218	285	384
Osakkeet ja osuudet	5 931	5 996	6 261	Lahjoitusrahastojen pääomat	223	242	264
Muut lainasaamiset	4 978	5 197	4 866	Muut toimeksiantojen pääoma	42	39	36
Muut saamiset				VIERAS PÄÄOMA	12 391	10 036	9 180
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	202	277	361	Pitkäaikainen	5 212	2 710	3 179
Valtion toimeksiannot	202	277	361	Joukkovelkakirjalainat			
VAIHTUVAT VASTAAVAT	7 041	7 349	5 919	Lainat rahoitus- ja vakuutuslaji	4 852	2 463	3 014
Vaihto-omaisuus	167	156	160	Lainat julkisyhteisöiltä	1	14	27
Aineet ja tarvikkeet	167	156	160	Lainat muilta luotonantajilta			
Keskeneräiset tuotteet				Saadut ennakot			
Valmiit tuotteet				Ostovelat			
Muu vaihto-omaisuus				Liittymismaksut ja muut velat	346	220	125
Ennakkomaksut				Siirtovelat	13	13	13
Saamiset	3 230	2 459	3 217	Lyhytaikainen	7 179	7 326	6 001
Pitkäaikaiset saamiset	94	221	445	Joukkovelkakirjalainat			
Myyntisaamiset	94	221	445	Lainat rahoitus- ja vakuutuslaji	611	311	332
Lainasaamiset				Lainat julkisyhteisöiltä	13	13	13
Muut saamiset				Lainat muilta luotonantajilta			
Siirtosaamiset				Saadut ennakot	16	6	1
Lyhytaikaiset saamiset	3 136	2 238	2 772	Ostovelat	2 727	2 774	1 926
Myyntisaamiset	1 179	1 004	1 141	Muut velat	980	764	602
Lainasaamiset	0	0	250	Siirtovelat	2 832	3 458	3 127
Muut saamiset	1 412	650	712				
Siirtosaamiset	545	584	669				
Rahoitusarvopaperit	1 511	2 829	2 523		61 110	57 830	56 408
Osakkeet ja osuudet	1 111	1 469	1 465	TASEEN TUNNUSLUVUT			
Sijoitukset rahamarkkinainstrumentit	400	1 360	520	Omavaraisuusaste, %	79,0 %	81,7 %	82,5 %
Joukkovelkakirjalainasaamiset	0	0	538	Rahoitusvarallisuus €/asukas	-511	-261	-313
Muut arvopaperit				Suhteellinen velkaantuneisuus-%	21,4 %	18,1 %	17,6 %
Rahat ja pankkisaamiset	2 133	1 905	19	Lainat, €/asukas	509	257	310
				Lainakanta 31.12. 1000 e	5 477	2 801	3 386
	61 110	57 830	56 408	Lainasaamiset 31.12. 1000 e	4 978	5 197	4 866
				Asukasmäärä	10 760	10 886	10 921

6.1. Taseen kehitys

Taseen loppusumma kohosi 3,280 milj. euroa edellisvuoden 57,830 milj. eurosta vuonna 2008 61,110 milj. euroon.

Vastaavaa – puolen eristä kunnan käyttöomaisuuden (aineelliset hyödykkeet, rakennukset) määrä kohosi yli 3,8 milj. euroa ja lyhytaikaiset saamiset yli 0,770 milj. euroa, kun taas rahoitusarvopaperit sekä rahat ja pankkisaamiset yhteensä laskivat edellisvuodesta 1,090 milj. euroa.

Vastattavaa – puolen eristä kunnan oman pääoman määrä kohosi 48,236 milj. euroon, mikä on yli 1,0 milj. euroa edellisvuotta enemmän.

Kunnan vieras pääoma kohosi 12,390 milj. euroon pitkäaikaisten lainojen kaksinkertaistuessa. Vieraan pääoman lisäys on 2,355 milj. euroa

Kunnan omavaraisuusaste

Omavaraisuus mittaa kunnan vakavaraisuutta, alijäämän sietokykyä ja kunnan kykyä selviytyä sitoumuksistaan pitkällä tähtäimellä.

Kunnan omavaraisuusaste vuonna 2008 oli 79 %. Kunnan omavaraisuusaste laski velkaantumisesta johtuen edellisvuodesta 2,7 %.

Kunnan omavaraisuusaste on edelleen hyvä. Omavaraisuuden hyvänä tavoitetasona pidetään kuntataloudessa keskimääräistä 70 % omavaraisuutta. 50 % tai sitä alempi omavaraisuusaste merkitsee kuntataloudessa merkittävän suurta velkarasitetta.

Rahoitusvarallisuus

Tunnusluku osoittaa likvidien varojen riittävyyden vieraan pääoman takaisinmaksuun. Negatiivinen erotus osoittaa määrän, joka vieraasta pääomasta jää rahoitusomaisuudella kattamatta. Kunnan rahoitusvarallisuus euroa / asukas tunnusluvulla mitattuna heikkeni edellisvuoden - 261 eurosta / asukas vuonna 2008 - 511 euroon / asukas.

Suhteellinen velkaantuneisuus

Tunnusluku kertoo kuinka paljon kunnan käyttötuloista (toimintatuotot, verotulot ja käyttötalouden valtionosuudet) tarvittaisiin vieraan pääoman takaisinmaksuun. Mitä pienempi velkaantuneisuuden tunnusluvun arvo on, sitä paremmat mahdollisuudet kunnalla on selviytyä velan takaisinmaksusta tulorahoituksella. Leppävirran kunnan suhteellinen velkaantuneisuusaste heikkeni edellisvuoden 18,1 %:sta vuonna 2008 21,4 %:iin.

7. KUNNAN KOKONAISTULOT JA – MENOT

KUNNAN KOKONAISTULOT JA -MENOT v. 2008 (ulkoiset)					
TULOT	1 000 €	%	MENOT	1 000 €	%
Varsinainen toiminta			Varsinainen toiminta		
Toimintatuotot	10 449	16,6	Toimintakulut	53 562	85,0
Verotulot	28 647	45,4	-Valmistus omaan käyttöön		0,0
Valtionosuudet	18 778	29,8			
Korkotuotot	171	0,3	Korkokulut	156	0,2
Muut rahoitustuotot	741	1,2	Muut rahoituskulut	400	0,6
Satunnaiset tuotot			Satunnaiset kulut		
Tulorahoituksen korjauserät			Tulorahoituksen korjauserät		
- Käyttöom. myyntivoitot	-232	-0,4	+/-Pakollisten varausten muutos		
Investoinnit			- Käyttöom. myyntitappiot	0	0,0
Rahoitusosuudet inv.menoihin	846	1,3	Investoinnit		
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustuotot	415	0,7	Käyttöomaisuusinvestoinnit	8 570	13,6
Rahoitustoiminta			Rahoitustoiminta		
Antolainasaamisten vähennykset	218	0,3	Antolainasaamisten lisäykset	0	0,0
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	3 000	4,8	Pitkäaikaisten lainojen vähennys	324	0,5
Lyhytaikaisten lainojen lisäys		0,0	Lyhytaikaisten lainojen vähennys		
Oman pääoman lisäykset			Oman pääoman vähennykset		
Kokonaistulot yhteensä	63 033	100,0	Kokonaismenot yhteensä	63 012	100,0

Laskelmassa on yhdistetty varsinaisen toiminnan (tuloslaskelma) ja investointien tulot ja menot sekä rahoitustoiminnan rahan lähteet ja käyttö.

Kokonaismenoissa ja -tuloissa lähes 12 %:n kasvu

Kokonaismenot kohosivat yhteensä 63,012 milj. euroon mikä on lähes 12 % edellisvuotta enemmän.

Varsinaisen toiminnan menot olivat 2,185 milj. euroa edellisvuotta suuremmat. Investointeihin käytettiin yli 4,7 milj. euroa edellisvuotta enemmän, kun taas rahoitustoiminnan menoihin käytettiin yli 0,720 milj. euroa edellisvuotta vähemmän. Rahoitustoiminnan menot yhteensä vuonna 2008 olivat 0,324 milj. euroa.

Julkisen rahoituksen osuus laski 62 %:iin

Kunnan kokonaismenoista julkisen rahoituksen (verotulot ja valtion osuudet) osuus laski 62 %:iin edellisvuoden

80 %:sta. Kunnan kokonaismenoista verotulojen osuus laski 45,4 %:iin vuoden 2007 48,2 %:sta. Valtion osuukilla katettiin n. 30 % kokonaismenoista, mikä on 2 % edellisvuotta vähemmän. Toimintatuottojen osuus laski edellisvuoden n. 18 %:sta vuonna 2008 16,6 %:iin.

Rahoitusosuudet investointimenoihin sekä käyttöomaisuuden luovutustuottojen osuus oli 2 % kokonaismenoista. Pitkäaikaisten lainojen lisäyksellä katettiin kunnan menoista 4,8 %.

Kunnan kokonaismenoista 85 % on käyttötalousmenoja, mikä on 6 % vähemmän kuin edellisvuonna. Investointeihin ohjattiin kokonaismenoista 13,6 %, mikä on kaksinkertainen määrä edellisvuoteen verrattuna.

8. KUNTAKONSERNIN TOIMINTA JA TALOUS

"Kuntalain mukaan kunnan, joka tytäryhteisöineen muodostaa kuntakonsernin, tulee laatia ja sisällyttää tilinpäätökseensä konsernitilinpäätös. Konsernitilinpäätös tulee laatia samalta päivältä kuin kunnan tilinpäätös.

Konsernitilinpäätös laaditaan konserniyhteisöjen taseiden ja tuloslaskelmien sekä niiden liitetietojen yhdistelmänä.

Konsernitilinpäätökseen sisällytetään lisäksi konsernin rahoituslaskelma, jossa annetaan selvitys kuntakonsernin varojen hankinnasta ja niiden käytöstä tilikauden aikana."

Leppävirran kunnan toiminnan ja talouden kehityksen kuvaavassa osiossa sivulla 5 on kerrottu tytäryhtiöiden toiminnalliset muutokset ja järjestelyt. Lisäksi liitetietosassa on kohta 8 Konsernitilinpäätöksen liitetiedot sivut 20 - 25.

8.1. Yhdistelmä konsernitilinpäätökseen sisältyvistä yhteisöistä

LEPPÄVIRRAN KUNTAKONSERNI

31.12.2008

LEPPÄVIRRAN KUNTA

Tytäryhteisöt (yli 50%)

LEPPÄVIRRAN KIIINTEISTÖ OY 100 % ->As Oy Savo 2 100 % ->As Oy Leppävirran Mäenrinne 76,5 % ->As Oy Leppävirran Näädänpoukama 42,1 %
VIRKISTYSUIMALA LEPPÄKERTTU OY 100 %
AS OY LEPPÄVIRRAN SATO 100 %
LEPPÄVIRRAN LOMA OY 55,63 % osakemäärä 89 / 160 -lepäävä ns. pöytälaatikkoyritys --> ei yhdistellä

Osakkuusyhteisöt (20-50%) Yhteisyhteisöt

LEPPÄVIRRAN MATKAILU- KESKUS OY 33,33 % osakemäärä 150 / 450 (-> yhteisyhteisö)
KIIINTEISTÖ OY LEPPÄVIRRAN TEOLLISUUSTALOTIE 1 40,00 % osakemäärä 20/50

Kuntayhtymät

POHJOIS-SAVON SAIRAANHOITOPUIRIN KY 3,5164 -Kuopion yliopistollinen sairaala
Pohjois-Savon sairaanhoitopiirin kuntayhtymä omistaa 67% Itä-Suomen laboratoriokeskuksen liikelaitos- kuntayhtymästä
ITÄ-SUOMEN LABORATORIOKESKUKSEN LIIKELAITOSKUNTAYHTYMÄ
VAALIJALAN KUNTAYHTYMÄ 3,3125
ITÄ-SUOMEN PÄIHDEHUOLLON KY 1,2127
SAVON KOULUTUSKUNTAYHTYMÄ 1,08
POHJOIS-SAVON LIITTO 4,01

8.2. Tytäryhtiöiden toiminnan tuloksellisuuden ja taloudellisen aseman seuranta ja raportointi

Tytäryhteisöt raportoivat kunnanhallitukselle toiminnastaan konserniohjeen mukaan kolmannes vuosittain ohjeessa tarkemmin määritellyin tunnusluvuin.

Vuoden 2009 talousarviossa uudistetun lainsäädännön pohjalta on tytäryhtiöille asetettu toiminnan ja talouden tavoitteet ja tunnusluvut. Niiden toteutumisen raportointi valtuustolle on kolmannes vuosittain kunnan osa-
vuosikatsauksen yhteydessä.

LEPPÄVIRRRAN KUNTA
Kuntakonsernin tavoitteet
Leppävirran kiinteistö Oy:

Leppävirran Kiinteistö Oy	Tunnusluvut	LK Oy vuonna 2007	Tilinpäätös 2008	2009
	Liikevaihto, €	2 051 840 €	2 168 317 €	2 173 000
	Tulos, €	178 612 €	-93 359 €	622
	Omavaraisuus, %	19,89 %	19,71 %	
	Sijoitetun pääoman tuotto, %	6,52 %	-3,53 %	
	Poistot/sijoitettu pääoma, %	2,42 %	2,86 %	
	Korot/lainakanta, %	2,48 %	2,62 %	
	Korot/liikevaihto, %	15,40 %	14,84 %	
	Kate/liikevaihto, %	36,93 %	26,29 %	

Leppävirran Kiinteistö Oy	Tavoitteet /mittari	2007	2008	2009
	Vuokralaisten vaihtuvuus, %		41,00 %	25,00 %
	Bruttoinvestoinnit, €		0	200 000 €
	Käyttöaste, %		97,00 %	94,00 %
	Lainavastuut, lainamäärä, €/asm ²		471,68 €	485,00 €
	Lainakanta, lyhennysohjelmainen		10 105 807,05	10 393 861 €
	Lainakanta €/as		939,20	958 €/as
	Pääomalainat €		1 908 209 €	1 908 209 €

Leppävirran Virkistysuimala	Tunnusluvut	vuonna 2007	TP 2008	TA 2009
Leppäkerttu Oy	Liikevaihto, €		1,4 milj. €	1,6 milj. €
	Tulos, €		- 134 447 €	-56 000 €
	Henkilöstö, lkm		11	11
	Liikevaihto, €/hlö		127 000 €/hlö	145 000 €/hlö
	Henkilöstökustannus, €/hlö		29 726 €/hlö	35 321 €/hlö
	Omavaraisuus, %	7,5 %	- 7,9 %	
	Sijoitetun pääoman tuotto, %	3,7 %	0,5 %	
	Poistot/sijoitettu pääoma, %	4,3 %	3,3 %	
	Korot/lainakanta, %		2,9 %	2,8 %
	Korot/liikevaihto, %		12,9 %	10,6 %
	Kate/liikevaihto, %		14,1 %	17,7 %

Leppävirran Virkistysuimala	Tavoitteet /mittari	TP 2008	TA 2009
Leppäkerttu Oy	Vuokralaisten vaihtuvuus, %	-	-
	Bruttoinvestoinnit, €	68 000 €	-
	Käyttöaste, %	-	-
	Lainavastuut, lainamäärä, €/asm ²	-	-
	Lainakanta, lyhennysohjelmainen 31.12. €	3 675 150 €	3 529 300 €
	Lainakanta, lyhennysohjelmainen 31.12. €/as	342 €	325 €
	Pääomalainat 31.12. €	2 496 361 €	2 496 361 €

8.3. Konsernituloslaskelma 2008

	Tilikausi	
	1.1.2008 - 31.12.2008	
	1 000 €	1 000 €
Toimintatuotot		30311
Toimintakulut		-72018
Osuus osakkuusyhteisöjen voitosta		0
Toimintakate		-41 707
Verotulot		28647
Valtionosuudet		18778
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	245	
Muut rahoitustuotot	1 030	
Korkokulut	-743	
Muut rahoituskulut	-631	47 326
Vuosikate		5 619
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-4 721	
Tilikauden yli- ja alipariarvot	-1	
Arvonalentumiset	0	-4 722
Satunnaiset erät		-4
Tilikauden tulos		893
Tilinpäätössiirrot		-12
Vähemmistöosuudet		-2
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)		879

TULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT	
Toimintatuotot/Toimintakulut, %	42,1 %
Vuosikate/Poistot, %	119,0 %
Vuosikate, eur/asukas	522,22
Asukasmäärä	10760

Konsernin ylijäämä 0,879 milj. euroa muodostuu pääosin kunnan, KYS:in ja Vaalijalan yhteensä yli 1,050 milj. euron ylijäämien ja Virkistysuimala Leppäkerttu Oy:n 0,134 milj. euron ja Leppävuiran kiinteistö Oy:n 0,093 milj. euron alijäämäisten tilinpäätösten erotuksesta.

Leppävuiran Kiinteistö Oy:n tulos 0,373 milj. euron poiston jälkeen on 0,093 milj. euroa alijäämäinen.

Leppävuiran Virkistysuimala Leppäkerttu Oy:n tulokseksi muodostuu 0,171 milj. euron poistojen jälkeen 0,134 milj. euron tappio.

Konsernin vuosikate riittää 119 prosenttisesti poistoihin. Konsernin vuosikate € / asukas on 88 € / asukas kunnan vuosikatetta parempi.

8.4. Konsernin rahoituslaskelman tunnusluvut

KONSERNIN RAHOITUSLASKELMA 2008

	1.1.2008 - 31.12.2008	
	1 000 €	1 000 €
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	5619	
Satunnaiset erät	-4	
Tulorahoituksen korjauserät	-247	5368
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-9453	
Rahoitusosuudet investointimenoihin	854	
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	510	-8089
Toiminnan ja investointien rahavirta		-2721
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäykset		
Antolainasaamisten vähennykset	218	218
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	3219	
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-856	
Lyhytaikaisten lainojen muutos	50	2413
Oman pääoman muutokset		33
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	-4	
Vaihto-omaisuuden muutos	-12	
Saamisten muutos	-769	
Korottomien velkojen muutos	-314	-1099
Rahoituksen rahavirta		1565
Rahavarojen muutos		-1156
Rahavarat 31.12.2008	4866	
Rahavarat 1.1.2008	-6022	-1156

RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT

Investointien tulorahoitus, %	65,3 %
Pääomamenojen tulorahoitus, %	60,8 %
Lainanhoitokate	4,0
Kassan riittävyys, pv	21
Asukasmäärä	10760

Konsernin rahoituslaskelman tunnusluvut kohosivat hieman kunnan tunnuslukuja paremmiksi: Mm konsernin pitkäaikais-ten lainojen lisäys oli 3,219 milj. euroa, josta kunnan ottolainat olivat 3,0 milj. euroa. Kunnan tytäryhtiöt eivät vuonna 2008 nostaneet uutta lainaa, mutta kunnan osuus konsernin yhteisöjen KYS ja Savon Koulutus kuntayhtymän lainojen lisäyksistä on n. 0,2 milj. euroa.

8.5. Konsernitase 31.12.2008

KONSERNITASE 31.12.2008

	2008	2007	2006		2008	2007	2006
VASTAAVAA	1000 €	1000 €	1000 €	VASTATTAVAA	1000 €	1000 €	1000 €
PYSYVÄT VASTAAVAT	63 410	60 027	59 950	OMA PÄÄOMA	40 806	39 856	38 313
Aineettomat hyödykkeet	926	776	654	Peruspääoma	40 300	40 300	40 300
Aineettomat oikeudet	358	258	309	Muut omat rahastot	1 525	1 470	1 431
Muut pitkävaikutteiset menot	568	518	345	Edellisten tilikausien yli- / alijäämä	-1 898	-2 676	-2 327
<i>Konserniliikearvo</i>				Tilikauden yli- / alijäämä	879	762	-1 091
Aineelliset hyödykkeet	60 443	56 666	56 742	VÄHEMMISTÖOSUudet	49	45	41
Maa- ja vesialueet	12 630	12 627	12 470				
Rakennukset	38 392	34 819	34 481	POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET	152	175	63
Kiinteät rakenteet ja laitteet	7 060	7 086	7 114	Poistoero	30	19	20
Koneet ja kalusto	1 596	1 652	2 251	Vapaaehtoiset varaukset	122	156	43
Muut aineelliset hyödykkeet	71	73	72				
Ennakkomaksut ja keskenkäiset hankinnat	694	409	354	PAKOLLISET VARAUKSET	338	340	317
Sijoitukset	2 041	2 585	2 554	Eläkevaraukset	1	1	5
<i>Osakkuusyhteisöosakkeet ja -osuudet</i>	362	352	352	Muut pakolliset varaukset	337	339	312
Muut osakkeet ja osuudet	1 221	1 557	1 456				
Muut lainasaamiset	458	676	746	TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	741	748	934
				Valtion toimeksiannot	408	398	576
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	454	452	610	Lahjoitusrahastojen pääomat	238	257	273
Valtion toimeksiannot	392	389	553	Muut toimeksiantojen pääomat	95	93	85
Lahjoitusrahastojen erityiskatteet	9	9	9				
Muut toimeksiantojen varat	53	54	48	VIERAS PÄÄOMA	31 000	28 571	27 915
VAIHTUVAT VASTAAVAT	9 222	9 256	7 023	Pitkäaikainen	20 811	18 629	18 640
Vaihto-omaisuus	305	282	356	Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	15 194	12 990	12 905
Aineet tarvikkeet ja tavarat	297	273	344	Lainat julkisyhteisöiltä	5 258	5 406	5 598
Keskenkäiset tuotteet	8	9	7	Lainat muilta luotonantajilta	0	0	0
Ennakkomaksut	0	0	5	Saadut ennakot	0	0	0
				Ostovelat	0	0	0
Saamiset	4 077	2 977	3 418	Liittymismaksut ja muut velat	346	220	125
Pitkäaikaiset saamiset	96	233	450	Siirtovelat	13	13	12
Myyntisaamiset	94	221	445				
Muut saamiset	2	12	5	Lyhytaikainen	10 189	9 942	9 275
Lyhytaikaiset saamiset	3 981	2 744	2 968	Joukkovelkakirjalainat	0	0	0
Myyntisaamiset	1 741	1 291	1 276	Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	1 222	719	1 064
Muut saamiset	1 578	770	858	Lainat julkisyhteisöiltä	16	233	101
Siirtosaamiset	662	683	834	Lainat muilta luotonantajilta	0	0	32
				Saadut ennakot	179	184	188
Rahoitusomaisuusarvopaperit	1 779	3 189	2 530	Ostovelat	3 288	3 104	2 561
Osakkeet ja osuudet	1 110	1 476	1 465	Liittymismaksut ja muut velat	1 229	986	858
Sijoitukset rahamarkkinainstrumentteihin	667	1 710	527	Siirtovelat	4 255	4 716	4 471
Joukkovelkakirjalainasaamiset	0	0	538				
Muut arvopaperit	2	3	0	VASTATTAVAA YHTEENSÄ	73 086	69 735	67 583
Rahat ja pankkisaamiset	3 061	2 808	719	KONSERNITASEEN TUNNUSLUVUT			
				Omavaraisuusaste	56,2 %	57,6 %	56,9 %
VASTAAVAA YHTEENSÄ	73 086	69 735	67 583	Rahoitusvarallisuus, €/asukas	-2 036	-1 783	-1 928
				Konsernin lainat, €/asukas	2 016	1 777	1 804
				Konsernin lainakanta 31.12. 1000 €	21 690	19 348	19 700
				Konsernin lainasaamiset 31.12. 1000 €	458	676	746
				Kunnan asukasäärä	10 760	10 885	10 921

Konsernitaseessa kasvua

Konsernitaseen loppusumma vuonna 2008 oli yhteensä 73,086 milj. euroa, mikä on 3,350 milj. euroa edellisvuotta enemmän. Rakennusten tasearvo kohosi 38,392 milj. euroon, mikä on 3,570 milj. euroa edellisvuotta enemmän. Kunnan taseessa rakennusten arvo kohosi yli 3,9 milj. euroa.

Suunnitelmanmukaisia poistoja konsernilla vuonna 2008 oli yhteensä 4,721 milj. euroa, siitä kunnan poistojen osuus on 3,659 milj. euroa, Leppävuiran Kiinteistö Oy:n 0,373 milj. euroa, Pohjois-Savon sairaanhoitopiirin Ky:n 0,416 milj. euroa ja Virkistysuimala Leppäkerttu Oy:n poistot 0,171 milj. euroa.

Saamisissa kasvua ja rahoitusomaisuudessa laskua

Saamisten määrä kohosi 4,077 milj. euroon, mikä on 1,100 edellisvuotta enemmän. Tämä selittyy pääosin kunnan muiden saamiserien kasvulla.

Konsernin rahoitusomaisuusarvopaperit sekä rahat ja pankkisaamiset yhteensä olivat 4,840 milj. euroa, mikä on 1,150 milj. euroa edellisvuotta vähemmän, kun kunnan taseessa kyseisten erien vähennys oli 1,090 milj. euroa.

Konsernin tulos ylijäämäinen

Konsernin oma pääoma kohosi 40,8 milj. euroon, mikä on 0,950 milj. euroa edellisvuotta enemmän. Konsernin tilikauden ylijäämä muodostui 0,879 milj. euroksi.

Konsernin lainakanta kasvussa

Konsernin pitkäaikainen vieras pääoma kohosi 31,0 milj. euroon, mikä on 2,430 milj. euro edellisvuotta enemmän. Kunnan pitkäaikaiset lainat kasvoivat 2,355 milj. euroa eli konsernin muiden yhteisöjen pitkäaikaisien lainojen määrässä ei ole tapahtunut vuoden 2008 aikana olennaisia muutoksia.

Konsernin lainat euroa / asukas kohosivat edellisvuoden 1 777 eurosta vuonna 2008 2 016 euroon /asukas. Tämä konsernin lainakannan kasvu kokonaisuudessaan on kunnan oman lainakannan kasvua. Konsernin lainakanta vuoden 2008 lopussa oli yhteensä 21,690 milj. euroa, mikä on 2,342 milj. euroa edellisvuotta enemmän.

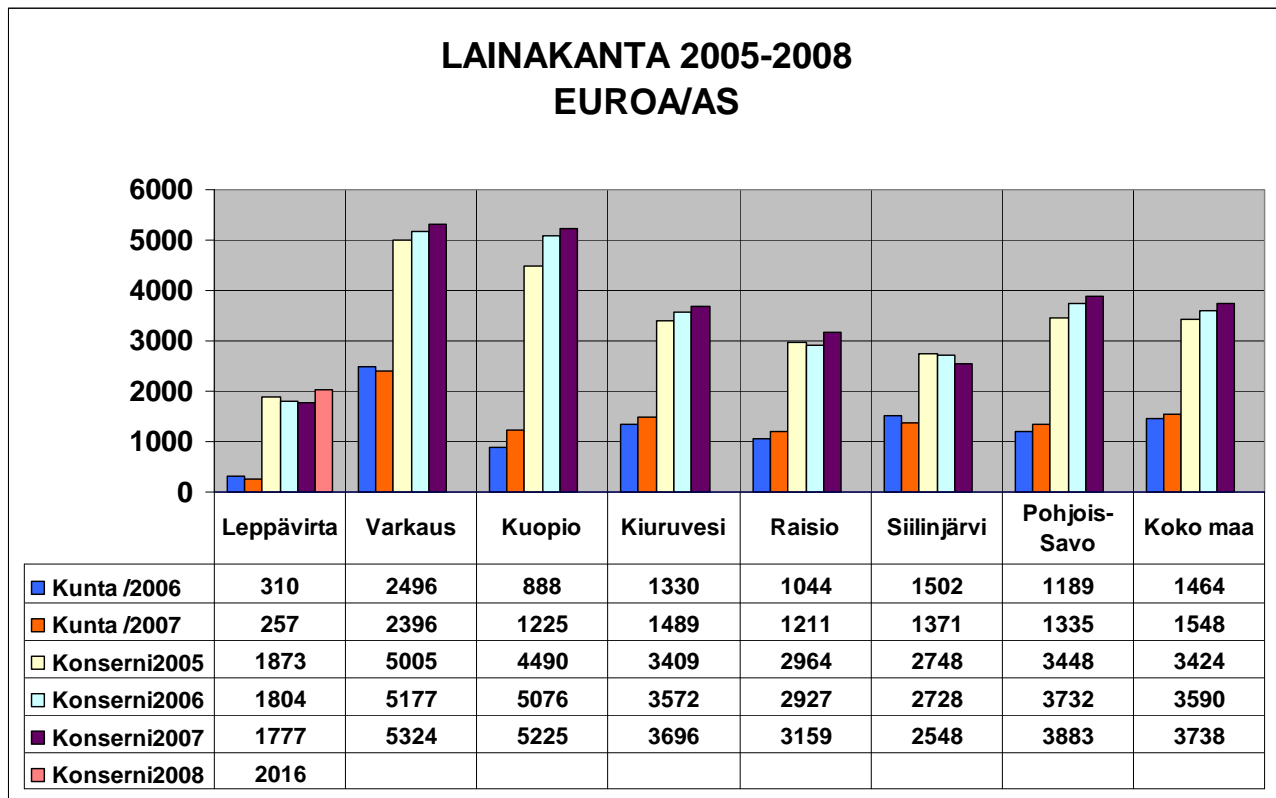
Varallisuusasema heikkeni

Konsernin rahoitusvarallisuus euroa / asukas heikkeni edellisvuoden 1 783 eurosta vuonna 2008 2 036 euroon / asukas, kun kunnan oma rahoitusvarallisuus laski vastaavalla euromäärällä. Konsernin omavaraisuusaste laski vuonna 2008 56,2 %:iin edellisvuoden 57,6 %:sta. Myös omavaraisuusasteen heikkeneminen 1,4 %:lla on seurausta kunnan oman omavaraisuusasteen muutoksesta.

Kuten konsernin tuloslaskelmasta ja taseesta voi todeta vuoden 2008 aikana tunnuslukuihin vaikuttavat olennaisimmat muutokset ovat tapahtuneet kunnan omassa taloudessa ja toiminnoissa.

Konsernin henkilöstö

Konsernin henkilöstömäärä vuonna 2008 oli yhteensä 743 henkilöä, mikä on 2 vähemmän kuin edellisvuoden lopussa. Leppävirran kunnan henkilöstömäärä on 732 ja Leppävirran Virkistysuimala Oy:n henkilöstömäärä on 11. Leppävirran Kiinteistö Oy:llä ei ole omaa henkilöstöä, vaan yhtiö ostaa kiinteistö- ja taloushallintopalvelut kunnalta.

Asukaskohtaisesta konsernin lainakannasta 2 016 € / asukas on kunnan osuutta 509 € / asukas, Leppävirran Kiinteistö Oy:n lähes 950 € / asukas ja Leppävirran virkistysuimala Oy:n osuutta n. 330 € / asukas. Muiden konserniyhteisöjen osuudeksi jää yhteensä n. 200 € / asukas.

9. TILIKAUDEN TULOKSEN KÄSITTELY

Kunnanhallitus esittää kunnanvaltuustolle, että

1. tilikauden ylijäämä 961 757,92 euroa siirretään taseen ylijäämätillille.

10. TALOUSARVION TOTEUTUMINEN

10.1. Määrärahojen ja tuloarvioiden toteutuminen

10.1.1. Käyttötalouden toteutuminen

Kunnan toimintaa ohjataan käyttötalousosan avulla. Talousarvion käyttötalousosassa valtuusto on asettanut tehtäväkohtaiset tavoitteet sekä osoittanut tavoitteiden edellyttämät tuloarviot ja määrärahat tehtävien hoitamiseen.

Käyttötalousosan toteutumisessa selvitetään tavoitteiden, määrärahojen ja tuloarvioiden poikkeamat.

Käyttötalouden hallinnonalakohtainen sitovien toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden, määrärahojen sekä tuloarvioiden toteutuminen ja kehityksen arviointi on esitetty kohdassa 12 "käyttötalouden hallinnonalakohtainen sitovien tavoitteiden toteutuminen".

10.1.2. Tuloslaskelmaosan toteutuminen

TULOSLASKELMAOSAN TOTEUTUMINEN (sisältää sisäiset erät)

1.1. - 31.12.2008

	Alkuperäinen talousarvio 2008	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma 2008	Poikkeama	
	1 000 €			1 000 €	1 000 €	%
Toimintatuotot						
Myyntituotot				6 707,1		
Maksutuotot				3 242,4		
Tuet ja avustukset				838,1		
Muut toimintatuotot (+sis)				3 737,6		
Toimintatuotot yhteensä	13 559,5	0,0	13 559,5	14 525,2	965,7	7,1
Valmistus omaan käyttöön					0,0	
Toimintakulut						
Henkilöstökulut (väh.sv-pvr)				25 343,3		
Palvelujen ostot				22 903,8		
Aineet, tarvikkeet ja tavarat				3 624,0		
Avustukset				3 675,6		
Muut toimintakulut				2 138,4		
Toimintakulut yhteensä	-57 694,4	-690,0	-58 384,4	-57 685,1	699,3	-1,2
Toimintakate	-44 134,9	-690,0	-44 824,9	-43 159,9	1 665,0	-3,7
Verotulot	28 350,0		28 350,0	28 646,6	296,6	1,0
Valtionosuudet	18 900,0		18 900,0	18 778,4	-121,6	-0,6
Rahoitustuotot ja -kulut:						
Korkotuotot	100,0		100,0	171,4	71,4	71,4
Muut rahoitustuotot	500,0		500,0	1 007,1	507,1	101,4
Korkokulut	-270,0		-270,0	-156,4	113,6	-42,1
Muut rahoituskulut	-200,0		-200,0	-620,3	-420,3	210,2
Vuosikate	3 245,1	-690,0	2 555,1	4 666,9	2 111,8	82,7
Poistot ja arvonalentumiset						
Suunn. mukaiset poistot	-3 784,0		-3 784,0	-3 658,9	125,1	-3,3
Arvonalentumiset					0,0	
Satunnaiset erät						
Satunnaiset tuotot						
Satunnaiset kulut					0,0	
Tilikauden tulos	-538,9	-690,0	-1 228,9	1 008,0	2 236,9	
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)						
Varausten lisäys (-) tai vähennys (+)						
Rahastojen lis.(-) tai väh.(+)	-45,0		-45,0	-46,2	-1,2	
Tilikauden yli-/alijäämä	-583,9	-690,0	-1 273,9	961,8	2 235,7	

Toimintakate eli toimintatuottojen ja kulujen erotus poikkesi alkuperäisestä talousarviosta 0,010 milj. euroa.

Toimintatuottojen toteutuma osoitti lähes 0,966 milj. euroa suurempaa tuottokertymää, mistä johtuen toimintakate kohen-
tui alkuperäisestä talousarviosta 0,975 milj. euroa.

Verotulokertymä oli lähes 0,297 milj. euroa eli 1 %:n parempi kuin mitä talousarviossa oli arvioitu. Sen sijaan valtion-
osuudet jäivät lähes 0,122 milj. euroa eli 0,6 % arvioitua pienemmiksi.

Rahoitustuottoja (korko- ja muut rahoitustulot) yhteensä kertyi 0,579 milj. euroa budjetoitua enemmän. Muita rahoitusku-
luja (korko- ja muut rahoituskulut) oli 0,307 milj. euroa budjetoitua enemmän.

Yhteensä em. rahoitustuottojen ja kulujen poikkeama oli alkuperäisestä talousarviosta + 0,272 milj. euroa.

Edellä kerrotuista poikkeamista johtuen vuosikate koheni alkuperäisestä talousarviosta lähes 1,422 milj. euroa. Kun lisäksi suunnitelman mukaiset poistot jäivät 0,125 milj. euroa arvioitua pienemmiksi, kääntyi budjetoitu n. 0,584 milj. euron alijäämä 0,962 milj. euroa ylijäämäiseksi.

Verotulojen erittely 2008

milj. euroa	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Toteuma	Poikkeama
Verotulot	28,350	0,000	28,647	0,297
Kunnan tulovero	24,150	0,000	24,989	0,839
Osuus yhteisöveron tuotosta	2,800	0,000	2,227	-0,573
Kiinteistövero	1,400	-109,955	1,431	0,031

Vuoden 2008 kiinteistöveroprosentit

Yleinen kiinteistöveroprosentti	0,83
Vakituisten asuinrak.veroprosentti	0,33
Muiden asuinrak.veroprosentti	0,86
Voimalaitosten veroprosentti	1,39
Rakentamattoman rakennuspaikan veroprosentti	1,00
Yleishyödyllisten yhteisöjen kiinteistöveroprosentti	0,00

	Tulovero-prosentti	Verotettava tulo, milj. euroa	Muutos, %
2003	17,5	109,955	3,4
2004	17,5	112,605	2,4
2005	18,5	114,027	1,3
2006	18,5	120,685	5,8
2007	18,5	130,473	8,1
2008	18,5		

Valtionosuuserittely 2008

milj. euroa	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvion muutokset	Toteuma	Poikkeama
Valtionosuudet	18,900	0,000	18,778	-0,122
Yleinen valtionosuus	0,135	0,000	0,136	0,001
Sosiaali- ja terveydenhuollon valtionosuus	13,490	0,000	13,490	0,000
Opetus- ja kulttuuritoimen valtionosuus	1,769	0,000	1,646	-0,123
Verotulotasaus	3,506	0,000	3,506	0,000

10.1.3. Rahoitusosan toteutuminen

1.1. - 31.12.2008

	Alkuperäinen talousarvio 2008 1 000 €	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma 2008 1 000 €	Poikkeama 1 000 €	%
Toiminnan rahavirta						
Vuosikate	3 245,1	-690,0	2 555,1	4 666,9	2 111,8	82,7
Satunnaiset erät				0,0	0,0	
Tulorahoituksen korjaukset				-231,9	-231,9	
Tulorahoitus yhteensä	3 245,1	-690,0	2 555,1	4 435,0	1 879,9	73,6
Investointien rahavirta						
Käyttöomaisuusinvestoinnit	-10 045,9	-29,0	-10 074,9	-8 569,5	1 505,4	-14,9
Rahoitusosuudet invest.menoihin	444,5	675,0	1 119,5	845,7	-273,8	
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustuotot	120,0		120,0	415,4	295,4	
Investoinnit netto	-9 481,4	646,0	-8 835,4	-7 308,4	1 527,0	-17,3
Toiminnan ja investointien rahavirta	-6 236,3	-44,0	-6 280,3	-2 873,4	3 406,9	
Rahoituksen rahavirta						
Antolainauksen muutokset						
Antolainasaamisten lisäykset	0,0				0,0	
Antolainasaamisten vähennykset	0,0			218,3	218,3	
Lainakannan muutokset						
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	6 500,0		6 500,0	3 000,0	-3 500,0	
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-649,0		-649,0	-323,9	325,1	
<i>Pitkäaik.lainojen nettomuutos</i>	<i>5 851,0</i>	<i>0,0</i>	<i>5 851,0</i>	<i>2 676,1</i>	<i>-3 174,9</i>	
Lyhytaikaisten lainojen muutos						
				0,0	0,0	
Oman pääoman muutokset				0,0	0,0	
Vaikutus maksuvalmiuteen	-385,3	-44,0	-429,3	21,0	450,3	

Arvioitu toiminnan ja investointien rahavirran määrä eli talousarviomuutoksilla oikaistu rahoitustarve eli - 6,280 milj. euroa, mikä tilinpäätöksessä supistui - 2,873 milj. euroon. Arvioitua parempi vuosikatteen kehitys sekä yli 1,5 milj. euroa arvioitua alhaisempi investointitaso laskivat rahoitustarvetta 3,4 milj. euroa. Tähän perustuen myös budjetoidusta 6,5 milj. euron lainanotosta voitiin jättää nostamatta 3,5 milj. euroa. Uusia lainoja nostettiin vuonna 2008 3,0 milj. euroa. Pitkäaikaisia lainoja oli arvioitu lyhennettävän 0,649 milj. euroa, kun toteutuma oli 0,324 milj. euroa.

10.1.4. Investointien toteutuminen
INVESTOINTIEN TOTEUTUMINEN v. 2008

	Alkuperäinen talousarvio 2008	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma 2008	Poikkeama (ylitys - alitus +)
	€	€	€	€	€
KIINTEÄ OMAISUUS					
Tekninen lautakunta					
menot	250 000		250 000	75 499	174 501
tulot	120 000		120 000	69 405	50 595
<i>netto</i>	<i>130 000</i>	<i>0</i>	<i>130 000</i>	<i>6 094</i>	<i>123 906</i>
TALONRAKENNUS					
Perusturvan rakennukset					
Oravikosken toimintakeskus					
menot	1 480 000	420 000	1 900 000	1 634 588	265 412
tulot	0				
<i>netto</i>	<i>1 480 000</i>	<i>420 000</i>	<i>1 900 000</i>	<i>1 634 588</i>	<i>265 412</i>
Teknisen toimen rakennukset					
Keskuskeittiö					
menot	600 000	-580 000	20 000	8 102	11 898
tulot	0		0	0	0
<i>netto</i>	<i>600 000</i>	<i>-580 000</i>	<i>20 000</i>	<i>8 102</i>	<i>11 898</i>
Teollisuushalli					
menot	4 500 000	0	4 500 000	4 314 045	185 955
tulot	0	675 000	675 000	648 178	26 822
<i>netto</i>	<i>4 500 000</i>	<i>-675 000</i>	<i>3 825 000</i>	<i>3 665 867</i>	<i>159 133</i>
Muut hankkeet (alle 400.000 e)					
menot	828 000	-7 000	821 000	470 196	350 804
tulot	69 000		69 000	0	69 000
<i>netto</i>	<i>759 000</i>	<i>-7 000</i>	<i>752 000</i>	<i>470 196</i>	<i>281 804</i>
TALONRAKENNUS YHTEENSÄ					
menot	7 408 000	-167 000	7 241 000	6 426 931	814 069
tulot	69 000	675 000	744 000	648 178	95 822
<i>netto</i>	<i>7 339 000</i>	<i>-842 000</i>	<i>6 497 000</i>	<i>5 778 753</i>	<i>718 247</i>
LIIKENNEVÄYLÄT					
Rakentaminen ja valaistus					
menot	420 000	206 000	626 000	677 612	-51 612
tulot				907	-907
<i>netto</i>	<i>420 000</i>	<i>206 000</i>	<i>626 000</i>	<i>676 705</i>	<i>-50 705</i>
YLEISET ALUEET					
Liikuntapaikat					
menot	580 900	4 000	584 900	73 155	511 745
tulot	265 450		265 450	5 600	259 850
<i>netto</i>	<i>315 450</i>	<i>4 000</i>	<i>319 450</i>	<i>67 555</i>	<i>251 895</i>
Muut alueet					
menot	244 000	19 000	263 000	239 339	23 661
tulot				21 060	-21 060
<i>netto</i>	<i>244 000</i>	<i>19 000</i>	<i>263 000</i>	<i>218 279</i>	<i>44 721</i>
YLEISET ALUEET YHTEENSÄ					
menot	824 900	23 000	847 900	312 494	535 406
tulot	265 450	0	265 450	26 660	238 790
<i>netto</i>	<i>559 450</i>	<i>23 000</i>	<i>582 450</i>	<i>285 834</i>	<i>296 616</i>

	Alkuperäinen talousarvio 2008	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma 2008	Poikkeama (ylitys - alitus +)
VESIHUOLTO					
Vesihuoltoverkosto					
menot	600 000	-73 000	527 000	509 102	17 898
tulot	0		0	59 967	-59 967
<i>netto</i>	<i>600 000</i>	<i>-73 000</i>	<i>527 000</i>	<i>449 135</i>	<i>77 865</i>
IRTAIN OMAISUUS					
Kunnanhallitus					
menot	50 000		50 000	53 112	-3 112
tulot					0
<i>netto</i>	<i>50 000</i>	<i>0</i>	<i>50 000</i>	<i>53 112</i>	<i>-3 112</i>
Perusturvalautakunta					
menot	160 000		160 000	155 931	4 069
tulot				31 002	-31 002
<i>netto</i>	<i>160 000</i>	<i>0</i>	<i>160 000</i>	<i>124 929</i>	<i>-26 933</i>
Koululautakunta					
menot	30 000		30 000	21 088	8 912
tulot					0
<i>netto</i>	<i>30 000</i>	<i>0</i>	<i>30 000</i>	<i>21 088</i>	<i>8 912</i>
Sivistyslautakunta					
menot	255 000		255 000	260 763	-5 763
tulot	110 000		110 000	110 000	0
<i>netto</i>	<i>145 000</i>	<i>0</i>	<i>145 000</i>	<i>150 763</i>	<i>-5 763</i>
Tekninen lautakunta					
menot	30 000		30 000	59 267	-29 267
tulot			0		0
<i>netto</i>	<i>30 000</i>	<i>0</i>	<i>30 000</i>	<i>59 267</i>	<i>-29 267</i>
IRTAIN OMAISUUS YHTEENSÄ					
menot	525 000	0	525 000	550 161	-25 161
tulot	110 000	0	110 000	141 002	-31 002
<i>netto</i>	<i>415 000</i>	<i>0</i>	<i>415 000</i>	<i>409 159</i>	<i>5 841</i>
KUNTAYHTYMIEN OSUUDET					
Perusturvalautakunta					
menot	18 000		18 000	17 742	258
tulot					
<i>netto</i>	<i>18 000</i>	<i>0</i>	<i>18 000</i>	<i>17 742</i>	<i>258</i>
ARVOPAPERIT					
Kunnanhallitus					
menot	0	40 000	40 000	0	40 000
tulot				83 050	-83 050
<i>netto</i>	<i>0</i>	<i>40 000</i>	<i>40 000</i>	<i>-83 050</i>	<i>123 050</i>
Investoinnit yhteensä					
menot	10 045 900	29 000	10 074 900	8 569 541	1 505 359
tulot	564 450	675 000	1 239 450	1 029 169	210 281
<i>netto</i>	<i>9 481 450</i>	<i>-646 000</i>	<i>8 835 450</i>	<i>7 540 372</i>	<i>1 295 078</i>

Investointimenojen toteutuminen

Investointeihin oli talousarviossa varattu yhteensä 10,046 milj. euroa. Myönnettyjen määrärahamuutosten jälkeen investointimäärärahat yhteensä olivat 10,075 milj. euroa ja siitä toteutui 8,570 milj. euroa. Talousarviopoikkeama oli siten 1,5 milj. euroa.

Investointitulojen toteutuminen

Investointituloja talousarviossa oli arvioitu kertyvän 0,565 milj. euroa. Talousarviovuoden aikana investointituloihin valtuusto teki 0,675 milj. euron lisäyksen, kun teollisuushallin rakentamiseen saatiin 0,675 milj. euron avustus. Investointitulot tämän muutoksen jälkeen kohosivat yhteensä 1,240 milj. euroon, josta toteutuma oli 1,029 milj. euroa.

Investoinnit vuonna 2008

Talonrakennus

Kokonaisinvestoinneista talonrakennushankkeisiin käytettiin 6,427 milj. euroa, mikä on n. 75 % vuoden 2008 kokonaisinvestoinneista. Merkittävimpiä talonrakennushankkeita olivat teollisuushallin rakentaminen, johon käytettiin yhteensä yli 4,3 milj. euroa ja Oravikosken toimintakeskuksen rakentaminen yli 1,630 milj. euroa.

Muita talonrakennushankkeita vuonna 2008 oli yhteensä 0,470 milj. euroa, joista merkittävimpiä olivat Sorsakosken vanhan koulun peruskorjauksen lopputyöt 0,078 milj. euroa, terveyskeskuksen korjaustyöt yhteensä 0,041 milj. euroa, Sorsakosken koulun piha-alueen kunnostus- ja rakennustyöt 0,112 milj. euroa, Vesilepiksen vuosikorjaukset 0,111 milj. euroa sekä Farkkulan teollisuuskiinteistön laajennustyöt 0,096 milj. euroa.

Liikenneväylät

Liikenneväylien rakentamiseen käytettiin yhteensä 0,678 milj. euroa, siitä kaavateiden rakentamismenot olivat 0,605 milj. euroa. Kaavateistä merkittävimpiä hankkeita olivat Kauppilanmäen alueen tiet 0,103 milj. euroa, Leppävirran tien pintausta 0,091 milj. euroa ja Patruunapolun katutyöt 0,119 milj. euroa.

Kaavateiden valaistuksen rakentamiseen käytettiin yhteensä 0,072 milj. euroa. Vuoden 2008 valaistushankkeita olivat mm. Savonkadun + kevyen liikenteen väylän valaistuksen uusinta.

Virranrannan katujen valaistus sekä Oravikoskella Myllärintien urheilukentän / kevyen liikenteen väylän valaistus.

Yleiset alueet

Yleisten alueiden rakentamiseen ohjattiin yhteensä 0,313 milj. euroa. Siitä liikuntapaikkojen rakentamiseen ja kunnostamiseen ohjattiin yhteensä 0,073 milj. euroa. Merkittävimpiä kohteina olivat Vokkolan luistelun alueen valaistus, jääkiekkokaukalojen kunnostus, kuntopolkujen kunnostus sekä lähiliikuntapaikkojen rakentaminen. Muiden alueiden merkittävimmät rakennushankkeet olivat valtatie 5 kyläristeysten parantaminen 0,174 milj. euroa, pohjakarttojen tuotanto, asemakaavojen laatiminen sekä Riikinnevan jätelaitoksen investointien kuntasuus 0,020 milj. euroa.

Vesihuolto

Vesihuoltolaitteiden rakentamiseen ja peruskorjaukseen käytettiin yhteensä 0,509 milj. euroa. Suurimmat hankkeet olivat Konnuksentien vesihuolto 0,103 milj. euroa, Tervonlammentien vesihuolto 0,099 milj. euroa, pumppaamoiden saneeraus 0,062 milj. euroa, jätevesipumppaamon kaukovalvontajärjestelmät 0,029 milj. euroa, Uitukanharjun vesihuolto 0,038 milj. euroa, Paukarlahden vesiosuuskunta 0,037 milj. euroa, vesihuoltoverkoston peruskorjaus 0,067 milj. euroa ja taloliittymien rakentaminen 0,071 milj. euroa.

Maa-alueita / kiinteää omaisuutta hankittiin vuonna 2008 0,076 milj. eurolla.

Irtain omaisuus

Irtaimen omaisuuden hankintoihin käytettiin yhteensä 0,550 milj. euroa. Merkittävimpana hankkeena oli kirjasto- monipalveluauton hankinta, johon käytettiin yhteensä 0,261 milj. euroa.

Koululautakunnan irtaimen omaisuuden hankinnat yhteensä olivat 0,021 milj. euroa.

Perusturvalautakunnan irtaimen hankintoihin käytettiin yhteensä 0,156 milj. euroa. Merkittävimpiä hankkeita olivat perusturvan ATK-ohjelmat 0,060 milj. euroa, hammashoidon kalusteet 0,014 milj. euroa, päivähoidon ensikertainen kalustaminen 0,030 milj. euroa sekä muu perusturvan kalusto 0,050 milj. euroa.

Hallinnon ja talouden irtaimen omaisuuden hankintoihin käytettiin yhteensä 0,053 milj. euroa. Siitä 0,048 milj. euroa on palkkahallinnon ulkoistamiseen liittyviä kuluja kuten; järjestelmien koulutus ja tukihenkilöiden palkkamenot projektin ajalta sekä kyseisen järjestelmän verkko ym. tietoliikenneyhteyksien rakentamiseen liittyviä perustamiskustannuksia.

10.1.5. Yhteenvedo talousarvion toteutumisesta

Yhteenvedo valtuuston hyväksymien sitovien erien toteutumisvertailusta (1 000 €)
tilinpäätös 2008

	Sito- vuus N/B	Määrärahat		TA muut:n jälkeen	Toteu- tuma	(ylitys-) Poikke- ama	Tuloarviot		TA muut:n jälkeen	Toteu- tuma	(ylitys+) Poikke- ama
		Talous- arvio	TA- muutos				Talous- arvio	TA- muutos			
KÄYTTÖTALOUSOSA											
Kunnanhallitus											
Yleishallinto	B	846	1	847	778	69	0	0	0	3	3
Elinkeinotoimi	B	680	167	847	677	170	104	0	104	-1	-105
Keskus- ja taloushallinto	B	734	7	741	719	22	86	0	86	163	77
Ruokapalvelut	B	1 742	13	1 755	1 697	58	1 835	3	1 838	1 862	24
Kh:n yleisjaosto											
Henkilöstöhallinto jaettu hall.kunnille työll/koul.mr	B	838	-284	554	433	121	149	-57	92	77	-15
Tilintarkastus	B	19	0	19	17	2	0	0	0	0	0
Keskusvaaliitk/ vaalit	B	20		20	24	-4	0	0	0	0	0
Maaseutulautakunta											
Maaseutuhallinto	B	34	0	34	32	2	10	0	10	10	0
Lomituspalvelut	B	1 765	0	1 765	1 544	221	1 765	0	1 765	1 550	-215
Perusturvalautakunta											
Tukipalvelut	B	593	4	597	601	-4	58	0	58	100	42
Perhepalvelut	B	10 536	68	10 604	10 553	51	1 220	0	1 220	1 278	58
Avopalvelut	B	3 462	175	3 637	3 604	33	487	0	487	629	142
Hoivapalvelut	B	9 107	293	9 400	9 331	69	2 055	25	2 080	2 271	191
Sairaanhoidolaitokset	B	10 630	0	10 630	10 421	209	17	0	17	22	5
Koululautakunta											
Hallinto	B	69	0	69	80	-11	0	0	0	0	0
Perusopetus	B	8 204	17	8 221	8 331	-110	50	0	50	65	15
Lukiokoulutus	B	1 021	1	1 022	1 099	-77	37	0	37	65	28
Ammatillinen koulutus	B	0	0	0	1	-1	0	0	0	0	0

Sitovuus N=nettomääräraha/-tuloarvio, B=bruttomääräraha/-tuloarvio

TA-muutos = mr-siirto (myös koulutusmr) tai ylitysoikeus

	Sito- vuus N/B	Määrärahat		TA muut:n jälkeen	Toteu- tuma	(ylitys-) Poikke- ama	Tuloarviot		TA muut:n jälkeen	Toteu- tuma	(ylitys+) Poikke- ama
		Talous- arvio	TA- muutos				Talous- arvio	TA- muutos			
Sivistyslautakunta											
Kulttuuritoimi	B	101	0	101	111	-10	1	0	1	1	0
Kirjastotoimi	B	477	17	494	476	18	23	4	27	30	3
Kansalaisopisto	B	92	0	92	49	43	0	0	0	0	0
Taidekoulu	B	53	0	53	28	25	0	0	0	0	0
Vapaa-aikalautakunta											
Nuorisotoimi	B	177	8	185	185	0	7	3	10	6	-4
Liikuntatoimi	B	436	20	456	414	42	45	7	52	31	-21
Tekninen lautakunta											
Osaston hallinto	B	605	1	606	555	51	255	0	255	315	60
Maankäyttö- ja mitt.palv.	B	411	28	439	373	66	667	8	675	904	229
Kunnallistekn.palvelut	B	482	145	627	654	-27	31	7	38	32	-6
Tilapalvelut	B	2 893	4	2 897	3 184	-287	3 193	0	3 193	3 561	368
Vesi- ja viemärlaitos	N	624	1	625	679	-54	1 371	0	1 371	1 440	69
Palo- ja pelastustoimi	B	452	0	452	451	1	0	0	0	0	0
Tiejaosto	B	187	0	187	191	-4	0	0	0	0	0
Rakennus- ja ympäristötk											
Rakennusvalvonta	B	157	1	158	160	-2	87	0	87	97	10
Ympäristöhoito	B	248	1	249	238	11	6	0	6	14	8
Varusmäärärahat	B	0		0		0			0		0
käyttötalous yhteensä		57 695	688	58 383	57 690	693	13 559	0	13 559	14 525	966

	Sito- vuus N/B	Määrärahat		TA muut:n jälkeen	Toteu- tuma	(ylitys-) Poikke- ama	Tuloarviot		TA muut:n jälkeen	Toteu- tuma	(ylitys+) Poikke- ama
		Talous- arvio	TA- muutos				Talous- arvio	TA- muutos			
INVESTOINTIOSA											
Kiinteä omaisuus											
Tekninen lautakunta	B	250		250	76	174	120		120	70	-50
Talonrakennus		7 408	-167	7 241	6 427	814	69	675	744	648	-96
Erillishankkeet	B	6 580	-160	6 420	5 957	463	0	675	675	648	-27
Muut hankkeet (alle 400.000)	B	828	-7	821	470	351	69	0	69	0	-69
Liikenneväylät											
Rakentaminen ja valaistus	B	420	206	626	678	-52			0	1	1
Vesihuolto		600	-73	527	509	18	0	0	0	60	60
Vesihuoltolait.rakent.	B	600	-73	527	509	18	0	0	0	60	60
Yleiset alueet											
Liikuntapaikat	B	825	23	848	312	536	266	0	266	27	-239
Muut alueet		581	4	585	73	512	266	0	266	6	-260
Irtain omaisuus	B	525	0	525	550	-25	110	0	110	141	31
Kunnanhallitus		50		50	53	-3			0		0
Perusturvalautakunta		160		160	156	4			0	31	31
Koululautakunta		30		30	21	9			0		0
Sivistyslautakunta		255		255	261	-6	110		110	110	0
Vapaa-aikalautakunta		0		0		0			0		0
Tekninen lautakunta		30		30	59	-29			0		0
Kuntayhtyminen osuudet	B	18		18	18	0			0		0
Arvopaperit	B	0	40	40	0	40			0	83	83
Investoinnit yhteensä		10 046	29	10 075	8 570	1 505	565	675	1 240	1 030	-210

TULOSLASKELMAOSA											
Verotulot	B						28 350		28 350	28 647	297
Valtionosuudet	B						18 900		18 900	18 778	-122
Korkotulot	B						100		100	171	71
Muut rahoitustulot	B						500		500	1 007	507
Korkomenot	B	270		270	157	113			0		
Muut rahoitusmenot	B	200		200	620	-420			0		
Satunnaiset tuotot/kulut	B	0		0		0			0		0
Tuloslaskelmaosa yhteensä		470	0	470	777	-307	47 850	0	47 850	48 603	753
RAHOITUSOSA											
Antolainauksen muutokset											
Antolainasaam.lisäykset	B	0		0	0	0					
Antolainasaam.vähenn.	B								0	218	218
Lainakannan muutokset											
Pitkäaik.lainojen lisäys	N						6 500		6 500	3 000	-3 500
Pitkäaik.lainojen vähennys	N	649		649	324	325					
Lyhytaik.lainojen muutos	N	0		0		0	0		0		0
Oman pääoman muutokset	N			0		0			0		
Vaikutus maksuvalmiuteen		-385	-44	-429	21	-450			0		0
Rahoitusosa yhteensä		264	-44	220	345	-125	6 500	0	6 500	3 218	-3 282

SITOVAT MÄÄRÄRAHAT/ TULOARVIOT YHTEENSÄ		68 475	673	69 148	67 382	1 766	68 474	675	69 149	67 376	-1 773
--	--	---------------	------------	---------------	---------------	--------------	---------------	------------	---------------	---------------	---------------

Sitivuus N=nettomääräraha/-tuloarvio, B=bruttomääräraha/-tuloarvio

TA-muutos = mr-siirto (myös koulutusmr) tai ylitysoikeus

Käyttötalousmenot

Käyttötalouden määrärahat 0,688 milj. euron talousarviomuutosten jälkeen kohosivat 58,383 milj. euroon. Käyttötalousmenojen toteutuma oli 57,690 milj. euroa eli lähes tarkalleen alkuperäisen talousarvion suuruinen.

Merkittävämpiä määrärahojen ylityksiä oli koululautakunnan ja teknisen lautakunnan tulosalueilla. Koululautakunnan tulosalueiden määrärahojen ylitykset yhteensä olivat 0,199 milj. euroa, josta perusopetuksen osuus on 0,110 milj. euroa ja lukiokoulutuksen 0,077 milj. euroa.

Teknisen lautakunnan tulosalueiden sitovuustason ylitykset olivat yhteensä 0,372 milj. euroa, tilapalveluihin käytettyjen ylitysten kohotessa 0,287 milj. euroon.

Käyttötaloustulot

Käyttötaloustuloja talousarviossa oli arvioitu kertyvän 13,559 milj. euroa, kun toteutuma oli 14,525 milj. euroa eli 0,966 milj. euroa arvioitua enemmän.

Tuloja kertyi arvioitua enemmän perusturvalautakunnan sekä teknisen lautakunnan tulosalueilla. Sen sijaan lomituspalvelujen tulot jäivät 0,215 milj. euroa arvioitua pienemmiksi eli tulot laskivat samassa suhteessa kuin lomituspalvelujen määrärahakäyttö poikkesi talousarviosta.

Elinkeinotoimen aluekehitysprojektit eivät toteutuneet suunnitellusti, miltä osin myös budjetoidut tulot jäivät kertymättä.

Perusturvalautakunnan tuloerien arvioitua parempi kertymä oli yhteensä 0,438 milj. euroa. Hoivapalvelutoimintojen tuloissa oli 0,191 milj. euron, avopalveluissa 0,142 milj. euron ja perhepalveluissa 0,58 milj. euron sekä tukipalveluissa 0,042 milj. euron arvioitua myönteisempi tulokertymä.

Teknisen lautakunnan tulosalueiden tulot ylittivät arvion yhteensä 0,720 milj. euroa. Siitä tilapalvelujen osuus oli 0,368 milj. euroa, maankäyttö- ja mittauspalvelutoimintojen tuloerien 0,229 milj. euroa ja osaston hallintotulojen 0,060 milj. euroa sekä vesi- ja viemärlaitoksen tulojen 0,069 milj. euroa arvioitua parempi tulokertymä.

Investoinnit

Investointimenot 0,029 milj. euron talousarviomuutosten jälkeen kohosivat 10,075 milj. euroon, josta toteutuma oli 8,570 milj. euroa. Investointimenot alittivat talousarviomuutoksilla korjatun arvion 1,505 milj. euroa.

Määrärahojen alituksia oli talonrakennushankkeissa 0,814 milj. euroa, kun taas liikenneväylien määrärahat ylittivät 0,052 milj. euroa. Yleisten alueiden 0,848 milj. euron myönnetystä määrarahasta jäi toteutumatta 0,536 milj. euron investoinnit.

Irtaimen omaisuuden hankinnoissa teknisen lautakunnan menot ylittivät arvion 0,029 milj. euroa.

Tuloslaskelmaosa

Tuloslaskelmaosan toteutuma oli 0,777 milj. euroa. Kun talousarvion määrärahavaraukset olivat 0,470 milj. euroa, toteutuma jäi 0,307 milj. arvioitua heikommaksi, (kts. kohdat 4.2.4 ja 4.2.5).

Tuloslaskelmaosan tuloeristä verotulot ylittivät budjetiarvion 0,297 milj. euroa, kun taas valtion osuudet jäivät 0,122 milj. euroa arvioitua pienemmiksi. Korkotulo ylittivät 0,071 milj. eurolla sekä muut rahoitustulot 0,507 milj. eurolla. Tuloslaskelmaosan tuloerien ylitys oli siten yhteensä 0,753 milj. euroa, (kts. kohta 4.2.6.).

Rahoitusosa

Rahoitusosan menoeristä pitkäaikaisten lainojen lyhennykset jäivät 0,325 milj. euroa budjetoitua pienemmiksi. Rahoitusosan tuloeristä antolainasaamisista kertyi ylimääräisiä lyhennyksiä 0,218 milj. euroa, joita ei oltu budjetoitu. Pitkäaikaisia lainoja nostettiin 3,5 milj. euroa arvioitua vähemmän.

Yhteenveto

Sitovien määrärahojen kokonaistoteuma 67,382 milj. euroa jäi 1,766 milj. euroa talousarviomuutoksilla korjattua talousarviota alhaisemmaksi.

Samoin sitovien tuloarvioiden yhteismäärä 67,376 milj. euroa jäi 1,773 milj. euroa muutoksilla korjattua talousarviota alhaisemmaksi.

11. KUNNAN VASTUUSITOUMUKSET 31.12.2008

Vastuusitoumukset samaan konserniin kuuluvien yhteisöjen puolesta laskivat edellisvuoden 10,285 milj. eurosta vuonna 2008 9,871 milj. euroon. Ko. sitoumuksista 3,675 milj. euroa on Leppävirran Virkistysuimala Leppäkerttu Oy:n ja n. 6,2 milj. euroa vuokrataloyhtiöiden puolesta annettuja vastuusitoumuksia.

Leppävirran kunnan antamat takaukset muiden kuin konserniin kuuluvien yhteisön puolesta olivat vuoden 2008 lopussa yhteensä 1,235 milj. euroa, kun ne edellisvuonna olivat 1,319 milj. euroa.

Osa II

Käyttötalouden hallinnonalakohtainen
sitovien tavoitteiden toteutuminen

OSA II.....	1
KÄYTTÖTALouden HALLINNONALAKOHTAINEN SITOVien TAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN	1
KUNNANVALTUUSTON, -HALLITUKSEN JA LAUTAKUNTIEN JÄSENET 2005 - 2008	1
TOIMIELIN: 10 KUNNANHALLITUS	5
TULOSALUE: 100 YLEISHALLINTO	5
TULOSALUE: 110 ELINKEINOTOIMI	7
TULOSALUE: 120 KESKUS- JA TALOUSHALLINTO	13
TULOSALUE: 140 RUOKAPALVELUT	18
TOIMIELIN: 13 KUNNANHALLITUKSEN YLEISJAOSTO.....	22
TULOSALUE: 130 HENKILÖSTÖHALLINTO.....	22
TOIMIELIN: 15 TARKASTUSLAUTAKUNTA.....	25
TULOSALUE: 150 TILINTARKASTUS	25
TOIMIELIN: 16 KESKUSVAALILAUTAKUNTA	27
TULOSALUE: 160 VAALIT	27
TOIMIELIN: 17 MAASEUTULAUTAKUNTA.....	29
TULOSALUE: 170 MAASEUTUHALLINTO	29
TULOSALUE: 180 LOMITUSPALVELUT	31
TOIMIELIN: 20 PERUSTURVALAUTAKUNTA	33
TULOSALUE: 210 TUKIPALVELUT	33
TULOSALUE: 220 PERHEPALVELUT	35
TULOSALUE: 240 AVOPALVELUT	45
TULOSALUE: 250 HOIVAPALVELUT	50
TULOSALUE: 260 SAIRAANHOITOLAITOKSET	57
TOIMIELIN: 30 KOULULAUTAKUNTA	60
TULOSALUE: 300 HALLINTO	60
TULOSALUE: 310 PERUSOPETUS	62
TULOSALUE: 360 LUKIOKOULUTUS	66
TAVOITTEET.....	67
TOIMIELIN: 41 SIVISTYSLAUTAKUNTA.....	71
TULOSALUE: 410 KULTTUURITOIMI	71
TULOSALUE: 420 KIRJASTOTOIMI	74
TULOSALUE: 430 KANSALAI SOPISTO	78
TULOSALUE: 440 TAIDEKOULU	80
TOIMIELIN: 45 VAPAA-AIKALAUTAKUNTA	82
TULOSALUE: 450 NUORISOTOIMI.....	82
TULOSALUE: 460 LIIKUNTATOIMI	86
TOIMIELIN: 50 TEKNINEN LAUTAKUNTA.....	89
TULOSALUE: 510 OSASTON HALLINTO	89
TULOSALUE: 520 MAANKÄYTTÖ- JA MITTAUSPALVELUT.....	92
TOIMINTA- JA TUNNUSLUKUJA.....	93
TULOSALUE: 530 KUNNALLISTEKNISET PALVELUT.....	96
TULOSALUE: 540 TILAPALVELUT	99
TULOSALUE: 550 VESI- JA VIEMÄRILAITOS.....	102
TULOSALUE: 560 PALO- JA PELASTUSTOIMI	105
TULOSALUE: 570 TIEJAOSTO	107
TOIMIELIN: 60 RAKENNUS- JA YMPÄRISTÖLAUTAKUNTA	109
TULOSALUE: 610 RAKENNUSVALVONTA	109
TULOSALUE: 620 YMPÄRISTÖNHOITO	111

OSA II

KÄYTTÖTALOUDEN HALLINNONALAKOHTAINEN SITOVIENTAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN

Kunnanvaltuuston, -hallituksen ja lautakuntien jäsenet 2005 - 2008

KUNNANVALTUUSTO

Hahtala-Koponen Mia, psykiatrinen sairaanhoitaja	SDP	Laatikainen Mervi, fysioterapeutti, yrittäjä	KD
Harald Markus, lehtori	KESK	Lehtimaa Erkki	KD
Havukainen Heikki, maatilayrittäjä	KESK	Niemelä Kim 28.4.2008 alk.	KOK
Hiltunen Paavo, yrittäjä	KESK	Ollikainen Raimo, metsätalallinen	KESK
Huttunen Päivi, kirjanpitiäjä	SDP	Paasikivi Pirjo 15.2.2008 asti	SDP
Hynninen Erkki, lähihoitaja	SDP	Pesonen Markku, puutarhayrittäjä	SIT
Hyvärinen Jari, maa- ja metsätalousyrittäjä	KESK	Pitkänen Veikko, työnhajaaja	SDP
Itkonen Pekka, yhteiskuntatieteiden maisteri	LV-LIIKE	Rajakannas Jorma, rengasasentaja	LV-LIIKE
Junkkarinen Simo, kalustealan yrittäjä	KESK	Rajakannas Katrina, perushoitaja	LV-LIIKE
Kalema Helena 28.4.2008 asti	KOK	Ropponen Pirjo, rehtori	KESK
Kanniainen Aino, sairaanhoitaja, psykoterapeutti	KESK	Räisänen Tuomo, maatalousyrittäjä	KESK
Karvinen Arto 15.2.2008 alk.	SDP	Sikanen Reijo, varastomies (2.vpj)	VAS
Kauhanen Seppo, hitsaaja	VAS	Tiitinen Pirkko, metallityöntekijä	SDP
Kilpeläinen Juha, maanviljelijä	KESK	Tikanmäki Ahti, kauppatieteiden maisteri	KOK
Kinnunen Reijo, kouluttaja	LV-LIIKE	Tirkkonen Lauri, kunnallisneuvos	KESK
Kinnunen Sirpa, yrittäjä, yo-merkonomi	KOK	Tuomainen Aku, vanh. rikoskonstaapeli (pj)	KESK
Kokkonen Paavo, agrologi (1.vpj)	KESK	Uljanoff Raimo, tarkastaja	SDP
Kröger Eeva Kaarina, osastonhoit., erikoissair.hoit.	KESK	Vehviläinen Antero, maanviljelijä	KESK
Kröger Markku, maanviljelijä	KESK		

KUNNANHALLITUS

Puheenjohtaja: Lauri Tirkkonen, Kirkonkylä (Heikki Havukainen, Riihiranta)

1. varapuheenjohtaja: Pirkko Tiitinen, Sorsakoski (Mia Hahtala-Koponen, Kirkonkylä)

2. varapuheenjohtaja: Ahti Tikanmäki, Oravikoski (Helena Kalema 28.4.08 asti, Niemelä Kim 28.4.08 alk. Kirkonkylä)

Paavo Hiltunen, Itä-Soisalo (Juha Pelkonen, Kurjala)

Katrina Rajakannas, Kirkonkylä (Pekka Itkonen, Kirkonkylä)

Eeva Kaarina Kröger, Kirkonkylä (Aino Kanniainen, Timola)

Veikko Pitkänen, Kirkonkylä (Raimo Uljanoff, Timola)

Pirjo Ropponen, Konnuslahti (Sirpa Voutilainen, Konnuslahti)

Esittelijä: kunnanjohtaja Markku Tervahauta

Pöytäkirjanpitiäjä: kunnansihteeri Mauri Häkkinen

hallintosihteeri: Kyllikki Kaija

KUNNANHALLITUKSEN YLEISJAOSTO

Puheenjohtaja: Paavo Hiltunen, Itä-Soisalo (Pirjo Ropponen, Konnuslahti)

Varapuheenjohtaja: Veikko Pitkänen, Kirkonkylä (Pirkko Tiitinen, Sorsakoski)

Sirpa Voutilainen, Länsi-Saamainen (Juha Pelkonen, Kurjala)

Helena Kalema 28.4.2008 asti (Ahti Tikanmäki, Oravikoski)

Aino Kanniainen 19.5.2008 alk.

Esittelijä: Henkilöstösihteeri Markku Hirvonen, henkilöstöasiat

Pöytäkirjanpitiäjä: Henkilöstösihteeri Markku Hirvonen

TARKASTUSLAUTAKUNTA

Puheenjohtaja: Raimo Ollikainen, Mustinmäki (Juha Kilpeläinen, Saahkarlahti)
Varapuheenjohtaja: Sirpa Kinnunen, Kirkonkylä (Matti Pietiläinen, Timola)

jäsen Antero Vehviläinen, Kotalahti (Heta Saramäki, Kotalahti)
jäsen Ritva Huttunen, Sorsakoski (Päivi Huttunen, Sorsakoski)

Pöytäkirjanpitäjä: Tuomo Pikkarainen, JHTT-tilintarkastaja

KESKUSVAALILAUTAKUNTA

Puheenjohtaja: Erkki Lehtimaa, Kirkonkylä
Varapuheenjohtaja: **Silvo** Sillanpää, Oravikoski

Jäsenet:

Seija Ollikainen, Mustinmäki
Taisto Väänänen, Sorsakoski
Mirja Herranen, Kirkonkylä

Varajäsenet:

1. Ulla Itkonen, Kirkonkylä
2. Seppo Ohisalo, Sorsakoski
3. Aarno Filppu, Kirkonkylä
4. Kyllikki Korhonen, Sorsakoski
5. Matti Kansanen, Kirkonkylä

MAASEUTULAUTAKUNTA

Puheenjohtaja: Markku Kröger, Paukarlahti (Ari Koponen, Paukarlahti)
Varapuheenjohtaja: Seija Ollikainen, Mustinmäki (Erkki Hynninen, kirkonkylä)

Jäsenet:

Jari Hyvärinen, Niinimäki (Vesa Tirkkonen, Niinimäki)
Pekka Lipponen, Konnuslahti (Timo Rissanen, Kotalahti)
Anitta Räisänen, Kurjala (Matti Nissinen, Kurjala)
Pirjo Korhonen, Itä-Saamainen (Sirpa Antikainen, Valkeamäki)
Aki Kaulamo, Kirkonkylä (Kim Niemelä, Kirkonkylä)
Annikki Itkonen, Sorsakoski (Juhana Nyysönen, Pönkä)

Kunnanhallituksen edustaja toimikaudella 2007 - 2008: Veikko Pitkänen (Pirkko Tiitinen)
Esittelijä: Maaseutusihiteeri Paavo Rautio, maaseutuhallinnon ja lomituspalvelujen asiat
Esittelijä: Elinkeinoasiamies Pekka Kansanen, maaseutuelinkeinotoimen asiat
Pöytäkirjanpitäjä: Maaseutusihiteeri Paavo Rautio

PERUSTURVALAUTAKUNTA

Puheenjohtaja: Heikki Havukainen Riihiranta (Eila Soininen, Niinimäki)
Varapuheenjohtaja: Tuomo Luostarinen, Kirkonkylä (Seppo Ohisalo, Sorsakoski)

Jäsenet:

Oili Kinnunen, Paukarlahti (Riina Andersin, Timola)
Ulla Hakala, Kirkonkylä (Teppo Ritari, Kirkonkylä)
Markus Harald, Kirkonkylä (Visa Poutiainen, Itä-Soisalo)
Mia Hahtala-Koponen, Kirkonkylä (Pirjo Paasikivi, Sorsakoski 15.2.2008 asti. Auli Kolari, Timola 15.2.2008 alk.)
Kaisa Korhonen, Timola (Marja-Liisa Konttinen, Paukarlahti)
Jorma Rajakannas, Kirkonkylä (Ulla Itkonen, Kirkonkylä)

Kunnanhallituksen edustaja toimikaudella 2007–2008: Pirkko Tiitinen (Veikko Pitkänen)
Esittelijä: Perhepalvelujohtaja Paula Tiihonen
Pöytäkirjanpitäjä: Hoivapalvelujohtaja Päivi Ahveninen

KOULULAUTAKUNTA

Puheenjohtaja: Aino Kanninen, Timola (Paula Mikander, Konnuslahti)
 Varapuheenjohtaja: Arto Karvinen, Kirkonkylä (Kari Tossavainen, Kirkonkylä)
 Jäsenet:
 Tuomo Savolainen, Konnuslahti (Markku Voutilainen, Moninmäki)
 Heikki Ropponen, Kirkonkylä (Juhani Miettinen, Kirkonkylä)
 Kirsti Hyvärinen, Paukarlahti (Eeva-Liisa Pöllänen, Näätäntaama)
 Mari Hahtala-Pirskanen, Timola (Mia Hahtala-Koponen, Kirkonkylä)
 Seppo Kauhanen, Mustinmäki (Lea Koponen, Oravikoski)
 Rauni Lamberg, Paukarlahti (Jorma Rajakannas, Kirkonkylä)

Kunnanhallituksen edustaja toimikaudella 2007 - 2008: Eeva Kaarina Kröger (Pirjo Ropponen)
 Esittelijä: Koulutoimenjohtaja Taisto Kainulainen
 Pöytäkirjanpitäjä: Koulutoimenjohtaja Taisto Kainulainen

SIVISTYSLAUTAKUNTA

Puheenjohtaja: Markku Pesonen, Sorsakoski (Ulla Hakala, Kirkonkylä)
 Varapuheenjohtaja: Markku Vuori, Oravikoski (Sini Markkanen, Sorsakoski)
 Jäsenet:
 Marjut Auvinen, Konnuslahti (Marketta Savolainen, Puponmäki)
 Harri Ovaskainen, Oravikoski (Tarmo Natunen, Kirkonkylä)
 Eeva-Liisa Pöllänen, Näätäntaama (Maija-Liisa Savolainen, Riihiranta)
 Tiina Voutilainen, Kirkonkylä (Sirkka-Liisa Alatarvas, Sorsakoski)
 Esa Jäntti, Kirkonkylä (Martti Koponen, Kirkonkylä)
 Satu Romo, Sorsakoski (Marko Tuovinen, Kirkonkylä)

Kunnanhallituksen edustaja toimikaudella 2007 - 2008: Katrina Rajakannas (Ahti Tikanmäki)
 Esittelijä: Kulttuurisihteeri Kari Viinikainen kulttuuritoimen asiat
 (varalla kansalaisopiston rehtori Kaisa Korhonen)
 Esittelijä: Kansalaisopiston rehtori Kaisa Korhonen taidekoulun ja kansalaisopiston asiat (varalla kulttuurisihteeri Kari Viinikainen), kirjastotoimenjohtaja Miika Miettunen kirjastotoimen asiat
 Pöytäkirjanpitäjä: Kulttuurisihteeri Kari Viinikainen (varalla Miika Miettunen)

VAPAA-AIKALAUTAKUNTA

Puheenjohtaja: Petri Viitala, Sorsakoski (Erkki Hynninen, Kirkonkylä)
 Varapuheenjohtaja: Juhani Miettinen, Kirkonkylä (Virpi Räsänen, Kirkonkylä)
 Jäsenet:
 Olli Lipponen, Konnuslahti (Markku Kröger, Paukarlahti)
 Marketta Mikander, Sarkamäki (Matti Könönen, Saahkarlahti)
 Tarja Iivanainen, Sorsakoski (Kirsi Nummela, Sorsakoski)
 Sini Markkanen, Sorsakoski (Kari Tossavainen, Kirkonkylä)
 Olli-Pekka Torvinen, Kirkonkylä (Veikko Hiltunen, Kirkonkylä)
 Jorma Rajakannas, Kirkonkylä (Katrina Rajakannas, Kirkonkylä)

Kunnanhallituksen edustaja toimikaudella 2007 - 2008: Ahti Tikanmäki (Helena Kalema 28.4.2008 asti)
 Esittelijä: Liikuntasihteeri Ilkka Mannila
 Pöytäkirjanpitäjä: Liikuntasihteeri Ilkka Mannila

TEKNINEN LAUTAKUNTA

Puheenjohtaja: Raimo Uljanoff, Timola (Rauno Räisänen, kirkonkylä)

Varapuheenjohtaja: Heta Saramäki, Kotalahti (Hanna-Mari Roponen, Kotalahti)

Jäsenet:

Katariina Torvinen, Konnuslahti (Pirjo Korhonen, Itä-Saamainen)

Simo Junkkarinen, kirkonkylä (Heikki Luukkonen, Saahkarlahti)

Matti Itkonen, Sorsakoski (Väinö Kilpeläinen, Näätänmaa)

Marja-Leena Markkanen, Sorsakoski (Pirjo Paasikivi 15.2.08 asti. Päivi Huttunen, Sorsakoski 15.2.08 alk.)

Kim Niemelä, Kirkonkylä (Hannu Sorjonen, Oravikoski)

Mika Kuokkanen, Sorsakoski (Anneli Pihlainen, Kirkonkylä)

Kunnanhallituksen edustaja toimikaudella 2007 - 2008: Paavo Hiltunen (Eeva Kaarina Kröger)

Esittelijä: Kunnaninsinööri Rauno Kujanpää

Esittelijä: Kaavoittaja Leila Kantonen

Pöytäkirjanpitäjä: Taluspäällikkö Markku Kammonen

TEKNISEN LAUTAKUNNAN TIEJAOSTO

Puheenjohtaja: Katariina Torvinen, Konnuslahti (Pirjo Korhonen, Itä-Saamainen)

Varapuheenjohtaja: Rauno Räisänen, kirkonkylä (Marja-Leena Markkanen, Sorsakoski)

Heikki Luukkonen (Väinö Kilpeläinen, Näätänmaa)

Pöytäkirjanpitäjä: Metsätalousinsinööri Pentti Laitinen

RAKENNUS- JA YMPÄRISTÖLAUTAKUNTA

Puheenjohtaja: Tuomo Räisänen, Soinilansalmi (Visa Poutiainen, Itä-Soisalo)

Varapuheenjohtaja: Rauno Räisänen, Kirkonkylä (Kari Tossavainen, Kirkonkylä)

Jäsenet:

Marketta Savolainen, Puponmäki (Virve Wright, Timola)

Sanna Halonen, Kirkonkylä (Hanna-Mari Roponen, Kotalahti)

Kari Kauhanen, Länsi-Saamainen (Jari Hyvärinen, Niinimäki)

Päivi Huttunen, Sorsakoski (Marja-Leena Markkanen, Sorsakoski)

Hannu Sorjonen, Oravikoski (Kim Niemelä, Kirkonkylä)

Esa Pehkonen, Kirkonkylä (Merja Hynninen, Kirkonkylä)

Kunnanhallituksen edustaja toimikaudella 2007 - 2008: Pirjo Roponen (Paavo Hiltunen)

Esittelijä: Kunnaninsinööri Rauno Kujanpää ja varalla

rakennustarkastaja Jouko Koponen, rakennus- ja ympäristölautakunnan eri tulosalueiden yhteiset asiat tai useampia eri tulosalueita koskevat asiat

Esittelijä: Rakennustarkastaja Jouko Koponen ja varalla rakennustarkastaja Jouko Kervola, rakennusvalvonnan asiat

Esittelijä: Eläinlääkäri Tuomo Suihkonen, ympäristönhoidon asiat, lukuun ottamatta pelkästään ympäristönsuojelua

Esittelijä: Ympäristönsuojelusihteeri Pentti Laitinen, ympäristönsuojelun asiat

Pöytäkirjanpitäjä: Rakennustarkastaja Jouko Koponen ja varalla rakennustarkastaja Jouko Kervola

Sitovien toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden ja määrärahojen ja tuloarvioiden vertailu/kehityksen arviointi

TOIMIELIN: 10 KUNNANHALLITUS

TULOSALUE: 100 YLEISHALLINTO

TALOUS

EUR	TP 2007	Alkuperäinen TA 2008	Ta- muutokset	Lopullinen TA 2008	Toteuma TP 2008	käyttö-% ta:sta	muutos-% ed.v:sta
Menot, ulkoiset	698 681	832 280	1 035	833 315	760 449	91,3	8,8
sisäiset	12 839	14 050	0	14 050	17 651		37,5
Toimintamenot	711 520	846 330	1 035	847 365	778 100	91,8	9,4
Tulot, ulkoiset	95 843	0	0	0	2 791		-97,1
sisäiset	29	0	0	0	58		100,0
Toimintatulot	95 872	0	0	0	2 849		-97,0
Toimintakate	615 648	846 330	1 035	847 365	775 251	91,5	25,9

TILIVELVOLLINEN: Kunnanjohtaja tai kunnansihteeri

Tulosalueeseen kuuluvat tulosyksiköt:

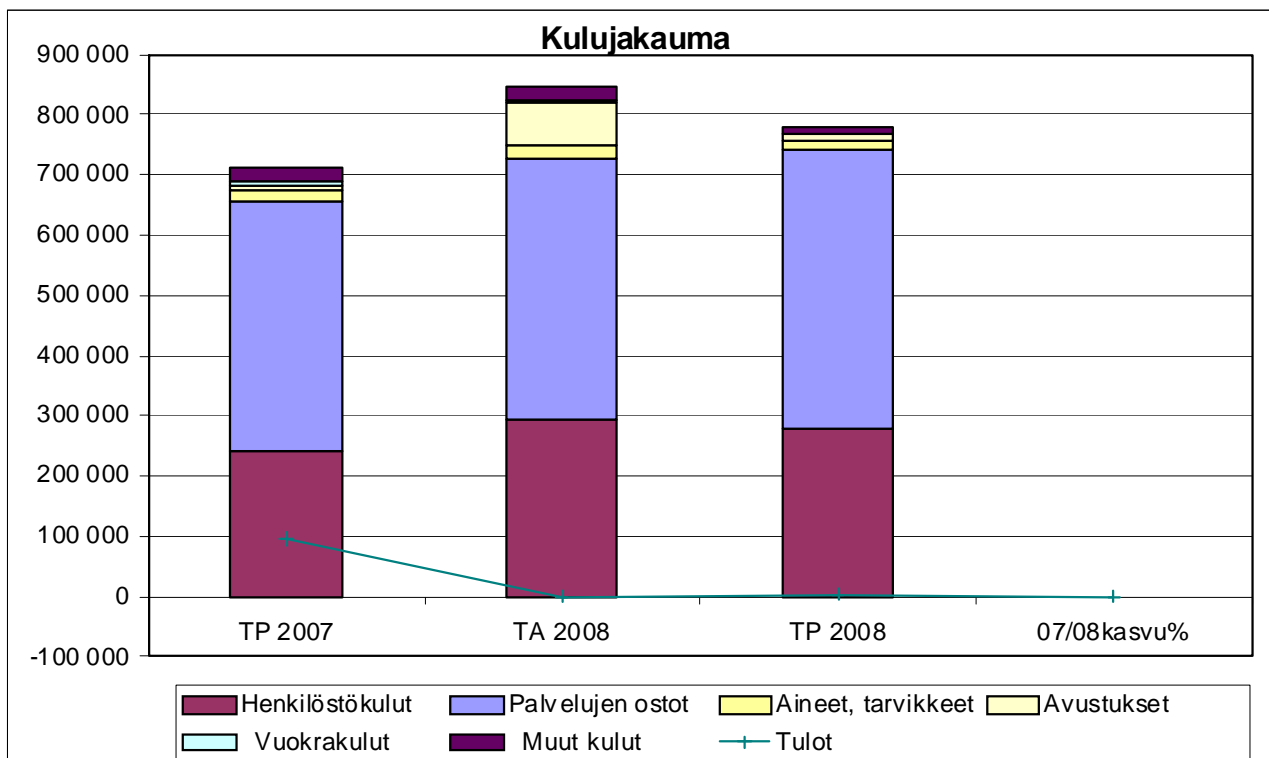
- Kunnanvaltuusto
- Kunnanhallitus ja hallinto
- Jäsenyydet
- Talous- ja velkaneuvonta, kuluttajaneuvonta
- Toimikunnat ja kuntayhtymäedustus
- Kunnallisverotus
- Erillishankkeet ja yleishallinnon yhteiset menot
- Yhteiset tilat ja kahvio
- Muu järjestystoimi

TOIMINTA- JA TUNNUSLUKUJA

Menojen jakautuminen €	TP 2006	TP 2007	TA 2008	TP 2008	k-%
Kunnanvaltuusto	49 594	43 468	57 661	60 352	
Kunnanhallitus, hallinto ja yleishall.yhteiset menot	283 729	293 077	352 624	335 793	
Jäsenyydet	132 538	136 025	143 100	136 459	
Talous- ja velkaneuvonta, kuluttajaneuvonta	1 521	1 564	0	-65	
Toimikunnat ja kuntayhtymäedustus	5 234	3 092	3 080	2 132	
Kunnallisverotus	228 457	222 417	223 900	232 791	
Erillishankkeet,		3 637	60 000	7 911	
- Lentoliikenteen tuki	12 734				
- HALO-hanke	29 110				
Muut (yhteiset tilat, muu järjestystoimi)	1 998	8 240	7 000	2 726	

Perustiedot (tuotannontekijät)	TP 2006	TP 2007	TA 2008	TP 2008
Henkilöstömäärä	3	3	3,5	3,5

Tuloslaskelma	TP 2007	TA 2008	TP 2008	07/08kasvu%	Käyt-%
Myyntituotot	561	0	2 848	407,7	0,0 %
Maksutuotot	0	0	0	#JAKO/0!	0,0 %
Tuet ja avustukset	0	0	0	#JAKO/0!	0,0 %
Muut toimintatuotot	95 311	0	0	-100,0	0,0 %
Vuokratuotot	0	0	0	#JAKO/0!	0,0 %
Muut tuotot	95 311	0	0	-100,0	0,0 %
Toimintatuotot yhteensä	95 872	0	2 848	-97,0	0,0 %
Henkilöstökulut	-242 295	-293 760	-276 774	14,2	94,2 %
Palkat ja palkkiot	-191 676	-231 367	-222 114	15,9	96,0 %
Henkilösivukulut	-50 619	-62 393	-54 660	8,0	87,6 %
Henkilöstökorvaukset	0	0	0	#JAKO/0!	0,0 %
Palvelujen ostot	-413 413	-434 705	-463 502	12,1	106,6 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-17 043	-19 400	-15 231	-10,6	78,5 %
Avustukset	-9 420	-73 000	-12 751	35,4	17,5 %
Muut toimintakulut	-29 349	-26 500	-9 841	-66,5	37,1 %
Vuokratulut	-7 875	-2 000	-682	-91,3	34,1 %
Muut kulut	-21 474	-24 500	-9 159	-57,3	37,4 %
Toimintakulut yhteensä	-711 520	-847 365	-778 099	9,4	91,8 %
TOIMINTAKATE	-615 648	-847 365	-775 251	25,9	91,5 %
Poistot ja arvonalentumiset	0	0	0	#JAKO/0!	0,0 %
Vyörytyserät	-39 908	0	-45 305	13,5	0,0 %
Tilikauden tulos	-655 556	-847 365	-820 556	25,2	96,8 %

TOIMIELIN: 10 KUNNANHALLITUS

TULOSALUE: 110 ELINKEINOTOIMI

TALOUS

EUR	TP 2007	Alkuperäinen TA 2008	Ta- muutokset	Lopullinen TA 2008	Toteuma TP 2008	käyttö-% ta:sta	muutos-% ed.v:sta
Menot, ulkoiset	777 796	676 126	167 284	843 410	674 029	79,9	-13,3
sisäiset	7 548	3 400	0	3 400	3 001		-60,2
Toimintamenot	785 344	679 526	167 284	846 810	677 030	80,0	-13,8
Tulot, ulkoiset	332 815	104 000	0	104 000	-753	-0,7	-100,2
sisäiset	341	0	0	0	0		
Toimintatulot	333 156	104 000	0	104 000	-753	-0,7	-100,2
<i>Toimintakate</i>	<i>452 188</i>	<i>575 526</i>	<i>167 284</i>	<i>742 810</i>	<i>677 783</i>	<i>91,2</i>	<i>49,9</i>

TILIVELVOLLINEN: Elinkeinoasiamies

Tulosalueeseen kuuluvat tulosyksiköt:

- Yrityspalvelut
- Kuntamarkkinointi
- Elinkeinoelämän kehittäminen
- Matkailu
- Maaseutuelinkeinot

TOIMINTA-AJATUS:

Elinkeino toimiston tehtävänä on toteuttaa osaltaan Leppävirran asuin- ja yrityskuntastrategiaa. Tehtävänä on vaikuttaa uusien yritysten ja työpaikkojen syntymiseen ja huolehtia, että Leppävirta tarjoaa yritykselle menestystä tukevan toimintaympäristön tarjoamalla tieto- ja neuvontapalveluja, toimitilajärjestelyjä, aktivoimalla kehittämishankkeita, osallistamalla tiedotus-, koulutus-, verkosto- ja markkinointihankkeisiin.

Maaseutuelinkeinotoimen tavoitteena on maa- ja metsätalouden kilpailukyvyyn säilyttäminen ja maaseudunyritystoiminnan monipuolistaminen. Tärkeimmät alueet ovat maito- marja- ja metsätalous sekä maaseudun yritystoiminnan monipuolistaminen.

TOIMINTA- JA TUNNUSLUKUJA

Perustiedot (tuotannon tekijät)	TP 2006	TP 2007	TA 2008	TP 2008
Henkilöstömäärä	1,5	1	1	1
- määräaikainen			1	1

SITOVAT TAVOITTEET VUODELLE 2008

Tavoite	Mittari	Mittarin tavoitearvo	Toteutuminen 31.12.2008
Uudet yritykset	Y-rekisteri (kpl)	30	39
Uudet työpaikat	Yritys ja hankerekisterit	45	98
Kehittämishankkeet	TE- keskustilastot (kpl)	15	16
Kehittämisrahastohankkeet	Tilastot (kpl)	3	6

KEHITTÄMISPERIAATTEET TAVOITTEIDEN SAAVUTTAMISEKSI:**1. YRITYSPALVELUT**

– Alueellisen kilpailukyvyn ja työllisyystavoiteohjelman mukaisten investointi- ja kehittämishankkeiden aktivointi ja valmistelu yritysten kanssa.

Tilastokeskuksen rekisteritietojen mukaan Leppävirralle perustettiin 39 uutta yritystä. TE-keskuksen yritysoston tilaston mukaan Leppävirralle myönnettiin vuonna 2008 yrityksille aluetukea 9 kpl yhteensä 3.751.000 euroa. TE-keskuksen maaseutuoston rahoittamiin investointi- ja kehittämishankkeisiin sekä Leader-ohjelman yrityshankkeisiin myönnettiin 5 yrityshankkeeseen rahoitusta yht. 149.000 €.

1.1. Yritystoiminnan kehittämisrahasto

Yritystoiminnan kehittämisrahaston käyttö vuonna 2008:

Rahaston pääoma 1.1.2008	340.000,00 €
Myönnetty rahastosta	
Osamaksusaamiset lisäys	00,00 €
Pääomalainat vähennys	00,00- €
Osakkeet ja osuudet osto	00,00 €
Investointi- ja kehittämisavustukset	-327.284,00 €
Palautunut rahastoon (osam. lyhenn.)	800,25 €
Rahaston pääoma 31.12.2008	13.516,25 €
Siirretty rahastoon tp. 2008	326.483,75 €
Rahaston pääoma 31.12.2007	340.000,00 €

Lisäksi tuloutui vuoden aikana kunnan korkotuloihin yht. 5.00 €. Kumulatiivisesti on korkoja tuloutettu 22.8.1997 lähtien 19.871,45 €. Osamaksusaamiset 31.12.2008 yrityksiltä olivat 00,00 €. Yritystoiminnan kehittämisrahastohankkeita valmisteltiin kertomusvuonna 6 kpl. Maksatukseen haettiin 7 hanketta.

Kunta osallistui kehittämisrahaston kautta Oy Metos Ab:n, Blue Truck Service Oy:n, Nordbend Oy:n, Jarmatic Oy:n, Aqualines Oy:n, Well Manpak Oy:n ja Pivaset Oy:n kehittämisinvestointeihin.

2. KUNTAMARKKINOINTI

– Asuinkuntakampanjan toteuttaminen, yrityskuntakampanjan toteuttaminen.

Kuntamarkkinoinnin päätavoitteena on yritys- ja asuinkuntakuvan vahvistaminen.

Yrittämisen virtaa -teemaa jatkettiin kuntamarkkinoinnissa. Toteutettiin yhteistyössä kaavoitusosaston kanssa kuntakampanja, jonka päätuote oli tonttimarkkinat. Teemaa tuettiin ilmoituskampanjalla. Uusina alueina olivat Kauppilanmäki ja Virranranta.

Ajantasaistettiin esitteistö: kuntaesite, taskutilasto, matkailuesite, matkailukartta, mökkiesite, yrityseseite, tonttiesite sekä palvelufolderit.

Yrittäjäjärjestöjen kanssa toteutettiin joulukampanja ja keskustan jouluvalot. Elinkeinotoimiston toimesta ylläpidettiin matkailun internetsivuja.

3. MATKAILU

- Investointien aktivointi matkailuyrityksissä, matkailutuotepakettien kehittäminen sekä markkinoinnin toteuttaminen yritysten ja alueorganisaatio Savon Matkailun kanssa.

Leirintäalueen, Konnuksen alueen ja vierasvenesataman toiminnasta vastasivat yksityiset toimijat. Kalmalahden koulu on osana leirintäalueen toimintaa. Yrittäjä investoi uusiin lomamökkeihin. Matkailuinfopiste toimi sopimus pohjaisesti Matkailukeskus Unnukan yhteydessä.

Kunta osallistui matkailuyritysten markkinointiin, esitetuotantoon sekä Vokkolan vapaa-aikakeskuksen markkinointiin. Alue markkinointiorganisaationa toimi Savon Matkailu, jonka kautta oltiin mukana Matkamessuilla, Iloista Lomaa Itäsuomessa, Loma-Suomessa ja ulkomaan sekä lähialueen markkinoinnissa.

Osuuskauppa Peeässä vastaa sopimus pohjaisesti Vokkolan alueen hotelli- ja ravintolatoiminnasta. Samoin yhtiö vastaa alueen markkinoinnista ja myynnistä kokonaisuutena Holiday Club-ketjussa.

Leppävirran Virkistysuimala Leppäkerttu Oy jatkaa kiinteistön omistaja ja vastaa liikuntapalveluiden liiketoiminnasta. Matkailupalveluiden ja Vokkolan alueen edelleen kehittämiseksi on laadittu masterplan ja investointisuunnitelmat liiketoiminta-analyyseineen.

4. MAASEUTUELINKEINOTOIMI

- Toiminta toteutetaan yhteistyössä koulutus- ja neuvontajärjestöjen kanssa järjestämällä yritysneuvontaa sekä aluekehitysrahoituksella eri elinkeinoprojektien avulla.

5. ELINKEINOELÄMÄN KEHITTÄMINEN:

- Uuden yritysalueen hyödyntäminen,
- Syventää yhteistyötä aluetasolla ja hyödyntää tehokkaasti aluetason yhteishankkeet

Tulosalueen toiminta-alueina ovat yrittäjyyden edistäminen, projekti toiminta, yritys rakenteen uudistaminen ja yrityskoulutus.

5.1. Aluekehitys projektit:

1. Savon Yrittäjät Ry	Omistajavaihdosten tukeminen ja jatkajien hakeminen 2008 – 2011 Te-keskus, ESR-hanke, yht. 1.330.120 €, josta Leppävirran kunnan osuus 7.000 €, vuodessa 1750 €.
2. Kuopion yliopisto	Inti Practicum- kansainvälinen työharjoittelu, yritysten kansainvälistymisen työkalu, 2008 – 2011 Itä-Suomen lääninhallitus, ESR-hanke, yht. 539.700 €, josta Leppävirran kunnan osuus 450 €, vuodessa 150 €.
3. Savonia ammattikorkeakoulun kuntayhtymä	Laatu Savo-hanke, -matkailuyritysten laatutoiminta 2008 – 2010 Pohjois-Savon liitto, ESR, yht. 312 830 €, josta Leppävirran kunnan osuus 7500 €, vuodessa 2500 €.
4. Aluekehityssäätiö / Pohjois-Savon Maito-osaamiskeskus Maito - Savo;	M@@TK – maatilojen atk-hanke 2008 – 2011 TE-keskus, Manner Suomen maaseudun kehittämissuunnitelma, yht. 631 530 €, josta Leppävirran kunnan osuus 1800 €, vuodessa 450 €. Jatkuvuutta yli sukupolven – hanke 2008 – 2012

TE-keskus, Manner Suomen maaseudun kehittämissuohjelma, yht. 720 570 €, josta Leppävuirran kunnan osuus 8000 €, vuodessa 2. 000 €.

Euroiksi – menestyvä maatilayritys – hanke 2008 – 2010

TE-keskus, Manner Suomen maaseudun kehittämissuohjelma, yht. 1.968.300 €, josta Leppävuirran kunnan osuus 5.600 €, vuodessa 1870 €.

Kuntosavotta – hanke 2008 – 2011

TE-keskus, Manner Suomen maaseudun kehittämissuohjelma, yht. 1.632.000 €, josta Leppävuirran kunnan osuus 12.000 €, vuodessa 3000 €.

5. Sisä-Savon seutuyhtymä Uudistuvan puutarhatilan strategiat 2008 - 2010 ja E-INFO

TE-keskus Mannersuomen maaseudun kehittämissuohjelma 971 382 €, josta Leppävuirran kunnan osuus 6.000 €, vuodessa 2000 €.

Elintarvike Futuria- kestävää kehitystä elintarvikeyrityksille 2008 -2010

Pohjois-Savon liitto, EAKR, kokonaiskustannukset 1 076 250 €, josta Leppävuirran kunnan osuus 3000 €, vuodessa 1000 €.

6. Ylä-Savon Kehitys Oy Rautainen Savo- palvelut Keski-Savon hankekokonaisuus 2008 - 2010 (osioita työvoiman rekrytointiin)

Pohjois-Savon liitto, EAKR, josta Leppävuirran kunnan osuus 6000 €, 2000 € vuodessa.

7. Savonia AMK Varkauden seudun yliopistoyhteistyön (VYYT) (lämmönsiirtotekniikka) hanke vuosille 2008 - 2010

Pohjois-Savon liitto, EAKR, 1 033 200 €, josta Leppävuirran kunnan osuus 31.000 €, vuodessa 10.000 €.

8. Maaseudun kehittämissuoyhdistys Mansikka Ry

Leader-toimintaryhmä 2007–2013

Kokonaiskehys 4 410 000 €, josta kuntarahan osuus 882 000 €. Leppävuirran kunnan osuus 290 499 €, vuositasolla 48.000 €.

5.2. Aluekeskusohjelma

Aluekeskusohjelman tavoitteena on aluekeskusten vahvuuksien, erikoistumisen ja yhteistyön kehittäminen kaikki maakunnat kattavan aluekeskusverkoston vahvistamiseksi. Aluekeskusohjelma keskittyy kaupunkiseutujen elinvoiman ja kilpailukyyn vahvistamiseen sekä sosiaalisen pääoman kasvattamiseen. Ohjelmakauden painopisteet ovat:

- elinkeino- ja erikoistumisstrategioiden yritysälhtöinen kehittäminen ja toimeenpano
- osaamisperustan vahvistaminen erityisesti kaupunkiseudun erikoistumisaloilla
- vetovoimaisten toiminta- ja innovaatioympäristöjen kehittäminen
- innovaatiotoiminnan uusien toimintamallien synnyttäminen
- julkisen ja yksityisen sektorin sekä eri hallinnontasojen kumppanuus.

Näiden painopisteiden toteuttamiseksi AKO-alueet mm. kehittävät innovaatiojärjestelmiä ja osaamista, parantavat oppilaitosten, tutkimuslaitosten ja yritysten yhteistyötä ja verkostoja, tukevat yrittäjyyttä kehittämällä yritysten toimintaympäristöjä ja yrittäjyyskasvatuksella, vahvistavat klustereita, luovat uusia tuote- ja palvelukonsepteja sekä liiketoimintamahdollisuuksia, edesauttavat yritysten ja osaavan työvoiman sijoittautumista alueelle sekä parantavat kulttuurin ja elinkeinöelämän vuorovaikutusta.

Ohjelman menestyksellinen toteutus edellyttää kehittämisen strategisuutta, toimintamallien uudistamista sekä yhteistyön ja verkostojen johtamista.

5.3. Merkittävimmät yrityshankkeet 2008

Yritykset ovat investoineet voimakkaasti viimeisen kolmen vuoden aikana.

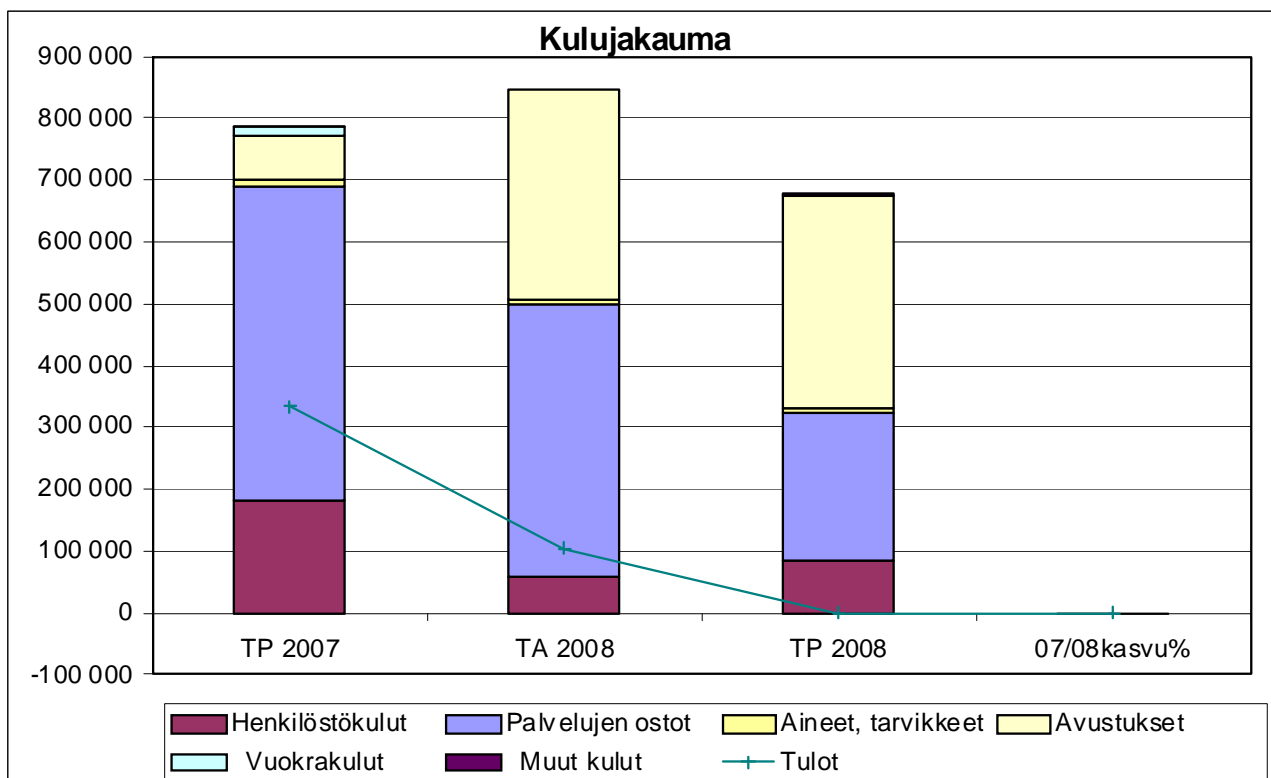
Vuonna 2008 jatkuivat investoinnit edelleen korkealla tasolla ja hyvä työllisyys- kehitys perustuu suotuisaan talouskehitykseen, joka taittui nopeasti loppuvuodesta taantumaksi. Investointeja toteuttivat lähinnä tuotekehitykseen ja kone- ja laiteinvestointeihin mm. Pertemet Oy, Geotools Oy, SK Tools Oy, Jarmatic Oy ja GST Group Oy, Oy liittala Ab, Oy Danfoss Ab. Uusiin toimitiloihin ja toimitilojen laajentamiseen investoivat Deekaxs Air Oy, Kuljetusliike Kauppinen Oy, Supset Oy, Blue Gargo Oy ja Well Manpak Oy, jolle valmistui uudet noin 2000 m² toimitilat Tervon lammen teollisuusalueelle. Maalämpöön perustuvien lämmitysjärjestelmien markkinointiin ja asennukseen keskittynyt Gebwell Oy investoi koneisiin ja laitteisiin ja kunta rakennutti yritykselle 4500 m²:n teollisuushallin. Energiateknologian alihankintayritys, Pivaset Oy toteutti noin 6 milj. €:n investoinnin (3000 m² toimitilat ja kone ja laiteinvestointi). Jarmatic Oy:lle investoi uuteen maa-laamoon. Mesera konserniin kuuluva Mesera Sorsakoski Oy osti Outokummun ontiset toimitilat Sorsakoskella ja perusti prosessiteollisuuden lämmönvaihtimia ja koneikkoja valmistavan yksikön Sorsakoskelle.

Suurimmat työnantajat 31.12.2008 (yli 10 tp)

Leppävuiran kunta	732	Itella Oyj	19
Oy Danfoss Ab	191	Hanx	19
Cramo Master Oy	114	Leppävuiran Osuuspankki	18
iittala Oy Ab	96	Supset Oy	18
HögforsGST OY	94	Rautia, K-Maatalous, Alpo Malinen Oy	17
Gebwell Oy	82	K-market Super Monni; Jyrki Monni Ky	17
Holiday Club Vesileppis; 32	71	Apteekki R. Auvinen	17
Virkistysuimala Leppäkerttu Oy; 12		Geotools Oy	16
Yhteistyöyritykset; 27		Kohmansalon Metsäkuljetus Oy	16
Keski-Savon Metsänhoitoyhdistys ry	65	Haapamäen Paja Ky	15
YIT Teollisuus Oy	54	Jarmatic Oy	15
Ukonhattu ry	53	Helmi-Kaluste Oy	14
Mikenti Oy	50	Kuormauspalvelu Raimo Wright Oy	13
Parmarine Oy	47	Leppävuiran Rakennus Oy	13
Metos Oy Ab	38	Neste – asema, S. Leskinen Ky	12
Metalliset Oy	35	Valtion virastot	11
Oplatek Oy	34	Deekax Air Oy	11
Pivaset Oy	30	Vehkaperän hoitokoti; Orkopal Oy	11
Oravikosken Konepaja Oy	29	Teboil, Leppävuiran Huoltamokeskus Oy	10
Leppävuiran seurakunta	28	Nordea Pankki SuomiOyj	10
Blue Cargo Oy	28	SK-tools	10
Dimex Oy	22		
Peeässä S-Market Leppävirta	22		

Kustannuspaikka "Omat projektit" sisältää määräaikaisen projektisihteerin palkkauskulut vuodelle 2008.

Tuloslaskelma	TP 2007	TA 2008	TP 2008	07/08kasvu%	Käyt-%
Myyntituotot	266	14 000	339	27,4	2,4 %
Maksutuotot	0	0	0	#JAKO/0!	0,0 %
Tuet ja avustukset	268 773	90 000	-1 339	-100,5	-1,5 %
Muut toimintatuotot	64 117	0	246	-99,6	0,0 %
Vuokratuotot	341	0	0	-100,0	0,0 %
Muut tuotot	63 776	0	246	-99,6	0,0 %
Toimintatuotot yhteensä	333 156	104 000	-754	-100,2	-0,7 %
Henkilöstökulut	-180 386	-56 496	-84 742	-53,0	150,0 %
Palkat ja palkkiot	-135 345	-42 312	-63 880	-52,8	151,0 %
Henkilösivukulut	-45 041	-14 184	-20 304	-54,9	143,1 %
Henkilöstökorvaukset	0	0	-558	#JAKO/0!	0,0 %
Palvelujen ostot	-508 301	-442 400	-238 452	-53,1	53,9 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-11 612	-5 630	-8 377	-27,9	148,8 %
Avustukset	-71 922	-342 284	-342 554	376,3	100,1 %
Muut toimintakulut	-13 124	0	-2 904	-77,9	0,0 %
Vuokrakulut	-12 541	0	-249	-98,0	0,0 %
Muut kulut	-583	0	-2 655	355,4	0,0 %
Toimintakulut yhteensä	-785 345	-846 810	-677 029	-13,8	80,0 %
TOIMINTAKATE	-452 189	-742 810	-677 783	49,9	91,2 %
Poistot ja arvonalentumiset	0	0	0	#JAKO/0!	0,0 %
Vyörytyserät	-7 340	0	-6 409	-12,7	0,0 %
Tilikauden tulos	-459 529	-742 810	-684 192	48,9	92,1 %

TOIMIELIN: 10 KUNNANHALLITUS

TULOSALUE: 120 KESKUS- JA TALOUSHALLINTO

TALOUS

EUR	TP 2007	Alkuperäinen TA 2008	Ta- muutokset	Lopullinen TA 2008	Toteuma TP 2008	käyttö-% ta:sta	muutos-% ed.v:sta
Menot, ulkoiset	705 884	728 923	7 058	735 981	708 463	96,3	0,4
sisäiset	4 531	4 680	0	4 680	10 067		122,2
Toimintamenot	710 415	733 603	7 058	740 661	718 530	97,0	1,1
Tulot, ulkoiset	76 240	51 780	0	51 780	81 809	158,0	7,3
sisäiset	37 153	34 570	0	34 570	81 078		118,2
Toimintatulot	113 393	86 350	0	86 350	162 887	188,6	43,6
Toimintakate	597 022	647 253	7 058	654 311	555 643	84,9	-6,9

TILIVELVOLLINEN: Kunnankamreeri

Tulosalueeseen kuuluvat tulosyksiköt:

- Hallintopalvelut (tekstinkäsittely-, arkistointi-, monistus- ja puhelinliikennepalvelut)
- Maksuliikenne (osto- ja myyntilaskut), perintä sekä rahoituksen tehtäväalueet
- Kirjanpito (ml. Virkistysuimala Leppäkerttu ja Leppävirran Kiinteistö Oy:n kirjanpito, palkkalaskenta sekä ostolaskujen maksatus, myyntisaatavien selvitys sekä erilaiset toimistotehtävät)
- Palkkalaskenta ja työllisyystöiden välitys/tilitykset
- Keskitetyt tietotekniikkapalvelut

TOIMINTA-AJATUS:
HALLINTO JA TALOUS

Tuottaa jatkuvasti muuttuvassa ja teknistyvässä toimintaympäristössä joustavat, tehokkaat ja lisäarvoa tuottavat hallinnon-, talouden- ja tietohuollon palvelut.

SITOVAT TAVOITTEET VUODELLE 2008

Tavoite	Mittari	Mittarin tavoitearvo	Toteutuminen 31.12.2008
Palkanlaskentapalvelujen ulkoistaminen; palvelun tuottaja Kuhilas Oy	Tehtäväjärjestelyt: Palkkalaskentahenkilöstön sijoitukset Esimiesten sekä valmistelijoiden koulutus (uudet toimintatavat/ järjestelyt, järjestelmäkoulutus), sisällöllinen perustaminen	Palkkalaskentatehtävät hoidetaan huhtikuun 2008 alusta lukien Kuhilas Oy:ssä.	teksti alla 1)
Perintätehtävien keskittäminen jatkuu. Teknisestä toimesta laskutustehtäviä hoitava henkilö työtävineen siirtyy hallinto- ja talousosastolle - samalla määräaikaisesti perintätehtävissä hallinto- ja talousosastolla toimineen henkilön työsuhde päättyy 31.1.2008.	Tehtäväjärjestelyt ja -yhteensovitus: teknisen toimen laskutustehtävät / hallinto- ja talousosastolta tehtäväkuvaan liitettävät tehtävät	Tehtävien yhteensovitus saavutettu syksyyn 2008 mennessä.	Teknisestä toimesta laskutustehtäviä hoitava henkilö siirtyi tehtävineen hallinto- ja talousosastolle joulukuussa 2007. Tehtävien yhteensovitus ja oppimisvaihe on hyvässä käynnissä. Määräaikaisen henkilön työsuhde päättyi 31.1.2008.
Taloustarvion/suunnitelman 2009-2012 määrärahaperusteet tilaaja-tuottajamalliin pohjautuviksi (Raision malli)	Keskeisimpien toimialojen Raision mallin mukainen palvelujen tuotteistus otetaan käyttöön; osastokohtaiset neuvottelut ja sopimukset, lomakepohjien laadinta jne.	Vuoden 2009 taloustarvionsa keskeisten palvelujen osalta resurssi- ja tilaustaulukot käytössä sekä kustannukset ja tuotanto kytkettynä yhteen (pilotointivuosi)	Tilaus- ja resurssitaulukoiden käyttöön otto sekä pilotointi vaihe siirtyy tuleville vuosille henkilöstömuutosten ja vaihdosten vuoksi.

Tavoitteiden toteutuminen 1)

Huhtikuun alusta otettiin käyttöön uusi sähköiseen tiedonsiirtoon perustuva palkkalaskentajärjestelmä/palveluyrittäjänä Kuhilas Oy. Tammi-helmikuussa järjestettiin sopimus-/toimialoittain 4 ohjelmisto-demo/uutta toiminta-ympäristöä käsittelevää tilaisuutta. Maaliskuussa esimiehille ja valmistelijoille oli sopimus-/toimialoittain kuusi ½-1 päivän koulutustilaisuutta. Huhtikuun alussa henkilöstölle koulutusta annettiin toimialoittain 12 ryhmässä.

Syys- lokakuussa järjestetään raportointiin keskittyvää kolme ½ päivän toimialakohtaista koulutustilaisuutta sekä luottamustoimipalkkioiden maksatuskoulutus.

Ensimmäiset palkat valmisteltiin 6 pienryhmässä yhdessä kunnan palkka-sihteereiden kanssa ja Kuhilas Oy:n asiantuntijoiden tuella.

Kunnassa oli 31.3.2008 saakka neljä palkanlaskijaa. Heistä yksi siirtyi Kuhilas Oy:n palvelukseen 1.4.2008. Huhtikuusta aloitusvaiheen tukitehtävissä toimi kolme kunnan entistä palkanlaskijaa. Yksi kolmesta tukihenkilöstä palasi 1.6. alkaen terveydenhuollon hallintotehtäviin. Toinen tukihenkilö siirtyi marraskuussa rakennusvalvontaan eläkkeelle siirtyvän henkilön tehtäviin. Kolmas tukihenkilö valittiin avoimeen lukion koulusihteerin tehtävään 1.1.2009 alkaen. Kaikki em. henkilöt hoitavat oman toimensa ohella ao. toimialan palkkalaskennan tukitehtäviä.

KEHITTÄMISPERIAATTEET TAVOITTEIDEN SAAVUTTAMISEKSI:**TOIMINTA- JA TUNNUSLUKUJA**

Perustiedot (tuotannon tekijät)	TP 2006	TP 2007	TA 2008	TP 2008
Henkilöstömäärä (htv)	14	15	13	13,5
Osaston johto	1	1	1	1
Kirjanpito (sis.tytäryhtiöt), osto- ja myyntiresk.	3,5 +2 (määr)	4,5+1(määr) (+1 vak KI Oy)	5,5 (+1 tekn.os)	5,75
Taloussuunnittelu (1.8.08 alk)			0,5	0,5
Palkkalaskenta	3 (+1ostop)	2 +1+1 (määrä- aik+ostop)	1,5	1,75
Hallintopalvelut	1,5	1,5	1,5	1,5
Puhelinvaihte ja neuvonta, monistus	1	1	1	1
Keskitetety tietotekniikkapalvelut	2	2	2	2

MUUT PERUSTELUT**Osaston palkkausmenoihin vaikuttavat muutokset:**

Hallinto- ja talousosaston talousarvioon sisältyy taloussuunnittelijan uusi toimi. Tämä vakanssi korvaa perusturvaosaston lakkautettavan taloussihteerin tehtävän. Taloussuunnittelija aluksi tulisi toimimaan mm. perusturvaosaston laskenta- ja taloustehtävissä.

Teknisestä toimesta siirtyy toimistovirkailija hallinto- ja talousosastolle.

Kahden määräaikaisen henkilön (yksi palkkalaskennasta ja yksi perintätehtävistä) työsuhde lakkaa alkuvuodesta 2008.

Tulopohjaa kaventavat muutokset:

Virkistysuimala Leppäkerttu Oy:lle myytyjen kirjanpito- ja laskentatoimen palvelujen ja niistä perittävien korvausten määrä laskee hotelli- ja ravintolatoimintojen siirtyessä PS:lle.

Tietohuoltoinvestointeihin liittyvät tehtävät vuonna 2008

Vanhojen palvelimien mm. intranet, laskujen kierrätys tilalle uusien hankinta ja käyttöönotto.
Lähiverkon laitteiden (kytkimet, kuitumuuntimet yms.) uusintaa määrärahojen ja laaditun kehityssuunnitelman pohjalta.

Määrärahojen toteutuminen 31.12.2008

Keskus- ja taloushallinnon bruttomenojen kasvu oli 1,1 % . Osaston menoja lisäsivät uudet vuokralaitteet (kopio- ja postikone) sekä johdinyhteysien vuokrat yhteensä n. 0,020 milj. euroa. Tuloerien kasvaessa mm. edellä mainitut sisäiset hallintokuntien veloitukset mukaan lukien hallinto- ja talousosaston nettomenot laskevat 6,9 % (0,042 milj. euroa). Keskus- ja taloushallinnon ulkoisissa menoissa (pl. sisäiset erät) on 0,4 %:n kasvu ja nettomenoissa 0,5 %:n lasku.

Toimintakulujen käyttöaste oli 97 % . Menot jäivät 0,022 alle budjetoidun.

OSASTO: Hallinto- ja talousosasto
TULOSALUE: Keskus- ja taloushallinto

yläriivillä todelliset kustannukset

(sis.myös poistot ja vyör.erät)

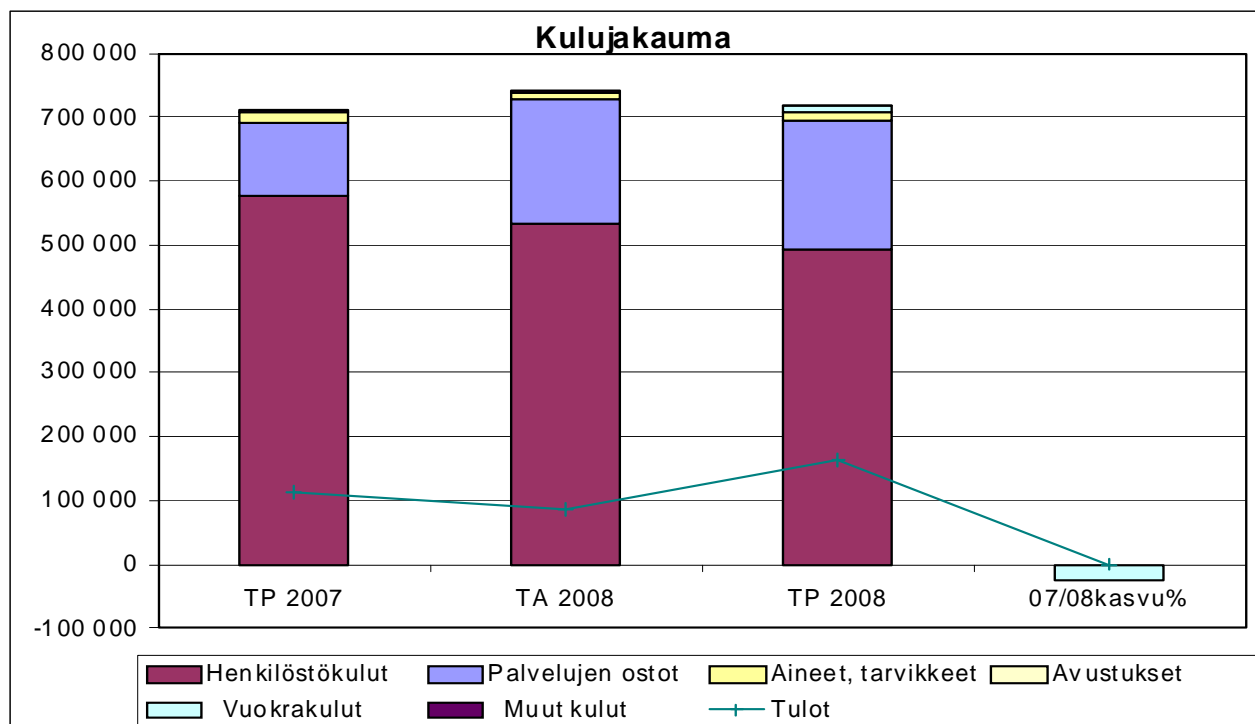
Nettomenot

netto

Toiminta- ja tunnuslukuja		TP2006	TP 2007	TA 2008	TP 2008	käyttö-%
1210	Ostoreskontra		43 264		30 945	
102	Ostolaskut/kpl	21 939	24 906		23 602	
	€/lasku		1,74		1,31	
	ostomyyntiresk.					
	nettomenot yhteensä	108 536	36 570	79 191	23 932	30,2 %
1210	Kirjanpito		53 754		51 183	
103	vientien määrä		184 404		171 251	
	€/vienti		0,29		0,30	
	nettomenot yhteensä	48 873	46 439	45 642	43 734	95,8 %
1210	Kirjanpito Vesileppis		39 339		39 584	
104	vientien määrä		30 060		9 091	
	€/vienti	#JAKO/0!	1,31		4,35	
	nettomenot yhteensä	7 293	7 304	33 281	15 481	46,5 %
1210	Kirjanpito Kiinteistö Oy		33 795		64 258	
107/410	vientien määrä		43 854		39 661	
	€/vienti		0,77		1,62	
	nettomenot yhteensä	0	1 675	8 989	-6 578	-73,2 %
1210	Perintä Kiinteistö Oy		15 911		26 565	
107/411	Saatavien karhuaminen kpl/v		1 259		1 266	
	€/karhuttu lasku		12,64		20,98	
	nettomenot yhteensä	0	1 979		-6 783	ei ta
1210	Laskutus ja perintä		47 739		50 204	
108	Myyntilaskut/kpl		40 457		39 766	
	suoritteet (painotettu) yhteensä		27 105		26 449	
	€/suorite		1,76		1,90	
	nettomenot yhteensä		39 687		42 432	ei ta
1210	Palkanlaskenta		174 494		168 465	
105	palkkalaskelmien määrä	9 182	11 489		11 169	
	€/palkkalaskelma	0,00	15,19		15,08	
	nettomenot yhteensä	147 777	160 032	190 244	156 443	82,2 %
1210	Taloussuunnittelu ja rahoitus		43 628		52 753	
106	ulk.nettomenot yhteensä	2 433	11 174	2 700	16 097	596,2 %
1212	Hallinto (keskusarkisto, tekstinkäsittely)		47 511		41 608	
101	nettomenot yhteensä	79 562	42 386	67 977	36 316	53,4 %
1212	Puhelinvaihte		38 826		45 773	
115	kiinteät lankaliittymät/kpl		337		329	
	vaihteenhoito ja verkkokust. €/suor		115,21		139,13	
	nettomenot yhteensä		23 429		319	ei ta
1212	Postitus		2 728		7 187	
116	suoritteet: jako postimaksujen suhteessa					
	nettomenot yhteensä		2 550		6 633	ei ta
1212	Kassa ja neuvonta		18 745		19 931	
117	ulk.nettomenot yhteensä		15 513		17 259	ei ta
1220	Painatus ja kopiointi	13 243	26 151		27 986	
	suoritteet: kopioiden määrä	356 174	336 710		392 758	
	€/kopio	0,04	0,08		0,07	
	nettomenot yhteensä	-27 975	-13 986	-18 930	-19 362	102,3 %
1230	Tietotekniikkapalvelut		175 226		169 734	
	Yhteiset kustannukset					
	työasemien määrä (verkkoyhteys)		417		416	
	€/työasema	#JAKO/0!	420,21		408,01	
	Atk-tuki/kunnantalo		21 080		21 883	
	työasemien määrä		173		193	
	€/työasema		121,85		113,38	
	nettomenot yhteensä	130 034	135 569	141 166	137 918	97,7 %
1240	Aravat		4 707		4 391	
	nettomenot yhteensä	6 295	4 212		3 896	ei ta
1215	Osaston yhteiset kustann.		15 685		18 313	
	nettomenot yhteensä *	73 273	82 488	104 051	87 904	84,5 %
TA 120	Välittömät nettomenot yhteensä	576 101	597 021	654 311	555 641	84,9 %

* jaettu edelleen talous- ja keskushallinnon tehtäville ennen laskutusta muilta

Tuloslaskelma	TP 2007	TA 2008	TP 2008	07/08kasvu%	Käyt-%
Myyntituotot	110 204	84 100	160 414	45,6	190,7 %
Maksutuotot	0	0	0	#JAKO/0!	0,0 %
Tuet ja avustukset	642	0	84	-86,9	0,0 %
Muut toimintatuotot	2 548	2 250	2 389	-6,2	106,2 %
Vuokratuotot	0	0	0	#JAKO/0!	0,0 %
Muut tuotot	2 548	2 250	2 389	-6,2	106,2 %
Toimintatuotot yhteensä	113 394	86 350	162 887	43,6	188,6 %
Henkilöstökulut	-576 489	-534 303	-491 470	-14,7	92,0 %
Palkat ja palkkiot	-432 087	-400 164	-374 370	-13,4	93,6 %
Henkilösivukulut	-144 402	-134 139	-117 642	-18,5	87,7 %
Henkilöstökorvaukset	0	0	542	#JAKO/0!	0,0 %
Palvelujen ostot	-114 969	-194 028	-203 827	77,3	105,1 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-17 204	-10 330	-12 119	-29,6	117,3 %
Avustukset	0	0	0	#JAKO/0!	0,0 %
Muut toimintakulut	-1 754	-2 000	-11 114	533,6	555,7 %
Vuokratulut	-38	0	-9 344	24 489,5	0,0 %
Muut kulut	-1 716	-2 000	-1 770	3,1	88,5 %
Toimintakulut yhteensä	-710 416	-740 661	-718 530	1,1	97,0 %
TOIMINTAKATE	-597 022	-654 311	-555 643	-6,9	84,9 %
Poistot ja arvonalentumiset	-67 414	0	-47 432	-29,6	0,0 %
Vyörytyserät	556 032	0	482 171	-13,3	0,0 %
Tilikauden tulos	-108 404	-654 311	-120 904	11,5	18,5 %

Keskus- ja taloushallinto-tulosalueen käyttöasteen kasvu bruttomenojen osalta selittyy kirjaamismenettelyn muutoksella. Aikaisemmin teleoperaattoreille maksetut johdinyhteysvuokrat kunnan kiinteistöihin ja laitoksiin kirjattiin talousarvion ulkopuoliselle tasetilille ja sieltä kirjattiin hallintokuntien menoksi. Vuoden 2008 alusta ko. johdinyhteysvuokrat on kirjattu keskus- ja taloushallinnon toimistopalveluihin. Vuokrat laskutetaan edelleen hallintokunnilta. Siten keskus- ja taloushallinnon nettomenojen kasvu osoittaa tulosalueen kulutason todellisen muutoksen. Loppuvuoden osalta määrärahojen riittävyyteen vaikuttaa uuden henkilöstöhallintojärjestelmän tukipalveluihin ohjattavien resurssien tarve ja määrä.

TOIMIELIN: 10 KUNNANHALLITUS

TULOSALUE: 140 RUOKAPALVELUT

TALOUS

EUR	TP 2007	Alkuperäinen TA 2008	Ta- muutokset	Lopullinen TA 2008	Toteuma TP 2008	käyttö-% ta:sta	muutos-% ed.v:sta
Menot, ulkoiset	1 601 906	1 707 439	12 551	1 719 990	1 630 602	94,8	
sisäiset	55 328	34 560	0	34 560	65 919		
Toimintamenot	1 657 234	1 741 999	12 551	1 754 550	1 696 521	96,7	
Tulot, ulkoiset	35 566	4 500	3 200	7 700	26 358	342,3	
sisäiset	1 764 823	1 830 500	0	1 830 500	1 835 541		
Toimintatulot	1 800 389	1 835 000	3 200	1 838 200	1 861 899	101,3	
Toimintakate	-143 155	-93 001	9 351	-83 650	-165 378	197,7	

TILIVELVOLLINEN: Ruokahuoltoapäällikkö

Tulosalueeseen kuuluvat tulosyksiköt:

Keskuskeittiö 1, Terveyskeskus

Keskuskeittiö 2, Alapiha, Kivelä, Oravikoski, Kotalahti, Paukarlahti

Keskuskeittiö 3, Sorsakoski

Muut ateriapalvelut (Konnukslahti, Näädänmaa) / koulutoimi tilivelvöllinen

SITOVAT TAVOITTEET VUODELLE 2008

Tavoite	Mittari	Mittarin tavoitearvo	Toteutuminen 31.12.2008
Hinnoittelun kehittäminen ja yhtenäistäminen	yhtenäinen hinnasto	sitova aterian hinta talousarvioon	Elintarvikkeiden hinnat nousivat alkuvuodesta 6-8 % esim. perusmaidot 7 %, muut maitopohjaiset tuotteet 8 %, mehut 6 %. Suoritteiden määrä kasvanut alkuvuodesta Alapihalla ja ravintokeskuksessa. Syksyllä oppilasmäärä laskenut Kivelässä ja Kotalahdessa. Alapihan ruokasalissa käy arkipäivisin (syksyn 2008) ruokailemassa viisikymmentä kuntayhtymän opiskelijaa. Yhtenäinen hinta Alapihan, Kivelän, Kotalahden, Oravikosken ja Sorsakosken kouluille v.2009.
Keittiöiden toimintatapojen yhtenäistäminen – elintarvikehankinnat	euroa/yksikkö	hankinnat edullisemmin	Keittiöt eivät ole yhdistyneet fyysisesti. Kunnanhallitus on päättänyt, että tulevaisuudessa on yksi keskuskeittiö (terveyskeskuksen keittiötä laajentamalla).
– työvuorosuunnittelu	työnkierto	määräaikaisen henkilöstön vähentäminen	Työnkiertoa on syys-, hiihto- ja kesälomien aikana.
– ruokalistat (alueellinen)		hankinnat edullisemmin ja reseptien vaihto keittiöiden välillä	Alustava kokous -08 syksyllä. Tavoitteena saada 2010 ruokalista
Terveyskeskuksen ravintokeskus/vanhusten ravitsemustilan kohentaminen. Tavoitteena ehkäistä aliravitsemusta.			Vanhuksille käytetään ruuanvalmistuksessa enemmän rasvaa ja kermaa. Rahkaa tehdään ilta- ja välipaloille. Vanhusten ravitsemustilaa seurataan eri yksiköissä.

KEHITTÄMISPERIAATTEET TAVOITTEIDEN SAAVUTTAMISEKSI:

TOIMINTA- JA TUNNUSLUKUJA

Suoritteet ja hinta	TP 2006	TP 2007	TA 2008	TP 2008	
Ateriamäärät erillinen Excel-taulukko					
Aterian hinta/suorite:		laskutus			
- keskuskeittiö 1 Terveyskeskus	3,05	3,15	3,15	3,15	
- Keskuskeittiö 2 (Alapiha, Kivelä, Oravikoski)		2,50	2,50	2,50	
- Keskuskeittiö 2 (Kotalahti, Paukarihti)		3,50	3,50	3,50	
- Keskuskeittiö 3 Sorsakoski		2,50	2,50	2,50	
- Koulutoimen ateriapalvelu	2,86	2,86			

Perustiedot (tuotannontekijät)	TP 2006	TP 2007	TA 2008	TP 2008	
Henkilöstömäärä					
Keskuskeittiö 1 Terveyskeskus	15,0	14,0	15,0	14,5	
Keskuskeittiö 2		10,6	10,2	10,2	
- Alapiha		5	5,25	5,25	
- Kivelä		3	2,5	2,5	
- Oravikoski		1	0,72	0,72	
- Kotalahti		0,6	0,61	0,61	
- Paukarihti		1	1,1	1,1	
Keskuskeittiö 3 Sorsakoski		1,5	1,5	1,5	

KUNNANHALLITUS YHTEENSÄ

EUR	TP 2007	Alkuperäinen TA 2008	Ta- muutokset	Lopullinen TA 2008	Toteuma TP 2008	käyttö-% ta:sta	muutos-% ed.v:sta
Menot, ulkoiset	3 784 267	3 944 768	187 928	4 132 696	3 773 543	91,3	-0,3
sisäiset	80 246	56 690	0	56 690	96 638		20,4
Toimintamenot	3 864 513	4 001 458	187 928	4 189 386	3 870 181	92,4	0,1
Tulot, ulkoiset	540 464	160 280	3 200	163 480	110 205	67,4	-79,6
sisäiset	1 802 346	1 865 070	0	1 865 070	1 916 677		6,3
Toimintatulot	2 342 810	2 025 350	3 200	2 028 550	2 026 882	99,9	-13,5
Toimintakate	1 521 703	1 976 108	184 728	2 160 836	1 843 299	85,3	21,1

OSASTO: Hallinto- ja talousosasto
TULOSALUE: Ruokapalvelut

sisältää
laskenn.erät

sisältää
laskenn.erät

Toiminta- ja tunnuslukuja

	TP2006	TP 2007 tod.kust.	TA2008 tulobudj	TP2008 tod.kust.	muutos- %
Keskuskeittiö 1 (Terveyskeskus)					
Suoritteet (=perusateria) kpl	321 270	326 089	323 492	330 343	1,3 %
€/suorite	3,05	3,06	3,15	3,15	
kustannukset yhteensä		997 470	1 019 000	1 039 765	4,2 %
Keskuskeittiö 2					
Alapiha, suoritteet kpl		137 916	136 880	136 918	-0,7 %
€/suorite		2,11	2,50	2,17	
Kivelä, suoritteet kpl		84 862	88 000	88 619	
€/suorite		2,21	2,50	1,85	
Oravikoski, suoritteet kpl		15 752	16 800	17 562	
€/suorite		2,32	2,50	2,33	
Paukarlahti, suoritteet kpl		21 353	22 943	21 847	2,3 %
€/suorite		3,29	3,50	3,04	
Kotalahti, suoritteet kpl		6 160	6 571	6 812	
€/suorite		4,34	3,50	3,76	
kustannukset yhteensä		611 738	707 500	549 384	-10,2 %
Keskuskeittiö 3 (Sorsakoski)					
Suoritteet (=perusateria) kpl		34 030	37 200	34 724	2,0 %
€/suorite		2,41	2,50	2,46	
kustannukset yhteensä		82 049	93 000	85 273	3,9 %
Yhteiset kustannukset					
menot				15 574	
Koulutoimen ateriapalvelu					
Konnuslahti, suoritteet kpl			3 390		
Näädänmaa, suoritteet kpl			455		
Kurjala					
€/suorite			2,86		
kustannukset yhteensä		11 187	11 000	5 345	-52,2 %
Kustannukset yhteensä					
		Tuotanto- kustann.	Tulobudj. ruokapalv.	Menot ei lask.eriä	
		1 702 444	1 830 500	1 695 341	-0,4 %

Keskuskeittiöt yhteensä

Välittömät kulut	-1 646 048	-1 688 503
Laskennalliset erät ja poistot	-55 820	-55 314
Muut tuotot	10 611	22 533
Tuotantokustannukset yht.	-1 691 257	-1 721 284
Ateriapalvelujen myynti	1 781 010	1 831 420
	89 753	110 136

Koulutoimen ateriapalvelut

Välittömät kulut	-11 187
Ateriapalvelujen myynti	8 769
	-2 418

Alapihan keittiöstä:

Alapihan koulu, lukio, Tietola, Timolan koulu ja päivähoito, Kartanon esikoulu, Apila aamu- ja iltapäivätoiminta, Liukontien ryhmäpph-koti, P-S koul.ky/ammattikoulu

Sorsakosken keittiöstä:

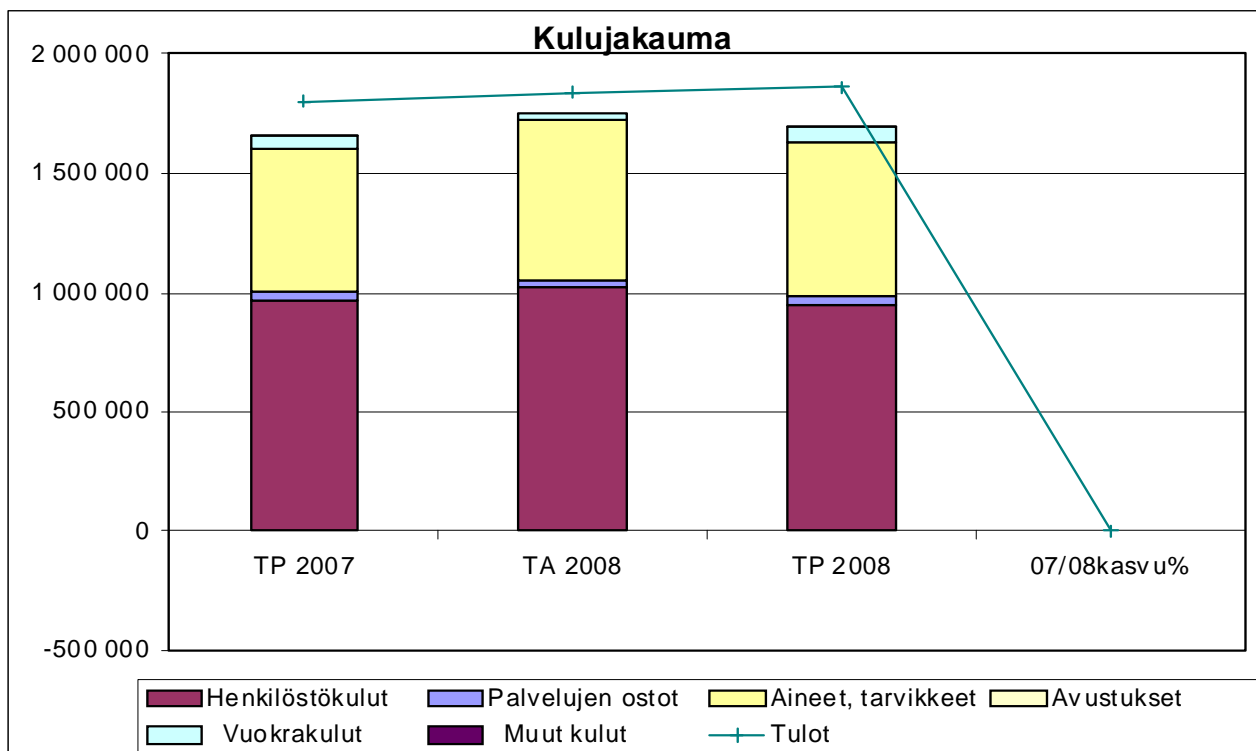
Sorsakosken koulu, Sorsakosken päiväkotiki ja esikoulu, vanhusten ateriapalvelu

Paukarlahden keittiöstä:

Päiväkotiki Viitosvintiöti (Pirpala Paukarlahti, Touhula Oravikoski, esikoulu), vanhusten ateriapalvelu

Tuloslaskelma	TP 2007	TA 2008	TP 2008	07/08kasvu%	Käyt-%
Myyntituotot	1 789 682	1 831 000	1 856 537	3,7	101,4 %
Maksutuotot	0	0	0	#JAKO/0!	0,0 %
Tuet ja avustukset	9 469	7 200	4 858	-48,7	67,5 %
Muut toimintatuotot	1 238	0	504	-59,3	0,0 %
Vuokratuotot	0	0	0	#JAKO/0!	0,0 %
Muut tuotot	1 238	0	504	-59,3	0,0 %
Toimintatuotot yhteensä	1 800 389	1 838 200	1 861 899	3,4	101,3 %
Henkilöstökulut	-969 235	-1 025 949	-950 407	-1,9	92,6 %
Palkat ja palkkiot	-730 860	-772 001	-731 728	0,1	94,8 %
Henkilösivukulut	-246 823	-257 948	-232 646	-5,7	90,2 %
Henkilöstökorvaukset	8 448	4000	13 967	65,3	349,2 %
Palvelujen ostot	-34 791	-20 201	-38 704	11,2	191,6 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-599 044	-673 000	-644 327	7,6	95,7 %
Avustukset	0	0	0	#JAKO/0!	0,0 %
Muut toimintakulut	-54 165	-35 400	-63 082	16,5	178,2 %
Vuokrakulut	-51 756	-34 400	-61 146	18,1	177,8 %
Muut kulut	-2 409	-1 000	-1 936	-19,6	193,6 %
Toimintakulut yhteensä	-1 657 235	-1 754 550	-1 696 520	2,4	96,7 %
TOIMINTAKATE	143 154	83 650	165 379	15,5	197,7 %
Poistot ja arvonalentumiset	-11 742	0	-10 891	-7,2	0,0 %
Vyörytyserät	-26 508	0	-17 771	-33,0	0,0 %
Tilikauden tulos	104 904	83 650	136 717	30,3	163,4 %

TOIMIELIN: 13 KUNNANHALLITUKSEN YLEISJAOSTO

TULOSALUE: 130 HENKILÖSTÖHALLINTO

TALOUS

EUR	TP 2007	Alkuperäinen TA 2008	Ta- muutokset	Lopullinen TA 2008	Toteuma TP 2008	käyttö-% ta:sta	muutos-% ed.v:sta
Menot, ulkoiset	286 840	837 729	-283 846	553 883	429 531	77,5	49,7
sisäiset	132 724	620	0	620	3 958	638,4	-97,0
Toimintamenot	419 564	838 349	-283 846	554 503	433 489	78,2	3,3
Tulot, ulkoiset	76 555	149 000	-56 800	92 200	77 180	83,7	
sisäiset		0	0	0			
Toimintatulot	76 555	149 000	-56 800	92 200	77 180	83,7	
Toimintakate	343 009	689 349	-227 046	462 303	356 309	77,1	3,9

TILIVELVOLLINEN: Henkilöstösihteeri

Tulosalueeseen kuuluvat tulosyksiköt:

Henkilöstöhallinto ja yhteistyötoimikunta
 Henkilöstön ja luottamushenkilöiden koulutus
 Henkilöstöpalvelut
 Työsuojelu ja työterveyshuolto
 Työllisyysvarat

TOIMINTA-AJATUS:

Henkilöstöhallinnon tehtävänä on palveluillaan palvelussuhdeasioissa sekä henkilöstön osaamisen ja työelämän laadun kehittämisessä mahdollistaa tavoitteiden toteutuminen kunnan palvelutuotannossa ja muussa toiminnassa.

SITOVAT TAVOITTEET VUODELLE 2008

Tavoite	Mittari	Mittarin tavoitearvo	Toteutunut 31.12.2008
Palkkausjärjestelmien kehittäminen	Työsuorituksen arviointiin perustuvan henkilökohtaisen palkkauksen käytön laajentaminen	Työsuorituksen arvioinnin piirissä olevan henkilöstön määrä/osuus kasvaa vuodesta 2007.	Työsuorituksen arvioinnin piirissä ovat Kunnallisen yleisen virka- ja työehtosopimusala sekä Kunnallisen teknisen henkilöstön virka- ja työehtosopimuksen sopimusala. Opetushenkilöstöä koskeva sekä lääkärisopimuksen piiriin kuuluvien järjestelyvaraerät 1.3.2008 käytettiin tehtäväkohtaisten palkkojen tarkistamiseen, mikä opetustoimen osalta johtui vuonna 2007 tapahtuneesta palkkaudistuksesta. Ts. työsuorituksen arvioinnin käyttö ei laajentunut vuoden 2008 aikana.

KEHITTÄMISPERIAATTEET TAVOITTEIDEN SAAVUTTAMISEKSI:

Työsuorituksen arviointiin perustuva henkilökohtainen lisä on otettu käyttöön KVTES:n ja teknisten sopimuksen sopimusaloilla, myös opetushenkilöstöä ja lääkäreitä koskevat virka- ja työehtosopimukset mahdollistavat sen, että osa paikallisista palkkaeristä käytettäisiin työsuorituksen arvioinnin perusteella maksettaviin henkilökohtaisiin lisiin.

TOIMINTA- JA TUNNUSLUKUJA

Suoritteet ja hinta	TP 2006	TP 2007	TA 2008	TP 2008
TYÖLLISYYSVARAT				
Työllisyysvaroin työllistäminen	285 770	249 819	199 800	194 993
– palkkatukea työllistämiseen	135 735	81 937	69 000	65 678
Koululaisten ja opiskelijoiden työllistäminen	48 410	42 344	40 000	39 318
Osuus työllistämisestä ammattipajalla	126 000	138 000	141 000	141 000
Muut työllistämismenot	15 180	14 600	66 100	5 964
Työllisyystöntekijöiden lukumäärä keskim./vuosi	11 (31.12)	5 (31.12)	9	6 (31.12)

KOULUTUS					
Henkilöstön koulutus €	73 191	99 700	100 000	99 007	
Luottamushenkilöiden koulutus €	3 788	2 740	7 500	1 407	
Henkilöstön koulutus €/ kunnan palveluksessa oleva	102	136	142	137	
Työpaikkaruokailu /ateriat kpl	1960	1885	2100	2 397	
Tyhytoiminta	31 470	39 159	39 474	37 687	
TYÖSUOJELU					
menot	149 111	137 809	163 605	144 966	
tulot	73 647	76 165	80 000	76 695	

Perustiedot (tuotannontekijät)	TP 2006	TA 2007	TA 2008	TP 2008	
KUNNAN HENKILÖSTÖN MÄÄRÄ					
Vakinainen henkilöstö lkm 31.12.	564	589	555	582	
Henkilöstön lukumäärä yhteensä 31.12	717	738	705	732	
Asukasta kunnan palveluksessa olevaa kohti	15,2	14,8	15,5	14,7	
Asukasluku	10 921	10 885	10 900	10 760	
Henkilöstömäärä määrä henkilöstöhallinto	1	1	1	1	

MUUT PERUSTELUT

Henkilöstön ja luottamushenkilöiden koulutus

Henkilöstön koulutukseen varataan tässä määräraha, jonka pitäisi kattaa kaikki kunnan henkilöstön koulutus uusien työvälineiden käyttöön ottoon liittyvää koulutusta lukuun ottamatta. Sosiaalitoimen ja terveydenhuollon henkilöstölle on säädetty koulutuspäivien määrää koskeva täydennyskoulutusvelvoite, jonka täyttämiseen määrärahan on riitettävä.

Luottamushenkilöiden koulutusmäärärahat pienenevät luottamustoimielinten nelivuotisten toimikausien edetessä, vuonna 2008 on luottamustoimielimillä toimikauden viimeinen toimintavuosi.

Henkilöstöpalvelut

Henkilöstöpalveluihin sisältyy työhyvinvoinnin ylläpitäminen ja kehittäminen, pitkän Leppävirran kunnan palvelun (20, 30 ja 40 vuotta kunnan palveluksessa) huomioiminen sekä työpaikkaruokailu..

Työsuojelu ja työterveyshuolto

Kunnan henkilöstön työterveyshuoltopalvelut ostetaan 1.1.2008 alkaen perustettavalta Soisalon työterveyshuoltoliikelaitokselta. Palveluiden kustannusten nousu johtuu sekä järjestelyistä että kustannuslaskennasta. KELA korvaa puolet hyväksytyistä työterveyshuollon kustannuksista.

Työllisyysvarat

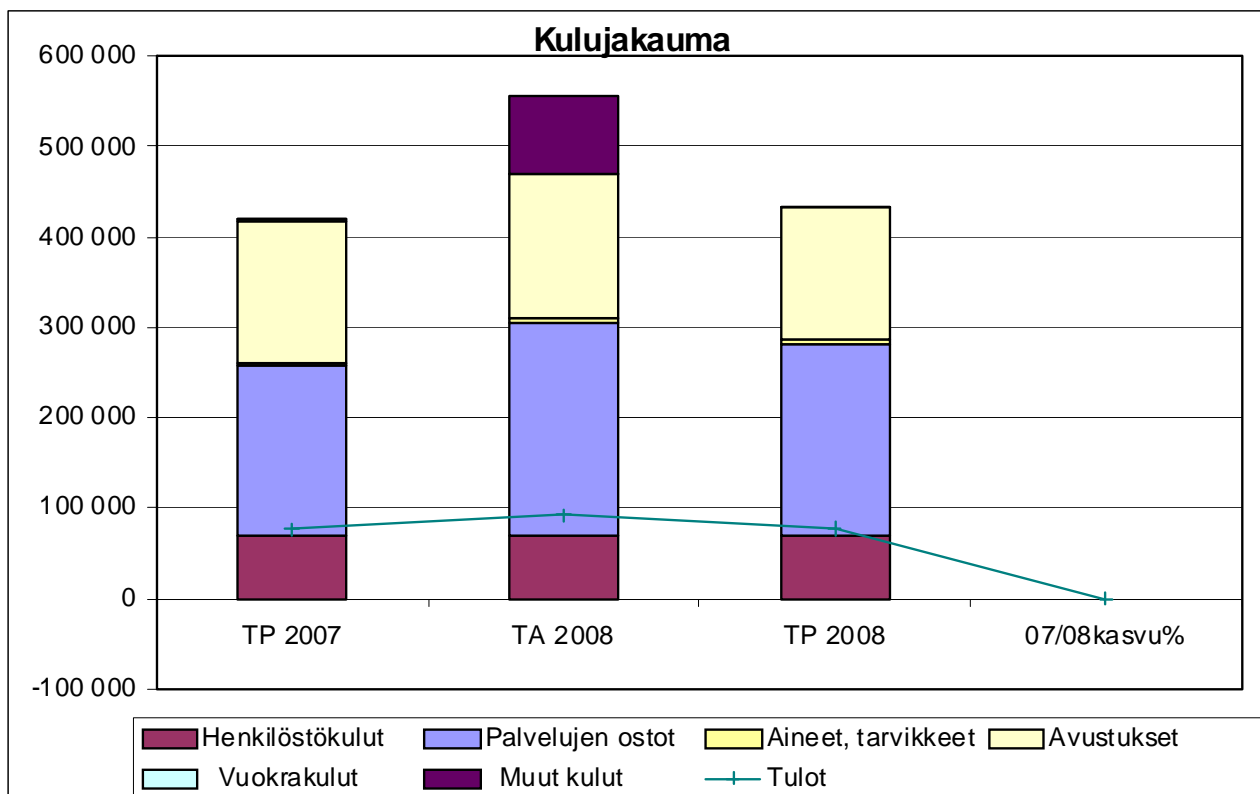
Palkkatuella työllistäminen kunnan palvelussuhteessa vähenee toisaalta työhallinnon työllisyysvarojen suuntaamisen yksityissektorille vuoksi ja toisaalta sen vuoksi, että julkisen sektorin työllistämisen painopisteen ollessa vaikeasti työllistävissä työttömissä työllistäminen on keskittymässä Savon koulutuskuntayhtymän ylläpitämälle ammattipajalle. Kunnan omassa työllistämässä painopiste on oppisopimuskoulutusmahdollisuuksien tarjoamisessa.

Ammattioppilaitoksen yhteydessä toimivan ammattipajan kustannuksiin käytetään vuonna 2008 141.000 euroa. Kustannuksiin osallistumisesta on tehty Savon koulutuskuntayhtymän kanssa sopimus, joka on voimassa vuoteen 2009 saakka.

Vaikeasti työllistyvien työmarkkinavalmiuksien parantamiseksi ja työllistämiseksi on vireillä seudullisena valmisteltu ESR-rahoitteinen hanke, jossa päätoimijana Leppävirralla on ammattipaja. Kunnan osuudeksi 3- tai 4-vuotisen hankkeen kustannuksista on arvioitu n. 50.000 euroa vuodessa.

Talousarviossa varaudutaan Leppävirran Työttömät ry:n avustamiseen, vuodelle 2008 varaus on 14.000 euroa. Talousarvioon sisältyy myös varaus siihen, että työttömänä olevien kansalaisopiston opiskelijoiden opintotetelikäytäntö jatkuu.

Tuloslaskelma	TP 2007	TA 2008	TP 2008	07/08kasvu%	Käyt-%
Myyntituotot	0	0	0	#JAKO/0!	0,0 %
Maksutuotot	0	0	0	#JAKO/0!	0,0 %
Tuet ja avustukset	76 165	92 200	76 695	0,7	83,2 %
Muut toimintatuotot	390	0	485	24,4	0,0 %
Vuokratuotot	0	0	0	#JAKO/0!	0,0 %
Muut tuotot	390	0	485	24,4	0,0 %
Toimintatuotot yhteensä	76 555	92 200	77 180	0,8	83,7 %
Henkilöstökulut	-68 551	-69 639	-69 276	1,1	99,5 %
Palkat ja palkkiot	-51 977	-52 620	-53 419	2,8	101,5 %
Henkilösivukulut	-16 574	-17 019	-15 857	-4,3	93,2 %
Henkilöstökorvaukset	0	0	0	#JAKO/0!	0,0 %
Palvelujen ostot	-189 102	-235 454	-212 862	12,6	90,4 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-3 288	-4 360	-5 832	77,4	133,8 %
Avustukset	-156 840	-160 100	-144 550	-7,8	90,3 %
Muut toimintakulut	-1 783	-84 950	-970	-45,6	1,1 %
Vuokratulut	-1 145	-800	-775	-32,3	96,9 %
Muut kulut	-638	-84 150	-195	-69,4	0,2 %
Toimintakulut yhteensä	-419 564	-554 503	-433 490	3,3	78,2 %
TOIMINTAKATE	-343 009	-462 303	-356 310	3,9	77,1 %
Poistot ja arvonalentumiset	-92	0	-92	0,0	0,0 %
Vyörytyserät	-6 140	0	-8 051	31,1	0,0 %
Tilikauden tulos	-349 241	-462 303	-364 453	4,4	78,8 %

TOIMIELIN: 15 TARKASTUSLAUTAKUNTA

TULOSALUE: 150 TILINTARKASTUS

TALOUS

EUR	TP 2007	Alkuperäinen TA 2008	Ta- muutokset	Lopullinen TA 2008	Toteuma TP 2008	käyttö-% ta:sta	muutos-% ed.v:sta
Menot, ulkoiset	16 078	18 645	0	18 645	16 837	90,3	4,7
sisäiset	58	20		20	148		155,2
Toimintamenot	16 136	18 665	0	18 665	16 985	91,0	5,3
Tulot, ulkoiset				0			
sisäiset				0			
Toimintatulot	0	0	0	0	0		
<i>Toimintakate</i>	<i>16 136</i>	<i>18 665</i>	<i>0</i>	<i>18 665</i>	<i>16 985</i>	<i>91,0</i>	<i>5,3</i>

TILIVELVOLLINEN: Kunnankamreeri

TOIMINTA-AJATUS:

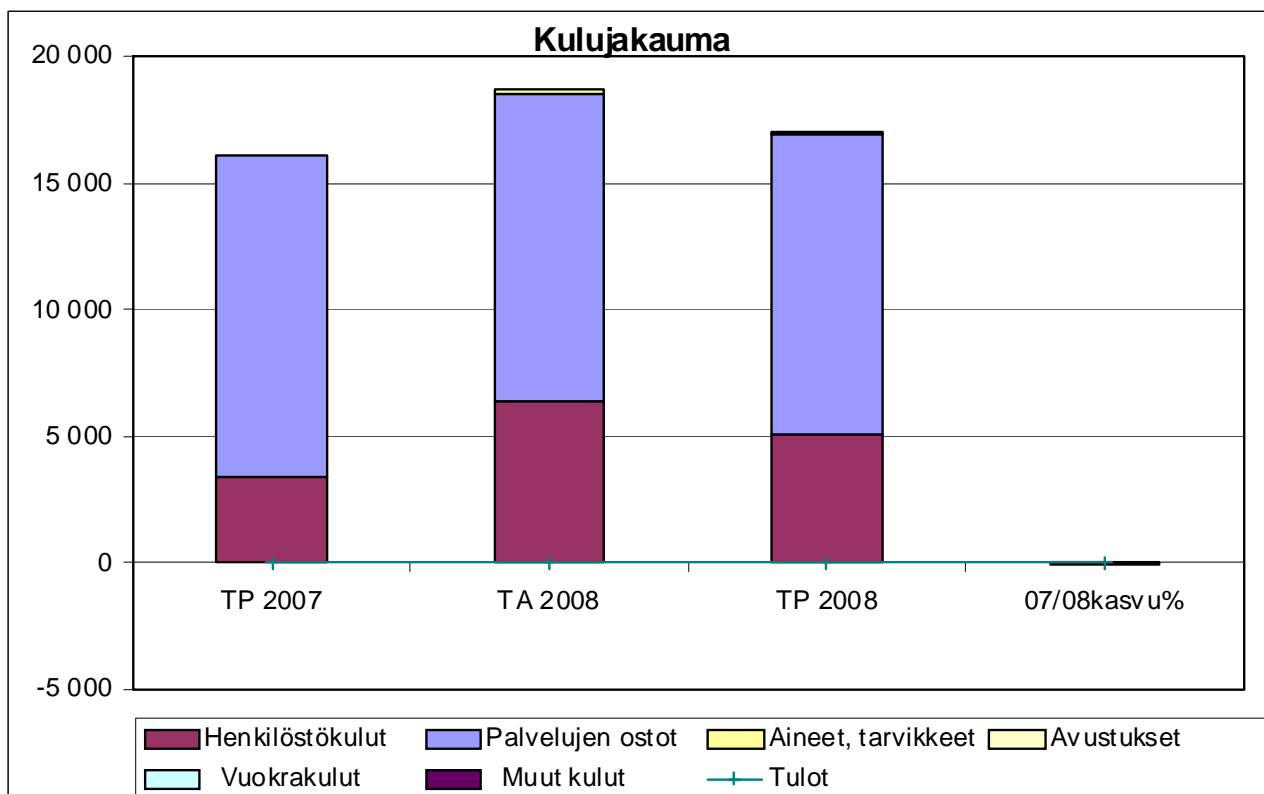
Tarkastuslautakunta valmistelelee valtuuston päätettävät hallinnon ja talouden tarkastusta koskevat asiat sekä arvioi, ovatko valtuuston asettamat toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet toteutuneet.

TOIMINTA- JA TUNNUSLUKUJA

Suoritteet ja hinta	TP 2006	TP 2007	TA 2008	TP 2008
Tilintarkastuspäivät	18	16		16,5
Lakisääteisen tilintarkastuksen täydentäminen, pv				

Perustiedot (tuotannontekijät)	TP 2006	TP 2007	TA 2008	TP 2008
Tarkastuslautakunnan jäsenet	4	4	4	4
Tilintarkastajat	1	1	1	1

Tuloslaskelma	TP 2007	TA 2008	TP 2008	07/08kasvu%	Käyt-%
Myyntituotot	0	0	0	#JAKO/0!	0,0 %
Maksutuotot	0	0	0	#JAKO/0!	0,0 %
Tuet ja avustukset	0	0	0	#JAKO/0!	0,0 %
Muut toimintatuotot	0	0	0	#JAKO/0!	0,0 %
Vuokratuotot	0	0	0	#JAKO/0!	0,0 %
Muut tuotot	0	0	0	#JAKO/0!	0,0 %
Toimintatuotot yhteensä	0	0	0	#JAKO/0!	0,0 %
Henkilöstökulut	-3 358	-6 345	-5 070	51,0	79,9 %
Palkat ja palkkiot	-3 185	-6 100	-5 070	59,2	83,1 %
Henkilösivukulut	-173	-245	0	-100,0	0,0 %
Henkilöstökorvaukset	0	0	0	#JAKO/0!	0,0 %
Palvelujen ostot	-12 778	-12 220	-11 827	-7,4	96,8 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	0	-100	-34	#JAKO/0!	34,0 %
Avustukset	0	0	0	#JAKO/0!	0,0 %
Muut toimintakulut	0	0	-55	#JAKO/0!	0,0 %
Vuokrakulut	0	0	0	#JAKO/0!	0,0 %
Muut kulut	0	0	-55	#JAKO/0!	0,0 %
Toimintakulut yhteensä	-16 136	-18 665	-16 986	5,3	91,0 %
TOIMINTAKATE	-16 136	-18 665	-16 986	5,3	91,0 %
Poistot ja arvonalentumiset	0	0	0	#JAKO/0!	0,0 %
Vyörytyserät	15 104	0	15 865	5,0	0,0 %
Tilikauden tulos	-1 032	-18 665	-1 121	8,6	6,0 %

TOIMIELIN: 16 KESKUSVAALILAUTAKUNTA

TULOSALUE: 160 VAALIT

TALOUS

EUR	TP 2007	Alkuperäinen TA 2008	Ta- muutokset	Lopullinen TA 2008	Toteuma TP 2008	käyttö-% ta:sta	muutos-% ed.v:sta
Menot, ulkoiset	16 327	19 430	0	19 430	23 944	123,2	46,7
sisäiset	332	570		570	238		-28,3
Toimintamenot	16 659	20 000	0	20 000	24 182	120,9	45,2
Tulot, ulkoiset	15 581	0		0	0		
sisäiset		0		0			
Toimintatulot	15 581	0	0	0	0		
Toimintakate	1 078	20 000	0	20 000	24 182	120,9	2143,2

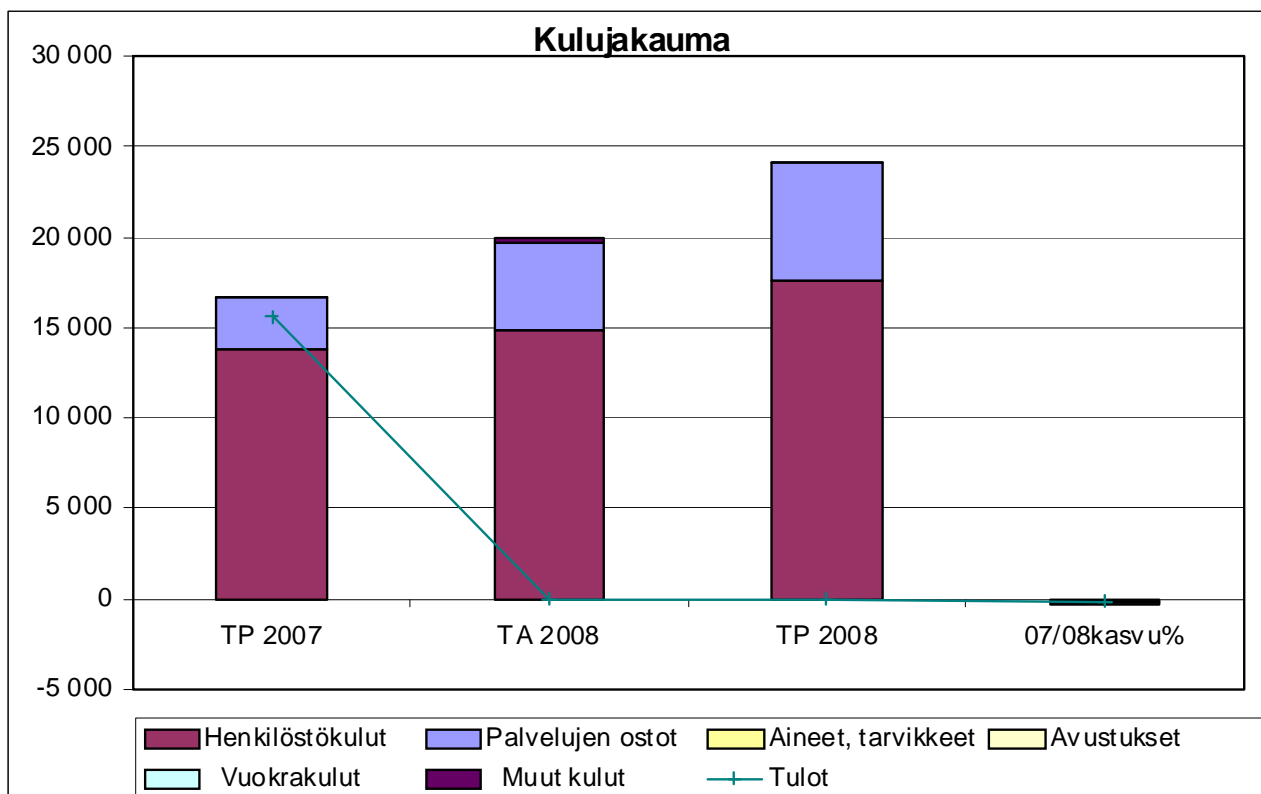
TILIVELVOLLINEN: Kunnansihteeri

Perustiedot (tuotannontekijät)	TP 2006	TP 2007	TA 2008	TP 2008
Äänestysalueet	9	9	9	9

MUUT PERUSTELUT

- v. 2006 tammikuussa presidentin vaalit
- v. 2007 eduskuntavaalit
- v. 2008 kunnallisvaalit
- v. 2009 europarlamenttivaalit

Tuloslaskelma	TP 2007	TA 2008	TP 2008	07/08kasvu%	Käyt-%
Myyntituotot	15 581	0	0	-100,0	0,0 %
Maksutuotot	0	0	0	#JAKO/0!	0,0 %
Tuet ja avustukset	0	0	0	#JAKO/0!	0,0 %
Muut toimintatuotot	0	0	0	#JAKO/0!	0,0 %
Vuokratuotot	0	0	0	#JAKO/0!	0,0 %
Muut tuotot	0	0	0	#JAKO/0!	0,0 %
Toimintatuotot yhteensä	15 581	0	0	-100,0	0,0 %
Henkilöstökulut	-13 790	-14 905	-17 568	27,4	117,9 %
Palkat ja palkkiot	-12 307	-13 620	-16 095	30,8	118,2 %
Henkilösivukulut	-1 483	-1 285	-1 473	-0,7	114,6 %
Henkilöstökorvaukset	0	0	0	#JAKO/0!	0,0 %
Palvelujen ostot	-2 829	-4 720	-6 521	130,5	138,2 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-40	0	-92	130,0	0,0 %
Avustukset	0	0	0	#JAKO/0!	0,0 %
Muut toimintakulut	0	-375	0	#JAKO/0!	0,0 %
Vuokratulot	0	0	0	#JAKO/0!	0,0 %
Muut kulut	0	-375	0	#JAKO/0!	0,0 %
Toimintakulut yhteensä	-16 659	-20 000	-24 181	45,2	120,9 %
TOIMINTAKATE	-1 078	-20 000	-24 181	2 143,1	120,9 %
Poistot ja arvonalentumiset	0	0	0	#JAKO/0!	0,0 %
Vyörytyserät	-367	0	-550	49,9	0,0 %
Tilikauden tulos	-1 445	-20 000	-24 731	1 611,5	123,7 %

TOIMIELIN: 17 MAASEUTULAUTAKUNTA

TULOSALUE: 170 MAASEUTUHALLINTO

TALOUS

EUR	TP 2007	Alkuperäinen TA 2008	Ta- muutokset	Lopullinen TA 2008	Toteuma TP 2008	käyttö-% ta:sta	muutos-% ed.v:sta
Menot, ulkoiset	29 764	32 242	0	32 242	30 405	94,3	2,2
sisäiset	1 681	1 800	0	1 800	1 850		10,1
Toimintamenot	31 445	34 042	0	34 042	32 255	94,8	2,6
Tulot, ulkoiset	9 910	10 000	0	10 000	10 384	103,8	4,8
sisäiset		0	0	0			
Toimintatulot	9 910	10 000	0	10 000	10 384	103,8	4,8
Toimintakate	21 535	24 042	0	24 042	21 871	91,0	1,6

TILIVELVOLLINEN: Maaseutusihteri

Tulosalueeseen kuuluvat tulosyksiköt: -

TOIMINTA-AJATUS: Maaseutuhallinnon tavoitteena on suorittaa kaikki lainsäädännöllä kunnille määrätty hallinnonalan tehtävät. Ensimmäisessä huolehditaan siitä, että maatalousyrittäjille maksettavat tulotuet hoidetaan asianmukaisesti aikatauluissa pysyen.

SITOVAT TAVOITTEET VUODELLE 2008

Tavoite	Mittari	Mittarin tavoitearvo	Toteutuminen 31.12.2008
Tulotukien käsittelyn laatu	Maksuoikaisu/takaisinperinnät	Alle 0,1 % tukimäärästä	Laatu pysyi tavoitteen mukaisena.

KEHITTÄMISPERIAATTEET TAVOITTEIDEN SAAVUTTAMISEKSI:

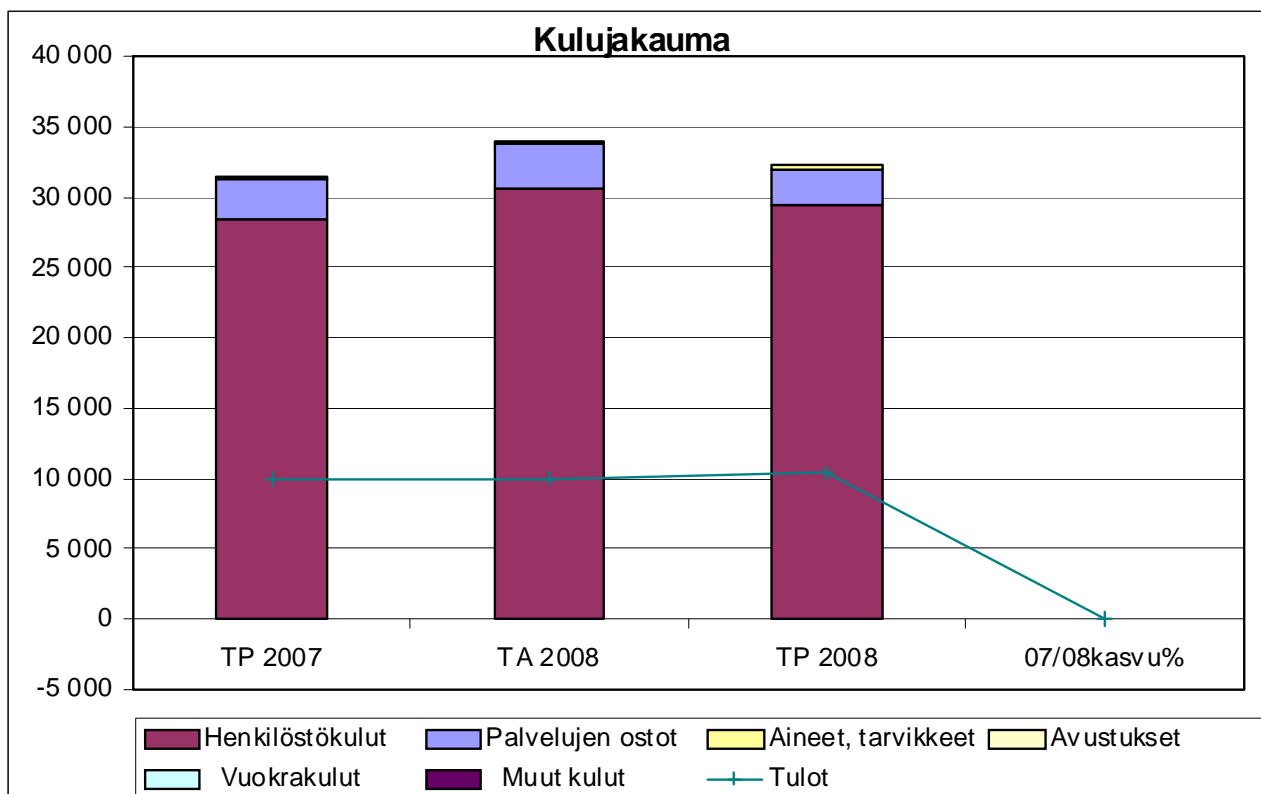
Maatalouden tulotukiin tehtävien muutosten johdosta henkilöstö osallistuu aktiivisesti hallinnonalalla valtion toimesta järjestettäviin koulutus-/tiedotustapahtumiin.

TOIMINTA- JA TUNNUSLUKUJA

Suoritteet ja hinta	TP 2006	TP 2007	TA 2008	TP 2008
Maataloustuki- ja korvaushak. kpl, Leppävirta	1460	1450	1450	1540
Maataloustuki- ja korvaushak. kpl, Varkaus	310	300	280	310
Maataloustuki- ja korvaushak. milj. €, Leppävirta	4,660	4,621	4,700	4,747
Maataloustuki- ja korvaushak. milj. €, Varkaus	0,936	0,838	0,940	0,822
Nettomeno euroa/tukihakemus	17,73	12,30	13,34	11,82

Perustiedot (tuotannon tekijät)	TP 2006	TP 2007	TA 2008	TP 2008
Henkilöstömäärä				
Maaseutusihteri	0,75	0,50	0,50	0,50
Toimistotehtävät (lomatoimenjohtaja)	0,25	0,25	0,25	0,25

Tuloslaskelma	TP 2007	TA 2008	TP 2008	07/08kasvu%	Käyt-%
Myyntituotot	9 850	10 000	10 384	5,4	103,8 %
Maksutuotot	0	0	0	#JAKO/0!	0,0 %
Tuet ja avustukset	0	0	0	#JAKO/0!	0,0 %
Muut toimintatuotot	60	0	0	-100,0	0,0 %
Vuokratuotot	0	0	0	#JAKO/0!	0,0 %
Muut tuotot	60	0	0	-100,0	0,0 %
Toimintatuotot yhteensä	9 910	10 000	10 384	4,8	103,8 %
Henkilöstökulut	-28 476	-30 542	-29 333	3,0	96,0 %
Palkat ja palkkiot	-21 344	-22 874	-22 318	4,6	97,6 %
Henkilösivukulut	-7 132	-7 668	-7 015	-1,6	91,5 %
Henkilöstökorvaukset	0	0	0	#JAKO/0!	0,0 %
Palvelujen ostot	-2 739	-3 200	-2 681	-2,1	83,8 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-229	-300	-242	5,7	80,7 %
Avustukset	0	0	0	#JAKO/0!	0,0 %
Muut toimintakulut	0	0	0	#JAKO/0!	0,0 %
Vuokratulut	0	0	0	#JAKO/0!	0,0 %
Muut kulut	0	0	0	#JAKO/0!	0,0 %
Toimintakulut yhteensä	-31 444	-34 042	-32 256	2,6	94,8 %
TOIMINTAKATE	-21 534	-24 042	-21 872	1,6	91,0 %
Poistot ja arvonalentumiset	0	0	0	#JAKO/0!	0,0 %
Vyörytyserät	-3 461	0	-3 719	7,5	0,0 %
Tilikauden tulos	-24 995	-24 042	-25 591	2,4	106,4 %

TOIMIELIN: 17 MAASEUTULAUTAKUNTA

TULOSALUE: 180 LOMITUSPALVELUT

TALOUS

EUR	TP 2007	Alkuperäinen TA 2008	Ta- muutokset	Lopullinen TA 2008	Toteuma TP 2008	käyttö-% ta:sta	muutos-% ed.v:sta
Menot, ulkoiset	1 596 292	1 763 293	490	1 763 783	1 542 600	87,5	-3,4
sisäiset	4 474	1 300	0	1 300	1 047		-76,6
Toimintamenot	1 600 766	1 764 593	490	1 765 083	1 543 647	87,5	-3,6
Tulot, ulkoiset	1 608 505	1 764 593	0	1 764 593	1 549 517	87,8	-3,7
sisäiset		0	0	0			
Toimintatulot	1 608 505	1 764 593	0	1 764 593	1 549 517	87,8	-3,7
Toimintakate	-7 739	0	490	490	-5 870		-24,2

TILIVELVOLLINEN: Lomatoimenjohtaja

Tulosalueeseen kuuluvat tulosyksiköt: Lomitushallinto
Lomitustoimi

TOIMINTA-AJATUS:

Lomituspalveluja pyritään tuottamaan siinä laajuudessa, että maatalousyrittäjät voivat saada kaikki ne lomituspalvelut, joihin ovat oikeutettuja.

SITOVAT TAVOITTEET VUODELLE 2008

Tavoite	Mittari	Mittarin tavoitearvo	Toteutuminen 31.12.2008
Kaikki lomaan oikeutetut yrittäjät voivat pitää lomansa täysimääräisenä.	Seuraavalle vuodelle siirtyvät lomapäivät.	< 150 pv	Lomitukset ovat toteutuneet tavoitteen mukaisesti.

KEHITTÄMISPERIAATTEET TAVOITTEIDEN SAAVUTTAMISEKSI:

Kuukausipalkkaisia lomittajia koulutetaan jatkuvasti ammattitaidon ylläpitämiseksi ja kehittämiseksi vastaamaan kehittyvän maatalouden haasteisiin.

Pyritään vähentämään tilapäistyövoiman käyttöä rekrytoimalla ammattitaitoisia lomittajia niin, että nämä tekisivät nykyistä 75 %:a suuremman osuuden lomitetuista päivistä.

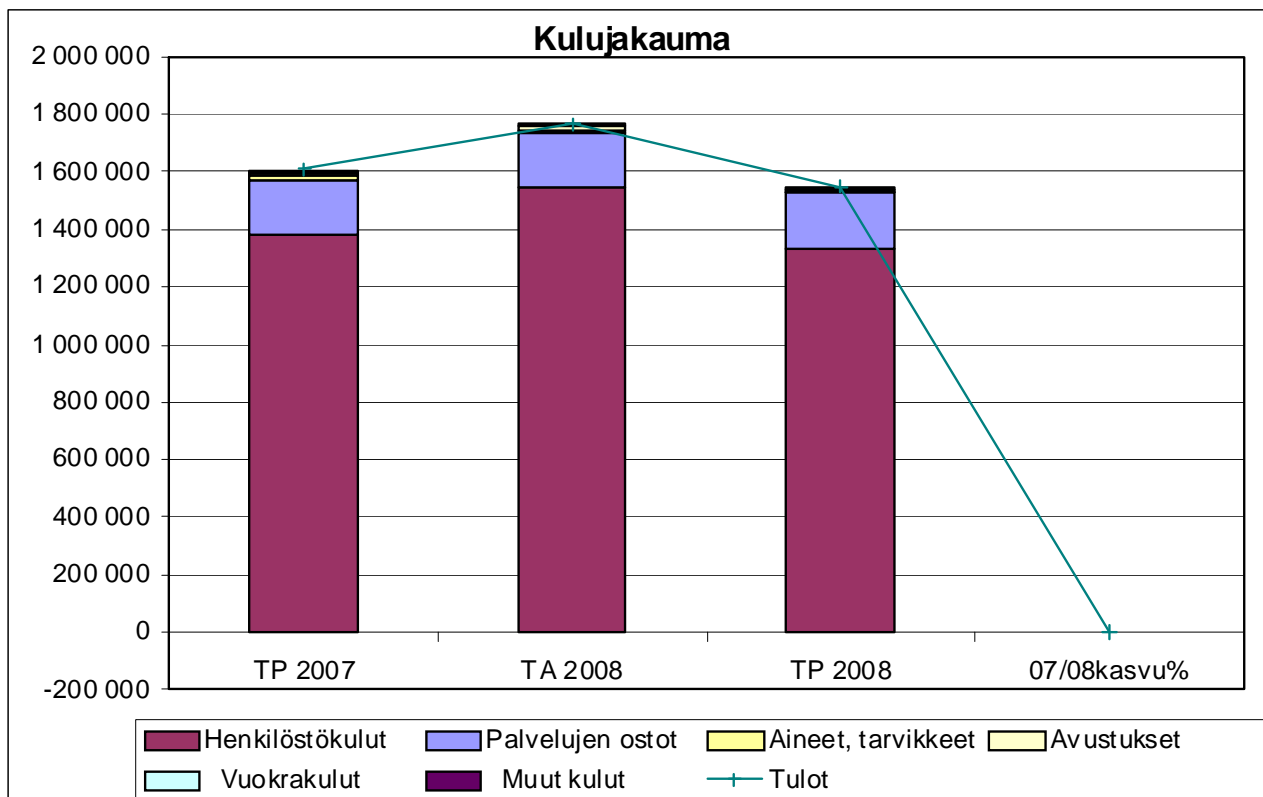
TOIMINTA- JA TUNNUSLUKUJA

	TP 2006	TP 2007	TA 2008	TP 2008
Lomitettujen päivien yhteensä	11 232	10 235	11 800	9453
Lomituspalvelut, (nettomeno ilman valtionos.) €	1 333 800	1 327 760	1 380 000	1 265 976
Lomituspalvelut, (nettomeno ilman valtionos.) €/pv	118,75	129,73	116,94	133,92
Perustiedot (tuotannon tekijät)	TP 2006	TP 2007	TA 2008	TP 2008
Henkilöstömäärä				
Lomatoimenjohtaja	0,25	0,75	0,75	0,75
Johtavat maatalouslomittajat	2,75	2	2	2
Kuukausipalkkaiset maatalouslomittajat	43	41	45	37
Muut maatalouslomittajat	15	10	15	10

MAASEUTULAUTAKUNTA YHTEENSÄ

EUR	TP 2007	Alkuperäinen TA 2008	Ta- muutokset	Lopullinen TA 2008	Toteuma TP 2008	käyttö-% ta:sta	muutos-% ed.v:sta
Menot, ulkoiset	1 626 056	1 795 535	490	1 796 025	1 573 005	87,6	-3,3
sisäiset	6 155	3 100	0	3 100	2 897		-52,9
Toimintamenot	1 632 211	1 798 635	490	1 799 125	1 575 902	87,6	-3,4
Tulot, ulkoiset	1 618 415	1 774 593	0	1 774 593	1 559 901	87,9	-3,6
sisäiset	0	0	0	0	0		
Toimintatulot	1 618 415	1 774 593	0	1 774 593	1 559 901	87,9	-3,6
Toimintakate	13 796	24 042	490	24 532	16 001	65,2	16,0

Tuloslaskelma	TP 2007	TA 2008	TP 2008	07/08kasvu%	Käyt-%
Myyntituotot	1 437 833	1 563 593	1 379 253	-4,1	88,2 %
Maksutuotot	167 308	201 000	164 757	-1,5	82,0 %
Tuet ja avustukset	3 364	0	5 507	63,7	0,0 %
Muut toimintatuotot	0	0	0	#JAKO/0!	0,0 %
Vuokratuotot	0	0	0	#JAKO/0!	0,0 %
Muut tuotot	0	0	0	#JAKO/0!	0,0 %
Toimintatuotot yhteensä	1 608 505	1 764 593	1 549 517	-3,7	87,8 %
Henkilöstökulut	-1 380 247	-1 543 344	-1 332 013	-3,5	86,3 %
Palkat ja palkkiot	-1 042 850	-1 171 280	-970 824	-6,9	82,9 %
Henkilösivukulut	-355 588	-392 064	-375 507	5,6	95,8 %
Henkilöstökorvaukset	18 191	20000	14 318	-21,3	71,6 %
Palvelujen ostot	-193 722	-190 717	-195 840	1,1	102,7 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-14 859	-12 222	-5 841	-60,7	47,8 %
Avustukset	-7 788	-13 000	-5 639	-27,6	43,4 %
Muut toimintakulut	-4 149	-5 800	-4 315	4,0	74,4 %
Vuokrakulut	0	0	0	#JAKO/0!	0,0 %
Muut kulut	-4 149	-5 800	-4 315	4,0	74,4 %
Toimintakulut yhteensä	-1 600 765	-1 765 083	-1 543 648	-3,6	87,5 %
TOIMINTAKATE	7 740	-490	5 869	-24,2	#####
Poistot ja arvonalentumiset	0	0	0	#JAKO/0!	0,0 %
Vyörytyserät	-18 025	0	-19 318	7,2	0,0 %
Tilikauden tulos	-10 285	-490	-13 449	30,8	2744,7 %

TOIMIELIN: 20 PERUSTURVALAUTAKUNTA

TULOSALUE: 210 TUKIPALVELUT

TALOUS

EUR	TP 2007	Alkuperäinen TA 2008	Ta- muutokset	Lopullinen TA 2008	Toteuma TP 2008	käyttö-% ta:sta	muutos-% ed.v:sta
Menot, ulkoiset	379 125	334 011	3 734	337 745	334 396	99,0	-11,8
sisäiset	299 858	259 300	0	259 300	266 111	102,6	-11,3
Toimintamenot	678 983	593 311	3 734	597 045	600 507	100,6	-11,6
Tulot, ulkoiset	59 881	58 250	0	58 250	99 881	171,5	66,8
sisäiset	61	0	0	0	9		-85,2
Toimintatulot	59 942	58 250	0	58 250	99 890	171,5	66,6
Toimintakate	619 041	535 061	3 734	538 795	500 617	92,9	-19,1

TILIVELVOLLINEN: Osastopäällikkö (Perhepalvelujohtaja)

Talous-, toiminta- ja tunnuslukuja	TP 2006	TP 2007	TA 2008	TP 2008
Henkilöstömäärä				
Hallinto	0,2	0,2	0,2	0,2
Toimistopalvelut	3,6	3,6	3,6	3,6
Laitoshuoltajat	0,4	0,4	3,3	3,3

Toimistopalvelut henkilöt/henkilöstömenot jaettu tilinpäätös vuosilta eri kustannuspaikoille.

Tp 2006 ilman Ruokahuollon menoja/tuloja

Talous-, toiminta- ja tunnuslukuja	TP 2006	TP 2007	TA 2008	TP 2008
Toimintakulut	628 384	583 570	632 311	600 506
Toimintatuotot	92 732	59 941	58 250	99 899
Nettomeno	535 652	523 629	574 061	500 617

TOIMINTA-AJATUS: Tukipalvelujen tarkoituksena on tuottaa tehokkaasti, taloudellisesti ja joustavasti koko perusturva-osaston tarvitsemia sisäisiä hallinto- ja toimistopalveluja sekä tukea toiminta-avustusten turvin leppävirtalaisia sosiaali- ja terveydenhuollon alueella toimivia yhdistyksiä.

Toteutuminen 31.12.2008

Tukipalvelujen toiminta ja talous toteutui vuonna 2008 suunnitelmien mukaan.

TULOSALUEESEEN KUULUVAT TULOYKSIKÖT: (sitovuustaso KH)**HALLINTO JA TOIMISTO**

Perusturva hallinto, Toimistopalvelut (sis. mm Edunvalvoja, Sosiaaliamies)

Talous-, toiminta- ja tunnuslukuja	TP 2006	TP 2007	TA 2008	TP 2008
Toimintakulut, josta	284 074	289 683	286 142	251 190
<i>MRS koulutus/koko perusturva</i>			<i>39 000</i>	
Toimintatuotot, josta	124 069	59 612	58 250	73 376
<i>toimistopalvelut Ruokahuoltoon</i>	<i>31 337</i>			
Nettomeno	160 005	230 071	227 892	177 814

RUOKAHUOLTO

Tulosalue 140/KH/Ruokapalvelut 1.1.2007 alkaen

Talous-, toiminta- ja tunnuslukuja	TP 2006	TP 2007	TA 2008	TP 2008
Toimintakulut	995 285			
Toimintatuotot	990 576			
Nettomeno	4 709			

TK KIINTEISTÖ (tilivelvollinen kunnaninsinööri)

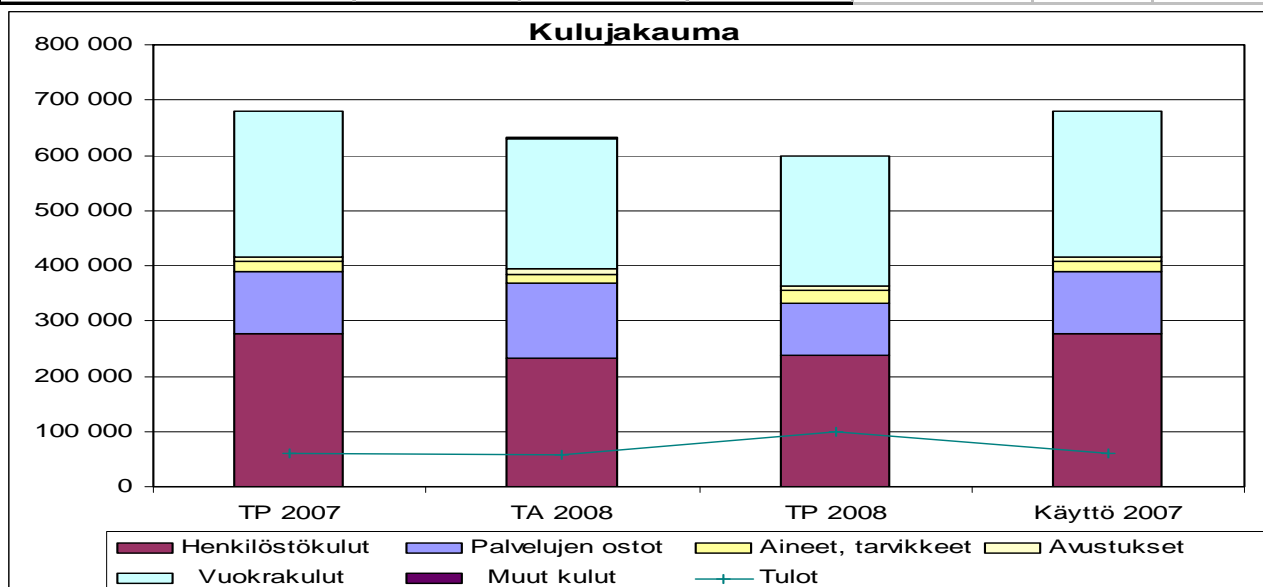
Talous-, toiminta- ja tunnuslukuja	TP 2006	TP 2007	TA 2008	TP 2008
Toimintakulut	337 525	285 526	336 469	339 959
Toimintatuotot, josta	34 040	329		26 514
<i>vuokra/Ruokahuolto</i>	<i>33 562</i>			
Nettomeno	303 485	285 197	336 469	313 445

Ta -08 sisältää laitoshuoltajat +3 sekä TK:n yhteiset puhdistus- ja siivousaineet ja -tarvikkeet

TOIMINTA-AVUSTUKSET

Talous-, toiminta- ja tunnuslukuja	TP 2006	TP 2007	TA 2008	TP 2008
Nettomeno	6 785	8 361	9 700	9 358

Tuloslaskelma	TP 2007	TA 2008	TP 2008	07/08kasvu%	Käyt-%
Myyntituotot	31 082	22 000	61 575	98,1	279,9 %
Maksutuotot	26 697	36 000	35 953	34,7	99,9 %
Tuet ja avustukset	494	250	1 007	103,8	402,8 %
Muut toimintatuotot	1 668	0	1 355	-18,8	0,0 %
Vuokratuotot	0	0	0	#JAKO/0!	0,0 %
Muut tuotot	1 668	0	1 355	-18,8	0,0 %
Toimintatuotot yhteensä	59 941	58 250	99 890	66,6	171,5 %
Henkilöstökulut	-277 332	-232 900	-237 505	-14,4	102,0 %
Palkat ja palkkiot	-211 137	-176 418	-183 536	-13,1	104,0 %
Henkilösivukulut	-67 939	-56 482	-56 034	-17,5	99,2 %
Henkilöstökorvaukset	1 744	0	2 065	18,4	0,0 %
Palvelujen ostot	-111 782	-100 694	-95 642	-14,4	95,0 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-18 962	-16 350	-21 392	12,8	130,8 %
Avustukset	-8 361	-9 700	-9 358	11,9	96,5 %
Muut toimintakulut	-262 545	-237 401	-236 611	-9,9	99,7 %
Vuokrakulut	-262 469	-234 600	-236 611	-9,9	100,9 %
Muut kulut	-76	-2 801	0	-100,0	0,0 %
Toimintakulut yhteensä	-678 982	-597 045	-600 508	-11,6	100,6 %
TOIMINTAKATE	-619 041	-538 795	-500 618	-19,1	92,9 %
Poistot ja arvonalentumiset	-121 350	0	-96 691	-20,3	0,0 %
Vyörytyserät	233 593	0	274 337	17,4	0,0 %
Tilikauden tulos	-506 798	-538 795	-322 972	-36,3	59,9 %

TOIMIELIN: 20 PERUSTURVALAUTAKUNTA

TULOSALUE: 220 PERHEPALVELUT

TALOUS

EUR	TP 2007	Alkuperäinen TA 2008	Ta- muutokset	Lopullinen TA 2008	Toteuma TP 2008	käyttö-% ta:sta	muutos-% ed.v:sta
Menot, ulkoiset	9 785 676	10 118 304	68 038	10 186 342	10 139 424	99,5	3,6
sisäiset	393 718	417 970	0	417 970	413 982	99,0	5,1
Toimintamenot	10 179 394	10 536 274	68 038	10 604 312	10 553 406	99,5	3,7
Tulot, ulkoiset	1 218 908	1 220 450	0	1 220 450	1 278 151	104,7	4,9
sisäiset	991	0	0	0	80		-91,9
Toimintatulot	1 219 899	1 220 450	0	1 220 450	1 278 231	104,7	4,8
Toimintakate	8 959 495	9 315 824	68 038	9 383 862	9 275 175	98,8	3,5

TILIVELVOLLINEN: Perhepalvelujohtaja

TOIMINTA-AJATUS: Perhepalvelujen tehtävänä on järjestää kuntalaisille sosiaali- ja terveydenhuollon palveluja, joiden ensisijaisena käyttäjänä ovat lapset ja perheet. Palvelujen tavoitteena on lapsiperheiden hyvinvointi, johon pyritään edistämällä terveyttä, sosiaalista toimintakykyä ja omaoimista suoriutumista

SITOVAT TAVOITTEET VUODELLE 2008

Tavoite	Mittari	Mittarin tavoitearvo	Toteutuminen 31.12.2008
Lastensuojelulainmukaisen suunnitelman laatiminen yhdessä muiden hallintokuntien kanssa	Suunnitelma	Suunnitelma valmis vuoden 2008 loppuun mennessä	Suunnitelmaa valmisteleva työryhmä jatkaa työskentelyään vielä vuoden 2009 alussa. tavoitteena saada lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma valtuustoon maaliskuun 2009 loppuun mennessä
Yleisen palvelutason säilyttäminen nykyisellä tasolla	Toimintatilastot	Toiminta vuoden 2007 tasolla	on toteutunut
Henkilökunnan hyvinvoinnin ja työssäjaksamisen ylläpitäminen	Sairauslomat, työilmapiiri	Sairauslomat vähenevät	on toteutunut

KEHITTÄMISPERIAATTEET TAVOITTEIDEN SAAVUTTAMISEKSI:

1.1.2008 voimaan tuleva lastensuojelulaki velvoittaa kuntia laatimaan lasten ja nuorten hyvinvoinnin edistämiseksi ja lastensuojelun järjestämiseksi kunnan toimintaa koskevan suunnitelman, joka tulee hyväksyä kunnanvaltuustossa neljän vuoden välein ja ottaa huomioon vuosittain talousarviota tehtäessä. Suunnitelma tehdään hallintokuntien yhteistyössä ja siinä painopiste on kaikkia lapsiperheitä koskevissa ehkäisevissä palveluissa.

Palvelutaso pyritään perhepalveluissa säilyttämään vuoden 2007 tasolla.

Työilmapiirikysely toteutetaan jälleen joulukuussa 2008.

Toteutuminen 31.12.2008

Kahdeksan ensimmäisen kuukauden aikana perhepalvelujen menot kasvoivat selkeästi arvioitua nopeammin. Kahdeksan kuukauden toteutuman mukaisesti perhepalveluille myönnettiin lisämäärärahaa 50 000 €, jota ei kuitenkaan tarvittu käyttää. Talous toteutui kokonaisuutena alkuperäisen talousarvion mukaisesti.

Talous-, toiminta ja tunnuslukuja	TP 2006	TP 2007	TA 2008	TP 2008
Henkilöstömäärä, josta	132,63	131,26	128,31	134,94
Hallinto	0,8	0,8	0,8	0,8
Sosiaalityö, joka jakaantuu	7,65	6,65	7,65	7,65
<i>Toimeentulotuki</i>	<i>2,95</i>	<i>2,35</i>	<i>2,95</i>	<i>2,95</i>
<i>Lastensuojelu</i>	<i>1,3</i>	<i>0,9</i>	<i>1,3</i>	<i>1,3</i>
<i>Vammaispalvelut</i>	<i>0,4</i>	<i>0,4</i>	<i>0,4</i>	<i>0,4</i>
<i>Paletti; Vrk:n seudun työvoiman palvelukeskus</i>	<i>1,0</i>	<i>1,0</i>	<i>1,0</i>	<i>1,0</i>
<i>Koulun kasvatustoiminta</i>	<i>1,0</i>	<i>1,0</i>	<i>1,0</i>	<i>1,0</i>
<i>Lastenvalvoja</i>	<i>0,5</i>	<i>0,5</i>	<i>0,5</i>	<i>0,5</i>
<i>Välitystilien hoito</i>	<i>0,5</i>	<i>0,5</i>	<i>0,5</i>	<i>0,5</i>
Päivähoito (sis.toimistovirk.)	89,1	85,37	83,35	87,78
Päivähoito, yksityiset hoitajat 31.12.	18,0	20,0	18,0	19,0
Kehitysvammahuolto	5,5	6,08	6,43	7,43
Majakka	11,58	12,08	12,08	12,28
Toimintakulut	9 730 375	10 235 055	10 604 312	10 553 406
Toimintatuotot	1 222 990	1 219 900	1 220 450	1 278 231
Nettomeno	8 453 209	9 015 155	9 383 862	9 275 175

TULOSALUEESEEN KUULUVAT TULOSYKSIKÖT: (sitovuustaso KH)

HALLINTO JA YHTEISET KUSTANNUKSET

Talous-, toiminta- ja tunnuslukuja	TP 2006	TP 2007	TA 2008	TP 2008
Toimintakulut, josta	72 991	93 224	108 617	61 827
<i>Jaksotettujen palkkojen muutos</i>	<i>11 865</i>	<i>27 592</i>		<i>138</i>
Toimintatuotot	1 905	8		160
Nettomeno	71 086	93 217	108 617	61 667

Hallinnon talousarvioon sisältyy myönnetty 50 000 €:n lisämääräraha

SOSIAALITYÖ

Toimeentulotuki, Elatusturva, Lastensuojelu, Päihdepalvelut, Vammaispalvelut, Muut sosiaalipalvelut (*sis.mm*)

Lastenvalvoja, Koulunkasvatustoiminta, Paletti, Välitystilien hoito)

Talous-, toiminta- ja tunnuslukuja	TP 2006	TP 2007	TA 2008	TP 2008
Toimintakulut	3 370 534	3 599 637	3 534 548	3 560 077
Toimintatuotot	614 639	607 161	609 500	635 776
Nettomeno	2 755 895	2 992 476	2 922 171	2 924 300

Sosiaalityön tulosyksikössä selvitetään ja mahdollisuuksien mukaan toteutetaan vuoden 2008 aikana lastenvalvojan tehtävien siirtäminen seudulliseksi palveluksi joko Kuopioon tai Varkauteen. Sosiaalityössä painopiste on edelleen lapsiperheissä ja alle 25-vuotiaissa. Lastensuojelussa otetaan käyttöön uusia avohuollon työmenetelmiä. työprosessit selkiytyvät uuden lastensuojelulain myötä ja asioiden hoidolle tulee määräjät.

Toteutuminen 31.12.2008

Sosiaalityön menot laskivat edellisvuoteen verrattuna noin 1,1 %. Palvelujen ostoihin alun perin varatut määrärahat ylittyivät hieman vaikka niihin käytettiin n. 92 000 € edellisvuotta vähemmän. Vähennys kohdistuu kokonaan lastensuojelupalvelujen ostoihin, joissa hoitopäivät laskivat ja myös hoitopäiväkohtainen kustannus oli hieman edellisvuotta alhaisempi. Palkkauskustannusten nousu (20 %) selittyy yhden sosiaalityöntekijän äitiyslomalla ja yhden oppilaan opetusjärjestelyillä kevätlukukaudella 2008. Päihdepalveluihin käytettiin 67 % edellisvuotta enemmän rahaa. Nousu ei selity kaliumilla hoidoilla, kun hoitoon on hakeutunut huumausaineiden käyttäjiä.

Pohjois-Savon perheoikeudellinen yksikkö ei synny ainakaan vielä lähimpinä vuosina lastenvalvojan palvelujen osalta, koska kunnat eivät osoittaneet siihen kovin vahvaa kiinnostusta. Tästä syystä Leppävirralla edelleen toimii oma lastenvalvoja.

Leppävirralla on toistaiseksi pystytty käsittelemään toimeentulotukihakemukset lain edellyttämän 7 työpäivän kuluessa, samoin uuden lastensuojelulain mukaisiin aikarajoihin on päästy lähes kaikkien lastensuojeluilmoitusten selvittämisessä.

Talous-, toiminta- ja tunnuslukuja	TP 2006	TP 2007	TA 2008	TP 2008	
Toimeentulotuki					
Toimintamenot	1 349 734	1 315 390	1 363 865	1 368 965	
Toimintatuotot	445 688	444 533	446 200	469 479	
Nettomeno	904 046	870 857	917 665	899 486	
josta					
<i>Henkilöstömenot (aik.sosiaalityöntekijät)</i>	<i>88 063</i>	<i>114 119</i>	<i>115 056</i>	<i>96 837</i>	
<i>Perustoimeentulotuki; toimenkulut</i>	<i>844 815</i>	<i>825 558</i>	<i>851 480</i>	<i>905 505</i>	
<i>V-Os perust:n kustannuksiin; toimintatulo</i>	<i>402 974</i>	<i>392 121</i>	<i>409 740</i>	<i>437 243</i>	
<i>Työttömyysaikainen työmarkkinatuki Kela/meno</i>	<i>319 918</i>	<i>277 891</i>	<i>291 520</i>	<i>253 616</i>	
Toimeentulotukiruokakunnat					
Menot /ruokakunta	2 737,80	2 763,42	2 783,40	2 869,95	
Nettomeno /ruokakunta	1 833,76	1 829,53	1 872,79	1 885,71	
Menot /kuntalainen	123,59	120,84	125,08	127,29	
Nettomeno /kuntalainen	82,78	80,01	84,14	83,63	
Talous-, toiminta- ja tunnuslukuja	TP 2006	TP 2007	TA 2008	TP 2008	
Elatusturva (tukipalveluista toimistovirkailija 50 %)					
Toimintakulut	285 444	317 733	318 287	317 871	
Toimintatuotot	127 094	116 808	117 600	137 654	
Nettomeno	141 538	200 925	200 687	180 217	
Elatustuki, lapset vuoden aikana					
Nettomeno €/lapsi	618,07	896,99	872,55	808,15	
Lastensuojelu					
Sosiaalityöntekijät, Amm. perheh., Perhehoito, Laitoshoito, Avohuollon tukitoimet, Alvari-perhetyö, Turvakodit/ensikodit					
Talous-, toiminta- ja tunnuslukuja	TP 2006	TP 2007	TA 2008	TP 2008	
Toimintakulut	1 078 511	1 253 805	1 182 843	1 161 670	
Toimintatuotot	34 258	38 266	38 100	28 623	
Nettomeno, josta	1 044 253	1 215 539	1 144 743	1 133 047	
<i>Alvari perhetyö; toimintakulut</i>	<i>- 38 038</i>	<i>44 559</i>	<i>50 000</i>	<i>50 551</i>	
<i>Lastens. suurten kustannusten tasaus</i>	<i>- 41 331</i>	<i>päättynyt</i>			
Talous -, toiminta- ja tunnuslukuja	TP 2006	TP 2007	TA 2008	TP 2008	
Kodin ulkopuolelle sijoitetut 31.12.	21	21	23	23	
Hoitopäivät	6 931	7 434	8 395	6 941	
hoitopäivä/meno	155,61	168,66	140,90	167,36	
asiakas/meno	51 357,67	59 705,00	51 427,96	50 507,39	
kuntalainen/meno	98,76	115,19	108,33	108,01	
Talous -, toiminta- ja tunnuslukuja	TP 2006	TP 2007	TA 2008	TP 2008	
Päihdepalvelut					
Toimintakulut	57 166	68 856	64 100	114 903	
A-klinikka käynnit	201	293	200	322	
Laitoskuntoutus hoitopäivät/sis turvakodit	491	376	420	461	

Talous -, toiminta- ja tunnuslukuja	TP 2006	TP 2007	TA 2008	TP 2008	
Toimintakulut	456 001	478 273	433 969	408 550	
Toimintatuotot	86			20	
Nettomeno	455 915	478 273	433 969	408 526	
Asiakkaat vuoden aikana, josta	139	169	155	161	
kuljetuspalveluasiakkaat	102	139	125	133	
Asumispalvelut					
Toimintakulut	4 052	2 811	3 600	0	
Muut sosiaalipalvelut (<i>Kuopion kaupungin sos.päivystys, Turvakodit, Kriisihoito, Leiritoiminta, Työhön kuntoutus; KAIDE-hanke, Sos.huoltolain mukainen kuljetus, Lastenvalvoja, Koulun kasvatustoiminta, Paletti, Välttystilien hoito</i>)					
Talous-, toiminta- ja tunnuslukuja	TP 2006	TP 2007	TA 2008	TP 2008	
Toimintakulut, josta	139 626	162 769	167 920	188 118	
<i>Lastenvalvoja (Sosiaalityöntekijä 50 %)</i>					
Toimintakulut	23 750	25 862	25 500	30 762	
Isyys-, elatus-, huolto- ja tapaamisoikeussop. sopimus	202	176	160	156	
	117,57	146,94	159,37	197,12	
<i>Koulunkasvatustoiminta (siirto sosiaalityöntekijät)</i>					
Toimintakulut	29 500	36 094	38 800	43 300	
Asiakkaat	210	178	200	189	
€/asiakas	140,48	202,78	194,00	229,10	
<i>Paletti; Vrk:n seudun työvoiman palvelukeskus (siirto sosiaalityöntekijät)</i>					
Toimintakulut	46 339	51 263	49 200	55 086	
Asiakkaat	55	85	80	80	
asiakas/menot	842,53	603,09	615,00	688,58	
<i>Sos.päivystys/Kuopion kaupunki, turvakodit, Kriisihoito, Leiritoiminta, Työhön kuntoutus (Kaide-hanke), Sos.huoltolain mukainen kuljetus, Välttystilien hoito (tukipalveluista tsvovirkailija 50 %)</i>					
Toimintakulut	40 037	49 550	54 420	58 970	
Toimintatuotot	7 513	7 554	7 600	0	
Nettomeno	32 524	41 996	46 820	58 970	
Sosiaalityöntekijät kustannukset jaettu tilinpäätösvoosilta ao. kustannuspaikoille, sekä tukipalveluista toimistovirkailijat Määrärahavaraukset talousarviossa					
Talous-, toiminta- ja tunnuslukuja	TP 2006	TP 2007	TA 2008	TP 2008	
Sosiaalityö menot €/kuntalainen	308,63	330,24	324,01	331,02	

PÄIVÄHOITO

Päivähoidon hallinto, Perhepäivähoito, Päiväkodit, Erityispäivähoito, Esiopetus, Lastenhoidon tuki

Talous- toiminta- ja tunnuslukuja	TP 2006	TP 2007	TA 2008	TP 2008	
Toimintakulut	3 780 102	3 787 387	4 075 040	3 970 124	
Toimintatuotot	420 937	424 614	431 550	434 011	
Nettomeno	3 359 165	3 362 773	3 643 490	3 536 113	

Päivähoidon talousarvio sisältää päivähoitojohtajan uuden viran perustamisen. Viran perustamiselle pyritään päivähoiton hallinnon vahvistamiseen ja päivähoiton toiminnallisuuden ja suunnitelmallisuuden lisäämiseen. Esiopetus on huomioitu talousarvioon lukuvuoden 2007–2008 mukaisesti.

Toteutuminen 31.12.2008

Varhaiskasvatusjohtajan virkaan valittu henkilö aloitti työnsä elokuun 2008 alussa..

Päivähoidon talous ja toiminta on toteutunut suunnitellusti.

Varkauden kanssa on 1.1.2008 alkaen sopimus päivähoitoalueesta. Sopimuksen mukaan kuntien asukkaat voivat halutessaan hakea päivähoitopaikkaa myös toisesta kunnasta. Tällöin asiakkaan kotikunta maksaa kustannukset. Vuoden aikana Varkaudessa oli hoidossa 5 leppävirtalaista lasta, josta tuli kunnalle kustannuksia 39 542 €. Vastaavasti Leppävirralla oli vuoden aikana hoidossa 2 varkautelaista lasta, tosin yhteensä vain 55 hoitopäivää. Lisäksi päivähoitoa on ostettu kahdelle lapselle karttulasta ja yhdelle Kuopiosta. Yksityisen hoidon tuella lapsia on hoidossa Leppävirran lisäksi Kuopiossa, Varkaudessa ja Pieksämäellä.

Talous-, toiminta- ja tunnuslukuja	TP 2006	TP 2007	TA 2008	TP 2008
Henkilöstömäärä				
Hallinto (tstovirk siirto 0,50 tukipalveluista)	1,5	1,5	2,5	2,5
Ryhmäperhepäiväkodit	3,7	4,7	4,35	4,95
Perhepäivähoito	33,0	28,0	28,0	27,0
Päiväkodit	38,3	38,56	37,07	40,85
Esiopetus	11,6	11,61	10,43	11,48
Eriyislastentarhanopettaja	1,0	1,0	1,0	1,0
Talous-, toiminta- ja tunnuslukuja	TP 2006	TP 2007	TA 2008	TP 2008
Hallinto ja yhteiset kustannukset				
Toimintakulut	70 855	69 754	123 723	106 780
Toimintatuotot	1 636	11 031	0	1 974
Nettomeno	69 219	58 723	123 723	104 805
Talous-, toiminta- ja tunnuslukuja	TP 2006	TP 2007	TA 2008	TP 2008
Perhepäivähoito ryhmäpöhoito, pph hoitajan kotona, kolmiperhehoito				
Toimintakulut	1 023 619	1 020 906	1 095 861	1 038 544
Toimintatuotot	227 078	226 888	240 000	218 238
Nettomeno	796 541	794 018	855 861	820 306
Ryhmäperhepäivähoitokotipaikat				
hoitopaikka/meno	12	17	16,5	22
Perhepäivähoitopaikat	10 298,67	9 904,00	10 621,27	9 129,27
hoitopaikka/meno	109	113	105	101
hoitopaikka/meno	8 167,17	7 509,75	8 761,05	8 293,96
Talous-, toiminta- ja tunnuslukuja	TP 2006	TP 2007	TA 2008	TP 2008
Päiväkodit Ilonpilleri, Puistola, Sorsakoski, Viitosvinttiöt				
Toimintakulut	1 382 640	1 424 773	1 559 429	1 521 958
Toimintatuotot	187 395	183 206	189 450	197 554
Nettomeno	1 195 245	1 241 567	1 369 979	1 324 405
Päivähoitopaikat	99	99	99	99
hoitopaikka/meno	13 969,16	14 391,65	15 751,81	15 373,31
Talous-, toiminta- ja tunnuslukuja	TP 2006	TP 2007	TA 2008	TP 2008
Eriyispäivähoito Eph-ryhmän kustannukset v. 2006, ovat vuoden 2007 alusta alkaen Paasonkallion toiminnassa)				
Toimintakulut	98 152	42 876	46 312	45 565

Talous-, toiminta- ja tunnuslukuja	TP 2006	TP 2007	TA 2008	TP 2008
Esiopetus				
Ilonpilleri, Puistola, Sorsakoski, Paukarlahti, Omenatarha/Alapihan kartano, Timola, Kurjala – v. 2006 loppuun toiminta Konnuslahdessa				
Toimintakulut	555 952	558 420	574 715	600 641
Toimintatuotot	3 900	3 489	2 100	3 009
Nettomeno	552 052	554 931	572 615	597 632
Talous- toiminta- ja tunnuslukuja	TP 2006	TP 2007	TA 2008	TP 2008
Esiopetus lapset, josta	113	109	99	114
pelkästään esiopetuksessa	60	49	49	64
esiopetuslapsi/meno	4 919,93	5 123,12	5 805,20	5 268,78
Lastenhoidontuki				
Kustannukset	648 884	670 658	675 000	656 636
Kotihoidontukimenot	478 007	487 059	490 000	476 870
Hoidettavat lapset 31.12.	184	197	190	178
lapsi	2 597,86	2 472,38	2 578,95	2 679,04
Yksityisen hoidon tukimenot (sis tuen kuntalisän)	170 877	183 599	185 000	179 800
Hoidettavat lapset 31.12	62	56	60	51
lapsi	2 756,08	3 278,55	3 083,33	3 525,49
Päivähoitomenot /kuntalainen	346,13	347,95	373,86	369,14
" ilman lastenhoidontukea	286,72	286,33	311,93	308,09

KEHITYSVAMMAHUOLTO

Avopalvelut, Asumispalvelut, Laitoshoito

Talous- toiminta- ja tunnuslukuja	TP 2006	TP 2007	TA 2008	TP 2008
Toimintakulut	1 496 613	1 670 557	1 741 090	1 777 997
Toimintatuotot	123 566	121 601	113 000	131 269
Nettomeno	1 373 047	1 548 956	1 628 090	1 646 728

Kehitysvammahuollon palvelut pysyvät vuoden 2007 tasolla. Paineita ovat tuoneet lähinnä asumispalvelujen hinnan nousu sekä Vaalijalan lyhytaikaisen käytön jatkuva lisääntyminen vammojen monimutkaistuesssa ja Vaalijalan palvelujen erikoistuesssa entisestään. Kehitysvammahuollossa kasvavaa erityisosaamisen tarvetta on etenkin autistien hoidossa.

Toteutuminen 31.12.2008

Kehitysvammahuollon menot kasvoivat edellisvuoteen verrattuna 6,4 %, kun talousarviossa oli varauduttu 4,2 % kasvuun. Suurimmat ylitykset ja menojen kasvut ovat Paasonkallion toimintakeskuksen palkoissa ja vaalijalan menoissa. Vaalijalan menot kasvoivat edellisvuodesta 4,1 %.

Talous- toiminta- ja tunnuslukuja	TP 2006	TP 2007	TA 2008	TP 2008
Henkilöstömäärä				
Avohuollon ohjaaja	1	1	1	1
Paasonkallio	5,5	5,43	5,43	6,43
Talous- toiminta- ja tunnuslukuja	TP 2006	TP 2007	TA 2008	TP 2008
Avopalvelut				
(Avohuollon ohjaaja, Paasonkallio/v. 2007 alkaen mukana erityispuhryhmä, siirto Erityispäivähoidosta, Perhehoito, Leiritointa, Suojatyö ja työhön kuntoutus, Päivätoiminta)				
Toimintakulut	301 250	381 592	372 690	401 666
Toimintatuotot	34 806	32 941	24 100	31 837
Nettomeno	266 557	348 651	348 590	369 830
Palveluverkoston asiakkaat	92	92	91	92
/asiakas/meno	3 274,46	4 147,74	4 095,49	4 365,93

Talous- toiminta- ja tunnuslukuja	TP 2006	TP 2007	TA 2008	TP 2008	
Asumispalvelut					
Häikiän perhehoitokoti, Ukonhatun palveluasunnot, Rahkapaisto, muut asumispalvelut					
Toimintakulut	563 033	618 278	702 900	677 910	
Toimintatuotot	88 760	88 660	88 900	99 432	
Nettomeno	474 274	529 618	614 000	578 478	
Palveluasumispaikat	28	31	30	29	
Asumispäivät	7 739	9 532	10 950	9 790	
€/pvä	72,75	64,86	64,19	69,24	
netto/pvä	61,28	55,56	56,07	59,08	
Toiminta- ja tunnuslukuja	TP 2006	TP 2007	TA 2008	TP 2008	
Laitoshoido (Vaalijala)					
Toimintamenot, josta	632 330	670 687	665 500	698 421	
Laitoshoido, sis tilapäisen laitoshoidon	495 858	495 414	436 880	479 490	
Laitoshoido asiakkaita 31.12. (jatkuva)	8	7	7	6	
Laitoshoidopäivät; sis tilapäisen	3 023	2 962	2 540	2 693	
Menot /laitoshoidopäivä	164,03	167,26	172,00	178,05	
Kehitysvammahuolto /kuntalainen/meno	137,05	153,47	159,73	165,32	

MAJAKKA

Perheneuvolatyö, Aikuisten mielenterveystyö, Mt-päivätoiminta, Psyk. asumispalvelut, Terveysneuvonta, Kouluterveydenhuolto, Puheterapia

Toteutuminen 31.12.2008

Majakan tulosityksikön kulut kasvoivat edellisvuoteen verrattuna 9,1 %. Talousarviossa oli varauduttu 4,6 % kasvuun. Ylityspaineet kohdistuvat palkkoihin ja palvelujen ostoihin. Palkkoihin varatut määrärahat ylittyivät sekä terveysneuvonnassa että aikuisten mielenterveystyössä. majakan henkilöstössä oli vuoden aikana kaksi eläketapahtumaa ja kaksi äitiyslomaa. Näiden tapahtumien sijaistamisesta aiheutuu aina alkuun lisäkustannuksia.

Terveysneuvonnan menojen kasvussa näkyy myös se, että perhesuunnitteluneuvolan kustannukset ovat edellisvuotena kirjautuneet kouluterveydenhuoltoon ja nyt ne on siirretty terveysneuvontaa, minne ne kuuluvatkin.

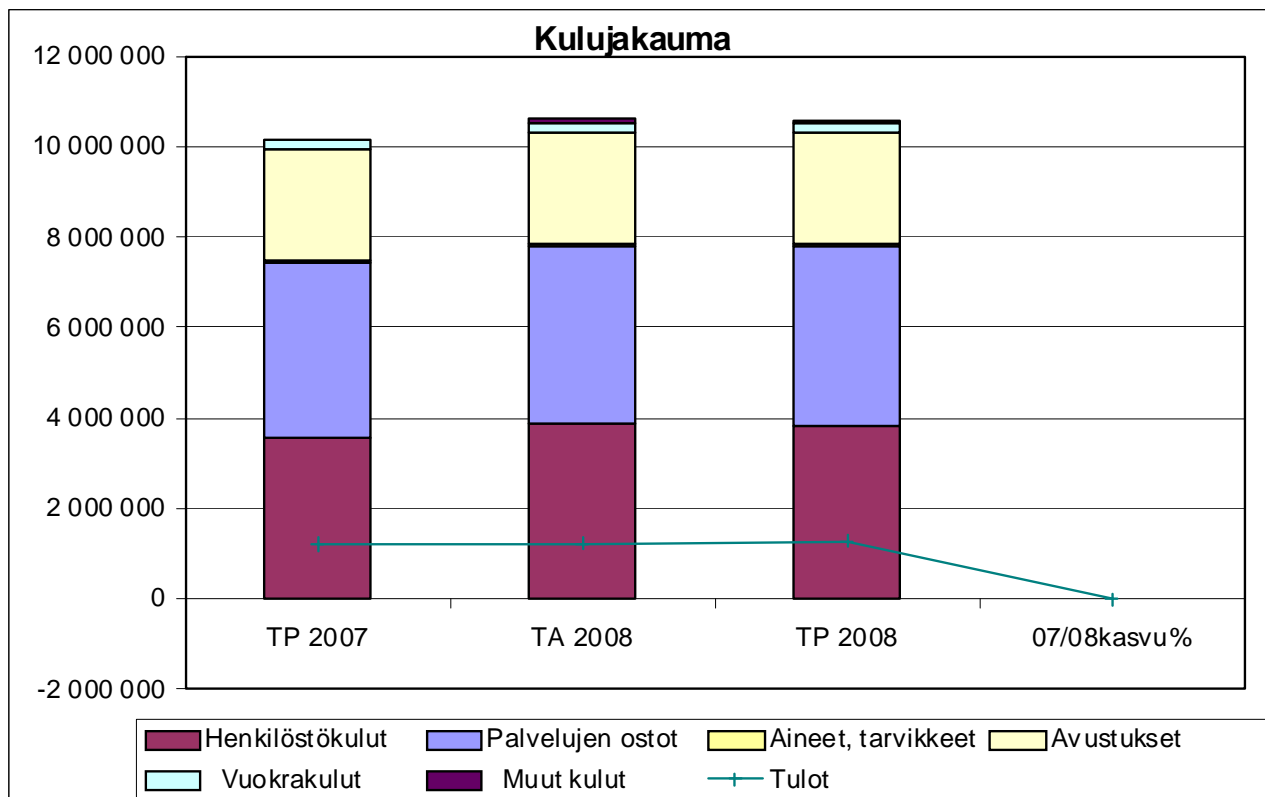
Talous-, toiminta- ja tunnuslukuja	TP 2006	TP 2007	TA 2008	TP 2008	
Toimintakulut	1 010 133	1 084 250	1 134 597	1 183 382	
Toimintatuotot	61 943	66 517	66 400	77 016	
Nettomeno	948 190	1 017 734	1 068 197	1 106 366	

Henkilöstömäärä					
Perheneuvola	1,78	1,78	1,78	1,78	
Aikuisten mielenterveystyö	3,0	3,0	3,0	3,0	
Terveysneuvonta	3,08	3,08	3,0	3,0	
Perhetyöntekijä	1,0	1,0	1,0	1,0	
Kouluterveydenhoito	2,5	2,5	2,3	2,5	
Puheterapeutti	0	1,0	1,0	1,0	
Talous-, toiminta- ja tunnuslukuja	TP 2006	TP 2007	TA 2008	TP 2008	
Perheneuvolatyö					
Toimintakulut	94 731	95 134	101 874	93 631	
Toimintatuotot	273	33		0	
Nettomeno	94 458	95 101	101 874	93 631	

Talous-, toiminta- ja tunnuslukuja	TP 2006	TP 2007	TA 2008	TP 2008	
Asiakaskäynnit	1 227	1 193	1 200	1437	
Jonotusaika kk / ei kiireellinen/ kevääällä kouluarviotutkimukset/ jono pitenee	1,5	1,5	1,5	1,5	
€/käynti	76,98	79,72	84,90	65,15	
Aikuisten mielenterveystyö (erikoislääkäripalvelut ostopalveluna)					
Toimintakulut	142 078	149 715	150 963	164 571	
Toimintatuotot	180	158		209	
Nettomeno	141 898	149 557	150 963	164 362	
Asiakaskäynnit	2 483	2 356	2 470	2 401	
Jonotusaika kk / ei kiireellinen	2	2	2	2	
€/käynti	57,22	63,55	60,77	68,46	
Mt-päivätoiminta (ostopalvelut Ukonhattu ry:ltä, Mt tuki ry:ltä)					
Kustannukset	72 859	68 260	66 000	72 161	
Asiakkaat; Mt-tuki ry kotikuntoutus/Eläväsilta	39	39	39	39	
Ukonhattu ry; päivätoiminta	27	31	27	37	
/asiakas	1 071,46	975,14	1 000,00	949,49	
Talous-, toiminta- ja tunnuslukuja	TP 2006	TP 2007	TA 2008	TP 2008	
Psyk. Asumispalvelut					
Toimintakulut	412 111	454 772	482 000	507 913	
Toimintatuotot	60 529	64 772	65 550	76 036	
Talous-, toiminta- ja tunnuslukuja	TP 2006	TP 2007	TA 2008	TP 2008	
Nettomeno	351 582	390 575	416 450	431 877	
Palveluasumisasiakkaat 31.12.	15	15	16	16	
Asumispäivät	4 866	5 875	5 840	5 893	
Menot €/asiakas	27 474	30 318	30 125	31 745	
Terveysneuvonta					
Toimintakulut	171 087	185 309	183 180	198 543	
Laskennallinen/lääkärit 88 pv/vuosi/poliilta	21 800	22 500	23 200	23 200	
Toimintatuotot	782	1 436	700	525	
Nettomeno/sis laskennallinen	192 105	206 373	205 680	221 218	
Lastenneuvolakäynnit	1 721	1 793	1 750	2 149	
Äitiysneuvolakäynnit	1 428	1 384	1 400	1 269	
Perhesuunnittelukäynnit	241?	858	850	427	
Menot €/käynti/sis laskennallisen		51,50	51,60	57,53	
Josta					
Perhetyö perhetyöntekijä mukana vertaisryhmätoiminnassa; kokoontui 30 kertaa					
Kustannukset	33 000	35 000	38 000	44 108	
Asiakaskäynnit		234		311	
Asiakasperheet vuoden aikana / ei yksittäiskäyntejä	17	17	20	26	
Menot /asiakas	1 941,18	2 058,82	1 900,00	1 696,46	

Talous-, toiminta- ja tunnuslukuja	TP 2006	TP 2007	TA 2008	TP 2008
Kouluterveydenhuolto				
	92 919	98 979	102 848	96 254
Laskennallinen/lääkärit 18 pv/vuosi/polilta	4 500	4 600	4 700	4 700
Toimintatuotot	179	691	150	245
Nettomeno/sis laskennallinen	97 419	102 888	125 898	100 709
Asiakaskäynnit				
	3 240	3 286	3 150	3 168
	30,07	31,52	34,14	31,78
Puheterapia				
Toimintakulut	24 349	32 081	47 732	50 309
Asiakaskäynnit				799
€/käynti				62,96
Perhepalvelut menot €/kuntalainen				
	890,98	940,29	967,05	981,26
" nettomenot / kuntalainen	774,03	828,22	855,089	862,41

Tuloslaskelma	TP 2007	TA 2008	TP 2008	07/08kasvu%	Käyt-%
Myyntituotot	20 183	9 050	17 406	-13,8	192,3 %
Maksutuotot	581 136	609 150	602 420	3,7	98,9 %
Tuet ja avustukset	456 190	445 050	473 271	3,7	106,3 %
Muut toimintatuotot	162 391	157 200	185 134	14,0	117,8 %
Vuokratuotot	8 347	7 600	0	-100,0	0,0 %
Muut tuotot	154 044	149 600	185 134	20,2	123,8 %
Toimintatuotot yhteensä	1 219 900	1 220 450	1 278 231	4,8	104,7 %
Henkilöstökulut	-3 584 493	-3 881 954	-3 811 646	6,3	98,2 %
Palkat ja palkkiot	-2 688 172	-2 900 443	-2 900 236	7,9	100,0 %
Henkilösivukulut	-924 342	-988 511	-936 479	1,3	94,7 %
Henkilöstökorvaukset	28 021	7000	25 069	-10,5	358,1 %
Palvelujen ostot	-3 867 919	-3 915 718	-3 991 838	3,2	101,9 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-66 211	-66 350	-64 010	-3,3	96,5 %
Avustukset	-2 430 599	-2 440 700	-2 454 031	1,0	100,5 %
Muut toimintakulut	-230 171	-299 590	-231 882	0,7	77,4 %
Vuokratulut	-219 328	-223 170	-219 878	0,3	98,5 %
Muut kulut	-10 843	-76 420	-12 004	10,7	15,7 %
Toimintakulut yhteensä	-10 179 393	-10 604 312	-10 553 407	3,7	99,5 %
TOIMINTAKATE	-8 959 493	-9 383 862	-9 275 176	3,5	98,8 %
Poistot ja arvonalentumiset	-8 542	0	-15 732	84,2	0,0 %
Vyörytyserät	-113 371	0	-128 844	13,6	0,0 %
Tilikauden tulos	-9 081 406	-9 383 862	-9 419 752	3,7	100,4 %

TOIMIELIN: 20 PERUSTURVALAUTAKUNTA

TULOSALUE: 240 AVOPALVELUT

TALOUS

EUR	TP 2007	Alkuperäinen TA 2008	Ta- muutokset	Lopullinen TA 2008	Toteuma TP 2008	käyttö-% ta:sta	muutos-% ed.v:sta
Menot, ulkoiset	3 555 159	3 461 903	174 906	3 636 809	3 597 945	98,9	1,2
sisäiset	569	50		50	6 175	12 350,0	985,2
Toimintamenot	3 555 728	3 461 953	174 906	3 636 859	3 604 120	99,1	1,4
Tulot, ulkoiset	594 433	487 050		487 050	628 010	128,9	5,6
sisäiset	134 325	0		0	545		-99,6
Toimintatulot	728 758	487 050	0	487 050	628 555	129,1	-13,7
Toimintakate	2 826 970	2 974 903	174 906	3 149 809	2 975 565	94,5	5,3

TILIVELVOLLINEN: Johtava lääkäri

SITOVAT TAVOITTEET VUODELLE 2008

Tavoite	Mittari	Mittarin tavoitearvo	Toteutuminen 31.12.2008
Asiakas- ja puhelinpalvelun parantaminen	Asiakastyytyväisyys	Asiakastyytyväisyys paranee	Negatiivinen asiakaspalaute vähentynyt
Yleisen palvelutason säilyttäminen nykyisellä tasolla kiihtyvistä kustannusten noususta huolimatta	Toimintojen jatkuva arviointi ja järjeistämisen	Toiminta vuoden 2007 tasolla	Arvion mukaan toteutunut
Henkilökunnan hyvinvoinnin ja työssäjaksamisen ylläpitäminen	Sairauslomat, työilmapiiri	Sairauslomat vähenevät	On toteutunut

Talous-, toiminta- ja tunnuslukuja	TP 2006	TP 2007	TA 2008	TP 2008
Henkilöstömäärä, josta	46,68	45,38	37,88	37,88
<i>(laitosapulaiset -08 alkaen KP tukipalvelut)</i>				
Hallinto (toimistovirk. tukipalveluista)	1,68	1,28	1,28	1,28
Omalääkäritoiminta (sis 70 % laitosp. 1.1.08 alk.)	23,15	23,35	23,2	23,2
Työterveyshuolto	2,25	2,45		
Hammashuolto	11,6	10,6	10,0	10,0
Lääkinälliset tukipalvelut (-08 välinehuolto)	5,45	5,45	1,0	1,0
Kuntoutus	2,55	2,55	2,4	2,4

Toimintakulut	3 475 504	3 564 581	3 624 675	3 592 658
Toimintatuotot	723 306	728 824	487 050	581 653
Nettomeno	2 752 198	2 835 757	3 137 625	3 011 004

TULOSALUEESEEN KUULUVAT TULOSYKSIKÖT: (sitovuustaso KH)

HALLINTO JA YHTEISET KUSTANNUKSET

(DEHKO-hankkeen toiminta loppunut, Kotihoidonohjaaja 2007 alkaen Hoivapalvelujen tulosalueella)

Talous-, toiminta- ja tunnuslukuja	TP 2006	TP 2007	TA 2008	TP 2008
Toimintakulut, josta	151 161	126 041	357 659	118 438
<i>Jaksotettujen palkkojen muutos</i>	<i>13 119</i>	<i>15 844</i>		- 1979
Toimintatuotot	16 970			9791
Nettomeno	- 125 795	- 90 523	357 659	108 638

VASTAANOTTOTOIMINTA

Omalääkäritoiminta, työterveyshuolto/1.1.2008 alkaen Soisalon Työterveyshuolto

Talous-, toiminta- ja tunnuslukuja	TP 2006	TP 2007	TA 2008	TP 2008	
Toimintakulut	1 852 642	1 985 295	2 177 979	2 392 371	
Toimintatuotot	455 869	488 016	253 650	272 502	
Nettomeno	1 396 773	1 497 278	1 924 329	2 119 869	
Talous-, toiminta- ja tunnuslukuja	TP 2006	TP 2007	TA 2008	TP 2008	
Omalääkäritoiminta					
Toimintakulut, + 1.1.2008 alkaen	1 694 930	1 820 266	1 828 957	1 955 907	
<i>sis. Laboratorio/ISLAB</i>	<i>sis lab</i>	<i>sis lab</i>	<i>309 772</i>	<i>387 457</i>	
<i>sis. Röntgen/ostopalvelu Varkauden sairaala</i>	<i>sis rtg</i>	<i>sis rtg</i>	<i>39 250</i>	<i>60 469</i>	
Toimintakulut yhteensä	1 694 930	1 820 266	2 177 979	2 403 833	
Toimintatuotot	249 024	267 339	253 650	318 351	
Nettomeno	1 445 906	1 552 927	1 924 329	2 085 482	
Käynti lääkärin päivävastaanotolla muina aikoina	19 942 4 683	19 399 4 690	20 000 4 400	18303 4501	
Käynti muun ammattihenkilöstön luona	17 055	16 514	17 500	17985	
Laskennallinen lääkärin palkkaus siirto					
Kouluterveydenhuolto 18 pv/vuosi	- 4 500	- 4 600	- 4 700	- 4700	
Terveysneuvonta	- 21 800	- 22 500	- 23 200	- 23 200	
Menot /kuntalainen sis laskennallinen siirto	152,79	164,74	197,25	220.83	
Nettomeno /kuntalainen sis laskennallinen siirto	129,99	140,18	173,98	191.59	

TULPPA-projektit jatkuvat, kuten myös LEPPÄGERHO-projekti.

Muistineuvolatoimintaa kehitetty ja geriatriin vastaanotot jatkuvat.

Talous-, toiminta- ja tunnuslukuja	TP 2006	TP 2007	TA 2008	TP 2008	
Työterveyshuolto 1.1.2008 alkaen Soisalon Työterveyshuolto/Henkilöstöhallinto					
Toimintakulut	157 712	165 029			
Toimintatuotot	206 845	220 689			
Nettomeno	+ 19 133	+ 55 660			

HAMMASHUOLTO

Yksi hammaslääkärinvirka on tarkoituksella edelleen täyttämättä. Ostopalveluina kirurgisia palveluja ja oikomishoitojen konsultaatio palveluita Suuhygienistin tehtävänkuvaa laajennettu. Hammashuoltoon ei jonoja, vaan kiireettömään hoitoon pääsee noin kahden kuukauden kuluessa.

Talous-, toiminta- ja tunnuslukuja	TP 2006	TP 2007	TA 2008	TP 2008	
Toimintakulut	687 348	656 432	680 172	676 813	
Toimintatuotot	234 807	221 708	227 700	269 669	
Nettomeno	452 540	434 725	452 472	407 144	
Asiakkaat vuoden aikana	4 749	4 956	4 650	5204	
Käynnit vastaanotolla	13 037	12 554	12 800	13 330	
Jonotusaika kiireettömään hoitoon kk	3,0	3,5	3,5	2	
Menot /asiakas	144,74	132,45	150,06	130.06	
Menot /käynti	52,72	52,29	54,51	50.77	
Menot /kuntalainen	62,94	60,31	64,02	62.93	
Nettomeno€/kuntalainen	41,44	39,94	43,13	37.86	

LÄÄKINNÄLLISET TUKIPALVELUT

Laboratorio, Röntgen, Välinehuolto, Sairaankuljetus

Talous-, toiminta- ja tunnuslukuja	TP 2006	TP 2007	TA 2008	TP 2008	
Toimintakulut	601 027	594 781	206 621	184 244	
Toimintatuotot	10 687	10 344	1 400	20 729	
Nettomeno	590 340	584 437	205 221	163 515	
Talous-, toiminta- ja tunnuslukuja	TP 2006	TP 2007	TA 2008	TP 2008	
Laboratorio v. 2008 alkaen ostopalvelu ISLAB:lta, TA ja kustannukset eri kustannuspaikoille					
Toimintakulut	334 933	340 121			
Toimintatuotot	5 969	8 267			
Nettomeno	328 965	331 854			
Laboratoriotutkimukset	90 612	91 049			
Menot €/tutkimus	3,70	3,74			
Talous-, toiminta- ja tunnuslukuja	TP 2006	TP 2007	TA 2008	TP 2008	
Röntgen (Sopimus Varkauden kaupungin kanssa palvelujen tuottamisesta; v 2008 alkaen ao kustannuspaikalle). Jää, laitteet, tarvikkeet ja yms käyttökorvaukset.					
Toimintakulut	111 666	107 505	52 860	46 418	
Toimintatuotot	1 218	2 077	1 000	8962	
Nettomeno	110 448	105 428	51 860	37 456	
Röntgenin tutkimukset, Leppävirta	3 360	3 291			
Rtg- ja ultraäänitutkimukset	506	495			
Välinehuolto					
Toimintakulut	41 761	31 118	35 461	29 357	
Toimintatuotot	3 500		400	11767	
Nettomeno	38 261	31 118	35 061	17 591	
Sairaankuljetus (Leppävirran Sairaankuljetus Oy:lle sopimuksen mukainen kuukausikorvaus ja ns. X-kuljetukset)					
Toimintakulut	112 667	116 037	118 300	108 469	

KUNTOUTUS (Fysioterapia, lääkinnällinen kuntoutus)

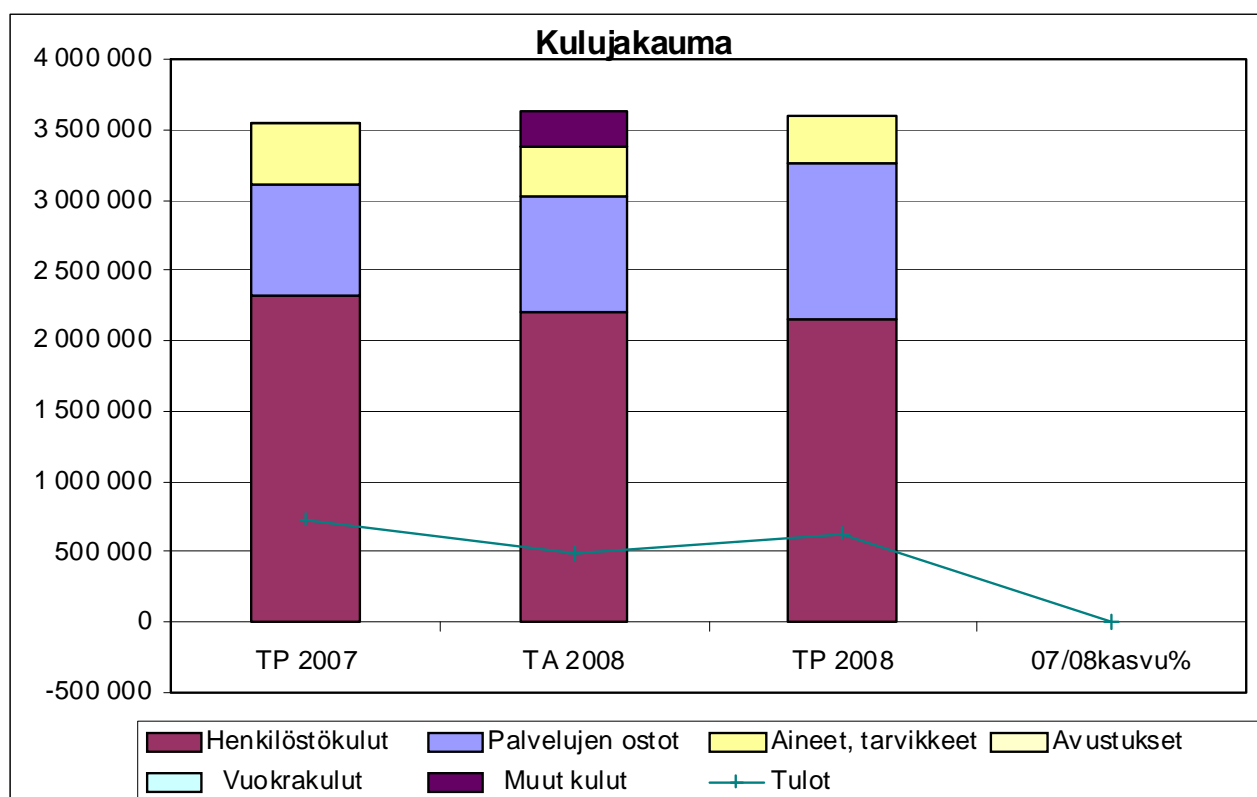
Talous-, toiminta- ja tunnuslukuja	TP 2006	TP 2007	TA 2008	TP 2008	
Toimintakulut	183 423	202 032	202 190	218 792	
Toimintatuotot	4 973	5 130	4 300	4 857	
Nettomeno	178 450	196 902	200 811	213 935	
Kuntoutuskontaktit, joista	2 822	2 500	2 800	2726	
vuodeosastojen osuus	1 066	770	1 000	1 073	

ISLAB:n kulut ovat olleet odotettua. Kasvua on myös asiakaspalvelujen ostoissa. Neuronista on ostettu enemmän palveluja kuin aiemmin johtuen hoidontarpeen lisääntymisestä. Kasvua on lisäksi tietoteknisissä palveluissa sekä sotainvalidien laitoshoidon kustannuksissa (valtiokonttori korvaa myöhemmin täysimääräisesti).

Talous-, toiminta- ja tunnuslukuja	TP 2006	TP 2007	TA 2008	TP 2008	
AVOPALVELUT					
Menot €/kuntalainen	318,24	327,48	309,46	334,05	
Nettomeno €/kuntalainen	252,01	260,52	264,77	279,96	

Talous-, toiminta- ja tunnuslukuja	TP 2006	TP 2007	TA 2008	TP 2008
Laboratoriopalvelut ostopalveluna 1.1.2008 alkaen ISLAB:lta				
Oma toiminta (ei sis vyörytyseriä)				
Nettomeno	328 965	331 854		
Määrärahavaraus, joka siirretty käytön suhteessa				
Jakaantuu			390 000	
Vuodeosasto 1-3			74 080	
Vuodeosasto 4			1 597	
Oma lääkäritoiminta			309 772	
Terveysneuvonta			3 075	
Kouluterveydenhuolto			616	
Aikuisten mielenterveystyö			860	
Laskutus tammi-huhtikuu/ISLAB				
Vuokrat/tilapalvelut / 4 x 818,71 €				
Siivous, välinehuolto yms palvelun myynti				
Röntgen/Varkauden kaupungilta ostopalvelut				
Määrärahavaraus, joka siirretty käytön suhteessa			47 900	
Jakaantuu				
Oma lääkäritoiminta			39 250	
Vuodeosasto 1-3			8 150	
Vuodeosasto 4			500	

Tuloslaskelma	TP 2007	TA 2008	TP 2008	07/08kasvu%	Käyt-%
Myyntituotot	347 763	81 000	191 372	-45,0	236,3 %
Maksutuotot	371 228	400 300	426 179	14,8	106,5 %
Tuet ja avustukset	9 767	5 750	9 952	1,9	173,1 %
Muut toimintatuotot	0	0	1 053	#JAKO/0!	0,0 %
Vuokratuotot	0	0	0	#JAKO/0!	0,0 %
Muut tuotot	0	0	1 053	#JAKO/0!	0,0 %
Toimintatuotot yhteensä	728 758	487 050	628 556	-13,7	129,1 %
Henkilöstökulut	-2 326 614	-2 208 573	-2 162 813	-7,0	97,9 %
Palkat ja palkkiot	-1 760 827	-1 659 746	-1 653 219	-6,1	99,6 %
Henkilösivukulut	-586 734	-555 827	-521 995	-11,0	93,9 %
Henkilöstökorvaukset	20 947	7000	12 401	-40,8	177,2 %
Palvelujen ostot	-791 212	-821 836	-1 096 633	38,6	133,4 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-431 942	-351 200	-342 539	-20,7	97,5 %
Avustukset	0	0	0	#JAKO/0!	0,0 %
Muut toimintakulut	-5 960	-255 250	-2 137	-64,1	0,8 %
Vuokratulut	-2 486	-2 400	-2 114	-15,0	88,1 %
Muut kulut	-3 474	-252 850	-23	-99,3	0,0 %
Toimintakulut yhteensä	-3 555 728	-3 636 859	-3 604 122	1,4	99,1 %
TOIMINTAKATE	-2 826 970	-3 149 809	-2 975 566	5,3	94,5 %
Poistot ja arvonalentumiset	-52 027	0	-48 088	-7,6	0,0 %
Vyörytyserät	-155 333	0	-149 583	-3,7	0,0 %
Tilikauden tulos	-3 034 330	-3 149 809	-3 173 237	4,6	100,7 %

TOIMIELIN: 20 PERUSTURVALAUTAKUNTA

TULOSALUE: 250 HOIVAPALVELUT

TALOUS

EUR	TP 2007	Alkuperäinen TA 2008	Ta- muutokset	Lopullinen TA 2008	Toteuma TP 2008	käyttö-% ta:sta	muutos-% ed.v:sta
Menot, ulkoiset	7 516 307	8 051 262	292 984	8 344 246	8 188 117	98,1	8,9
sisäiset	1 090 644	1 056 140		1 056 140	1 142 552	108,2	4,8
Toimintamenot	8 606 951	9 107 402	292 984	9 400 386	9 330 669	99,3	8,4
Tulot, ulkoiset	1 992 065	2 054 530	24 900	2 079 430	2 268 698	109,1	13,9
sisäiset		0		0	1 808		
Toimintatulot	1 992 065	2 054 530	24 900	2 079 430	2 270 506	109,2	14,0
Toimintakate	6 614 886	7 052 872	268 084	7 320 956	7 060 163	96,4	6,7

TILIVELVOLLINEN: Hoivapalvelujohtaja

TOIMINTA-AJATUS:

Hoivapalvelut järjestävät kuntalaisten kotihoidon, asumispalvelu ja vuodeosastohoidon yhteistyössä muiden hoiva-alan toimijoiden kanssa.

SITOVAT TAVOITTEET VUODELLE 2008

Tavoite	Mittari	Mittarin tavoitearvo	Toteutuminen 31.12.2008
Palvelutason säilyttäminen nykyisellä tasolla	Toimintatilastot	Toiminta vuoden 2007 tasolla	Palvelutaso jopa hieman noussut.
Vanhusten hoidon ja palvelun kehittäminen	Monilääkityksen ongelmat Ravitsemustila	Monilääkityksen ongelmat vähenevät Ravitsemustila paranee	Toiminnan kehittäminen jatkuu edelleen.
Henkilökunnan hyvinvoinnin ja työssäjaksamisen ylläpitäminen	Sairauslomat, työilmapiiri	Sairauslomat vähenevät	Sairauslomat lisääntyneet

KEHITTÄMISPERIAATTEET TAVOITTEIDEN SAAVUTTAMISEKSI:

Palvelutaso on jopa hieman noussut. Kuntoutusyksikön toiminta on tehostunut asiaan paneutuneiden lääkäreiden avulla. Monipalveluauto- (Lemon) myötä tiettyjen palveluiden saatavuus syrjäisille alueille on parantunut. Ikäihmisten palveluista tehtiin vuoden aikana nettiin palvelusivut.

Asiakkaiden/potilaiden ravitsemustilaa seurattiin säännöllisemmin kuin aiemmin ja epäkohtiin puututtiin. Ravitsemusterapeutin koulutukset jatkuivat. Lääkehuollon osaamisen ja lääkkeettömien hoitokeinojen kehittäminen jatkuu vuoden 2010 loppuun LeppäGerho -hankkeen avulla.

Pitkät, yli 61 päivän sairauslomat lisääntyivät edelliseen vuoteen verrattuna. Tarkempi erittely henkilöstötilinpäätöksessä.

Talous-, toiminta- ja tunnuslukuja	TP 2006	TP 2007	TA 2008	TP 2008
Henkilöstömäärä, josta	128,8	132,9	143,9	143,9
Hallinto (+ tukipalveluista 1)	2,4	3,8	3,8	3,8
Varahenkilöstö			5,0	5,0
Kotihoitopalvelut	33,5	33,5	35,5	35,5
Vuodeosastot	68,7	68,7	69,7	69,7
Asumispalvelut	24,5	24,5	27,5	27,5
Päiväpalvelut	0,4	2,4	2,4	2,4
Toimintakulut	8 360 664	8 637 851	9 400 386	9 330 669
Toimintatuotot		1 992 065	2 079 430	2 270 506
Nettomenot	6 489 089	6 645 786	7 320 956	7 060 163
Menot/kuntalainen	765,56	793,56	874,05	867,56
Nettomenot/kuntalainen		612,23		656,45

TA 2008 määräraha sisältää valtuuston hyväksymää tilinylitysoikeutta 110 000 euroa. Alkuperäiseen talousarviomäärärahaan ylitystä oli vuoden lopussa 40 283 euroa.

HALLINTO JA YHTEISET KUSTANNUKSET

LEMON-hanke 3.9.2007–31.12.2008

Talous-, toiminta- ja tunnuslukuja	TP 2006	TP 2007	TA 2008	TP 2008
Toimintakulut, josta	132 082	201 890	343 400	304 505
Varahenkilöstö			158 155	*134 236
Monipalveluauto, Lemon				46 937
Toimintatuotot	97	10 852	39 230	35 169
Nettomeno	102 718	160 141	304 170	135 100

* kustannukset siirretty tulosyksiköihin

KOTIHOITOPALVELUT

Kotihoito Kotipalvelut, Kotisairaanhoido, Yöhoito, Autot, Vanhustyön suunnittelutyöryhmä

Tukipalvelut Ateriapalvelut, Turva- ja siirtopuhelimet, Veteraanien uimaliput, Palvelusetelit, Sotainvalidien palvelut

Päiväpalvelut Päiväosasto, Palvelupäivä/Konnuslahti

Omaishoidontuki

Talous-, toiminta- ja tunnuslukuja	TP 2006	TP 2007	TA 2008	TP 2008
Toimintakulut	2 387 013	2 525 907	2 651 731	2 775 639
Toimintatuotot	568 897	664 593	647 100	770 577
Nettomeno	1 818 116	1 861 313	2 004 631	2 005 062

Menot /kuntalainen	218,57	232,05	246,38	258,08
Nettomeno/kuntalainen	166,48	171,00	186,39	186,43

Kotihoito

Kotipalvelut, Kotisairaanhoido, Yöhoito ja Autot + Vanhusneuvosto

Toimintakulut	1 638 353	1 700 672	1 719 047	1 831 993
Toimintatuotot	210 700	231 118	195 000	261 872
Nettomeno	1 427 653	1 469 554	1 524 047	1 570 121

Kotipalvelut (ei palveluseteliasiakkaita)

Toimintakulut	1 152 017	1 150 934	1 228 099	1 297 950
Toimintatuotot	172 163	178 434	161 500	219 957
Nettomeno	979 854	972 499	1 066 599	1 077 993

Talous-, toiminta- ja tunnuslukuja	TP 2006	TP 2007	TA 2008	TP 2008
Asiakkaat vuoden aikana, joista	170	159	160	201
yli 75 v		141		151
%-osuus 75 v määrästä	16,01	14,51	14,11	13,75

Kotisairaanhoido

Toimintakulut	372 202	416 435	384 416	391 289
Toimintatuotot	38 346	52 429	33 500	41 561
Nettomeno	333 856	364 006	350 916	349 728

Asiakkaat vuoden aikana, joista	484	543	480	488
yli 75 v				357
%-osuus 75 v määrästä	45,57	49,54	42,93	32,51

Talous-, toiminta- ja tunnuslukuja	TP 2006	TP 2007	TA 2008	TP 2008
Yöhoito				
Toimintakulut	98 552	114 440	84 081	114 898
Toimintatuotot	364	126		324
Nettomeno	98 188	114 314	84 081	114 573
Muut kotihoitopalvelut (autot, Vanhustyön suunn.työryhmä)				
Toimintakulut	15 581	18 863	22 450	20 894
Toimintatuotot	191	255		29
Nettomeno	15 390	18 608	22 450	20 865
Kotipalvelun tukipalvelut (Ateriapalvelut TK:sta ja kouluilta, Turvapuhelimet, Sotainvalidien palv. Veteraanien uimaliput, Palvelusetelit)				
Toimintakulut	364 356	436 728	507 850	537 194
Toimintatuotot	346 953	393 278	420 000	466 523
Nettomeno	17 403	43 450	87 850	70 670
<i>Ateriapalvelut TK:sta ja kouluilta</i>				
Toimintakulut	244 687	266 038	318 400	294 696
Toimintatuotot	220 449	230 649	278 500	271 587
Nettomeno	24 238	47 023	39 900	23 110
Asiakkaat vuoden aikana	277	268	280	226
Menot €/asiakas	883,35	911,97	1 137,14	1 303,96
Nettomeno €/asiakas	87,50	153,75	142,50	102,26
<i>Turva- ja siirtopuhelimet</i> (ei palveluasumisasiakkaat)				
Toimintakulut	12 730	15 083	12 000	17 070
Toimintatuotot	19 815	21 306	19 500	23 522
Nettomeno	+ 7 085	+ 6 223	+ 7 500	+6 452
Asiakkaat vuoden aikana	145	160	145	157
meno/asiakas	87,79	94,27	82,76	108,00
<i>Sotainvalidien palvelut</i>				
Toimintakulut	89 428	112 716	124 450	162 920
Toimintatuotot	106 688	141 324	122 000	171 414
Nettomeno	+ 17 260	+ 28 607	2 450	+8 494
Talous-, toiminta- ja tunnuslukuja				
<i>Veteraanien uimaliput</i>				
Toimintakulut	3 179	3 452	3 000	1 651
<i>Palvelusetelit</i>				
Toimintakulut	14 331	39 439	50 000	61 686
Asiakkaat vuoden aikana	23	40	70	36
€/asiakas	623,09	985,98	714,29	1713,50

Talous-, toiminta- ja tunnuslukuja	TP 2006	TP 2007	TA 2008	TP 2008
Päiväpalvelut (Päiväosasto oma toiminta 1.1.2007 alkaen)				
Toimintakulut	125 974	118 886	117 235	130 851
Toimintatuotot	7 655	37 865	32 100	42 182
Nettomeno	118 319	81 021	85 135	88 669
Päiväosasto, asiakkaat vuoden aikana				
Palvelupäivä, asiakkaat vuoden aikana		79	80	83
		15	15	16
Omaishoidon tuki				
Toimintakulut	258 330	269 621	307 600	282 564
Toimintatuotot	3 226	2 206		
Nettomeno	255 105	267 415	307 600	282 564
Omaishoitotukiasiakkaat vuoden aikana, joista				
yli 75 v	72	74	75	74
%-osuus 75 v määrästä			4,0	4,2
Menot /asiakas/vuosi	3 587,92	3 643,53	4 101,33	3818,43

Kotihoidon kriteereitä tarkastettiin. Pieni osa kotihoidon asiakkaista karsiutui tällöin kunnallisten palvelujen piiristä. Tästä huolimatta säännöllisen kotihoidon asiakasmäärässä oli selkeä kasvu. Säännöllisen kotihoidon piirissä olevia palveluseteliasiakkaita oli vuoden aikana 36. Leppävirralla oli vuoden lopussa kymmenen lautakunnan hyväksymää palveluseteliryttäjää.

VUODEOSASTOT

Talous-, toiminta- ja tunnuslukuja	TP 2006	TP 2007	TA 2008	TP 2008
Toimintakulut yhteensä	3 974 348	3 982 753	4 220 086	4 330 592
Toimintatuotot	647 436	673 605	668 800	761 277
Nettomeno	3 326 912	3 309 147	3 551 286	3 569 315
Hoitopäivät	39 176	37 464	36 500	36 629
Menot/hoitopäivä	98,91	106,31	115,34	118,23
Nettomeno /hoitopäivä	82,01	88,33	94,71	97,44
Menot kuntalainen	363,92	365,89	378,49	402,66
Nettomeno kuntalainen	304,63	304,01	317,14	331,87
Vuodeosasto 1-3 (asiakaspaikat 80)				
Toimintakulut	3 296 507	3 274 446	3 508 706	3 591 967
Toimintatuotot	525 698	546 562	538 000	623 975
Nettomeno	2 770 808	2 727 884	2 970 706	2 967 993
Talous-, toiminta- ja tunnuslukuja				
Hoitopäivät	31 707	30 328	29 200	30 075
Menot €/hoitopäivä	103,97	107,97	120,16	119,43
Nettomeno €/hoitopäivä	87,39	89,95	101,73	98,69
Vuodeosasto 4 (asiakaspaikat 20)				
Toimintakulut	677 842	708 307	711 380	738 624
Toimintatuotot	121 738	127 043	130 800	137 302
Nettomeno	556 103	581 264	580 580	601 322
Hoitopäivät				
	7 469	7 136	7 300	6 554
Menot €/hoitopäivä	90,75	99,26	97,45	112,70
Nettomeno €/hoitopäivä	74,45	81,46	79,53	91,75

Vuodeosastoilla hoitopäivien määrä laski edellisvuoteen verrattuna. Potilaita ei hoidettu yliaikailla kuin satunnaisesti. Pitkäaikaishoidettavien määrä laski niin ikään.

ASUMISPALVELUT

Omat yksiköt (Leivolan palvelukeskus, Riihikoti, Ryhmäasunto = VTY:n välivuokrausasunto)
Ostopalvelut (Vehkaperän hoitokoti, muut asumispalvelut)

Talous-, toiminta- ja tunnuslukuja	TP 2006	TP 2007	TA 2008	TP 2008	
Toimintakulut	1 867 221	1 927 300	2 073 911	2 055 559	
Toimintatuotot	655 145	643 015	724 300	701 867	
Nettomeno	1 212 076	1 284 285	1 349 611	1 353 693	
Menot €/kuntalainen	170,98	177,06	192,83	191,13	
Nettomeno €/kuntalainen	110,99	117,99	125,49	125,87	
Omat yksiköt Leivolan palvelukeskus, Riihikoti, Ryhmäasunto					
Toimintakulut	1 496 157	1 551 232	1 655 311	1 641 294	
Toimintatuotot	521 103	522 327	590 900	560 758	
Nettomeno	975 054	1 028 905	1 064 411	1 080 536	
yli 75-vuotiaita vuoden aikana				76	
%-osuus yli 75 v määrästä				6,9	
Leivolan palvelukeskus (sis.vuorohoidon)					
Toimintakulut	1 006 808	1 029 964	1 121 658	1 108 955	
Toimintatuotot	362 669	366 572	428 500	397 073	
Nettomeno	644 139	663 392	693 158	711 882	
Asumispaikat (sis vuorohoitopaikat)	44	44	44	44	
Asumisvuorokaudet	12 884	13 449	13 500	13 294	
Vuorohoito/lyhytaikainen asuminen	1 667	1 788	1 500	1 623	
Menot /asumisvuorokaudet	68,33	67,60	74,47	74,34	
Nettomenot/asumisvuorokaudet			46,21	47,72	
Talous-, toiminta- ja tunnuslukuja	TP 2006	TP 2007	TA 2008	TP 2008	
Riihikoti= tehostettu palveluasuminen					
Toimintakulut	479 504	510 574	522 622	520 693	
Toimintatuotot	149 980	146 697	152 500	154 817	
Nettomeno	329 524	363 877	370 122	365 875	
Asumispaikat	16	16	16	16	
Asumisvuorokaudet	5 521	5 463	5 840	5 587	
Menot €/asumisvuorokausi	86,85	93,46	89,49	93,20	
Nettomenot/asumisvuorokausi			63,38	65,48	
Ryhmäasunto (VTY:ltä välivuokraus)					
Toimintakulut	10 019	10 693	11 030	11 646	
Toimintatuotot	8 454	9 058	9 900	8 867	
Nettomeno	1 565	2 395	1 130	2 779	

Talous-, toiminta- ja tunnuslukuja	TP 2006	TP 2007	TA 2008	TP 2008	
Asumispalvelut ostopalveluna= tehostettu palveluasuminen					
Toimintakulut	371 063	376 069	418 600	414 265	
Toimintatuotot	134 041	120 688	133 400	141 109	
Nettomeno	237 022	255 380	285 200	273 156	
Asumispaikat	13	12	12	11,5	
Asumisvuorokaudet	4 338	4 150	4 380	4 407	
%- osuus 75 v määrästä	1,13	1,08	1,13	1,1	
Menot/asumisvuorokausi	85,54	90,62	95,57	94,00	
Nettomenot/asumisvuorokausi			65,11	61,98	

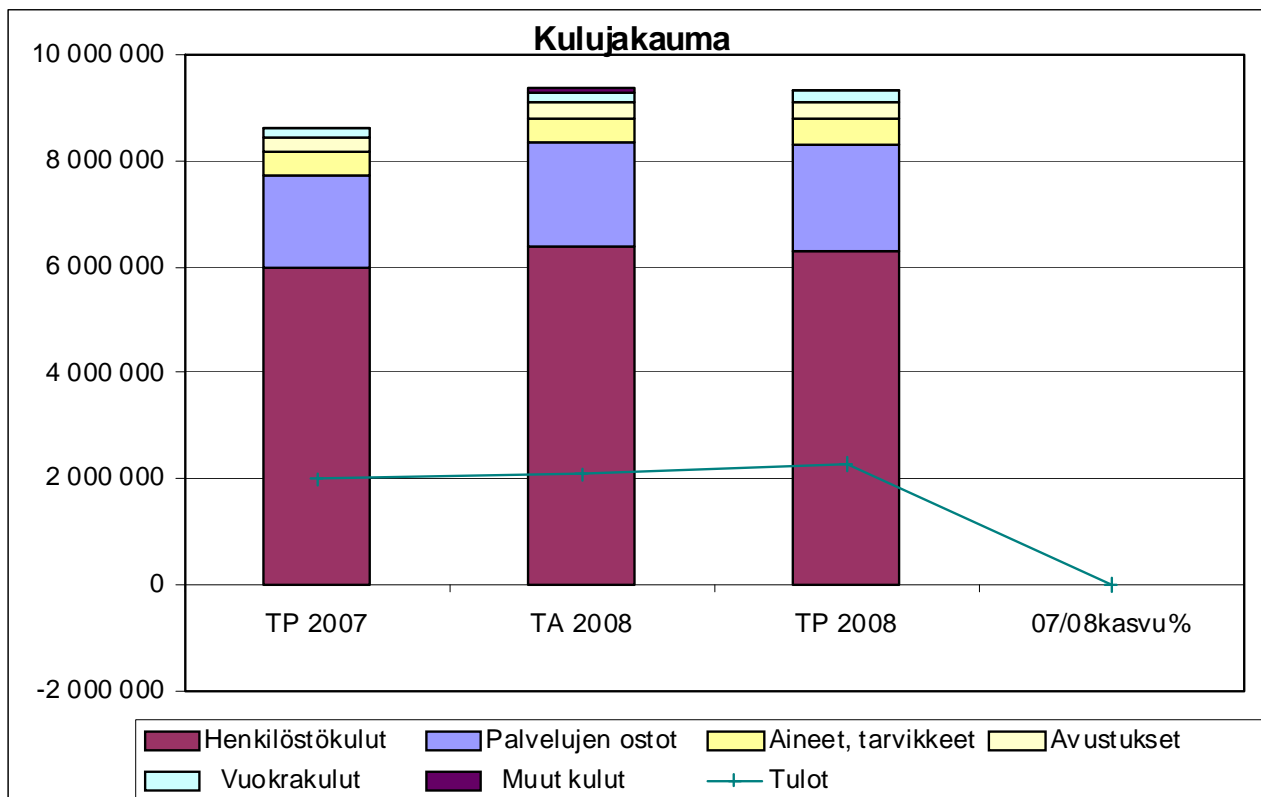
Toteutuminen 31.12.2008

Toimintatuotot kasvoivat 278 400 eurolla vuoteen 2007 verrattuna. Tulojen kasvuun vaikuttivat osin asiakkaiden lisääntyminen, osin asiakasmaksujen tarkistaminen ja aterioista perittävien maksujen korottaminen.

Hoivapalveluiden menot kasvoivat edelliseen vuoteen 8,4 prosentilla. Euroissa menojen kasvu oli 724 000, josta henkilöstökulut olivat 303 000 euroa (5,1 %), palvelujen ostot 300 000 euroa (17,1 %) ja tarvikkeet ja lääkkeet 34 000 euroa (7,4 %). Omaishoidon tukea maksettiin 38 000 euroa (13,8 %) enemmän kuin edellisenä vuonna. Vuokratulot kasvoivat 49 000 eurolla (32,4 %). Palvelujen ostoissa suurimmat kasvut olivat asiakaspalvelujen ostoissa (72 000 euroa) johtuen päiväkohtaisten hintojen noususta ja lisälmen Veljeskodin lisääntyneestä käytöstä. Kuljetuspalveluiden (99 000 euroa) menokasvusta reilu puolet aiheutui ateriakuljetuksista. Kaiken kaikkiaan menojen kasvu oli jonkin verran ennakoitua maltillisempaa.

TA 2008 määräraha sisältää valtuuston hyväksymää tilinylitysoikeutta 110 000 euroa. Alkuperäiseen talousarviomäärärahaan ylitystä oli vuoden lopussa 40 283 euroa.

Tuloslaskelma	TP 2007	TA 2008	TP 2008	07/08kasvu%	Käyt-%
Myyntituotot	235 159	170 900	219 003	-6,9	128,1 %
Maksutuotot	1 587 266	1 717 100	1 856 519	17,0	108,1 %
Tuet ja avustukset	42 758	67 030	67 059	56,8	100,0 %
Muut toimintatuotot	126 883	124 400	127 925	0,8	102,8 %
Vuokratuotot	125 944	124 400	127 747	1,4	102,7 %
Muut tuotot	939	0	178	-81,0	0,0 %
Toimintatuotot yhteensä	1 992 066	2 079 430	2 270 506	14,0	109,2 %
Henkilöstökulut	-5 968 228	-6 367 872	-6 270 949	5,1	98,5 %
Palkat ja palkkiot	-4 518 568	-4 811 844	-4 818 554	6,6	100,1 %
Henkilösivukulut	-1 536 653	-1 648 528	-1 547 028	0,7	93,8 %
Henkilöstökorvaukset	86 993	92500	94 633	8,8	102,3 %
Palvelujen ostot	-1 746 839	-1 969 534	-2 046 352	17,1	103,9 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-456 484	-473 400	-490 263	7,4	103,6 %
Avustukset	-280 018	-319 000	-317 874	13,5	99,6 %
Muut toimintakulut	-155 382	-270 580	-205 230	32,1	75,8 %
Vuokrakulut	-150 096	-155 600	-198 788	32,4	127,8 %
Muut kulut	-5 286	-114 980	-6 442	21,9	5,6 %
Toimintakulut yhteensä	-8 606 951	-9 400 386	-9 330 668	8,4	99,3 %
TOIMINTAKATE	-6 614 885	-7 320 956	-7 060 162	6,7	96,4 %
Poistot ja arvonalentumiset	-24 996	0	-31 073	24,3	0,0 %
Vyörytyserät	-219 381	0	-248 838	13,4	0,0 %
Tilikauden tulos	-6 859 262	-7 320 956	-7 340 073	7,0	100,3 %

TOIMIELIN: 20 PERUSTURVALAUTAKUNTA

TULOSALUE: 260 SAIRAANHOITOLAITOKSET

TALOUS

EUR	TP 2007	Alkuperäinen TA 2008	Ta- muutokset	Lopullinen TA 2008	Toteuma TP 2008	käyttö-% ta:sta	muutos-% ed.v:sta
Menot, ulkoiset	9 642 052	10 630 042	0	10 630 042	10 420 642	98,0	8,1
sisäiset		0		0			
Toimintamenot	9 642 052	10 630 042	0	10 630 042	10 420 642	98,0	8,1
Tulot, ulkoiset	19 158	17 000	0	17 000	22 186		
sisäiset		0	0	0			
Toimintatulot	19 158	17 000	0	17 000	22 186		
Toimintakate	9 622 894	10 613 042	0	10 613 042	10 398 456	98,0	8,1

TILIVELVOLLINEN: Johtava lääkäri

KEHITTÄMISPERIAATTEET TAVOITTEIDEN SAAVUTTAMISEKSI:

Lääkäreiden perehdyttämisellä ja koulutuksella pyritään erikoissairaanhoidon mahdollisimman tarkoituksen mukaiseen käyttöön.

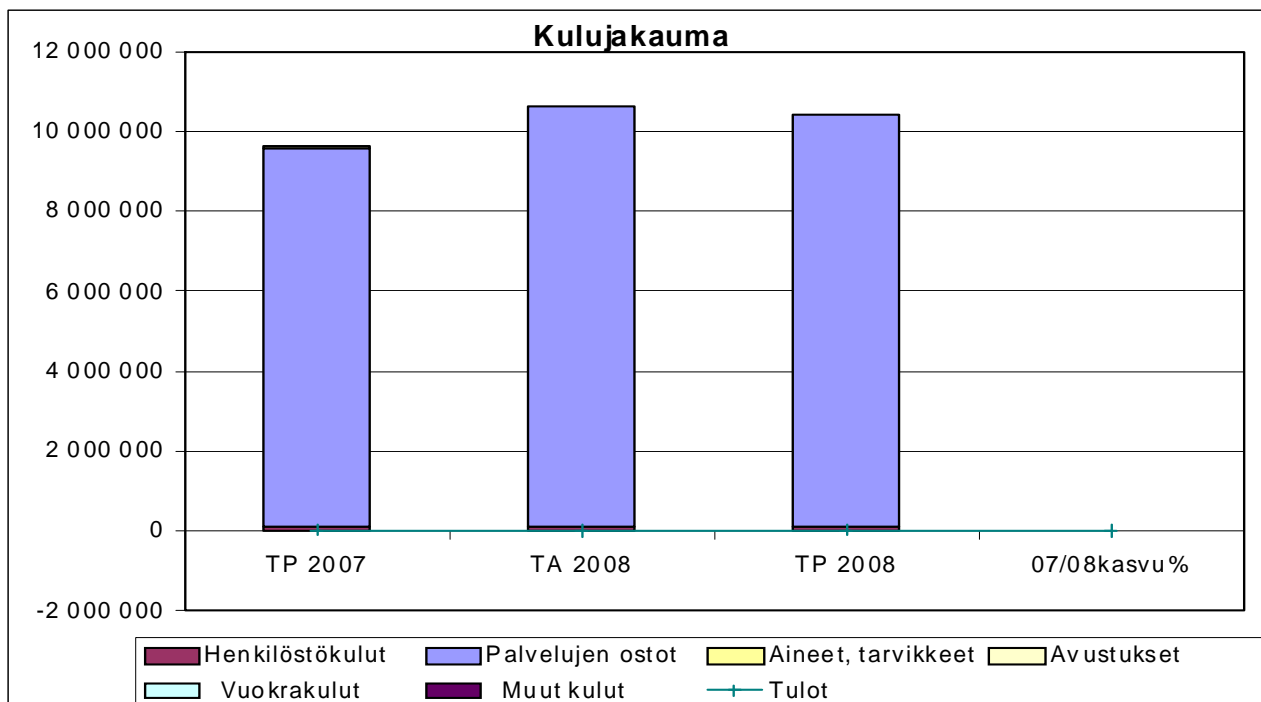
SAIRAANHOITOLAITOKSET

P-Savon SHP+KYS, Varkaus, Muu erikoissh sairaalat, Muut sairaalat

Talous, toiminta- ja tunnuslukuja	TP 2006	TP 2007	TA 2008	TP 2008
Toimintakulut	9 384 123	9 642 052	10 630 042	10 420 641
Toimintatuotot		19 158	17 000	22 186
Nettomeno	9 384 123	9 622 894	10 613 042	10 398 456
KYS				
Toimintakulut, josta	7 390 749	7 487 851	8 250 042	8 532 093
<i>Lastenpsykiatria</i>	263 738	101 958		297 564
<i>Psykiatria ja nuorisopsykiatria</i>	188 131	140 422		238 564
Toiminta				
Hoitopäivät	7 474	6 642	7 700	7 011
Hoitojaksot	1 933	1 755	1 900	1 853
Avohoitokäynnit	11 009	10 365	11 000	12 347
Leikkaukset	856	723	750	756
Jonossa	168	138		152
Menot €/kuntalainen	676,75	687,91	756,88	793,31
Varkaus				
Talous, toiminta- ja tunnuslukuja	TP 2006	TP 2007	TA 2008	TP 2008
Toimintakulut, josta	1 459 542	1 539 005	1 800 000	1 401 874
<i>Lastenpsykiatria</i>	28 710	22 620		12 035
<i>Psykiatria ja nuorisopsykiatria</i>	406 740	471 129		441 095
Toiminta				
Hoitopäivät	2 457	2 466	3 000	2013
Hoitojaksot	358	354	360	256
Avohoitokäynnit	3 818	3 136	4 000	2310
Leikkaukset	238	227	250	202
Jonossa		95		133

Talous, toiminta- ja tunnuslukuja	TP 2006	TP 2007	TA 2008	TP 2008
Muut Erikoissairaanhoidot				
Toimintakulut, josta	321 321	412 213	354 000	278 257
<i>Niuvanniemi</i>	<i>259 479</i>	<i>352 522</i>		273 406
Muut sairaalat (Matti ja Liisa Koti, KuEi siirt.palvelussuhteet)				
Toimintakulut	212 511	202 983	226 000	208 417
Toimintatuotot		19 158	17 000	22 186
Nettomeno	212 511	183 825	209 000	186 232
Sairaanhoidolaitokset €/kuntalainen	859,27	885,81	975,23	966,85

Tuloslaskelma	TP 2007	TA 2008	TP 2008	07/08kasvu%	Käyt-%
Myyntituotot	0	0	0	#JAKO/0!	0,0 %
Maksutuotot	19 158	17 000	22 186	15,8	130,5 %
Tuet ja avustukset	0	0	0	#JAKO/0!	0,0 %
Muut toimintatuotot	0	0	0	#JAKO/0!	0,0 %
Vuokratuotot	0	0	0	#JAKO/0!	0,0 %
Muut tuotot	0	0	0	#JAKO/0!	0,0 %
Toimintatuotot yhteensä	19 158	17 000	22 186	15,8	130,5 %
Henkilöstökulut	-103 734	-106 000	-107 746	3,9	101,6 %
Palkat ja palkkiot	0	0	0	#JAKO/0!	0,0 %
Henkilösivukulut	-103 734	-106 000	-107 746	3,9	101,6 %
Henkilöstökorvaukset	0	0	0	#JAKO/0!	0,0 %
Palvelujen ostot	-9 450 470	-10 524 042	-10 312 896	9,1	98,0 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-589	0	0	-100,0	0,0 %
Avustukset	-87 259	0	0	-100,0	0,0 %
Muut toimintakulut	-211	-1 000	-925	338,4	92,5 %
Vuokratulot	0	0	0	#JAKO/0!	0,0 %
Muut kulut	-211	-1 000	-925	338,4	92,5 %
Toimintakulut yhteensä	-9 642 263	-10 631 042	-10 421 567	8,1	98,0 %
TOIMINTAKATE	-9 623 105	-10 614 042	-10 399 381	8,1	98,0 %
Poistot ja arvonalentumiset	0	0	0	#JAKO/0!	0,0 %
Vyörytyserät	-4 230	0	-4 712	11,4	0,0 %
Tilikauden tulos	-9 627 335	-10 614 042	-10 404 093	8,1	98,0 %

PERUSTURVALAUTAKUNTA YHTEENSÄ

Toiminta- ja tunnuslukuja	TP 2006	TP 2007	TA 2008	TP 2008	
OMA TOIMINTA (ilman ravke)					
Toimintakulut	22 194 927	23 021 057	23 810 090	24 088 702	
Toimintatuotot	3 910 603	4 000 730	3 845 180	4 277 181	
Nettomeno	18 284 324	19 020 327	19 964 910	19 811 521	
SAIRAANHOITOLAITOKSET					
Toimintakulut	9 384 122	9 642 052	10 630 042	10 420 641	
Toimintatuotot		19 158	17 000	22 186	
Nettomeno	9 384 122	9 622 894	10 613 042	10 398 455	
YHTEENSÄ					
Toimintakulut	31 579 049	32 663 109	34 440 133	34 509 343	
Toimintatuotot	3 910 603	4 019 888	3 862 180	4 299 367	
Nettomeno	27 668 446	28 643 221	30 577 953	30 209 967	
PERUSTURVALAUTAKUNTA					
€/kuntalainen/meno	2 891,59	3 000,74	3 166,91	3 208,68	
€/kuntalainen/nettomeno	2 530,64	2 631,45	2 811,77	2 808,92	

asukasluku

10 921

10 885

10 875

10 755

PERUSTURVALAUTAKUNTA YHTEENSÄ

EUR	TP 2007	Alkuperäinen TA 2008	Ta-muutokset	Lopullinen TA 2008	Toteuma TP 2008	käyttö-% ta:sta	muutos-% ed.v:sta
Menot, ulkoiset	30 878 319	32 595 522	539 662	33 135 184	32 680 524	98,6	5,8
sisäiset	1 784 789	1 733 460	0	1 733 460	1 828 820	105,5	2,5
Toimintamenot	32 663 108	34 328 982	539 662	34 868 644	34 509 344	99,0	5,7
Tulot, ulkoiset	3 884 445	3 837 280	24 900	3 862 180	4 296 926	111,3	10,6
sisäiset	135 377	0	0	0	2 442		-98,2
Toimintatulot	4 019 822	3 837 280	24 900	3 862 180	4 299 368	111,3	7,0
Toimintakate	28 643 286	30 491 702	514 762	31 006 464	30 209 976	97,4	5,5

TOIMIELIN: 30 KOULULAUTAKUNTA

TULOSALUE: 300 HALLINTO

TALOUS

EUR	TP 2007	Alkuperäinen TA 2008	Ta- muutokset	Lopullinen TA 2008	Toteuma TP 2008	käyttö-% ta:sta	muutos-% ed.v:sta
Menot, ulkoiset	61 314	67 831	400	68 231	78 677	115,3	28,3
sisäiset	509	820		820	1 249		145,4
Toimintamenot	61 823	68 651	400	69 051	79 926	115,7	29,3
Tulot, ulkoiset	188	0		0	0		-100,0
sisäiset		0					
Toimintatulot	188	0	0	0	0		-100,0
<i>Toimintakate</i>	<i>61 635</i>	<i>68 651</i>	<i>400</i>	<i>69 051</i>	<i>79 926</i>	<i>115,7</i>	<i>29,7</i>

TILIVELVOLLINEN: Koulutoimenjohtaja

Tulosalueeseen kuuluvat tulosyksiköt:

Koulutoimisto

Opetussuunnitelmatoimikunta

TOIMINTA-AJATUS:

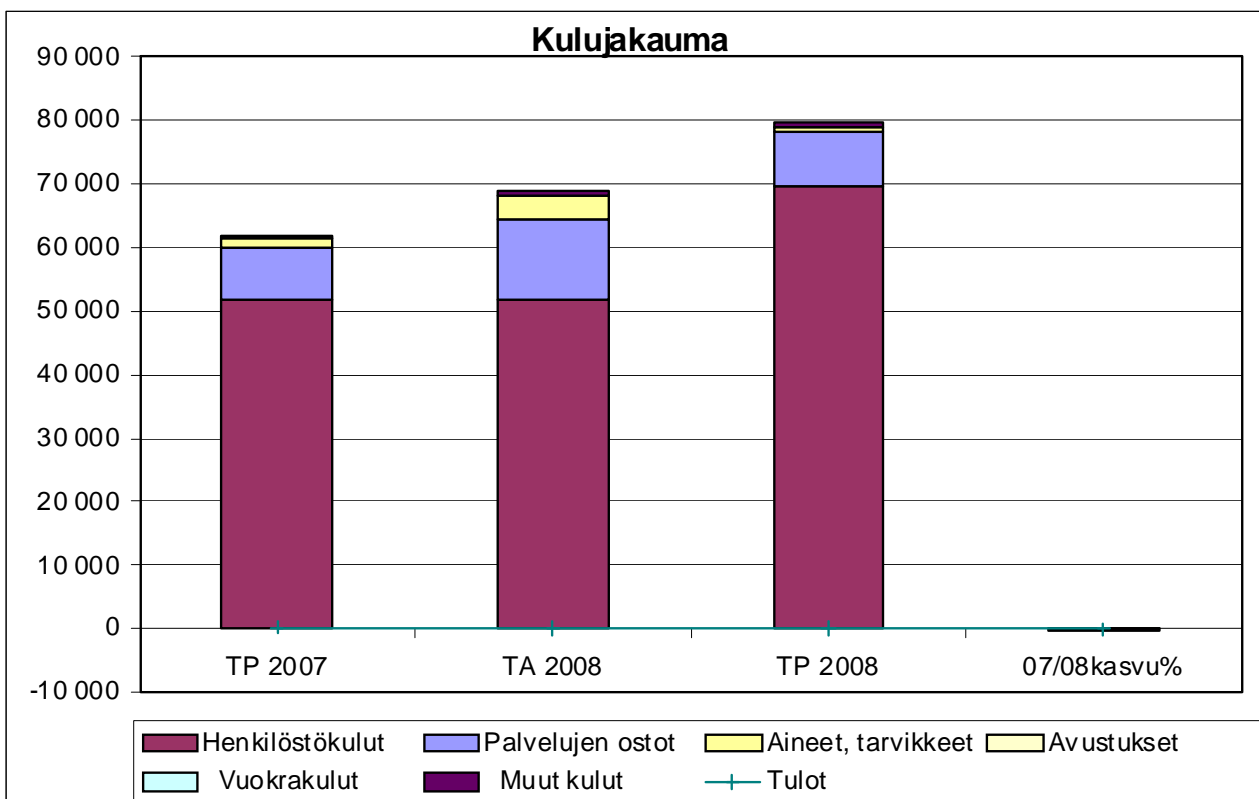
Hallinnon tehtävänä on vasta, että mm. resurssien ja muiden olosuhteiden puolesta kaikissa opetusta antavissa yksiköissä on mahdollista toteuttaa koulutuksen ylläpitäjää sitovat lainsäädännön velvoitteet ja saavuttaa opetussuunnitelmassa asetetut tavoitteet.

TOIMINTA- JA TUNNUSLUKUJA

Perustiedot (tuotannontekijät)	TP 2006	TP 2007	TA 2008	TP 2008
Henkilöstömäärä	1,1	1,1	1,1	1,1

Tuloslaskelma	TP 2007	TA 2008	TP 2008	07/08kasvu%	Käyt-%
Myyntituotot	15	0	0	-100,0	0,0 %
Maksutuotot	0	0	0	#JAKO/0!	0,0 %
Tuet ja avustukset	172	0	0	-100,0	0,0 %
Muut toimintatuotot	0	0	0	#JAKO/0!	0,0 %
Vuokratuotot	0	0	0	#JAKO/0!	0,0 %
Muut tuotot	0	0	0	#JAKO/0!	0,0 %
Toimintatuotot yhteensä	187	0	0	-100,0	0,0 %
Henkilöstökulut	-51 684	-51 882	-69 548	34,6	134,1 %
Palkat ja palkkiot	-41 441	-39 078	-53 937	30,2	138,0 %
Henkilösivukulut	-12 550	-12 804	-15 611	24,4	121,9 %
Henkilöstökorvaukset	2 307	0	0	-100,0	0,0 %
Palvelujen ostot	-8 299	-12 400	-8 607	3,7	69,4 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 630	-3 769	-848	-48,0	22,5 %
Avustukset	0	0	0	#JAKO/0!	0,0 %
Muut toimintakulut	-211	-1 000	-925	338,4	92,5 %
Vuokrakulut	0	0	0	#JAKO/0!	0,0 %
Muut kulut	-211	-1 000	-925	338,4	92,5 %
Toimintakulut yhteensä	-61 824	-69 051	-79 928	29,3	115,8 %
TOIMINTAKATE	-61 637	-69 051	-79 928	29,7	115,8 %
Poistot ja arvonalentumiset	0	0	0	#JAKO/0!	0,0 %
Vyörytyserät	-4 230	0	-7 674	81,4	0,0 %
Tilikauden tulos	-65 867	-69 051	-87 602	33,0	126,9 %

TOIMIELIN: 30 KOULULAUTAKUNTA

TULOSALUE: 310 PERUSOPETUS

TALOUS

EUR	TP 2007	Alkuperäinen TA 2008	Ta- muutokset	Lopullinen TA 2008	Toteuma TP 2008	käyttö-% ta:sta	muutos-% ed.v:sta
Menot, ulkoiset	6 603 208	6 697 244	16 900	6 714 144	6 834 301	101,8	3,5
sisäiset	1 439 043	1 506 780	0	1 506 780	1 496 829	99,3	4,0
Toimintamenot	8 042 251	8 204 024	16 900	8 220 924	8 331 130	101,3	3,6
Tulot, ulkoiset	52 027	50 000	0	50 000	65 123	130,2	25,2
sisäiset		0	0	0			
Toimintatulot	52 027	50 000	0	50 000	65 123	130,2	25,2
Toimintakate	7 990 224	8 154 024	16 900	8 170 924	8 266 007	101,2	3,5

TILIVELVOLLINEN: Koulutoimenjohtaja

Tulosalueeseen kuuluvat tulosyksiköt:

- 8 perusopetuksen kulu, joissa vuosiluokat 1-6
- 1 perusopetuksen koulu, jossa vuosiluokat 7-9
- 1 perusopetuksen koulu, jossa vuosiluokat esi-10

TOIMINTA-AJATUS:

Koulu auttaa lasta kasvamaan hänen omien kehitysedellytystensä pohjalta itsetunnon vahvaksi yhteiskuntakelpoiseksi yksilöksi, kasvattaa hänet jatko-opintoihin kykeneväksi, kulttuuriperintöään arvostavaksi, avarakatseisesti kansainvälisyyteen ja monikulttuurisuuteen suuntautuvaksi, ihmisoikeuksia sekä sukupuolten välistä tasa-arvoa kunnioittavaksi ja ympäristön suhteen vastuuntuntoiseksi ihmiseksi.

SITOVAT TAVOITTEET VUODELLE 2008**KOULUTOIMEN TUOTTAVUUDEN TEHOSTAMISTAVOITTEET 2008 - 2010/2011****ALAKOULUT:**

Suunnitelmakaudella 2008–2010/2011 **oppilasmäärän väheneminen** huomioidaan vuosittain supistaen opetusryhmiä ja siten myös opettajaresursseja ilman oleellisia opetusryhmien kokomuutoksia.

Kustannusvaikutus suunnitelmakauden lopussa nykyisillä oppilasennusteilla ja kustannustasolla on yli 217.000 euroa/v.

YLÄKOULU

Suunnitelmakaudella 2008–2010/2011 **oppilasmäärän väheneminen** huomioidaan vuosittain opetustuntimäärissä/perusluokkien määrää vähentämällä (yhden perusluokan poistaminen kasvattaa opetusryhmän kokoa n. 2,5 opp. - kustannusvaikutus n. 50.000 €/v).

Kustannusvaikutus palkkausmenoihin suunnitelmakauden lopussa nykyisillä oppilasennusteilla ja kustannustasolla on lähes 156.000 euroa/v.

A II SA:lle (valinnainen saksa) sekä 8. luokalla alkaville kielille ja lukiossa jatkuville/alkaville aloitusryhmille määrätään 8 oppilaan minimikoko.

RAKENTEELLISET MUUTOKSET

Näädänmaan koulun yhdistäminen Mustinsalon kouluun selvitetään uudelleen lukuvuoden 2009/2010 alusta lukien.

Kotalahden koulu yhdistetään Oravikosken kouluun viimeistään Oravikosken uuden toimintakeskuksen valmistumisen yhteydessä.

TAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN 31.12.2008/KOULUTOIMI

PERUSOPETUS

Näädänmaan koulun lakkautui 1.8.2008 alkaen. Kaikki Näädänmaan koulua käyneet oppilaat siirtyivät Mustinsalon kouluun. Koulukyyditykset saatiin toteutumaan perusopetuslain lain säädösten mukaisesti.

Oravikosken koulun opetustyön järjestämiseksi kouluremontin aikana selvitettiin eri vaihtoehtoja ja tavoitteena oli, että ratkaisu olisi kustannuksiltaan edullinen ja koulu voisi kokonaisuudessaan toimia samassa paikassa. Parhaaksi vaihtoehdoksi tuli tilojen vuokraaminen Leppävirran seurakunnalta Oravikosken toimintapisteestä. Tiloissa tehdään kunnan kustannuksella tarvittavat pienimuotoiset muutostyöt. Tämän ratkaisun myötä kuljetusjärjestelyt eivät juuri muutu.

Lukuvuoden 2007/08 päättyessä 143 sai päättötodistuksen. Yhdelle oppilaalle annettiin erotodistus. Jatko-opiskeluun hakeutui 139. Lukiokoulutukseen hakeutui 58, ammatilliseen perustutkintoon johtavaan koulutukseen 75 (Varkauteen 54 ja Kuopioon 15) ja muuhun koulutukseen kuusi. Kolme oppilasta ei ottanut vastaan saamaansa opiskelupaikkaa ja yksi keskeytti.

Perusopetuksen oppilasmäärä lukuvuodelle 2008/09 pieneni 47 oppilaalla. Perusopetuksen yleisopetuksen tuntikehyksen määrä pieneni 103 tunnilla, joka vastaa neljän opettajan työmäärää (Alapihan koulussa 25 tunnilla, Näädänmaan lakkautuksen myötä 53 tunnilla ja Kivelän yläkoulussa 25 tunnilla). Erityisopetuksen tuntikehyksen määrää lisättiin 30 tunnilla (päätoiminen tuntiopettaja Kivelän koulun erillisen pienryhmän vetäjäksi).

Em. tuntikehyksen määrän myötä opetusryhmän keskikoko on kunnanvaltuuston aiemmin hyväksymän tavoitteen mukainen. Myös valinnaisuuden taso on säilynyt samana. Viidenneltä luokalta alkavan valinnaisen A II saksan aloittava ryhmä (vähintään kahdeksan oppilasta) muodostui vain Alapihan ja Timolan kouluihin. Koululaisten aamu- ja iltapäivätoiminta jatkuu edellisen lukuvuoden laajuudessa, eli Alapihan kouluun muodostui sekä aamu- että iltapäivän ryhmä ja Oravikosken kouluun iltapäivän ryhmä.

Koulukuljetusten osalta laadittiin Leppävirran kunnan koulukuljetusopas ja käytännön kyyditysjärjestelyt on toteutettu sen mukaisesti. Taksat nousivat kuluvalle ajokaudelle, mm. takseilla suoritettavien koululajien osalta nousu oli 13,5 %.

Alkuvuodesta käynnistettiin yhteistyössä Varkauden kaupungin koulutoimen kanssa suunnitelman laatiminen oppilaan ohjaustyön ja erityistä tukea tarvitsevien lasten ohjauksen edelleen kehittämiseksi. Hankkeeseen saatiin opetusministeriön myöntämää erityisrahoitusta.

Loppuvuodesta käynnistettiin koulutoimen valmiussuunnitelmien laadintatyö yhdessä kunnan muiden hallintokuntien kanssa. Samassa yhteydessä tarkistettiin ajan tasalle mm. koulujen kriisi- ja suoja-suunnitelmat.

Toimielin

30 Koululautakunta

Palvelu:

310 Perusopetus

Vastuhenkilö:

Koulutoimenjohtaja

Nykytilanne (alkuvuosi 2008):**Vuoden 2008 lopussa**

Opetusryhmien keski­koot alakouluissa			Oppilaita yht.	Alakouluja	Oppilaita yht.	Alakouluja	
vuosiluokat 1-6 keskimäärin			15,9 opp.	720	9	703	8
2-opettajainen koulu	10,5 opp		38	2	28	1	
3-opettajainen koulu	15,1 opp		173	4	188	4	
5-6-opettajainen koulu	15,5 opp.		171	2	171	2	
Alapihan koulu	17,8 opp		338	1	316	1	

Vuoden 2008 lopussa

Opetusryhmän keski­koko yläkoulussa		Oppilaita yht.	Luokkia	Oppilaita yht.	Luokkia
vuosiluokat 7-9 keskimäärin		14,6 opp.		364	
7.lk		131	8	113	8
8.lk		126	8	129	8
9.lk		144	9	122	8

Opetusryhmien koot Tietolan koulussa (erityiskoulu)

	Ea	Eb	Ec	Ed	Oppilaita yht.
Oppilaita yhteensä 35	8	8	10	11	36

Kustannukset (netto)	TP 2005	TP 2006	TP2007	TA 2008	TP 2008
keskimäärin/oppilas €	5 993	6 336	6 906	7 287	7 494
Opettajien lkm	90	87	87	85	85
Muiden työnt.lkm (sis.avustajat)	58	47	45	34	33
		huom. tilapalvelu		huom. ateriapalvelut	

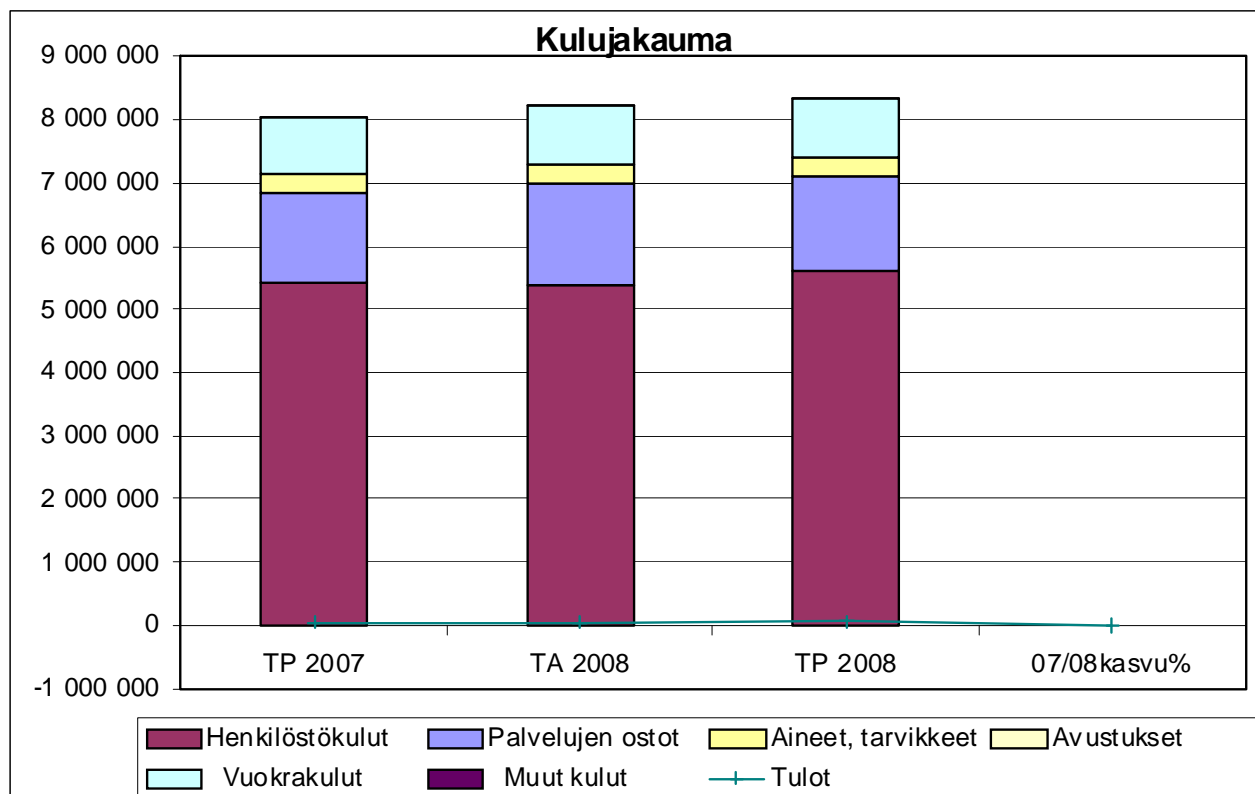
Toiminta- ja tunnuslukuja

	Lv. 2005-06/ 20.9.	Lv. 2006-07/ 20.9.	Lv.2007-08/ 20.9.	Lv.2008-09/ 20.9.	TP 2008
Peruskoulun kokonaisoppilasmäärä (1-9.lk)	1199	1203	1157	1119	1103
Erityisopetusta saavat oppilaat	77	80	84	80	80
* luokkamuotoinen erit.opetus	36	33	35	35	36
* integroidut	41	47	49	45	44
Peruskoulun päättäneet (Kivellä+Tietola)	kevät 2005 153	kevät 2006 130	kevät 2007 158	arvio kevät 2008 150	kevät 2008 149
Leppävuiran lukioon menneet	65	42	63	arvio 58	51

310 PERUSOPETUKSEN KUSTANNUKSET

	TP 2005	TP 2006	TP2007	TA 2008	TP 2008
Menot yhteensä, €	7 324 699	7 722 139	8 042 251	8 204 024	8 331 131
Tulot yhteensä, €	61 717	68 602	52 027	50 000	65 123
Nettomenot, €	7 262 982	7 653 537	7 990 224	8 154 024	8 266 008

Tuloslaskelma	TP 2007	TA 2008	TP 2008	07/08kasvu%	Käyt-%
Myyntituotot	16 292	14 000	10 646	-34,7	76,0 %
Maksutuotot	26 420	30 000	24 892	-5,8	83,0 %
Tuet ja avustukset	8 207	6 000	29 384	258,0	489,7 %
Muut toimintatuotot	1 108	0	201	-81,9	0,0 %
Vuokratuotot	177	0	0	-100,0	0,0 %
Muut tuotot	931	0	201	-78,4	0,0 %
Toimintatuotot yhteensä	52 027	50 000	65 123	25,2	130,2 %
Henkilöstökulut	-5 429 489	-5 400 824	-5 607 765	3,3	103,8 %
Palkat ja palkkiot	-4 167 257	-4 150 530	-4 321 057	3,7	104,1 %
Henkilösivukulut	-1 325 974	-1 340 294	-1 353 413	2,1	101,0 %
Henkilöstökorvaukset	63 742	90000	66 705	4,6	74,1 %
Palvelujen ostot	-1 407 172	-1 582 000	-1 485 844	5,6	93,9 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-285 075	-309 000	-293 717	3,0	95,1 %
Avustukset	0	0	-270	#JAKO/0!	0,0 %
Muut toimintakulut	-920 515	-929 100	-943 535	2,5	101,6 %
Vuokratulut	-909 820	-918 700	-932 961	2,5	101,6 %
Muut kulut	-10 695	-10 400	-10 574	-1,1	101,7 %
Toimintakulut yhteensä	-8 042 251	-8 220 924	-8 331 131	3,6	101,3 %
TOIMINTAKATE	-7 990 224	-8 170 924	-8 266 008	3,5	101,2 %
Poistot ja arvonalentumiset	-35 803	0	-36 767	2,7	0,0 %
Vyörytyserät	-114 190	0	-97 031	-15,0	0,0 %
Tilikauden tulos	-8 140 217	-8 170 924	-8 399 806	3,2	102,8 %

TOIMIELIN: 30 KOULULAUTAKUNTA

TULOSALUE: 360 LUKIOKOULUTUS

TALOUS

EUR	TP 2007	Alkuperäinen TA 2008	Ta- muutokset	Lopullinen TA 2008	Toteuma TP 2008	käyttö-% ta:sta	muutos-% ed.v:sta
Menot, ulkoiset	798 365	844 127	1 300	845 427	881 035	104,2	10,4
sisäiset	190 402	176 270	0	176 270	217 518	123,4	14,2
Toimintamenot	988 767	1 020 397	1 300	1 021 697	1 098 553	107,5	11,1
Tulot, ulkoiset	51 877	37 000	0	37 000	64 609	174,6	24,5
sisäiset	12	0	0	0	0		
Toimintatulot	51 889	37 000	0	37 000	64 609	174,6	24,5
Toimintakate	936 878	983 397	1 300	984 697	1 033 944	105,0	10,4

TILIVELVOLLINEN: Koulutoimenjohtaja

Tulosalueeseen kuuluvat tulosyksiköt: Leppävirran lukio

TOIMINTA-AJATUS:

Lukiokoulutuksen tavoitteena on tukea opiskelijoiden kasvamista hyviksi, tasapainoisiksi ja sivistyneiksi ihmisiksi sekä yhteiskunnan jäseniksi. Koulutus antaa opiskelijoille jatko-opintojen, työelämän, harrastusten sekä persoonallisuuden monipuolisen kehittämisen kannalta tarpeelliset tiedot ja taidot. Lisäksi tuetaan opiskelijoiden edellytyksiä elinikäiseen oppimiseen ja itsensä kehittämiseen elämänsä aikana. Yhteiseen päämäärään päästään yhteistyössä nuorten ja heidän kotiensä kanssa.

Leppävirran lukio on kaksisarjainen yleislukio, joka antaa ensisijaisesti oman paikkakunnan nuorille mahdollisuuden suorittaa laajan valinnaisuuden sisältävän lukiokoulutuksen ja ylioppilastutkinnon. Valmistuvat ylioppilaat saavat hyvät valmiudet jatkaa opintojaan esimerkiksi ammattikorkeakoulussa tai yliopistossa.

Verkko-opetushankkeessa mukana oleminen mahdollistaa sähköisten opetusvälineiden ja oppimisympäristöjen tuomisen osaksi joka päivästä kontakti- ja etäopiskelua. Näin myös mahdollistuu verkkopohjaisen etäopetuksen lisääminen.

SITOVAT TAVOITTEET VUODELLE 2008

Sitovuus	tavoite	mittari	mittarin tavoitearvo	Toteutuminen 31.12.2008
sitova	lukio-opintojen vetovoimaisuus	lukioihin ensisijaisesti hakkevien lukumäärä	50 % peruskoulun päättävästä ikäluokasta	
sitova	oman lukion opiskelijamäärä	lukion aloittavien lukumäärä	40 % peruskoulun päättävästä ikäluokasta	
sitova	lukio-opintojen suorittaminen	opintojen keskeyttävien lukumäärä	alle valtakunnallisen keskeyttämisprosentin	
sitova	lukio-opinnoissa menestyminen	ylioppilaskirjoitusten tulokset	ainekohtaiset arvosanat yli valtakunnallisen keskiarvon	
sitova	opiskelijoiden sijoittuminen jatko-opintoihin	ammattikorkeakoulu- tai yliopisto-opintoihin sijoittuminen kolmen vuoden sisällä ylioppilaaksi valmistumisesta	60–70 % ylioppilaaksi kirjoittaneesta ikäluokasta	

KEHITTÄMISPERIAATTEET TAVOITTEIDEN SAAVUTTAMISEKSI:

- jatketaan tiivistä ja tehokasta yhteistyötä Kivelän yläkoulun kanssa uusien opiskelijoiden rekrytoimisessa
- oman lukion tila pidetään vahvana avoimella toiminnalla ja tarpeeksi laajalla kurssitarjonnalla
- kohdennetaan kurssien toteutus ensisijaisesti valtakunnallisiin pakollisiin ja syventäviin kursseihin, jolloin mahdollistetaan opiskelijoiden laaja yleissivistys sekä valmius menestyä ylioppilaskirjoituksissa
- myös paikallisten syventävien ja soveltavien kurssien toteutus kohdennetaan ensisijaisesti ylioppilaskirjoitusaineisiin
- mahdollistetaan taito- ja taideaineiden valinnaisainetarjonnalla diplomien suorittaminen
- työjärjestykset laaditaan niin, että kurssitarjonta toteutuu myös käytännössä
- kunnan ja lukion kieliohjelma tarkistetaan vastaamaan kysyntää sekä käytössä olevia resursseja
- osallistutaan aktiivisesti koko Pohjois-Savon lukioverkoston ja muun toisen asteen koulutuksen kehittämistyöhön
- tiivistetään pitkäjänteistä yhteistyötä alueen muiden koulutuksen järjestäjien kanssa eri yhteistoimintahankkeiden puitteissa

LEPPÄVIRRAN LUKION TAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN 31.12.2008**TOIMINTA-AJATUS**

Toiminta-ajatus on toteutunut, eli on annettu lukio-opetusta sille säädettyjen lain ja asetuksen mukaisesti.

TAVOITTEET

Leppävirran lukion vuoden 2008 kaikki ylioppilaat valmistuivat keväällä 2008, yhteensä 63 ylioppilasta (ei reputtaneita).

Sitovuus	tavoite	mittari	mittarin tavoitearvo
sitova	lukio-opintojen vetovoimaisuus	ensisijaisten hakijoiden lukumäärä	50 % peruskoulun päättävästä ikäluokasta
Perusopetuksen päätti keväällä Kivelässä 143 oppilasta. Lukioihin hakeutui yhteishaussa yhteensä 57 oppilasta, joka on 40,56 % ikäluokasta. Näin ollen tavoitteen mittariarvo jäi toteutumatta. Suurimpana syynä olivat ammatillisen koulutuksen suosion lisääntyminen ja Leppävirran perinteet.			
sitova	oman lukion opiskelijämäärä	lukion aloittavien lukumäärä	omaan lukioon 40 % ikäluokasta (n. 60 aloittajaa)
Leppävirran lukion aloitti 52 opiskelijaa, joka on ikäluokasta 36,4 %. Näin ollen jäätin hieman tavoitteen mittariarvosta, mutta lukioiden lähteneiden kokonaismäärään peilattuna tilanne oli hyvä.			
sitova	lukio-opintojen suorittaminen	opintojen keskeyttävien lukumäärä	alle valtakunnallisen keskeyttämisprosentin
Vuonna 2008 opinnot keskeytti kaksi opiskelijaa terveydellisistä syistä, joka on 1,3 % kokonaisopiskelijämäärästä. Toinen heistä oli lukion aloittanut, joka on 1,6 % aloittaneista. Valtakunnallinen lukion keskeytymisprosentti on vakiintunut viime vuosina n. 4,2 – 4,5 %:n tasolle. Mittariarvo saavutettiin.			
sitova	lukio-opinnoissa menestyminen	ylioppilaskirjoitusten tulokset	ainekohtaiset arvosanat yli valtakunnallisen keskiarvon
Lähes kaikkien kirjoitettavien aineiden tulokset olivat yli valtakunnallisen keskiarvon. Erityisesti useiden reaaliaineiden, äidinkielen, ruotsin ja englannin tulokset olivat selkeästi yli valtakunnallisen tason. Kevään valtakunnallisessa rankingvertailussa Leppävirran lukio sijoittuu parhaimpaan neljännekseen 417 päivälukion joukossa.			
sitova	opiskelijoiden sijoittuminen jatko-opintoihin	ammattikorkeakoulu- tai yliopisto-opintoihin sijoittuminen kolmen vuoden sisällä ylioppilaaksi valmistumisen jälkeen	60–70 % ylioppilaaksi kirjoittaneesta ikäluokasta
Viimeisin tutkimus on v. 2004 ylioppilaasta, joista 85 % on sijoittunut amk- tai yliopisto-opintoihin. Vuoden 2005 ja 2006 ylioppilaiden tilanne valmistuu kevään 2009 aikana.			

Kehittämisperiaatteet tavoitteiden saavuttamiseksi

- jatketaan tiivistä ja tehokasta yhteistyötä Kivelän yläkoulun kanssa uusien opiskelijoiden rekrytoimisessa
- oman lukion tila pidetään vahvana avoimella ja tehokkaalla oppilasrekrytoinnilla

Rekrytointi kohdistuu Kivelässä opiskelemaan ikäluokkaan. Toteutettu Kivelän opojen kanssa laaditun suunnitelman mukaan oppitunteja sekä välitunti-infoja kaikille vuosiluokille lukion rehtorin ja opion toimesta. Myös omat opiskelijat ovat olleet aktiivisesti mukana infotilaisuuksissa.

- kohdennetaan kurssien toteutus ensisijaisesti valtakunnallisiin pakollisiin ja syventäviin kursseihin, jolloin mahdollistetaan opiskelijoiden laaja yleissivistys sekä valmius menestyä ylioppilaskirjoituksissa
- myös paikallisten syventävien ja soveltavien kurssien toteutus kohdennetaan ensisijaisesti ylioppilaskirjoitusaineisiin

Valtakunnallisen tuntijaon mukaista kurssitarjontaa lisääviä kursseja on kohdistettu erityisesti ylioppilaskirjoituksissa kirjoitettavien aineiden oppimäärän päättäviin kertauskursseihin. Kurssit ovat tukeneet erinomaisesti ylioppilaskirjoituksiin valmistumista ja niissä menestymistä. Panostus näkyi tuloksissa.

- mahdollistetaan taito- ja taideaineiden valinnaisainetarjonnalla diplomien suorittaminen

Vuonna 2008 valmistuneista opiskelijoista kolme teki lukiodiplomin. Yksi liikunnassa ja kaksi kuvataiteessa.

- työjärjestykset laaditaan niin, että kurssitarjonta toteutuu myös käytännössä

Työjärjestyksen päällekkäisyydet on saatu vähentymään. Kurssitarjonta toteutuu hyvin ja päällekkäisyydet pystytään hallitsemaan itsenäisten suoritusten ja lisääntyvien etäopiskelumahdollisuuksien myötä.

- kunnan ja lukion kieliohjelma tarkistetaan vastaamaan kysyntää sekä käytössä olevia resursseja

Lukuvuodelle 2008–2009 kieliohjelmaa tarkistettiin kasvattamalla aloitettavaa ryhmäkokoja 8 opiskelijaa. Näin saamme tehostettua ja järjeistettyä kielten opiskelua mm. erittäin pienien kieliryhmien poistuessa. Syksyllä 2008 alkoi ylimääräisinä kielinä A2-saksan ja B2/B3-ranskan opiskelu opetus-suunnitelmassa määrätyn opiskelijamäärän mukaisesti.

- osallistutaan aktiivisesti koko Pohjois-Savon lukioverkoston ja muun toisen asteen koulutuksen kehittämistyöhön
- tiivistetään pitkäjänteistä yhteistyötä alueen muiden koulutuksen järjestäjien kanssa eri yhteistoimintahankkeiden puitteissa

Olemme olleet mukana ISO-verstaassa ja Pohjois-Savon urheiluakatemiassa, jotka ovat vahvoja maakunnallisia yhteistyöverkostoja. Lisäksi rehtori kuuluu Kuopion seudun toisen asteen yhteistyön johtoryhmään. Kyseisessä ryhmässä keskitytään mm. yhteistoimintamallien, yhteen sovitettavien aikataulujen ja yhdistelmä-tutkinto-opintojen kehittämiseen. Savon ammatti- ja aikuisopiston kanssa yhteisiä yhdistelmä-tutkinto-opiskelijoita on ollut vuonna 2008 yhteensä kuusi.

Lisäksi:

Leppävirran lukio toimi aktiivisesti kansainvälisessä Comenius- projektissa ja isännöi kevään vierailua. Kumppaneina ovat koulut Kyprokselta, Ruotsista ja Latviasta. Hankkeen aiheena on "Saving Energy for a Common Future" eli energian säästäminen. Hanke päättyi keväällä 2009.

Olemme toimineet erittäin aktiivisesti OPH:n koordinoimassa toisen kotimaisen kielen kehittämishankkeessa (TOKI). Uutena ystävyyskouluna on Gymnasiet i Petalax Maalahdesta. Toimintaa on ollut mm. Leppävirran vierailu Maalahdessa ja Maalahden vastavierailu Leppävirralla keväällä 2008. Toiminta jatkuu tiiviinä myös lukuvuonna 2008–2009. OPH:n toimijahenkilöt ovat mm. ehdottaneet valtakunnallisen kielipalkinnon hakemista toiminnastamme ruotsin kielen hyväksi. Tätä tukee myös ruotsin kielen kirjoittamisen suosio. Lukuvuoden 2008–2009 abiturienteista peräti 94 % kirjoitti ruotsin kielen ylioppilaskirjoituksissa syksyllä 2008.

Kesän 2008 aikana opetustiloja nykyaikaistettiin. Opettajien korokkeet (katedeerit) poistettiin, opettajien pöydät uudistettiin, luokkien seinä maalattiin ja kaikissa luokkatiloissa on kiinteänä tietotekniset opetusvälineet (tietokone, dataprojekto-

ri, dokumenttikamera ja DVD/VHS-laitteet). Ulkopuolisen ja oman väen palautteen perusteella kyseiset uudistukset ovat merkittävästi monipuolistaneet ja osin helpottaneet opettajien työskentelyä, lisänneet yleistä viihtyvyyttä ja ratkaisuisissa on onnistuttu erinomaisesti.

Toimielin **30 Koululautakunta**
 Palvelu: **360 Lukiokoulutus**
 Vastuuhenkilö: Koulutoimenjohtaja

TP 2008

Nykytilanne:

Lukion tuntikehys	285	290
--------------------------	-----	-----

Keskiarvoraja

7,50

Oppilasmäärä lv. 2007/08

		lv.2008/09		
1.vuosikurssi	63		1.vuosikurssi	52
2.vuosikurssi	43		2.vuosikurssi	58
3.vuosikurssi	64		3.vuosikurssi	42
	170			152
kaksoistutkinto	2		kaksoistutkinto	3

Kurssien koko	min	max
Opiskelijaa/kurssi	4	36

Kustannukset lukiossa (netto)	TP 2005	TP 2006	TP2007	TA 2008	TP 2008
keskimäärin/oppias €	5 144	6 020	5 511	6 033	6 670

Toiminta- ja tunnuslukuja					
Lukion oppilasmäärä	161	150	170	163	152
Lukion päättäneet (kevät+syksy yht.)	59	53	42	63	63
Opetustuntien kokonaismäärä	295	295	285	285	290
Voimavarat:					
Opettajien lkm+rehtori	11	11	11	11	11
Muu henkilökunta	5	2	1	1	1
			huom.tilapalvelu	huom.ateriapalvelu	

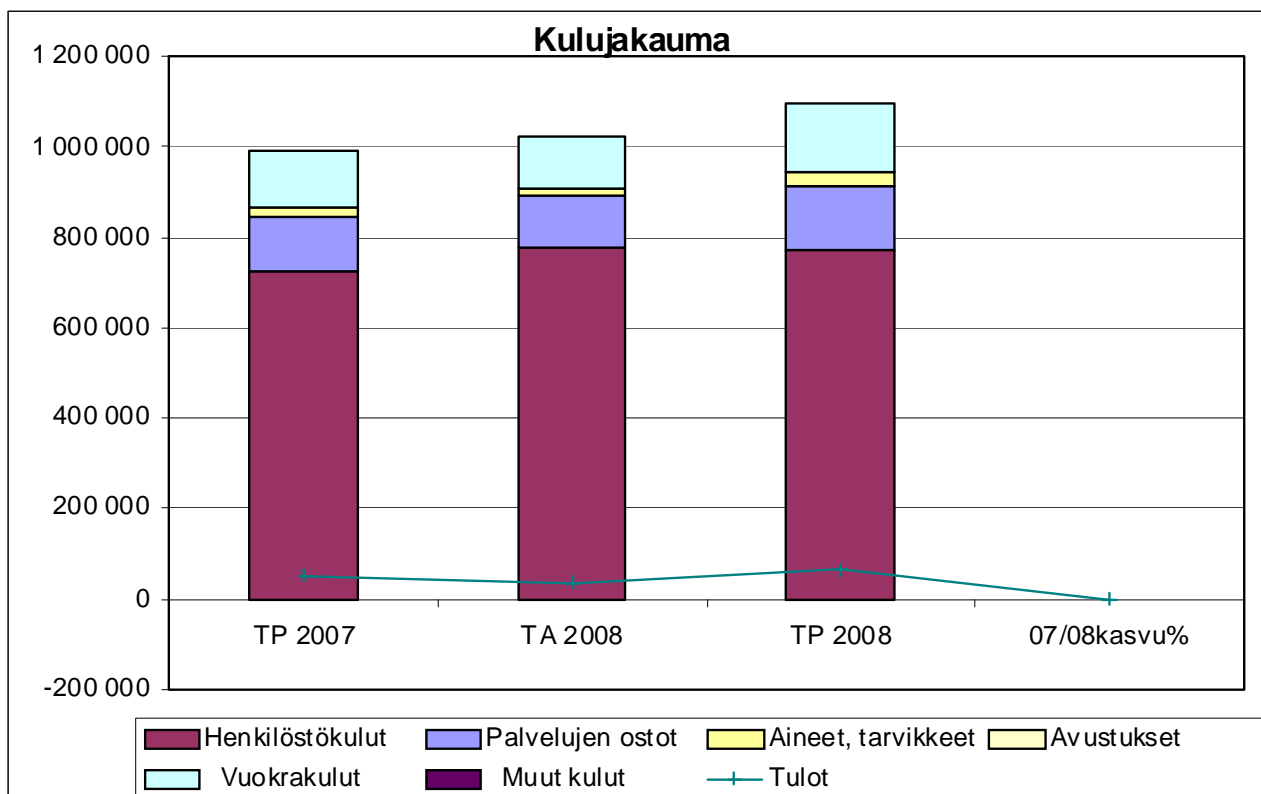
360 LUKIOKOULUTUKSEN KUSTANNUKSET

	TP 2005	TP 2006	TA2007	TP2007	TP 2008
Menot yhteensä, €	873 643	946 028	950 916	988 767	1 098 554
Tulot yhteensä, €	45 376	43 054	37 000	51 889	64 609
Nettomenot, €	828 267	902 974	913 916	936 878	1 033 945

KOULULAUTAKUNTA YHTEENSÄ

EUR	TP 2007	Alkuperäinen TA 2008	Ta-muutokset	Lopullinen TA 2008	Toteuma TP 2008	käyttö-% ta:sta	muutos-% ed.v:sta
Menot, ulkoiset	7 462 887	7 609 202	18 600	7 627 802	7 794 513	102,2	4,4
sisäiset	1 629 954	1 683 870	0	1 683 870	1 715 596	101,9	5,3
Toimintamenot	9 092 841	9 293 072	18 600	9 311 672	9 510 109	102,1	4,6
Tulot, ulkoiset	104 092	87 000	0	87 000	129 732	149,1	24,6
sisäiset	12	0	0	0	0		
Toimintatulot	104 104	87 000	0	87 000	129 732	149,1	24,6
Toimintakate	8 988 737	9 206 072	18 600	9 224 672	9 380 377	101,7	4,4

Tuloslaskelma	TP 2007	TA 2008	TP 2008	07/08kasvu%	Käyt-%
Myyntituotot	6 381	2 500	8 003	25,4	320,1 %
Maksutuotot	0	0	0	#JAKO/0!	0,0 %
Tuet ja avustukset	43 550	34 500	55 205	26,8	160,0 %
Muut toimintatuotot	1 958	0	1 401	-28,4	0,0 %
Vuokratuotot	1 200	0	1 375	14,6	0,0 %
Muut tuotot	758	0	26	-96,6	0,0 %
Toimintatuotot yhteensä	51 889	37 000	64 609	24,5	174,6 %
Henkilöstökulut	-724 006	-775 097	-774 338	7,0	99,9 %
Palkat ja palkkiot	-551 323	-587 911	-595 592	8,0	101,3 %
Henkilösivukulut	-173 891	-189 186	-184 575	6,1	97,6 %
Henkilöstökorvaukset	1 208	2000	5 829	382,5	291,5 %
Palvelujen ostot	-119 699	-115 100	-140 878	17,7	122,4 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-21 691	-18 800	-30 315	39,8	161,3 %
Avustukset	0	0	-300	#JAKO/0!	0,0 %
Muut toimintakulut	-123 372	-112 700	-152 723	23,8	135,5 %
Vuokratulut	-123 072	-112 200	-152 132	23,6	135,6 %
Muut kulut	-300	-500	-591	97,0	118,2 %
Toimintakulut yhteensä	-988 768	-1 021 697	-1 098 554	11,1	107,5 %
TOIMINTAKATE	-936 879	-984 697	-1 033 945	10,4	105,0 %
Poistot ja arvonalentumiset	0	0	0	#JAKO/0!	0,0 %
Vyörytyserät	-20 603	0	-16 492	-20,0	0,0 %
Tilikauden tulos	-957 482	-984 697	-1 050 437	9,7	106,7 %

TOIMIELIN: 41 SIVISTYSLAUTAKUNTA

TULOSALUE: 410 KULTTUURITOIMI

TALOUS

EUR	TP 2007	Alkuperäinen TA 2008	Ta- muutokset	Lopullinen TA 2008	Toteuma TP 2008	käyttö-% ta:sta	muutos-% ed.v:sta
Menot, ulkoiset	68 023	92 455	0	92 455	100 107	108,3	47,2
sisäiset	13 939	8 400	0	8 400	10 788	128,4	-22,6
Toimintamenot	81 962	100 855	0	100 855	110 895	110,0	35,3
Tulot, ulkoiset	3 133	1 000	0	1 000	796	79,6	
sisäiset		0	0	0			
Toimintatulot	3 133	1 000	0	1 000	796	79,6	
Toimintakate	78 829	99 855	0	99 855	110 099	110,3	39,7

TILIVELVOLLINEN: Kirjastotoimenjohtaja

Tulosalueeseen kuuluvat tulosyksiköt: Hallinto
Kulttuuritoiminnan edistäminen ja järjestäminen
Kotiseututyö

TOIMINTA-AJATUS:

Kulttuuritoimen tavoitteena on edistää, järjestää ja tukea kunnan kulttuuri- ja perinnetoimintaa kaikenikäisille leppävirralaisille yhteistyössä kunnan eri toimialueiden ja kunnassa toimivien yhteisöjen kanssa ja pitää yhteyttä kulttuuritoiminnan merkeissä Leppävirran ulkomaisiin ystävyyskuntiin.

SITOVAT TAVOITTEET VUODELLE 2008

Kulttuuritoimen palvelut ja henkilöstö siirtyivät tavoitteena 1.4..2008 Leppävirran Virkistysuimala Leppäkerttu Oy:n toiminnoksi. Järjestöavustuksista sekä kulttuuri- ym. palkinnoista päättää kunnan sivistyslautakunta. Kulttuuripalveluista tehdään käyttösopimukset Leppävirran Virkistysuimala Leppäkerttu Oy:n kanssa talousarviossa myönnettyjen määrärahojen puitteissa.

Tavoite	Mittari	Mittarin tavoitearvo	Toteutuminen 31.12.2008
Kulttuuritapahtumien kehittäminen	Kyselyt, kävijälaskenta, tiedotus		
Kotiseutumuseon toiminnan kehittäminen	Kävijälaskenta, tiedotus	> 800	500

KEHITTÄMISPERIAATTEET TAVOITTEIDEN SAAVUTTAMISEKSI:

Kulttuuripalvelujen käytännön järjestelyjä tehdään yhteistyössä kulttuuriyhdistysten kanssa. Leppävirran kotiseutumuseo palvelee kokoelmineen ja arkistoineen asiakkaita ja tutkijoita sekä tukee eri kouluaineiden opetuksessa Leppävirran oppilaitoksia. Koulujen opettajia perehdytetään hyödyntämään museota opetustyössä. Teemanäyttelyitä pyritään järjestämään vuosittain.

TOIMINTA- JA TUNNUSLUKUJA

Suoritteet ja hinta	TP 2006	TP 2007	TA 2008	TP 2008
Määrärahojen erittely € (netto):				
Hallinto	39 440	33 257	41 432	72 981
Kulttuuritoiminnan edistäminen ja järjestäminen	39 728	34 899	45 400	27 021
Kotiseututyö	13 108	13 807	13 023	10 097
Kulttuuritoimen käyttökustannukset netto €/asukas	8,45	7,24	9,16	10,23
Museon pääsymaksu/aikuiset	1,50 €	1,50 €	1,50 €	1,50 €
Museon pääsymaksu/lapset	0,50 €	0,50 €	0,50 €	0,50 €

Perustiedot (tuotannontekijät)	TP 2006	TP 2007	TA 2008	TP 2008	
Henkilöstömäärä	1	1	1	*1	
Museo, kesätyöntekijä 3 kk	0,25	0,25	0,25	0,25	

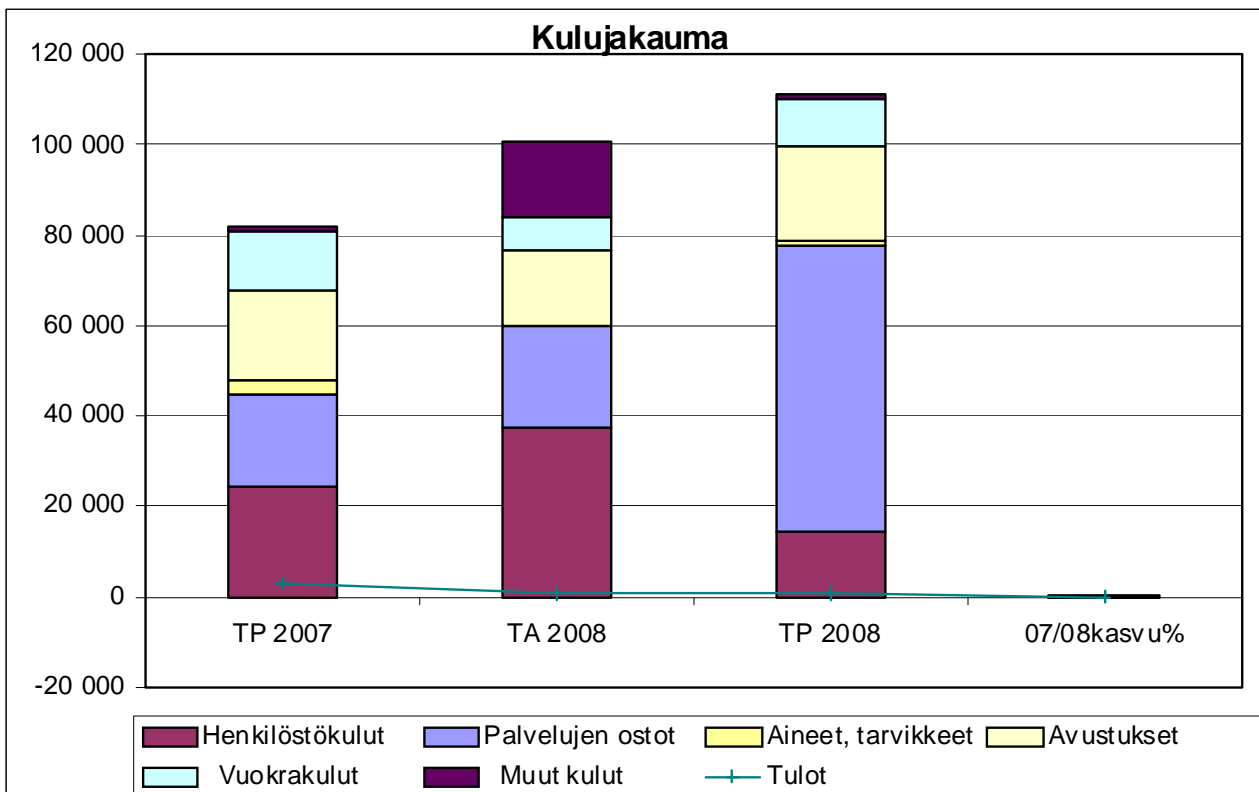
*Henkilöstömäärä 30.6.2008 asti. Henkilöstö siirtyi 1.7.2008 alkaen Leppävirran Virkistysuimala Leppäkerttu Oy:n palvelukseen.

TOTEUTUMINEN

Kulttuuri- ja liikuntapalvelut siirtyivät 1.4.2008 alkaen Leppävirran Virkistysuimala Leppäkerttu Oy:n toiminnoiksi. Hallinnon osuuden nousu johtuu osittain sinne kirjatusta Leppäkerttu Oy:lle maksetusta ostopalvelumäärärahasta. Vastaavasti muilla tulosityksiköillä on vähennystä.

Kulttuuritoiminta toteutui sivistyslautakunnan vuoden ensimmäisessä kokouksessa kirjatun käyttösunnitelman mukaisesti.

Tuloslaskelma	TP 2007	TA 2008	TP 2008	07/08kasvu%	Käyt-%
Myyntituotot	8	0	0	-100,0	0,0 %
Maksutuotot	2 208	1 000	796	-63,9	79,6 %
Tuet ja avustukset	917	0	0	-100,0	0,0 %
Muut toimintatuotot	0	0	0	#JAKO/0!	0,0 %
Vuokratuotot	0	0	0	#JAKO/0!	0,0 %
Muut tuotot	0	0	0	#JAKO/0!	0,0 %
Toimintatuotot yhteensä	3 133	1 000	796	-74,6	79,6 %
Henkilöstökulut	-24 660	-37 533	-14 198	-42,4	37,8 %
Palkat ja palkkiot	-26 567	-28 110	-11 089	-58,3	39,4 %
Henkilösivukulut	-8 129	-9 423	-3 109	-61,8	33,0 %
Henkilöstökorvaukset	10 036	0	0	-100,0	0,0 %
Palvelujen ostot	-19 996	-22 500	-63 339	216,8	281,5 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-3 404	0	-1 150	-66,2	0,0 %
Avustukset	-19 719	-16 500	-20 853	5,8	126,4 %
Muut toimintakulut	-14 183	-24 323	-11 355	-19,9	46,7 %
Vuokratulot	-13 140	-7 300	-10 494	-20,1	143,8 %
Muut kulut	-1 043	-17 023	-861	-17,4	5,1 %
Toimintakulut yhteensä	-81 962	-100 856	-110 895	35,3	110,0 %
TOIMINTAKATE	-78 829	-99 856	-110 099	39,7	110,3 %
Poistot ja arvonalentumiset	0	0	0	#JAKO/0!	0,0 %
Vyörytyserät	-4 212	0	-4 226	0,3	0,0 %
Tilikauden tulos	-83 041	-99 856	-114 325	37,7	114,5 %

TOIMIELIN: 41 SIVISTYSLAUTAKUNTA

TULOSALUE: 420 KIRJASTOTOIMI

TALOUS

EUR	TP 2007	Alkuperäinen TA 2008	Ta- muutokset	Lopullinen TA 2008	Toteuma TP 2008	käyttö-% ta:sta	muutos-% ed.v:sta
Menot, ulkoiset	424 218	420 974	17 000	437 974	415 358	94,8	-2,1
sisäiset	56 949	56 360	0	56 360	60 536	107,4	6,3
Toimintamenot	481 167	477 334	17 000	494 334	475 894	96,3	-1,1
Tulot, ulkoiset	27 785	23 150	3 800	26 950	30 101	111,7	8,3
sisäiset	78	0	0	0	14		
Toimintatulot	27 863	23 150	3 800	26 950	30 115	111,7	8,1
Toimintakate	453 304	454 184	13 200	467 384	445 779	95,4	-1,7

TILIVELVOLLINEN: Kirjastotoimenjohtaja

Tulosalueeseen kuuluvat tulosyksiköt: Pääkirjasto
Kirjastoauto**TOIMINTA-AJATUS:**

Leppävirran kirjasto- ja tietopalvelujen tavoitteena on edistää leppävirtalaisten yhtäläisiä mahdollisuuksia sivistykseen, kirjallisuuden ja taiteen harrastukseen, jatkuvaan tietojen, taitojen ja kansalaisvalmiuksien kehittämiseen.

SITOVAT TAVOITTEET VUODELLE 2008

Tavoite	Mittari	Mittarin tavoitearvo	Toteutuminen 31.12.2008
Lainautusten määrän kasvaminen tai säilyminen ennallaan	lainaustilastot	245 000	229 172
Kirjastokäyntien määrän kasvaminen tai säilyminen ennallaan	kävijälaskuri	140 000	110 106

KEHITTÄMISPERIAATTEET TAVOITTEIDEN SAAVUTTAMISEKSI:

Kirjastolaki takaa maksuttomat peruspalvelut tasapuolisesti kaikille niitä tarvitseville.

Kirjastossa toteutettavia toimenpiteitä kokoelmien kehittämiseksi:

- syksyllä 2007 on laadittu kokoelmapolitiikka, johon on koottu aineistonvalinnan ja kokoelmatyön periaatteet. Kokoelmapolitiikkaa noudattamalla pyritään kirjaston aineisto pitämään laadukkaana, monipuolisena sekä asiakkaiden tarpeita mahdollisimman hyvin palvelevana
- suoritetaan kokoelmien arviointia (evaluointia) kokoelmien nykytilan, vahvuuksien ja heikkouksien selvittämiseksi
- tehostetaan poistoja

Näin kirjastoaineistoihin käytettävät rahat saadaan kohdennettua mahdollisimman hyvin, kokoelmien puutteita saadaan paikattua ja kokoelmia ajanmukaistettua. Osaltaan tätä työtä on tukenut myös syksyllä 2007 toteutettu asiakaskysely.

Kirjastossa on päivitetty syksyllä 2007 myös käytösäännöt sekä uusittu myöhästymismaksukäytäntöä. Näihin uudistuksiin liittyy laajaa kirjaston toimintatapojen arviointia ja uudelleenarviointia. Tätä arviointia on tehty henkilöstön kanssa myös kehityskeskusteluissa keväällä 2007 ja 2008. Kirjaston palveluita arvioidaan ja uudistetaan siis laajasti toiminto toiminnolta, tavoitteena paremmat kirjastopalvelut.

Asiakasmikrojen lukumäärän lisääminen ei ole mm. tilojen puutteesta johtuen järkevää. Sen sijaan keskitytään nykyisten asiakasmikrojen käytön tehostamiseen ja laitekannan ajanmukaistamiseen.

Pidemmän tähtäimen suuria kehittämishankkeita ovat kirjaston remontti sekä uuden kirjastoauton hankinta.

MUUT PERUSTELUT

Leppävirran kunta jätti Itä-Suomen lääninhallitukseen kaksi hakemusta monipalvelu- ja kirjastoauton valtionavusta. Opetusministeriöltä haettiin 50 % valtionosuutta kirjastoauton hankintaan eli 127 500 € avustusta 255 000 €:n kustannuksiin. Valtionosuus myönnettiin, joten parhaillaan on valmistumassa monipalvelukonseptin mukainen palveluauto, jossa on kirjastopalveluiden lisäksi mahdollista tarjota sosiaali- ja terveystaloudellisia palveluita, lääkehuolto- ja erityisesti maaseudulla asuvalle ikääntyneelle väestölle. Hanke hyväksyttiin kunnanhallituksessa 15.1.2007 (4 §) ja sivistyslautakunnassa 16.1.2007 (5 §). OPM:n avustuksen yksikköhintaperusteisuudesta johtuen odotettavissa on 110 000 € avustus, jolloin auton osalta on varauduttava 145 000 € investointikustannuksiin (sis. invahissi). Investointi ei sisälly kirjaston budjettiin.

Kirjasto ilmoittautui mukaan Suomen kulttuurirahaston Kirjatalokoot-hankkeeseen. Hankkeessa tuetaan rahallisesti yleisten kirjastojen kirjahankintoja. Tuen saamisen ehtona on, että kirjahankintamäärärahat pidetään 2005–2006 keskiarvon (55 053 €) tasolla. Tuen määrä vuonna 2008 on 2 753 €. Kunnanhallitus hyväksyi 18.6.07 päätösehdotuksen, että Leppävirran osallistuu hankkeeseen ja "Vuoden 2008 talousarvio laaditaan kirjaston osalta niin, että kirjahankintamäärärahat on mahdollista pitää vuosien 2005–2006 keskiarvon tasolla."

Kirjahankintamäärärahat pystytään pitämään vaaditulla tasolla raamin puitteissa. Kirjatalokoot-tuen johdosta kirjaston budjettiin on lisätty raamin yli sekä tuloihin että menoihin 2750 €.

Raamissa annetussa 28 000 € tulokertymässä, joka perustuu tilinpäätökseen 2006, on virheellisesti mukana työllistämistuen osuus 8 800 € sekä oppisopimuskoulutuksen koulutuskorvaukset 1 200 €. Kirjaston maksu-uudistuksen ennakoidaan kasvattavan myöhästymismaksuista saatavia tuloja 20 % (2 400 €). Tuloja ennakoidaan kertyvän siis 23 150 € (luku ei sisällä työllistämistuen osuutta, mutta sisältää Kirjatalokoot-tuen).

TAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN 31.12.2008

Lainaus- ja kävijämääräluvut ovat laskeneet jonkin verran. Kävijämäärissä on otettava huomioon, että web-käyntien määrä on lisääntynyt, joten fyysisten käyntien määrä on todennäköisesti sen vuoksi vastaavasti vähentynyt.

Määrärahojen käyttö eteni suunnitellulla tavalla. Kirjastoaineistoa pyrittiin hankkimaan tasaisesti ympäri vuoden. Kirjahankinnat painottuivat kuitenkin enimmäkseen syksyyn, jolloin kustantajat yleensä julkaisevat suurimman osan aineistosta. Alkuvuodelle osuivat puolestaan lehtilaskut sekä suuret atk-kustannukset.

Kokoelmien arvioinnin projekti on päättynyt. Arvioinnissa nousi esiin lukuisia kokoelmatyön kehittämiskohteita, mutta todettiin myös kokoelman laadukkuus esim. atk-kirjallisuuden osalta. Myös poistojen tehostamisen tavoite on toteutunut suunnitellusti.

Kirjastoauton hankinta eteni suunnitellussa aikataulussa ja uusi kirjastoauto alkoi liikennöidä joulukuussa. Hankinnan lopulliseksi hinnaksi muodostui 259 735 euroa eli hieman ennakoitua 255 000 euroa enemmän.

Kuluneen vuoden aikana suurin muutos kirjaston toiminnassa on ollut kirjastotoimenjohtaja Miika Miettusen irtisanoutuminen. Määräaikaisena (1.9.–31.12.2008) virkaa on hoitanut kirjastonhoitaja Marja Eklund. Uusi sivistysjohtaja, joka hoitaa myös kirjastotoimenjohtajan tehtäviä, aloittaa 1.4.2009.

Toimielin: 41 SIVISTYSLAUTAKUNTA
 Osasto: **SIVISTYS**
 Tulosalue: **420 Kirjastotoimi**

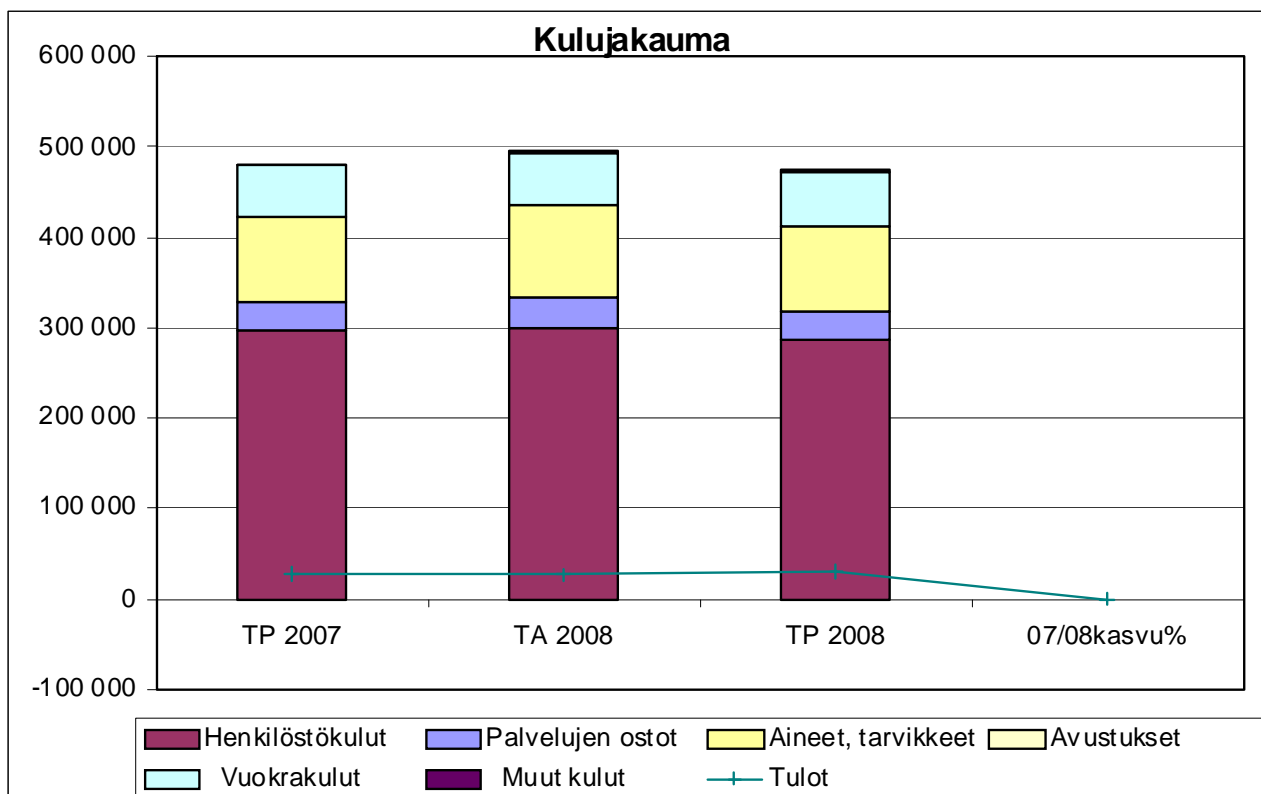
	TP 2005	TP 2006	TP 2007	TA 2008	TP 2008
TOIMINTA- JA TUNNUSLUKUJA					
Kokoelmat, kpl/1000 as	9520	9670	9681	9670	9783
Lainat, kpl	254786	241510	236543	245000	229 172
Fyysiset käynnit, kpl	151415	137914	133898	140000	110 106
WWW-käynnit, kpl	12439	15146	14777	16000	15 016
Asiakastietokoneet, kpl	5 + 2	5 + 2	5 + 2	5+ 2	5 + 2
Kirjahankinnat, kpl	3474	3747	3031	3700	3344
Muut kirjastoaineistohankinnat, kpl	703	667	629	630	801
Kirjapoistot, kpl	5646	2911	4013	5000	4101
Ääni- ja kuvatallenteet	7378	7812	8164	8550	8653
Lehtinimikkeet, kpl	263	250	252	260	249

Tehokkuus ja taloudellisuus					
Aineistokustannukset €/asukas	7,35	7,88	6,82	7,73	7,32
Lainan hinta €/laina	1,7	1,91	1,99	1,82	2,02
Nettomenot €/asukas	39,44	42,16	41,51	40,78	40,95
Taloudellisuus=(aineistokulut+henkilöstökulut)/(lainat+käynnit)	0,77	0,87	0,94	0,93	1,02

Voimavarat					
Vakanssit	8,2	9,2	8,8	8,8	8,5
Tilat m2	701 / 1027	701 / 1027	701 / 1027	701 / 1027	701 / 1027

Tuloslaskelma	TP 2007	TA 2008	TP 2008	07/08kasvu%	Käyt-%
Myyntituotot	1 909	0	1 966	3,0	0,0 %
Maksutuotot	801	0	638	-20,3	0,0 %
Tuet ja avustukset	12 793	6 550	14 998	17,2	229,0 %
Muut toimintatuotot	12 360	20 400	12 514	1,2	61,3 %
Vuokratuotot	80	0	510	537,5	0,0 %
Muut tuotot	12 280	20 400	12 004	-2,2	58,8 %
Toimintatuotot yhteensä	27 863	26 950	30 116	8,1	111,7 %
Henkilöstökulut	-296 178	-300 249	-286 021	-3,4	95,3 %
Palkat ja palkkiot	-222 688	-226 326	-222 919	0,1	98,5 %
Henkilösivukulut	-74 006	-73 923	-69 362	-6,3	93,8 %
Henkilöstökorvaukset	516	0	6 260	1 113,2	0,0 %
Palvelujen ostot	-32 365	-32 460	-30 929	-4,4	95,3 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-93 824	-103 200	-95 328	1,6	92,4 %
Avustukset	0	0	0	#JAKO/0!	0,0 %
Muut toimintakulut	-58 799	-58 425	-63 616	8,2	108,9 %
Vuokrakulut	-57 580	-57 400	-61 174	6,2	106,6 %
Muut kulut	-1 219	-1 025	-2 442	100,3	238,2 %
Toimintakulut yhteensä	-481 166	-494 334	-475 894	-1,1	96,3 %
TOIMINTAKATE	-453 303	-467 384	-445 778	-1,7	95,4 %
Poistot ja arvonalentumiset	-6 217	0	-16 042	158,0	0,0 %
Vyörytyserät	-14 513	0	-11 330	-21,9	0,0 %
Tilikauden tulos	-474 033	-467 384	-473 150	-0,2	101,2 %

TOIMIELIN: 41 SIVISTYSLAUTAKUNTA

TULOSALUE: 430 KANSALAIPOISTO

TALOUS

EUR	TP 2007	Alkuperäinen TA 2008	Ta- muutokset	Lopullinen TA 2008	Toteuma TP 2008	käyttö-% ta:sta	muutos-% ed.v:sta
Menot, ulkoiset	376 781	92 000	0	92 000	48 697	52,9	-87,1
sisäiset	13 890	0		0	0		-100,0
Toimintamenot	390 671	92 000	0	92 000	48 697	52,9	-87,5
Tulot, ulkoiset	60 031	0		0	0		-100,0
sisäiset	861	0		0	0		-100,0
Toimintatulot	60 892	0	0	0	0		-100,0
<i>Toimintakate</i>	<i>329 779</i>	<i>92 000</i>	<i>0</i>	<i>92 000</i>	<i>48 697</i>	<i>52,9</i>	<i>-85,2</i>

TOIMINTA-AJATUS:

Kansalaisopisto antaa monipuolista yleissivistävää aikuiskoulutusta kattavasti Leppävirran kunnan alueella.

MUUT PERUSTELUT

Vuonna 2008 kansalaisopiston ja taidekoulun palvelut ostettiin Soisalo-opistolta

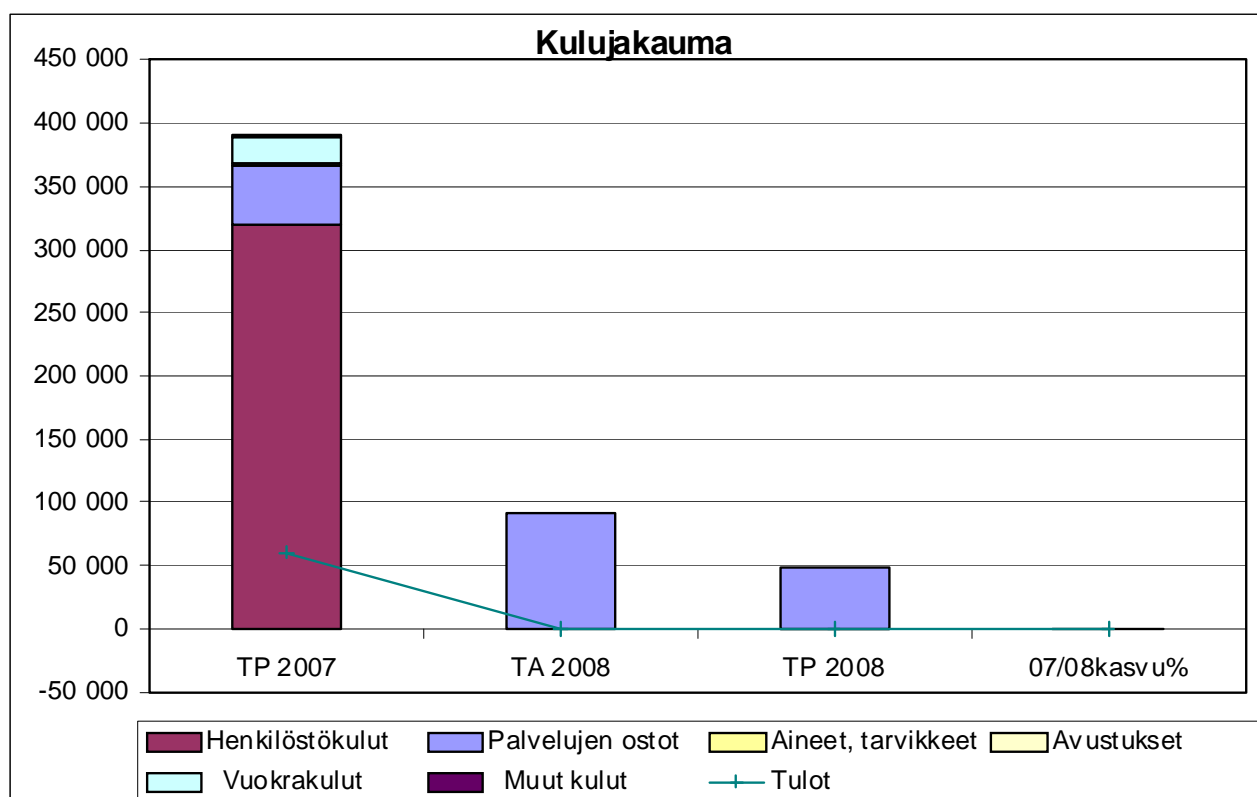
TOTEUTUMINEN 31.12.2008**Vapaa sivistystyö:**

Vuonna 2008 Leppävirran kunnan alueella järjestetty koulutus ja sen kustannukset: yhteensä 6663,37 h á 7,23 euroa yhteensä 48176,17 euroa. (Tuntihinta laskettu 30.1.2009 tilanteen mukaan). Opiskelijoita on vuonna 2008 ollut 2543 kurssilaista. (=jos sama on osallistunut monelle kurssille on hänet laskettu niin moneen kertaan kuin hänellä on osallistumisia.

Taiteen perusopetus yleinen oppimäärä:

Vuonna 2008 Leppävirran kunnan osuus taiteenperusopetuksen yleisen oppimäärän opetuksesta: Yhteensä 151,78 h á 19,66 euroa yhteensä 2984,01 euroa. (Tuntihinta laskettu 30.1.2009 tilanteen mukaan). Opiskelijoita 44 henkilöä.

Tuloslaskelma	TP 2007	TA 2008	TP 2008	07/08kasvu%	Käyt-%
Myyntituotot	4 857	0	0	-100,0	0,0 %
Maksutuotot	52 040	0	0	-100,0	0,0 %
Tuet ja avustukset	3 995	0	0	-100,0	0,0 %
Muut toimintatuotot	0	0	0	#JAKO/0!	0,0 %
Vuokratuotot	0	0	0	#JAKO/0!	0,0 %
Muut tuotot	0	0	0	#JAKO/0!	0,0 %
Toimintatuotot yhteensä	60 892	0	0	-100,0	0,0 %
Henkilöstökulut	-320 203	0	-460	-99,9	0,0 %
Palkat ja palkkiot	-243 920	0	-440	-99,8	0,0 %
Henkilösivukulut	-78 794	0	-20	-100,0	0,0 %
Henkilöstökorvaukset	2 511	0	0	-100,0	0,0 %
Palvelujen ostot	-46 091	-92 000	-48 224	4,6	52,4 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 422	0	0	-100,0	0,0 %
Avustukset	0	0	0	#JAKO/0!	0,0 %
Muut toimintakulut	-22 955	0	-13	-99,9	0,0 %
Vuokrakulut	-21 516	0	0	-100,0	0,0 %
Muut kulut	-1 439	0	-13	-99,1	0,0 %
Toimintakulut yhteensä	-390 671	-92 000	-48 697	-87,5	52,9 %
TOIMINTAKATE	-329 779	-92 000	-48 697	-85,2	52,9 %
Poistot ja arvonalentumiset	0	0	0	#JAKO/0!	0,0 %
Vyörytyserät	-21 809	0	-1 877	-91,4	0,0 %
Tilikauden tulos	-351 588	-92 000	-50 574	-85,6	55,0 %

TOIMIELIN: 41 SIVISTYSLAUTAKUNTA

TULOSALUE: 440 TAIDEKOULU

TALOUS

EUR	TP 2007	Alkuperäinen TA 2008	Ta- muutokset	Lopullinen TA 2008	Toteuma TP 2008	käyttö-% ta:sta	muutos-% ed.v:sta
Menot, ulkoiset	119 657	52 500	0	52 500	27 762	52,9	-76,8
sisäiset	16 124	0		0	0		-100,0
Toimintamenot	135 781	52 500	0	52 500	27 762	52,9	-79,6
Tulot, ulkoiset	17 283	0		0	0		-100,0
sisäiset		0		0			
Toimintatulot	17 283	0	0	0	0		-100,0
<i>Toimintakate</i>	<i>118 498</i>	<i>52 500</i>	<i>0</i>	<i>52 500</i>	<i>27 762</i>	<i>52,9</i>	<i>-76,6</i>

MUUT PERUSTELUT

kts. kansalaisopisto

TOTEUTUMINEN 31.12.2008

Soisalo-opisto / Taiteen laaja perusopetus

Leppävirran kunnan tunnit v. 2008 / Sopimuksen mukainen laskutus.

Tilinpäätöksen mukainen tuntihinta v. 2008 on 16,11€. Ennakolaskutuksessa käytetty ta-2008 laskennallinen tuntihinta oli 17,08 €. Taiteen perusopetuksen laajan oppimäärän mukaiset opetustunnit Soisalo-opistossa yht. 12.426 h.

Leppävirta:	kevätlukukausi: 819,06 h	syyslukukausi	861,39 h	yht. 1680,45 h
	solistiset 804,06 h		748,00 h	
	muut yht. 15,00 h		113,39 h	

v. 2008 tunnit 1680 h x 16,11€ = 27.065 €
maksetut ennakot 28.377 €:

palautus: 1312 €

Oppilaslistojen mukaiset oppilasmäärät olivat kevätlukukaudella 41 oppilasta ja syyslukukaudella 42 oppilasta.

Kokonaistuntimäärä v. 2008 Leppävirran kunnalla taiteen laajassa perusopetuksessa oli 1680 h.

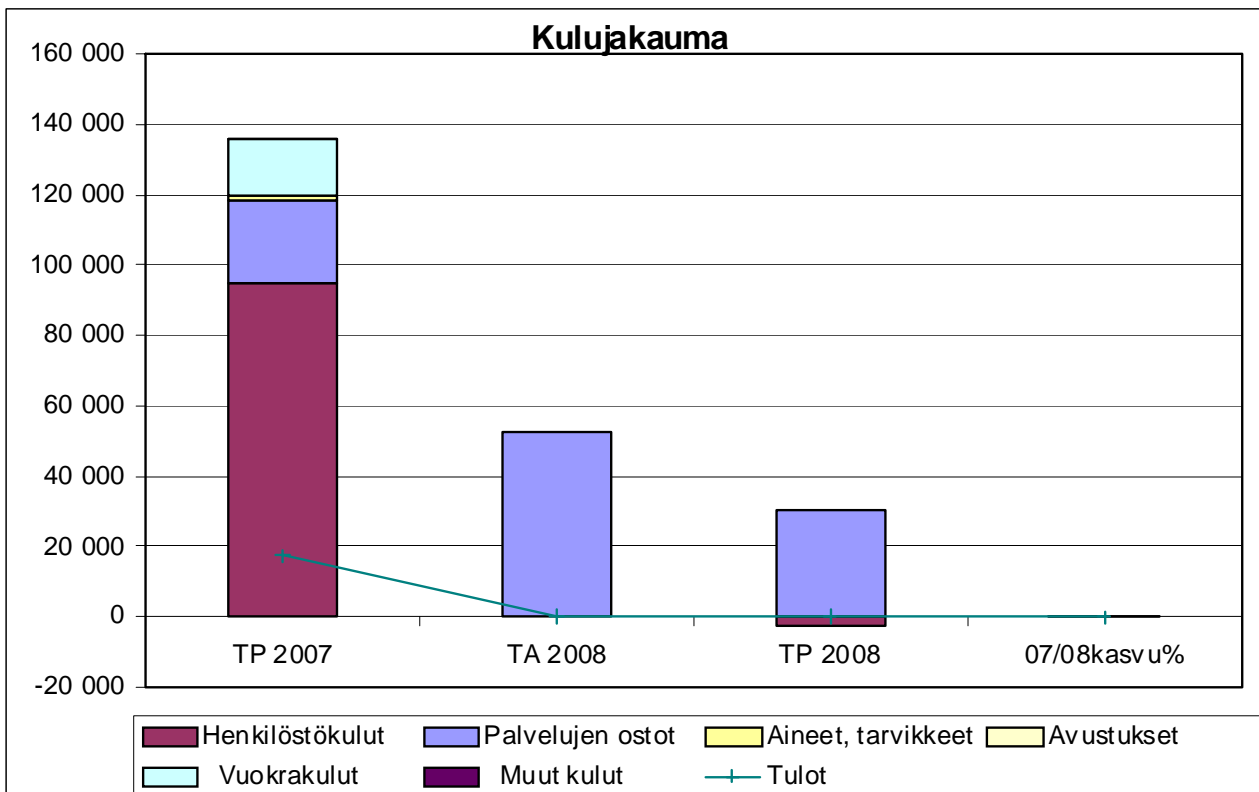
Laskutus on tehty 1/2009 sen mukaan, että palautukset/ hyvitykset ennakolaskuihin nähden saadaan vielä v. 2008 kirjanpitolietoihin.

Lopullinen tarkastuslaskenta tilinpäätöksen mukaan tehdään tilinpäätöksen valmistuttua.

SIVISTYSLAUTAKUNTA YHTEENSÄ

EUR	TP 2007	Alkuperäinen TA 2008	Ta- muutokset	Lopullinen TA 2008	Toteuma TP 2008	käyttö-% ta:sta	muutos-% ed.v:sta
Menot, ulkoiset	988 679	657 929	17 000	674 929	591 924	87,7	-40,1
sisäiset	100 902	64 760	0	64 760	71 324	110,1	-29,3
Toimintamenot	1 089 581	722 689	17 000	739 689	663 248	89,7	-39,1
Tulot, ulkoiset	108 232	24 150	3 800	27 950	30 897	110,5	-71,5
sisäiset	939	0	0	0	14		-98,5
Toimintatulot	109 171	24 150	3 800	27 950	30 911	110,6	-71,7
<i>Toimintakate</i>	<i>980 410</i>	<i>698 539</i>	<i>13 200</i>	<i>711 739</i>	<i>632 337</i>	<i>88,8</i>	<i>-35,5</i>

Tuloslaskelma	TP 2007	TA 2008	TP 2008	07/08kasvu%	Käyt-%
Myyntituotot	0	0	0	#JAKO/0!	0,0 %
Maksutuotot	17 180	0	0	-100,0	0,0 %
Tuet ja avustukset	103	0	0	-100,0	0,0 %
Muut toimintatuotot	0	0	0	#JAKO/0!	0,0 %
Vuokratuotot	0	0	0	#JAKO/0!	0,0 %
Muut tuotot	0	0	0	#JAKO/0!	0,0 %
Toimintatuotot yhteensä	17 283	0	0	-100,0	0,0 %
Henkilöstökulut	-95 162	0	2 287	-102,4	0,0 %
Palkat ja palkkiot	-71 387	0	1 725	-102,4	0,0 %
Henkilösivukulut	-23 853	0	562	-102,4	0,0 %
Henkilöstökorvaukset	78	0	0	-100,0	0,0 %
Palvelujen ostot	-23 493	-52 500	-30 049	27,9	57,2 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-907	0	0	-100,0	0,0 %
Avustukset	0	0	0	#JAKO/0!	0,0 %
Muut toimintakulut	-16 220	0	0	-100,0	0,0 %
Vuokratulut	-16 124	0	0	-100,0	0,0 %
Muut kulut	-96	0	0	-100,0	0,0 %
Toimintakulut yhteensä	-135 782	-52 500	-27 762	-79,6	52,9 %
TOIMINTAKATE	-118 499	-52 500	-27 762	-76,6	52,9 %
Poistot ja arvonalentumiset	0	0	0	#JAKO/0!	0,0 %
Vyörytyserät	-1 365	0	-536	-60,7	0,0 %
Tilikauden tulos	-119 864	-52 500	-28 298	-76,4	53,9 %

TOIMIELIN: 45 VAPAA-AIKALAUTAKUNTA

TULOSALUE: 450 NUORISOTOIMI

TALOUS

EUR	TP 2007	Alkuperäinen TA 2008	Ta- muutokset	Lopullinen TA 2008	Toteuma TP 2008	käyttö-% ta:sta	muutos-% ed.v:sta
Menot, ulkoiset	165 657	165 655	8 400	174 055	169 063	97,1	2,1
sisäiset	12 525	11 300	0	11 300	15 844	140,2	26,5
Toimintamenot	178 182	176 955	8 400	185 355	184 907	99,8	3,8
Tulot, ulkoiset	12 970	7 400	2 600	10 000	6 264	62,6	-51,7
sisäiset		0	0	0	100		
Toimintatulot	12 970	7 400	2 600	10 000	6 364	63,6	-50,9
Toimintakate	165 212	169 555	5 800	175 355	178 543	101,8	8,1

TILIVELVOLLINEN: Vastaava nuoriso-ohjaaja

Tulosalueeseen kuuluvat tulosyksiköt: hallinto, avustukset, nuorisotyö, erityisnuorisotyö

TOIMINTA-AJATUS:

Nuorten kasvun ja itsenäistymisen tukeminen, aktiivisen kansalaisuuden edistäminen, sosiaalinen vahvistaminen, kasvu – ja elinolojen parantaminen.

SITOVAT TAVOITTEET VUODELLE 2008

Tavoite	Mittari	Mittarin tavoitearvo	Toteutuminen 31.12.2008
Kaikille lapsille ja nuorille turvattu kohtuulliset mahdollisuudet monipuoliseen harrastustoimintaan	Harrastepalvelujen taso	> v. 2006	teksti alla
Varhaisen puuttumisen toteuttaminen ja syrjäytymisen ehkäiseminen lasten ja nuorten ongelmatilanteissa	Onnistuminen syrjäytymisen ennalta ehkäisyssä kaikilla nuorten elämän osa-alueilla	Toimiva moniammatillinen yhteistyöverkosto	
Päihde-, huume – ja mielenterveys ongelmiin tarttuminen laitoshoidon kevyemmin	Jokaiselle nuorelle löytyy polku selviytymiseen mahdollisimman aikaisessa vaiheessa		

KEHITTÄMISPERIAATTEET TAVOITTEIDEN SAAVUTTAMISEKSI:

Tavoitteiden toteuttamisessa lähtökohtina ovat yhteisöllisyys, yhteisvastuullisuus, yhdenvertaisuus ja tasa-arvo, terveet elämäntavat sekä ympäristön ja elämän kunnioittaminen.

TOIMINTA- JA TUNNUSLUKUJA

Suoritteet ja hinta	TP 2006	TP 2007	TA 2008	TP 2008
Nuorisotyön nettomenot/asukas	13,23	15,15	14,92	16,38
Nuorisotyön kokonaismenot/asukas	14,13	16,34	15,60	16,96
Avustukset/alle 29 v. asukas	2,14	1,68	2,39	2,28
liite Excel-lomake (Raision malli)				on

Perustiedot (tuotannontekijät)	TP 2006	TP 2007	TA 2008	TP 2008
Henkilöstömäärä	3	4	4	4

MUUT PERUSTELUT

Jokainen nuori saa mahdollisuuden mielekkään vapaa-ajan kautta monipuoliseen harrastustoimintaan, itsensä kehittämiseen, iloon ja mielihyvään. Samalla luodaan edellytyksiä nuorten kasvu – ja elinolojen myönteiselle kehittämiselle.

TAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN 31.12.2008

Nuorisotoimen ennalta ehkäisevää työtä on toteutettu monin hyviksi havaituin entisin menetelmin, mutta uusiakin toimintatapoja aina etsitään ja sovelletaan. Toimintojen sisällöistä päätettäessä on aina kuultu nuoria samoin kuin nuorten mielipiteitä palvelutarpeista. Nuorten kuuleminen heitä koskevissa asioissa kuuluu nuorisolain antamiin velvoitteisiin ja meillä kuulemiset on toteutettu erilaisin kirjallisin kyselyin mm. koulujen kanssa toteutettavissa yhteistapahtumissa ja 7. luokkalaisten opinto-ohjaajan tuntien yhteydessä Nuokkarilla sekä Nuorten Foorumin kautta, jolloin myös yli 16-vuotiaat nuoret ovat tulleet huomioiduksi.

Koulutoimen pyynnöstä järjestimme yhdessä seurakunnan kanssa ryhmäyhtämispäivät 6. luokkalaisille toukokuussa Kivelän koululla ja Nuokkarilla ja 7. luokkalaisille elokuussa Harjulan leirikeskuksesta.

Nuorisokahvilat toteutettiin nuorisotoimen oman henkilöstön toimesta kerran kuukaudessa perjantaisin keväällä ja syksyllä. Turvataksemme useamman aukioloillan olisimme tarvinneet vapaaehtoisia aikuisia yhteistyöhön. Nuoria kahviloidessa kävi runsaasti ja he saivat itse olla mukana rakentamassa iltojen sisältöä.

Toukokuun puistokonsertissa Nuokkarin pihalla esiintyivät kaikki nuorisotoimen bändikerhoissa talvikauden harrastaneet nuoret. Blues Picnic – konsertti toteutettiin Matkailukeskus Unnukan alueella elokuussa ostopalveluna.

Kesäkuussa pidettiin 1-6 luokkalaisille päiväleiri Nuokkarilla ja retkeiltiin isommalla joukolla Särkänniemessä. Elokuussa kävimme isompien nuorten toivomuksesta Linnanmäellä.

Syksyllä 2009 alkaneen toimintakauden kerhojen määrää vähennettiin, koska toisen ohjaajan työpanosta ei ollut käytettävissä yhtä paljon kuin esim. edellisellä kaudella johtuen ohjaajan muista lisätehtävistä.

Kerhotoiminnan suosio on kasvanut jatkuvasti niin pienempien kuin isompienkin nuorten keskuudessa ja jopa lukiolaisia on mukana muutamassa kerhossa. Yleensä kerhot täyttyvät helposti ilmoittautumisajan puitteissa, mutta mm. sosiaalisin perustein otamme uusia kerholaisia koko toimikauden ajan mukaan. Jos kerholaisten määrä nousee liian suureksi yhdele ohjaajalle, olemme palkanneet kouluttamistamme isommista nuorista tuntipalkalla apuohjaajia. Nuorisotoimen kerhoihin ilmoittautui 225 alle 18 - vuotiasta nuorta, joista valtaosa oli 3-9 luokkalaista. Poisjännit kesken toimikauden ovat kerhoissa olleet harvinaisia.

Sorsakoskella nuorten iltoja toteutettiin ti, ke ja to iltoina nuorisotoimen kautta ja kevään aikana perjantaisin vapaaehtoisien vanhempainryhmä järjesti yökahvilan nuorille Seuralassa nuorisotoimen maksaessa vain vuokran. Syksyllä käytäntöä muutettiin siten, että vanhempainryhmä saa työstään ohjaajapalkkioavustuksen samoin kuin haja-alueella toimivat samansuuntaista toimintaa toteuttavat ryhmät. Vuoden aikana haja-alueella aloitti uusina toimipaikkoina Reinikkala ja Sarkamäki.

Vokkolan alueella sijaitseva liikennepuisto jouduttiin sulkemaan koko kesäksi kaluston huonokuntoisuuden ja uusien autojen hankintaan tarvittavan määrärahan puuttumisen vuoksi.

Savon nuorten nettinuorisotyö ja tiedotushankkeeseen vuosille 2008 – 2011 lähdimme mukaan, kun marraskuussa selvisi osallistuvien kuntien määrä ja kuntakohtaiset kustannukset. Opetusministeriö tukee hanketta.

Lasten ja nuorten elinolojen palvelujärjestelmän verkostoarviointi toteutettiin ostopalveluna DiaLoog tutkimuspalvelujen kautta. Tutkimustulokset ovat käytettävissä tilaajakunnissa vuoden 2009 alussa. Arvioinnilla kartoitettiin mm. palvelujärjestelmän rakenteisiin ja toimintatapoihin liittyviä asioita sekä nuorten elinoloihin ja oikeuksiin liittyvien asioiden toteutumista kouluissa ja nuorisotoimessa.

Nuorisotoimen tavoitteissa on saavutettu tilanne, että päihde-, huume – ja mielenterveysongelmista kärsivät nuoret ovat löytäneet erityisnuorisotyön kautta toteutettavat palvelut, joilla heitä pyritään auttamaan mahdollisimman aikaisessa vaiheessa ja laitoshoidon kevyemmin menetelmin. Apua hakevien nuorten määrä on kasvanut jatkuvasti ja hoitosuhde jatkuu yhteistyössä myös muiden hoitavien tahojen kanssa, vaikka nuori olisi välillä lyhyen jakson laitoksessakin. Erityisohjaajan terapeuttinen perhetyö on lisääntynyt huomattavasti ja tämän myötä verkostotyö koulujen, poliisin, sosiaalitoimen, terveydenhuollon ja perheiden kanssa kasvaa koko ajan. Erityisohjaajan osaamisen käyttämistä laajemmin hyödyksi on viestitetty myös oppilashuoltoryhmän kautta kouluilla ja kunnanjohtajan koollekutsumassa yhteistyöpalaverissa, jossa on ollut mukana koulun, sosiaalitoimen ja nuorisotoimen edustajia.

Vastaava nuorisohjaaja on ollut mukana lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelmaa laativassa työryhmässä sekä Lepävirran ja Varkauden koulutoimien yhteisessä oppilaanohjaus ja erityistuki - hankkeen ohjausryhmässä ja erilaiset oppimispolut - tiimissä.

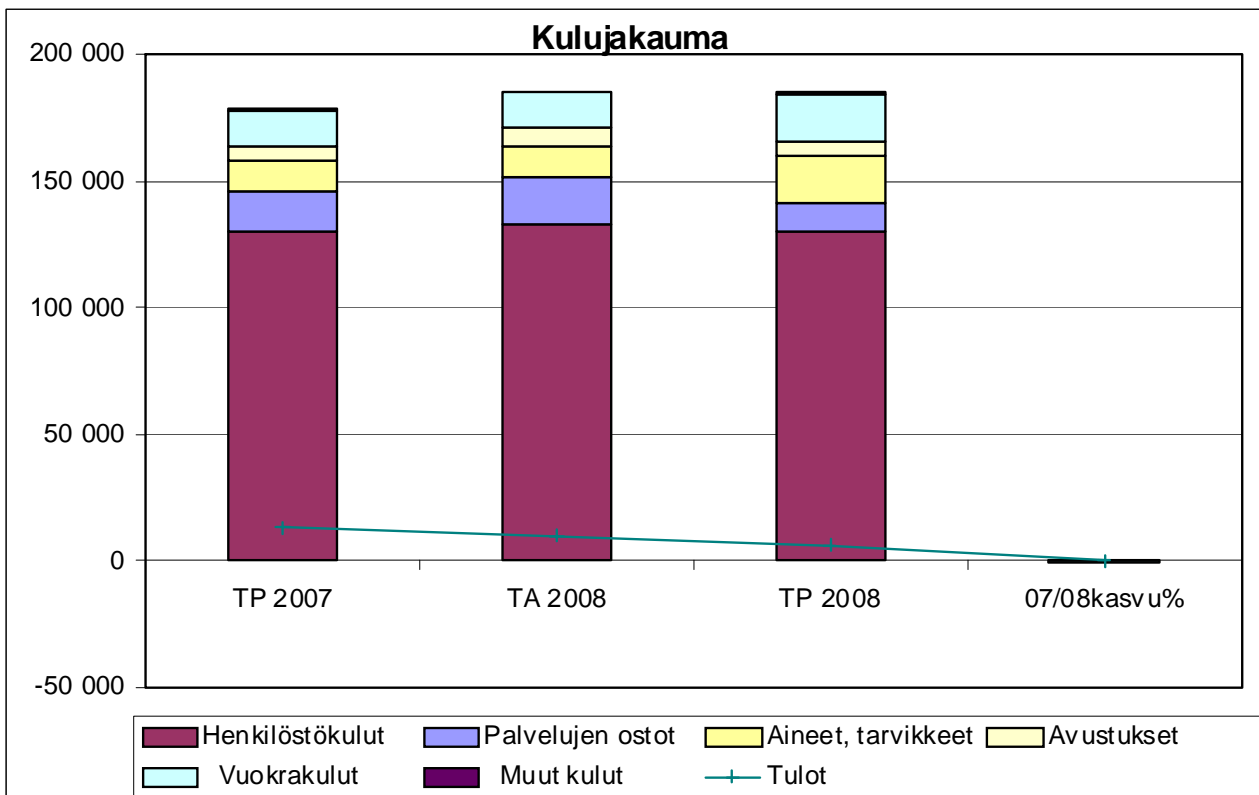
Tulojen hankkiminen ei tuottanut toivottua tulosta, johtuen kaikkien (3) laskettelumatkojen peruuntumisesta osanottajien vähyden vuoksi. Uusina tulonhankkimiskohteina vuoden alussa vahvistetut palvelut vievät aikansa ennen kuin palvelujen tilaajat hyväksyvät hinnoittelun ja huomaavat niiden olevan kilpailukykyiset muiden tarjoamiin palveluihin nähden.

Toimielin: VAPAA-AIKALAUTAKUNTA
Osasto: **SIVISTYS**
Tulosalue: **450 Nuorisotoimi**

	TP 2005	TP 2006	TP 2007	TA 2008	TP2008
TOIMINTA- JA TUNNUSLUKUJA					
Nuorisotilakäynnit, kpl		11 108	12 947	13 148	14 790
Kerhot, kpl	16	21	18	18	15
Leirit, kpl	2	2	1	1	1
Retkent, kpl	13	11	9	8	6
Kurssit, kpl	2	2	2	2	1
Muita tilaisuuksia, kpl	14	11	11	10	10
Avustetut yhdistykset, kpl	10	8	10	7	8
Jaetut avustukset, €	9 187	7 182	5 634	8 000	7 345
Avustukset €/alle 29 v as.	2,69	2,14	1,68	2,39	2,28
Nuorisotyön nettomeno/as	13,82	13,23	15,15	14,92	16,38
Nuorisotyön kokonaismenot/as	14,88	14,13	16,34	15,60	16,96
Voimavarat					
Vakanssit	3	3	4	4	4
Nuorisotilojen lukumäärä (sis.vuokratilat)	4	4	4	4	6

Tuloslaskelma	TP 2007	TA 2008	TP 2008	07/08kasvu%	Käyt-%
Myyntituotot	2 072	0	1 920	-7,3	0,0 %
Maksutuotot	0	0	0	#JAKO/0!	0,0 %
Tuet ja avustukset	7 391	2 600	2 233	-69,8	85,9 %
Muut toimintatuotot	3 507	7 400	2 211	-37,0	29,9 %
Vuokratuotot	0	0	0	#JAKO/0!	0,0 %
Muut tuotot	3 507	7 400	2 211	-37,0	29,9 %
Toimintatuotot yhteensä	12 970	10 000	6 364	-50,9	63,6 %
Henkilöstökulut	-129 817	-133 066	-129 762	0,0	97,5 %
Palkat ja palkkiot	-98 415	-99 717	-99 701	1,3	100,0 %
Henkilösivukulut	-31 402	-33 349	-30 128	-4,1	90,3 %
Henkilöstökorvaukset	0	0	67	#JAKO/0!	0,0 %
Palvelujen ostot	-15 845	-18 550	-11 919	-24,8	64,3 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-12 292	-11 850	-18 507	50,6	156,2 %
Avustukset	-5 634	-8 000	-5 568	-1,2	69,6 %
Muut toimintakulut	-14 595	-13 890	-19 151	31,2	137,9 %
Vuokratulut	-14 091	-13 890	-18 314	30,0	131,9 %
Muut kulut	-504	0	-837	66,1	0,0 %
Toimintakulut yhteensä	-178 183	-185 356	-184 907	3,8	99,8 %
TOIMINTAKATE	-165 213	-175 356	-178 543	8,1	101,8 %
Poistot ja arvonalentumiset	0	0	0	#JAKO/0!	0,0 %
Vyörytyserät	-3 665	0	-3 792	3,5	0,0 %
Tilikauden tulos	-168 878	-175 356	-182 335	8,0	104,0 %

TOIMIELIN: 45 VAPAA-AIKALAUTAKUNTA

TULOSALUE: 460 LIIKUNTATOIMI

TALOUS

EUR	TP 2007	Alkuperäinen TA 2008	Ta- muutokset	Lopullinen TA 2008	Toteuma TP 2008	käyttö-% ta:sta	muutos-% ed.v:sta
Menot, ulkoiset	477 268	375 235	20 350	395 585	349 986	88,5	-26,7
sisäiset	42 546	60 400		60 400	63 560	105,2	49,4
Toimintamenot	519 814	435 635	20 350	455 985	413 546	90,7	-20,4
Tulot, ulkoiset	38 596	45 250	7 000	52 250	25 309	48,4	-34,4
sisäiset	7 310	0		0	5 415		-25,9
Toimintatulot	45 906	45 250	7 000	52 250	30 724	58,8	-33,1
Toimintakate	473 908	390 385	13 350	403 735	382 822	94,8	-19,2

TILIVELVOLLINEN: Liikuntas sihteeri

Tulosalueeseen kuuluvat tulosyksiköt: hallinto, avustukset, liikuntapaikat, erityisliikunta, muu urheilutoiminta

TOIMINTA-AJATUS: Tuottaa monipuolisia ja laadukkaita liikuntapalveluja.

SITOVAT TAVOITTEET VUODELLE 2008

Liikuntatoimen palvelut ja henkilöstö siirtyvät tavoitteena 1.1.2008 Leppävuiran Virkistysuimala Leppäkerttu Oy:n toiminnoksi. Seuratoiminta-avustukset jäävät kunnan vapaa-aikalautakunnan päätettäväksi.

Liikuntapaikoista ja -palveluista kunnanhallitus tekee käyttösopimukset Leppävuiran Virkistysuimala Leppäkerttu Oy:n kanssa talousarviossa myönnettyjen määrärahojen puitteissa.

TOIMINTA- JA TUNNUSLUKUJA

Suoritteet ja hinta	TP 2006	TP 2007	TA 2008	TP 2008
erillinen lomake (Raisio malli)				

TAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN 31.12.2008

Liikuntatoimen palvelut ja henkilöstö siirtyvät 1.7.2008 Leppävuiran Virkistysuimala Leppäkerttu Oy:n toiminnoksi. Käytösopimus Virkistysuimala Leppäkerttu Oy:n ja Leppävuiran kunnan välillä hyväksyttiin vapaa-aikalautakunnan kokouksessa 2.9.2009 (§ 20).

Talousarvion kokonaiskäyttöaste 90,7 %, jossa muutosta v. 2007 on -20,4 %. Luistelualueet olivat käytössä 2 kk ja ladut n. 3 kk. Soisalon latu ei ollut kokonaisuudessa hiihdettävissä kuin ajoittain. Hiihtotapahtuma peruuntui toisen kerran peräkkäin.

Ulkoilualueitten hoitoon talvikaudelle palkattiin 3 kuukaudeksi 1 hlö.

Erytysryhmienliikunta 2008

Erytis- ja eläkeläisliikuntaryhmien käyntikerrat vuonna 2008 olivat yhteensä 10 500, liikuntatoimen ja 1.4.2008 alkaen Leppävuiran Virkistysuimala Leppäkerttu Oy:n järjestämänä. Liikuntaryhmiä oli yhteensä 22 +uimakouluryhmät yhteensä 10. Kuntalaisia ryhmissä liikkui yhteensä 735 hlöä, joista eläkeläisiä n. 450 hlöä. Erytisliikuntaan kuului tapahtumien järjestäminen, liikuntavaliistus, koulutus ja uusien kolmannen sektorin järjestämien liikuntaryhmien tukeminen ja alkuun saattaminen.

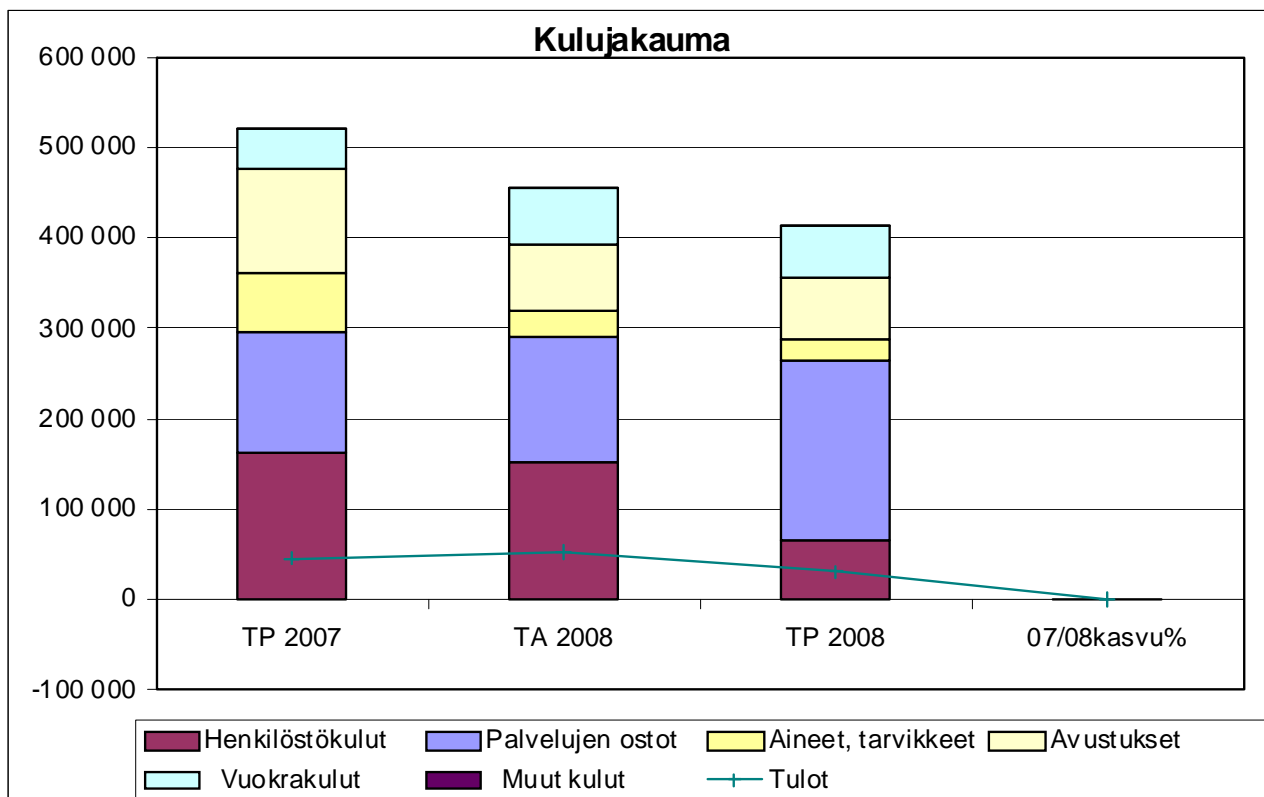
Toimielin VAPAA-AIKALAUTAKUNTA
 Osasto: sivistys
 Tulosalue: 460 Liikuntatoimi

	TP 2005	TP 2006	TP 2007	TA 2008	TP 2008
TOIMINTA- JA TUNNUSLUKUJA					
Ylläpidettävät liikuntapaikat, alueet ja rakennukset:					
Urheilu- ja pallokentät		17	18	16	16
Luistelualueet ja kaukalot, 5 + 9 kpl		5+9	2+9	5+9	2+9
Uimalat		3	3	3	3
Hiihtoladut, km		125	125	125	130
Kuntoilureitit, km					
Moottorikelkkareitit, 56 km		56	56	56	56
Muut ylläpidettävät alueet:laavut		0	4	4	4
Rakennukset, m3		0		0	
Monitoimikentät			1	2	2
AVUSTUKSET:	118 201	88 727	91 042	73 000	68 742
Avustetut seurat, kpl		14	14	17	16
Seurojen jäsenmäärä		3 501	3 378		3266
Avustukset liikuntajärjestöille, €	64 701	61 780	64 095	64 000	59 742
Avustukset €/as.	5,90	5,66	5,88	5,87	6,32
Muut avustukset, € (erittely)					
Haja-asutusalueen avustukset	7 500	8 500	9 000	9 000	9 000
Jäähallin jäänhoitotuki	35 000	18 447	17 947	0	0
Heinämäen majan kunnostaminen	11 000				
MUU URHEILUTOIMINTA/avustukset:					
Uimala-kylpyläpalvelujen maksualennus	25 000	26 439	23 739	0	0
Voimavarat					
Vakanssit	3	4	4	4	
Kustannustiedot: (menot)					
Hallinto, €		52 079	51 190	48 690	155 073
Liikuntapaikat, -alueet ja -rakennukset, €		274 048	278 581	227 523	155 109
Erytisliikunta, €		65 619	70 165	81 023	31 989
Avustukset, €		88 726	91 042	73 000	68 742
Muu urheilutoiminta, €		33 115	28 836	5 400	2 633
Liikuntatoimen nettomenot €/as		40,86	43,54	35,90	38,02
Liikuntatoimen menot yhteensä		-513 586	-519 814	-435 635	413 546
Toimintatulot yhteensä		67 395	45 907	45 250	30 724
Nettomenot		-446 191	-473 907	-390 385	382 822

VAPAA-AIKALAUTAKUNTA YHTEENSÄ

EUR	TP 2007	Alkuperäinen TA 2008	Ta-muutokset	Lopullinen TA 2008	Toteuma TP 2008	käyttö-% ta:sta	muutos-% ed.v:sta
Menot, ulkoiset	642 925	540 890	28 750	569 640	519 049	91,1	-19,3
sisäiset	55 071	71 700	0	71 700	79 404	110,7	44,2
Toimintamenot	697 996	612 590	28 750	641 340	598 453	93,3	-14,3
Tulot, ulkoiset	51 566	52 650	9 600	62 250	31 573	50,7	-38,8
sisäiset	7 310	0	0	0	5 515		-24,6
Toimintatulot	58 876	52 650	9 600	62 250	37 088	59,6	-37,0
Toimintakate	639 120	559 940	19 150	579 090	561 365	96,9	-12,2

Tuloslaskelma	TP 2007	TA 2008	TP 2008	07/08kasvu%	Käyt-%
Myyntituotot	1 561	100	99	-93,7	99,0 %
Maksutuotot	10 857	9 000	5 896	-45,7	65,5 %
Tuet ja avustukset	5 910	7 000	1 101	-81,4	15,7 %
Muut toimintatuotot	27 579	36 150	23 627	-14,3	65,4 %
Vuokratuotot	27 444	31 500	23 627	-13,9	75,0 %
Muut tuotot	135	4 650	0	-100,0	0,0 %
Toimintatuotot yhteensä	45 907	52 250	30 723	-33,1	58,8 %
Henkilöstökulut	-162 402	-152 615	-66 206	-59,2	43,4 %
Palkat ja palkkiot	-122 074	-114 669	-49 839	-59,2	43,5 %
Henkilösivukulut	-40 842	-37 946	-16 367	-59,9	43,1 %
Henkilöstökorvaukset	514	0	0	-100,0	0,0 %
Palvelujen ostot	-133 319	-137 820	-198 796	49,1	144,2 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-65 187	-28 950	-22 918	-64,8	79,2 %
Avustukset	-115 719	-73 000	-68 742	-40,6	94,2 %
Muut toimintakulut	-43 186	-63 600	-56 884	31,7	89,4 %
Vuokrakulut	-42 848	-62 400	-55 956	30,6	89,7 %
Muut kulut	-338	-1 200	-928	174,6	77,3 %
Toimintakulut yhteensä	-519 813	-455 985	-413 546	-20,4	90,7 %
TOIMINTAKATE	-473 906	-403 735	-382 823	-19,2	94,8 %
Poistot ja arvonalentumiset	-88 195	0	-87 246	-1,1	0,0 %
Vyörytyserät	-6 993	0	-4 322	-38,2	0,0 %
Tilikauden tulos	-569 094	-403 735	-474 391	-16,6	117,5 %

TOIMIELIN: 50 TEKNINEN LAUTAKUNTA

TULOSALUE: 510 OSASTON HALLINTO

TALOUS

EUR	TP 2007	Alkuperäinen TA 2008	Ta- muutokset	Lopullinen TA 2008	Toteuma TP 2008	käyttö-% ta:sta	muutos-% ed.v:sta
Menot, ulkoiset	511 797	576 126	1 400	577 526	515 667	89,3	0,8
sisäiset	28 551	28 500	0	28 500	39 169	137,4	37,2
Toimintamenot	540 348	604 626	1 400	606 026	554 836	91,6	2,7
Tulot, ulkoiset	239 213	213 100	0	213 100	250 971	117,8	4,9
sisäiset	47 265	41 400	0	41 400	64 149		35,7
Toimintatulot	286 478	254 500	0	254 500	315 120	123,8	10,0
Toimintakate	253 870	350 126	1 400	351 526	239 716	68,2	-5,6

TILIVELVOLLINEN: Talouspäällikkö

Tulosalueeseen kuuluvat tulosyksiköt: Hallinto ja tekninen toimisto
Jätehuolto
Varikko ja konekeskus
Joukkoliikenne

TOIMINTA-AJATUS:

Johdetaan toimialan palvelujen järjestämisen ja tuottamisen suunnittelua ja toteutusta sekä tuotetaan taloushallinnon ja toimistotyön palveluja. Toiminnan perustana on toimintayksiköiden tarpeet kehittää kuntaa hyväksi ja turvalliseksi asua, liikkua ja toimia järjestämällä ja tuottamalla tätä tukevia palveluja.

KEHITTÄMISPERIAATTEET TAVOITTEIDEN SAAVUTTAMISEKSI:

- Teknisen toimen myyntilaskutus sekä vesilaitoksen asiakashallinta- ja laskutustehtävät keskitetään talous- ja hallinto-osaston hoidettavaksi. Teknisen toimiston toinen toimistovirkailija siirtyy talous- ja hallinto-osastolle hoitamaan mm. näitä tehtäviä
- Kunnallinen jätehuolto toteutetaan Varkauden seudun kuntien yhteistyönä
- Varikko tuottaa rakennusmateriaalin hankinta- ja varastointipalveluja sekä ylläpitää yhteisen työvälineistön ja pienkoneiden lainaamoja sekä ajoneuvo- ja työkonekalustoa. Varikko toimii suoritushenkilöstön tukikohtana
- Joukkoliikenteen palveluilla tuetaan kuntalaisten asiointi- ja työmatkaliikkumista kunnan eri alueilla ja kuntakeskusten välillä. Toimintana on paikallinen kutsuohjattu palveluliikenne, linja-autovuorojen ostoliikenne ja seutulippujärjestelmien tukeminen.

TAVOITTEET

- Hallinto- ja johtamistoimien riittävyys ja laatu varmistetaan säännöllisellä yhteistyöllä ja palautejärjestelmällä asiakkaiden, ostopalvelujen tuottajien ja sidosryhmien kanssa.
- Jätehuollon toiminnan järjestämistä ohjataan jätelain tavoitteisiin. Huolehditaan kunnan edun valvonasta jätehuollon yhteistoiminnassa; tavoitteena ovat tarpeen mukaiset palvelut kunnan alueella ja kohtuullinen tuotto toimintaan sijoitetulle pääomalle.
- Varikon ja materiaalivaraston toimintaa ohjataan kustannuksiltaan vähenevään suuntaan.
- Palveluliikennettä ja linjaliikenteen ostoa sekä seutulippujärjestelmän tukemista jatketaan nykyisessä laajuudessa ja tarvittaessa ajoreittejä kysyntää vastaavasti tarkentaen. Palveluliikenteen laajuus tulee uudelleen arvioitavaksi sopimuskauden päättyessä keväällä 2008.
- Selvityksiä ja suunnittelua toimialan yhteistyön mahdollisuuksista toisten kuntien ja / tai muiden toimijoiden kanssa jatketaan.

TOIMINTA- JA TUNNUSLUKUJA

PERUSTIEDOT

	TP 2006	TP 2007	TA 2008	TP 2008
HENKILÖSTÖN MÄÄRÄ				
Henkilöstö, toimisto, htv	5	5	4	4
Tuntipalkkaiset, lkm, koko tekn.toimi	25	24	23	22

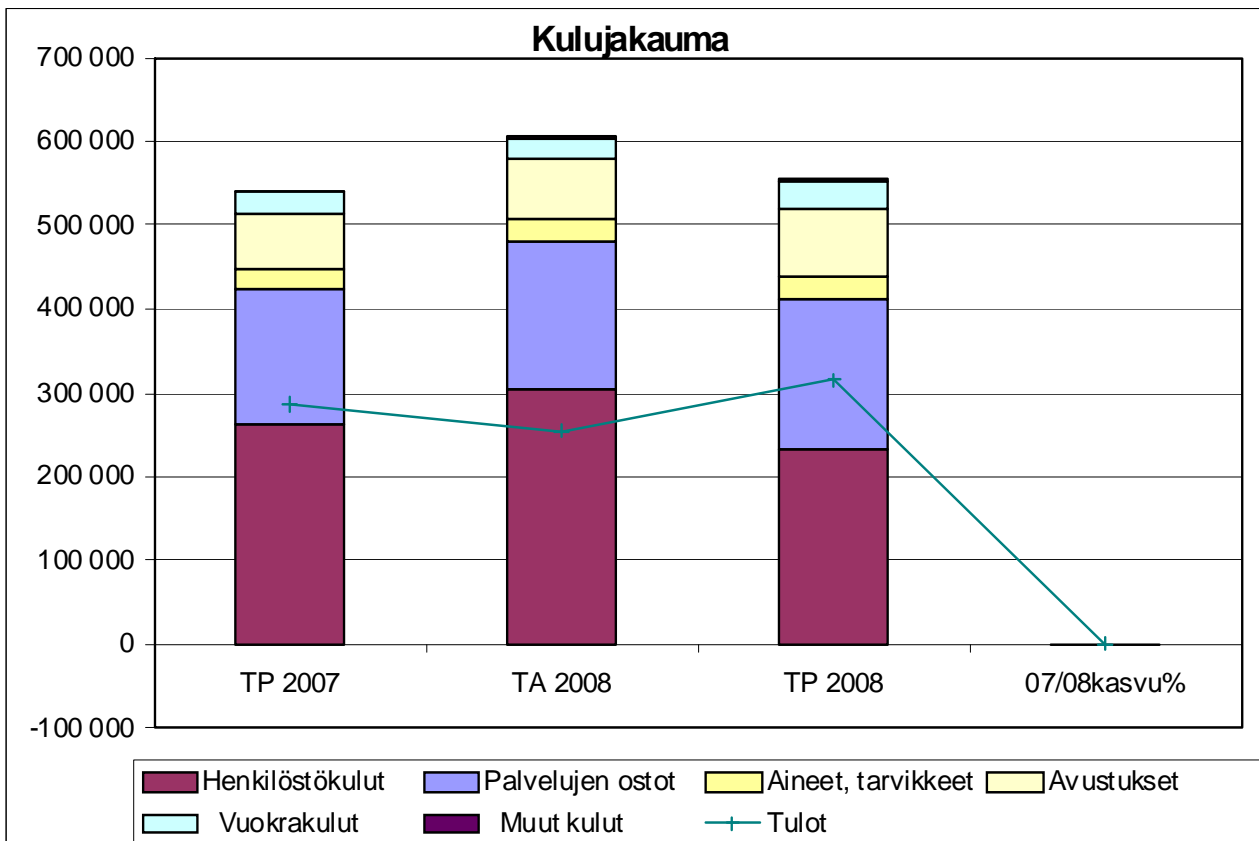
TOIMINNAN LAAJUUSTIEDOT

	TP 2006	TP 2007	TA 2008	TP 2008
VARASTO JA KONEKESKUS				
Varaston arvo, € alv 0 %	146 805	144 350	120 000	154 831
Liikevaihto, € alv 0 %	119 061	103 736	130 000	93 867
JOUKKOLIIKENNE				
<i>Seutuliput</i>				
Seutulippujen myynti, kpl	1 073	1 036	1 100	1 020
Seutulipuilla tehdyt matkat, kpl	34 511	35 425	35 000	35 770
<i>Palveluliikenne</i>				
PALI-bussi				
– ajokilometrit	53 579	49 543	55 000	51 141
– matkustajamäärä, kpl	10 642	10 503	11 000	10 805
– liikenteen nettomenot, €	44 182	41 214	48 000	42 102
– kustannus/matka, €, alv 0 %	4,15	3,92	4,36	3,90
Taksilinjat				
– ajokilometrit	14 663	13 755	13 000	13 452
– matkustajamäärä, kpl	1 136	1 309	1 050	985
– liikenteen nettomenot, €	8 151	7 992	8 000	8 962
– kustannus/matka, € alv 0 %	7,17	6,11	7,62	9,10
<i>Ostoliikenne</i>				
Ostettuja vuoroja/koulupäivä	7	7	8	7
Ajokilometrit/vuosi	45 034	96 390	99 000	98 430
Matkustajamäärä	9 612	19 278	18 000	16 888
Liikenteen nettomenot/vuosi	29 342	56 525	80 000	61 133
Kustannus/matka, € alv 0 %	3,05	2,93	4,44	3,62

TOTEUTUMINEN 31.12.2008

Vuosi on toiminnallisesti ja taloudellisesti sujunut pääosin suunnitellulla tavalla. Vesilaitoksen asiakashallinta- ja laskustustehtäviä suorittava toimistovirkailija on siirtynyt talous- ja hallinto-osastolle ja em. tehtävät hoidetaan siellä. Varaston toimintaa ei onnistuttu ohjaamaan tavoitteen mukaiseksi. Palveluliikenteen liikennöinti on kilpailutettu uudelle sopimuskaudelle 1.6.2008 – 31.5.2010. Naapurikuntien kanssa on laadittu selvityksiä yhteistoiminnan lisäämiseksi erityisesti kiinteistöjen ylläpito- ja valvontatoimintojen hoitamisessa. Avoimeksi jäänyttä kunnaninsinöörin virkaa ei enää täytetty; sijaan perustetun teknisen johtajan virkaa ei vuoden loppuun mennessä saatu täytetyksi. Henkilövajauksesta johtuen erityisesti kehittämistehtäviin on voitu paneutua vain vähäisessä määrin.

Tuloslaskelma	TP 2007	TA 2008	TP 2008	07/08kasvu%	Käyt-%
Myyntituotot	253 933	220 000	278 496	9,7	126,6 %
Maksutuotot	0	0	0	#JAKO/0!	0,0 %
Tuet ja avustukset	30 153	31 000	36 551	21,2	117,9 %
Muut toimintatuotot	2 392	3 500	72	-97,0	2,1 %
Vuokratuotot	0	0	0	#JAKO/0!	0,0 %
Muut tuotot	2 392	3 500	72	-97,0	2,1 %
Toimintatuotot yhteensä	286 478	254 500	315 119	10,0	123,8 %
Henkilöstökulut	-263 014	-303 877	-232 546	-11,6	76,5 %
Palkat ja palkkiot	-198 852	-229 443	-179 039	-10,0	78,0 %
Henkilösivukulut	-64 162	-74 434	-54 173	-15,6	72,8 %
Henkilöstökorvaukset	0	0	666	#JAKO/0!	0,0 %
Palvelujen ostot	-160 467	-178 000	-177 599	10,7	99,8 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-24 761	-24 550	-29 525	19,2	120,3 %
Avustukset	-65 862	-72 500	-79 423	20,6	109,5 %
Muut toimintakulut	-26 244	-27 100	-35 742	36,2	131,9 %
Vuokrakulut	-25 096	-24 800	-33 433	33,2	134,8 %
Muut kulut	-1 148	-2 300	-2 309	101,1	100,4 %
Toimintakulut yhteensä	-540 348	-606 027	-554 835	2,7	91,6 %
TOIMINTAKATE	-253 870	-351 527	-239 716	-5,6	68,2 %
Poistot ja arvonalentumiset	-56 936	0	-57 850	1,6	0,0 %
Vyörytyserät	-28 373	0	-27 744	-2,2	0,0 %
Tilikauden tulos	-339 179	-351 527	-325 310	-4,1	92,5 %

TOIMIELIN: 50 TEKNINEN LAUTAKUNTA

TULOSALUE: 520 MAANKÄYTTÖ- JA MITTAUSPALVELUT

TALOUS

EUR	TP 2007	Alkuperäinen TA 2008	Ta- muutokset	Lopullinen TA 2008	Toteuma TP 2008	käyttö-% ta:sta	muutos-% ed.v:sta
Menot, ulkoiset	380 116	403 070	27 600	430 670	366 084	85,0	-3,7
sisäiset	6 741	8 450	0	8 450	6 575		-2,5
Toimintamenot	386 857	411 520	27 600	439 120	372 659	84,9	-3,7
Tulot, ulkoiset	716 356	667 000	7 700	674 700	903 860	134,0	26,2
sisäiset	422		0	0	271		-35,8
Toimintatulot	716 778	667 000	7 700	674 700	904 131	134,0	26,1
Toimintakate	-329 921	-255 480	19 900	-235 580	-531 472	225,6	61,1

TILIVELVOLLINEN: Tekninen johtaja

Tulosalueeseen kuuluvat tulosyksiköt: Maankäyttö ja kaavoitus
Mittaus- ja paikkatiedon hallinta
Maa- ja metsätilat

TOIMINTA-AJATUS:

- Maankäyttö- ja mittauspalvelut tulosalue vastaa kaavoituksesta ja maankäytön suunnittelusta, maan hankinnasta, maanluovutuksesta, maa- ja metsätiloista sekä kartasto-, mittaus- ja paikkatietopalveluista.

- Maa- ja metsätilat: Kunnan omien metsien hoito voimassa olevan lainsäädännön ja metsienkäsittelyohjeiden mukaisesti

SITOVAT TAVOITTEET VUODELLE 2008

Tavoite	Mittari	Mittarin tavoitearvo	Toteutuminen 31.12.2008
Monipuolinen tonttitarjonta kunnan eri asunto- ja teollisuusalueilla kysyntää vastaavasti	kappaletta	130	120
Aktiivinen maapolitiikka ja korkeatasoinen maankäytön suunnittelu			Hoidettu vain vähäisessä määrin (henkilöstövajaus)
Korkeatasoiset uudet asuntoalueet, joiden toteuttamisessa minimoidaan ympäristöhaitat			kaavoitustyöt Uitukanharjussa ja Paukarlahdessa
Kunnallistekniikan mittaus	kilometriä	10	10
Asiakasneuvonta /kaavoitus ja mittaus	kpl	5 500	3300
Puuston myyntimäärä	m ³	9 000	7285
Taimikon hoitotyöt	ha	90	85
Metsien uudistamistyöt	ha	30	18

KEHITTÄMISPERIAATTEET TAVOITTEIDEN SAAVUTTAMISEKSI:

Uusilla alueilla hyvä suunnittelu antaa pohjan alueiden myöhemmälle toteutukselle ja tonttien myynnille. Vanhoja alueita pyritään saamaan viihtyisämmäksi myös kaavoituksen keinoin. Aktiivisella maapolitiikalla turvataan tonttitarjonta ja asemakaavoitetun alueen riittävyys tulevaisuudessakin. Pyritään kehittämään taajamakuvaan siten, että tulevaisuuden taajamat ovat toimivia ja viihtyisiä. Asiakaspalvelu ja siihen liittyvä vuorovaikutus on lisääntynyt vuosi vuodelta varaten osaltaan henkilöstöresursseja. Palvelujen tuottamiseen käytetään oman henkilöstön lisäksi erityistehtäviin ostopalveluita.

- Tonttimarkkinat järjestetään vuosittain
- Tonttien luovutusasiakirjat valmistellaan 2 viikossa
- Rakennusten / tonttien paalutus 1 vko tilauksesta
- Karttapalvelut ja asiakasneuvonta pyritään hoitamaan viipymättä, mutta viimeistään 3 päivän kuluessa kontaktista
- Uuden karttajärjestelmän käyttöönotolla parannetaan asiakaspalvelua.

- Maanhankinta on aktiivista ja tulevia tarpeita ennakoivaa.
- Uusien kaava-alueiden suunnittelua varten kaavan pohjakarttojen laatiminen ja ajantasaistaminen painopistealueille.
- Asemakaava-alueiden ja muiden rakentamisalueiden tehokas myynti ja markkinointi.
- Kotalahti-Oravikoski-Paukarlahti alueen osayleiskaavoituksen jatkaminen pitäen sisällään Koiruksen rantaosayleiskaavoituksen jatkaminen länsirannan osalta (kärkihanke).
- Asuntoalueiden asemakaavoitusta ainakin Paukarlahdessa ja Sorsakoskella, mahdollisesti myös Timolassa ja Oravikoskella.
- Elinkeinotoimintaa tukevia asemakaavamuutoksia kirkonkylässä.
- Hankekohtaiset asemakaavamuutokset ja asemakaavat hoidetaan kiireellisyysjärjestyksessä, tarvittaessa konsulttia käyttäen, aloitteen tekijät vastaavat osaltaan myös kustannuksista.

TOIMINTA- JA TUNNUSLUKUJA

Suoritteet	TP 2006	TP 2007	TA 2008	TP 2008
Myydyt /vuokratut uudet omakotitalotontit, asemakaavan ulkopuoliset alueet kpl	8	5/2	7	7
Myydyt / vuokratut uudet omakotitalotontit asemakaava-alueet kpl	12	6/9	13	5
Myydyt / vuokratut rivitalotontit /kerrostalotontit tms.	0	1	1	
Rakennettujen vuokratonttien myynti kpl	6	13	15	12
Muut rakennuskäyttöön myydyt / vuokratut alueet (esim. T-alueet) kpl	0	3	1	5
Maan hankinta kpl	0	9	5	4
Maan hankinta ha	0	67,9	20	3
Rakennustonttien vuokratuotto (euroa)	122 600	123 830	125 000	129 056
Kartoitus ha l	400	900	200	360
Paalutus kpl				
– tontit kpl	16	23	20	27
– rakennukset kpl	63	42	50	22
Kiinteistön muodostus kpl	30		25	
Kunnallistekniikan mittaus	10		10	
Asiakasneuvonta/kaavoitus ja mittaus / kpl	5 500	4 200	5 500	3 300
Viranhaltijapäätökset ja lausunnot /kaavoitus kpl	130	9/32	100	
Maa- ja metsätilat				
Maa- ja metsätalousmaa, ha	2 848	2 915	2 848	2 848
Myyty puutavara m ³	9 355	12 044	9 000	7 285
Taimikon hoito ha	92	85	120	85

Perustiedot (tuotannontekijät)	TP 2006	TA 2007	TA 2008	TP 2008
Henkilöstömäärä	8,25	7,75	8,25	7,75
Maankäyttö- ja kaavoitus + mittaus				
• kk-palkkaiset	3	3	3	2,5
• tuntipalkkaiset	2	2	2	2
Maa- ja metsätilat				
• kk-palkkaiset, htv	0,25	0,25	0,25	0,25
• tuntipalkkaiset, lkm	3	2,5	3	3

TOTEUTUMINEN 31.12.2008

Toiminta on ollut tavoitteiden ja suunnitelmien mukaista paitsi kaavoitukseen ja maanhankintaan liittyvien tehtävien osalta, jossa eräiden hankkeiden käynnistyminen on lykkääntynyt tai edistyminen hidastunut kaavoitus- ja kiinteistöinsinöörin erottua kunnan palveluksesta helmikuussa. Paukarlahden uuden asemakaavan valmistelu on viivästynyt alkuperäisestä aikataulustaan ja saadaan se valtuuston käsittelyyn vuoden 2009 kesään mennessä.

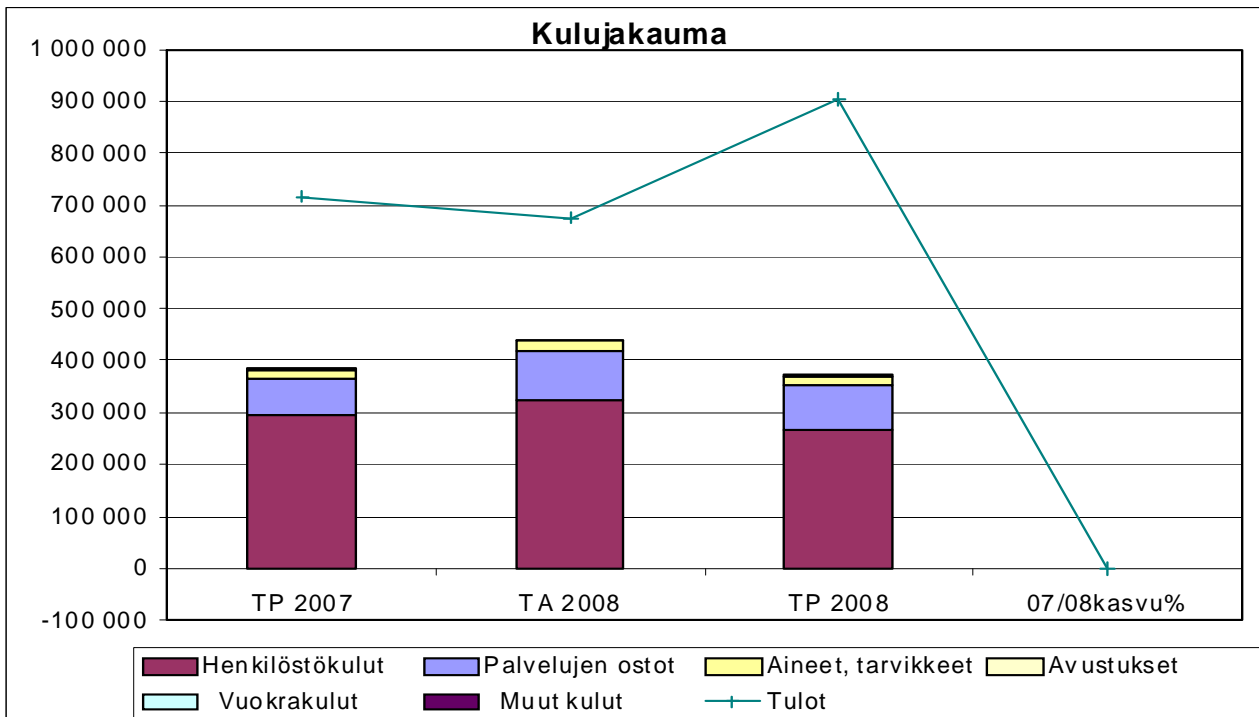
Oravikosken taajaman kaavoitustoimet ovat keskeytyksissä. Maanomistajien aloitteista vireillä ollut Haapalahden ranta-
asemakaava on vahvistettu ja Osmajärven alueen ranta-asemakaavan valmistetulla on kunnan osuus voitu hoitaa lähes
asetetun aikataulun
mukaisesti.

Tonttimarkkinat järjestettiin huhtikuun lopulla. Kaava-alueiden pohjakarttojen laadintaan liittyviä ilmakuvaukset on suori-
tettu. Uuden karttajärjestelmän käyttöönottoon liittyvä projekti on toteutettu ja järjestelmä saatiin tuotantokäyttöön mar-
raskuussa.

Metsän myymiseksi järjestettiin noin 7.900 m³:n leimikoista tarjouskilpailu, jonka perusteella tehtiin kaupat StoraEnso
Oyj:n kanssa.

Menot alittivat selvästi talousarvion. Tuloja kertyi ennakoitua enemmän, joka johtui Särkinimen kaivoksen louhintamak-
sun tilityksistä ja ennakoidusta suuremmasta puun myyntitulosta.

Tuloslaskelma	TP 2007	TA 2008	TP 2008	07/08kasvu%	Käyt-%
Myyntituotot	490 487	423 000	635 976	29,7	150,3 %
Maksutuotot	2 870	15 000	3 240	12,9	21,6 %
Tuet ja avustukset	10 212	11 700	8 901	-12,8	76,1 %
Muut toimintatuotot	213 210	225 000	256 015	20,1	113,8 %
Vuokratuotot	124 338	125 000	129 584	4,2	103,7 %
Muut tuotot	88 872	100 000	126 431	42,3	126,4 %
Toimintatuotot yhteensä	716 779	674 700	904 132	26,1	134,0 %
Henkilöstökulut	-293 749	-322 420	-266 237	-9,4	82,6 %
Palkat ja palkkiot	-229 603	-241 850	-209 566	-8,7	86,7 %
Henkilösivukulut	-75 434	-80 570	-64 805	-14,1	80,4 %
Henkilöstökorvaukset	11 288	0	8 134	-27,9	0,0 %
Palvelujen ostot	-72 649	-97 900	-86 918	19,6	88,8 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-16 248	-17 600	-15 530	-4,4	88,2 %
Avustukset	0	0	0	#JAKO/0!	0,0 %
Muut toimintakulut	-4 211	-1 200	-3 974	-5,6	331,2 %
Vuokratulot	0	0	0	#JAKO/0!	0,0 %
Muut kulut	-4 211	-1 200	-3 974	-5,6	331,2 %
Toimintakulut yhteensä	-386 857	-439 120	-372 659	-3,7	84,9 %
TOIMINTAKATE	329 922	235 580	531 473	61,1	225,6 %
Poistot ja arvonalentumiset	-52 946	0	-55 290	4,4	0,0 %
Vyörytyserät	-15 518	0	-14 087	-9,2	0,0 %
Tilikauden tulos	261 458	235 580	462 096	76,7	196,2 %

TOIMIELIN: 50 TEKNINEN LAUTAKUNTA

TULOSALUE: 530 KUNNALLISTEKNISET PALVELUT

TALOUS

EUR	TP 2007	Alkuperäinen TA 2008	Ta- muutokset	Lopullinen TA 2008	Toteuma TP 2008	käyttö-% ta:sta	muutos-% ed.v:sta
Menot, ulkoiset	471 806	471 359	144 705	616 064	628 996	102,1	33,3
sisäiset	10 621	10 820	0	10 820	24 633		131,9
Toimintamenot	482 427	482 179	144 705	626 884	653 629	104,3	35,5
Tulot, ulkoiset	30 025	29 600	7 600	37 200	28 119	75,6	-6,3
sisäiset	4 079	1 100	0	1 100	3 893		-4,6
Toimintatulot	34 104	30 700	7 600	38 300	32 012	83,6	-6,1
Toimintakate	448 323	451 479	137 105	588 584	621 617	105,6	38,7

TILIVELVOLLINEN: Maanrakennusmestari

Tulosalueeseen kuuluvat tulosyksiköt:

Kaavatiet ja tievalaistus
Viheralueet ja leikkikentät
Muut yleiset alueet ja laiturit

TOIMINTA-AJATUS:

Tulosalue hoitaa liikenneväylien, viheralueiden ja muiden yleisten alueiden sekä vesihuoltoon liittyvän rakentamisen ja kunnossapidon hankesuunnitelmien ja päätetyn hoitotason mukaisesti.

SITOVAT TAVOITTEET VUODELLE 2008

Tavoite	Mittari	Mittarin tavoitearvo	Toteutuminen 31.12.08
liikenneväylien hoitokustannukset	euroa/m tai m ²	vuoden 2007 tasolla	ylittivät v:n 2007 tason
yleisten alueiden hoitosuunnitelman tarkistus	valmistusajankohta	31.5.2008	ei saatu suoritetuksi

KEHITTÄMISPERIAATTEET TAVOITTEIDEN SAAVUTTAMISEKSI:

Liikenneväylien kunnossapitoa hoidetaan pääosin vuonna 2006 vahvistettua hoitoluokitusta noudattaen ja sitä tarkistaen siten, että käytettävissä olevilla määrärahoilla voidaan ylläpitää liikennealueita vähintään tyydyttävällä hoitotasolla.

Viheralueiden, puistojen ja leikkikenttien sekä laituri-alueiden hoitotasoa tarkistetaan ja hoitoalueita supistetaan siten, että vähentyneet määrärahat kohdennetaan vain keskeisten alueiden ylläpitävään hoitoon ja huoltoon.

Energian säästöön pyritään tievalaistuksen ajoituksen tarkennuksilla ja kohdentamalla korjausinvestointeja matalaenergistien valaisinten uusintaan.

TOIMINTA- JA TUNNUSLUKUJA

Perustiedot (tuotannontekijät)	TP 2006	TP 2007	TA 2008	TP 2008
Henkilöstön määrä				
Kaavatiet ja tievalaistus, htv	2,5	2,5	2,5	2,5
Viheralueet ja leikkikentät, htv	3	3	2,5	2,5

Toiminnan laajuus ja kustannukset	TP 2006	TP 2007	TA 2008	TP 2008
KAAVATIET				
Kadut ja tiet, pituus m	86 150	86 820	87 500	88 530
pinta-ala m ²	927 705	933 835	937 000	955 785
Kesäkunnossapito, €	139 965	114 828	150 500	128 543
€/m ²	0,15	0,12	0,16	0,13
Talvikunnossapito, €	104 427	108 362	113 988	202 293
€/m ²	0,11	0,12	0,12	0,21
Menot yhteensä, €	244 392	223 190	264 488	330 836
€/m ²	0,26	0,24	0,28	0,35
TIEVALAISTUS				
Valaistuspisteitä	1 739	1 904	1 950	1 918
Valaistut kadut ja tiet, m	61 414	65 624	66 500	66 844
Menot yhteensä, €	88 370	108 990	84 505	114 264
Menot/valaistuspiste, €	50,82	57,24	43,34	59,57
PUISTOT JA VIHERALUEET				
<i>Hoitoluokat</i>				
A1 Edustusviheralue, ha	1,20	1,20	1,20	1,20
A2 Käyttöviheralue, ha	13,00	13,00	13,00	13,00
A3 Käyttö- ja suojaviheriöt, ha	2,70	2,70	3,00	3,00
Puistometsät	160,00	160,00	160,00	160,00
Leikkikentät, kpl	13	13	13	13
Menot yhteensä, €	90 812	83 439	90 869	139 123
MUUT YLEISET ALUEET JA LAITURIT				
Veneiden laituripaikat, kpl	180	180	180	180
Pyykkilaiturit, kpl	6	6	7	7
Virkistysreitit ja -alueet, kpl	3	3	3	3
Vesireitit, kpl	2	3	4	4
Retkeilylaavut	1	4	5	5
Menot yhteensä, €	25 476	65 775	26 500	46 695

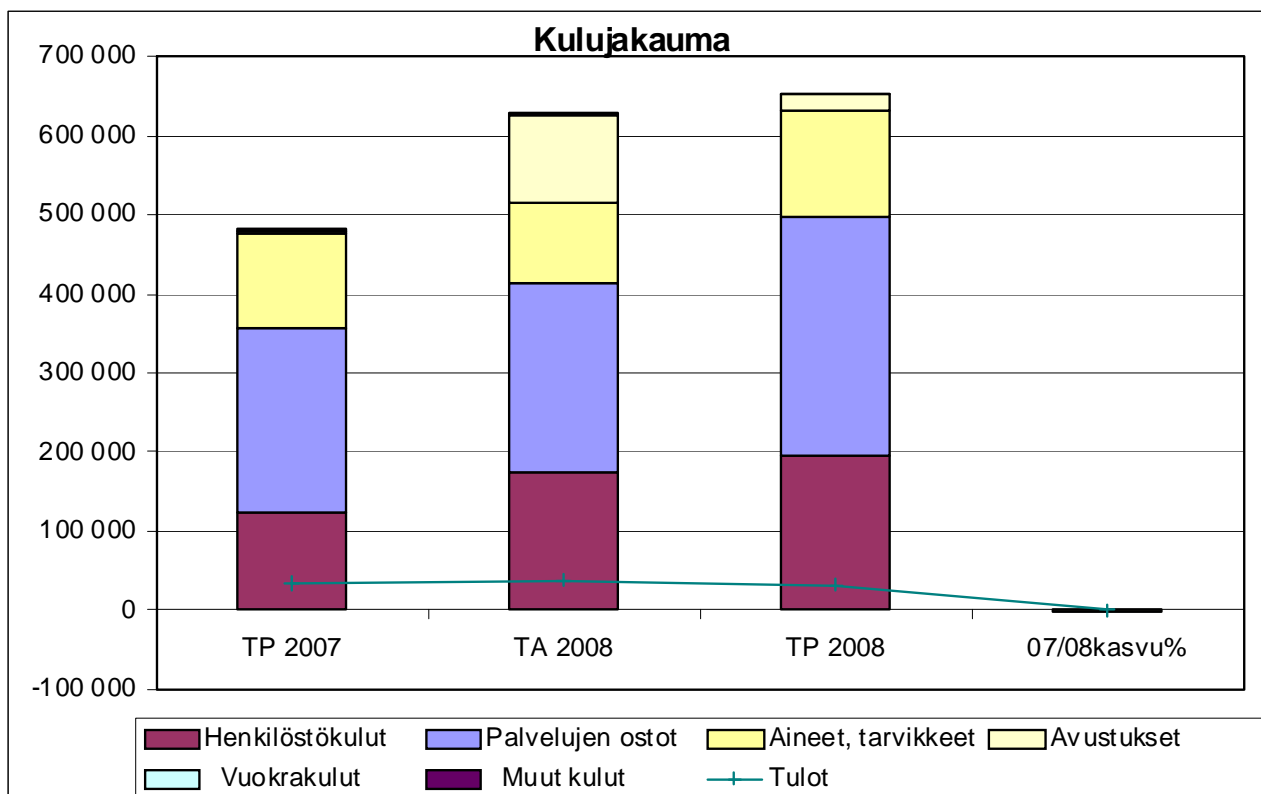
TOTEUTUMINEN 31.12.2008

Toiminta on sujunut suunnitelmien mukaisesti joskin tulosalueelle varattu menomääräraha ylittyi liki kuudella prosentilla. Talven hankalista olosuhteista johtuen liikenneväylien kunnossapito aiheutti selvästi ennakoitua enemmän kustannuksia. Kustannukset kasvoivat erityisesti ostopalvelujen (konetyöt ja muu urakointi) kohdalla. Tievalaistuksen energian hinnan ennakoitua suurempi kohoaminen oli myös yksi syy menoarvion ylitykseen.

Liikenneväylien hoitoluokitukseen on saatujen kokemusten ja palautteen perusteella tehty vähäisiä tarkistuksia.

Investointihankkeista merkittävimmät ovat olleet LeppävIRRANTIEEN päällysteen uusinta, Kauppilanmäen asuinalueen katujen viimeistelytyöt ja keskuskorttelin katutyöt. Merkittävä kohde on ollut myös Patruunapolun rakentaminen, joka valmistui läpiajettavaan kuntoon syksyn kuluessa.

Tuloslaskelma	TP 2007	TA 2008	TP 2008	07/08kasvu%	Käyt-%
Myyntituotot	2 584	1 300	1 276	-50,6	98,2 %
Maksutuotot	0	0	0	#JAKO/0!	0,0 %
Tuet ja avustukset	16 148	23 500	13 989	-13,4	59,5 %
Muut toimintatuotot	15 372	13 500	16 748	9,0	124,1 %
Vuokratuotot	12 212	11 500	12 541	2,7	109,1 %
Muut tuotot	3 160	2 000	4 207	33,1	210,4 %
Toimintatuotot yhteensä	34 104	38 300	32 013	-6,1	83,6 %
Henkilöstökulut	-124 656	-175 559	-195 652	57,0	111,4 %
Palkat ja palkkiot	-99 561	-132 570	-152 438	53,1	115,0 %
Henkilösivukulut	-31 919	-40 989	-45 383	42,2	110,7 %
Henkilöstökorvaukset	6 824	-2000	2 169	-68,2	-108,5 %
Palvelujen ostot	-231 778	-239 180	-301 646	30,1	126,1 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-121 184	-99 240	-132 878	9,6	133,9 %
Avustukset	-1 033	-112 705	-23 036	2 130,0	20,4 %
Muut toimintakulut	-3 776	-200	-418	-88,9	209,0 %
Vuokratulut	0	0	0	#JAKO/0!	0,0 %
Muut kulut	-3 776	-200	-418	-88,9	209,0 %
Toimintakulut yhteensä	-482 427	-626 884	-653 630	35,5	104,3 %
TOIMINTAKATE	-448 323	-588 584	-621 617	38,7	105,6 %
Poistot ja arvonalentumiset	-717 081	0	-746 516	4,1	0,0 %
Vyörytyserät	-6 837	0	-5 632	-17,6	0,0 %
Tilikauden tulos	-1 172 241	-588 584	-1 373 765	17,2	233,4 %

TOIMIELIN: 50 TEKNINEN LAUTAKUNTA

TULOSALUE: 540 TILAPALVELUT

**Tilapalvelut
TALOUS**

EUR	TP 2007	Alkuperäinen TA 2008	Ta- muutokset	Lopullinen TA 2008	Toteuma TP 2008	käyttö-% ta:sta	muutos-% ed.v:sta
Menot, ulkoiset	2 728 142	2 687 493	3 700	2 691 193	2 957 997	109,9	8,4
sisäiset	228 279	205 696	0	205 696	225 760	109,8	-1,1
Toimintamenot	2 956 421	2 893 189	3 700	2 896 889	3 183 757	109,9	7,7
Tulot, ulkoiset	1 420 197	1 345 029	0	1 345 029	1 592 339	118,4	12,1
sisäiset	1 946 721	1 847 556	0	1 847 556	1 969 491	106,6	1,2
Toimintatulot	3 366 918	3 192 585	0	3 192 585	3 561 830	111,6	5,8
Toimintakate	-410 497	-299 396	3 700	-295 696	-378 073	127,9	-7,9

TILIVELVOLLINEN: Talonrakennusmestari

Tulosalueeseen kuuluvat tulosyksiköt:

- Suunnittelu ja rakennuttaminen
- Ylläpito ja isännöinti
- Kunnossapito ja korjaustyöt
- Kiinteistöt
- Osakehuoneistot

TOIMINTA-AJATUS:

Tulosalue vastaa kunnan suorassa omistuksessa olevien kiinteistöjen kunnossapidosta, peruskorjauksista, huollosta ja teknisestä isännöinnistä sekä tarvittavien toimitilojen hankesuunnittelusta ja rakennuttamisesta. Tulosalue tuottaa vastaavia ja vuokralaishallintoon liittyviä palveluja Leppävirran Kiinteistö Oy:lle.

TAVOITTEET VUODELLE 2008

Tavoite	Mittari	Mittarin tavoitearvo	Toteutuminen 31.12.2008
Tarkoituksenmukaisten toimitilojen järjestäminen ja ylläpitäminen	Tilojen käyttöaste	90 %	toteutunut
Hankkeiden toteuttaminen	Aikataulut ja kustannusarviot	+/- 10 %	pääosin toteutunut
Kunnan ja L:virran Kiinteistö Oy:n kiinteistöjen isännöinti- ja ylläpitopalvelujen integraation vahvistaminen			Kiinteistöt korjaavan kunnossapidon osalta tilapalvelun hoidossa

KEHITTÄMISPERIAATTEET TAVOITTEIDEN SAAVUTTAMISEKSI:

Kiinteistöjen ylläpitopalvelut tuotetaan talousarviossa varattujen määrärahojen puitteissa. Tämä edellyttää hoito- ja huoltotason sekä käytön tarkastelua pyrkimyksenä kustannusten vähentäminen mm. energian ja siivoustyön osalta. Harkinnanvaraisia korjaus- ja muutostöitä tarkastellaan kriittisesti ja voidaan toteuttaa vain minimaalisesti. Tuloihin on budjetoitu tavanomaisten käyttötulojen lisäksi myyntivoittoa 80.000 euroa 2 – 4 osakehuoneiston myynnistä.

Uudisrakentamisen ja peruskorjaushankkeiden suunnitteluun hankitaan tarvittaessa oman henkilöstön työpanosta täydentämään eri alojen konsulttipalveluja. Kunnossapitävää korjaustoimintaa ja vähäisiä muutostöitä voidaan toteuttaa omalla suoritushenkilöstöllä. Uudisrakentaminen ja myös peruskorjauskohteet toteutetaan pääasiassa urakointimenne-lyllä.

Perustiedot (tuotannontekijät)	TP 2006	TP 2007	TA 2008	TP 2008
Henkilöstömäärä				
Suunnittelu- ja työjohtohenkilöstö	2	2	2	2
Tuntipalkkainen rakennushenkilöstö, htv	13	16	16	15

TOIMINTA- JA TUNNUSLUKUJA

<i>Käyttökustannukset</i>	TP 2006	TP 2007	TA 2008	TP 2008
Asuinrakennukset				
Kohteita, kpl	9	8	7	8
Huoneistoala yht. m ²	3 491	3 144	2 670	3 144
Kustannukset/v, €	90 900	122 046	92 800	110 796
Kustannus/m ² /kk	2,17	3,23	2,90	2,94
Hoitoalan rakennukset				
Kohteita, kpl	10	10	10	10
Huoneistoala yht. m ²	13 485	13 485	13 485	13 485
Kustannukset/v, €	641 600	606 285	579 700	645 523
Kustannus/m ² /kk	3,96	3,75	3,58	3,99
Toimisto- ja hallintorakennukset				
Kohteita, kpl	1	1	1	1
Huoneistoala yht. m ²	3 184	3 184	3 184	3 184
Kustannukset/v, €	125 300	133 558	127 800	165 447
Kustannus/m ² /kk	3,28	3,50	3,34	4,33
Kokoontumisrakennukset				
Kohteita, kpl	9	9	9	9
Huoneistoala yht. m ²	3 622	3 622	3 622	3 622
Kustannukset/v, €	103 440	88 672	75 900	84 545
Kustannus/m ² /kk	2,38	2,04	1,75	1,95
Opetusrakennukset				
Kohteita, kpl	16	16	16	16
Huoneistoala yht. m ²	25 329	25 329	25 231	25 329
Kustannukset/v, €	1 075 060	1 125 790	1 182 900	1 232 685
Kustannus/m ² /kk	3,54	3,70	3,91	4,06
Sivistysrakennukset				
Kohteita, kpl	2	2	2	2
Huoneistoala yht. m ²	1 743	1 743	1 743	1 743
Kustannukset/v, €	86 380	70 006	63 700	70 605
Kustannus/m ² /kk	4,13	3,35	3,05	3,38
Liikunta- ja vapaa-aikarakennukset				
<i>pl. jäähalli, kylpylä ja hiihtoareena</i>				
Kohteita, kpl	11	11	11	11
Huoneistoala yht. m ²	1 561	1 561	1 561	1 561
Kustannukset/v, €	33 840	27 687	34 300	39 467
Kustannus/m ² /kk	1,81	1,48	1,83	2,11
Varastorakennukset				
Kohteita, kpl	4	4	4	4
Huoneistoala yht. m ²	2 741	2 741	2 741	2 741
Kustannukset/v, €	96 150	98 777	83 000	113 079
Kustannus/m ² /kk	2,92	3,00	2,52	3,44
Liikenteen rakennukset				
Kohteita, kpl	1	1	1	1
Huoneistoala yht. m ²	476	479	476	476
Kustannukset/v, €	42 730	45 989	39 500	46 207
Kustannus/m ² /kk	7,48	8,00	6,92	8,09
Liikerakennukset ja -tilat				
Kohteita, kpl	4	4	4	4
Huoneistoala yht. m ²	1 383	1 383	1 383	1 383
Kustannukset/v, €	28 230	38 183	31 700	41 937
Kustannus/m ² /kk	1,70	2,30	1,91	2,53
Teollisuusrakennukset				
Kohteita, kpl	5	5	5	6
Huoneistoala yht. m ²	13 253	13 253	14 910	20 822
Kustannukset/v, €	16 870	14 922	26 000	33 899
Kustannus/m ² /kk	0,11	0,09	0,15	0,14
Osakehuoneistot				
Kohteita, kpl	37	30	33	26
Huoneistoala yht. m ²	2 087	1 622	1 850	1 414
Kustannukset/v, €	126 290	70 665	78 700	78 271
Kustannus/m ² /kk	5,04	3,63	3,55	4,61

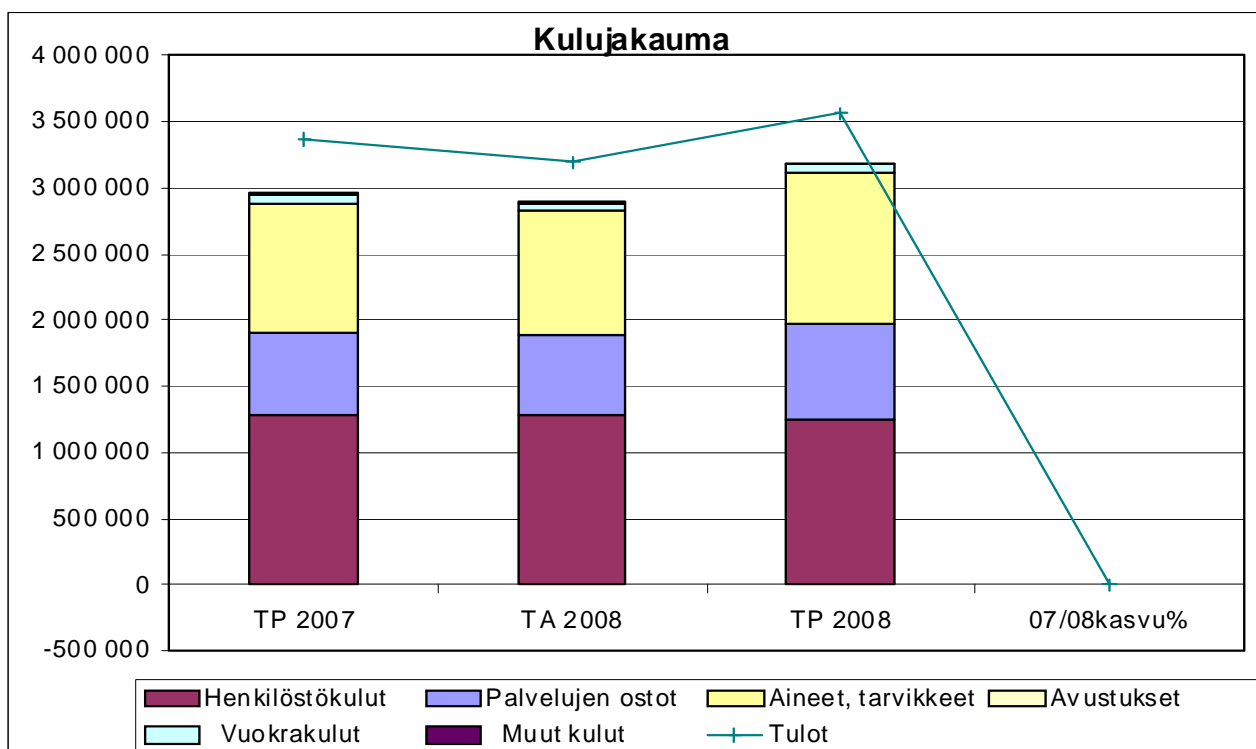

TOTEUTUMINEN 31.12.2008

Vuosi on kulunut toiminnallisesti suunnitelmien mukaisesti. Käyttömenojen kehitys on lähinnä lämpö- ja sähköenergian hintojen kohoamisesta johtuen ollut ennakoitua suurempaa. Kunnaninsinöörin viran ollessa täyttämättä on jouduttu lisäämään rakennuttaja- ja valvojapalvelujen ostoja.

Merkittävimpinä investointikohteina on valmistunut Oravikosken päiväkodin uudisrakennus ja Gebwell Oy:lle vuokrattu teollisuusrakennus. Tämän rakentamiskustannukset olivat 4,3 milj.euroa. Hankkeeseen saatiin valtion ja EU:n kehittämisavustusta 0,646 milj. euroa.

Tuloslaskelma	TP 2007	TA 2008	TP 2008	07/08kasvu%	Käyt-%
Myyntituotot	342 317	305 585	418 228	22,2	136,9 %
Maksutuotot	0	0	0	#JAKO/0!	0,0 %
Tuet ja avustukset	57 658	8 000	37 858	-34,3	473,2 %
Muut toimintatuotot	2 966 942	2 879 000	3 105 744	4,7	107,9 %
Vuokratuotot	2 748 517	2 769 000	2 996 706	9,0	108,2 %
Muut tuotot	218 425	110 000	109 038	-50,1	99,1 %
Toimintatuotot yhteensä	3 366 917	3 192 585	3 561 830	5,8	111,6 %
Henkilöstökulut	-1 282 804	-1 287 134	-1 258 097	-1,9	97,7 %
Palkat ja palkkiot	-982 517	-959 630	-976 063	-0,7	101,7 %
Henkilösivukulut	-326 099	-320 504	-304 557	-6,6	95,0 %
Henkilöstökorvaukset	25 812	-7000	22 523	-12,7	-321,8 %
Palvelujen ostot	-625 483	-597 891	-707 691	13,1	118,4 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-963 809	-940 556	-1 148 199	19,1	122,1 %
Avustukset	-69	0	0	-100,0	0,0 %
Muut toimintakulut	-84 254	-71 308	-69 771	-17,2	97,8 %
Vuokratulot	-76 123	-61 150	-67 307	-11,6	110,1 %
Muut kulut	-8 131	-10 158	-2 464	-69,7	24,3 %
Toimintakulut yhteensä	-2 956 419	-2 896 889	-3 183 758	7,7	109,9 %
TOIMINTAKATE	410 498	295 696	378 072	-7,9	127,9 %
Poistot ja arvonalentumiset	-1 887 837	0	-1 930 620	2,3	0,0 %
Vyörytyserät	70 619	0	90 798	28,6	0,0 %
Tilikauden tulos	-1 406 720	295 696	-1 461 750	3,9	-494,3 %

TOIMIELIN: 50 TEKNINEN LAUTAKUNTA

TULOSALUE: 550 VESI- JA VIEMÄRILAITOS

TALOUS

EUR	TP 2007	Alkuperäinen TA 2008	Ta- muutokset	Lopullinen TA 2008	Toteuma TP 2008	käyttö-% ta:sta	muutos-% ed.v:sta
Menot, ulkoiset	597 869	615 413	1 400	616 813	668 026	108,3	11,7
sisäiset	11 224	9 020	0	9 020	11 358		1,2
Toimintamenot	609 093	624 433	1 400	625 833	679 384	108,6	11,5
Tulot, ulkoiset	1 222 240	1 281 100	0	1 281 100	1 330 668	103,9	8,9
sisäiset	100 096	90 250	0	90 250	109 284		9,2
Toimintatulot	1 322 336	1 371 350	0	1 371 350	1 439 952	105,0	8,9
Toimintakate	-713 243	-746 917	1 400	-745 517	-760 568	102,0	6,6

TILIVELVOLLINEN: Maanrakennusmestari

Tulosalueeseen kuuluvat tulosyksiköt: Vesilaitos
Viemärlaitos
Tukipalvelut**TOIMINTA-AJATUS:**

Tuotetaan ja jaetaan puhdasta talousvettä ja vastaanotetaan ja puhdistetaan asiakkaiden jätevedet rakentamalla ja ylläpitämällä verkostoja ja niihin liittyviä kunnallisteknisiä laitteita ja rakennelmia.

TAVOITTEET VUODELLE 2008

Tavoite	Mittari	Mittarin tavoitearvo	Toteutuminen 31.12.08
liittymishakemusten käsittely	Aika hakemuksesta sopimuk- sen tekemiseen	max 20 työpäivää	tavoite saavutettu
vedenottamoiden tuo- tos/kulutus	kulutuksen varanto	min 1,25	lähes toteutunut

KEHITTÄMISPERIAATTEET TAVOITTEIDEN SAAVUTTAMISEKSI:

Jätevesien puhdistamisen ja puhtaan veden saannin turvaamiseksi on tehty Varkauden kaupungin kanssa yhteistyösopimus verkostojen yhdistämisestä ja vesihuoltolaitosten yhteistoiminnasta. Suunnitelmat vesijohtolinjan ja siirtoviemärin rakentamiseksi Leppävirran ja Varkauden välille ovat valmistuneet. Hanketta on haettu valtion vesihuoltotyönä toteutettavaksi ja rahoitus tälle arvioidaan saatavan vuosille 2009–2010. Siten Pohjukansalon vesilaitoksen ottamat ja kirkonkylän jätevedenpuhdistamo jäävät pois käytöstä vuoden 2010 loppupuolella. Muutokseen liittyen suunnitellaan ja toteutetaan henkilöstöä ja toiminnan hallinnointia koskevat toimet.

Sorsakosken taajaman jätevedet johdetaan vuoden 2008 alusta puhdistettavaksi kirkonkylän puhdistamolle. Sorsakosken puhdistamo lopettaa toimintansa ja sen rakenteet puretaan kesään 2008 mennessä.

Kunnan vesihuoltolaitokseen liitetään 1.4.2008 alkaen Paukarlahden vesiosuuskunnan vedenottamo, verkosto ja liittymä-sopimukset. Liitettävää verkostoa on n. 25 km ja liittymiä n. 120. Liiketoiminnan ja omaisuuden siirrosta sekä niiden vastikkeesta laaditaan osapuolten kesken sopimus alkuvuodesta.

Vesihuoltolaitoksen palvelujen hinnoittelua tarkistetaan vesihuoltolain periaatteiden mukaisesti ja kustannusvastaavuuteen pyrkien.

Perustiedot (tuotannontekijät)	TP 2006	TP 2007	TA 2008	TP 2008
Henkilöstömäärä				
hoito- ja huoltohenkilöstö, htv	4,5	4,5	4,5	4

TOIMINTA- JA TUNNUSLUKUJA

	TP 2006	TP 2007	TA 2008	TP 2008
Veden jakelu				
Vesijohtoverkoston pituus, m	245 523	252 803	280 000	283 938
Pohjavesilaitoksia, kpl	2	2	2	2
Pumpattu vesimäärä, m ³	414 837	402 033	412 000	404 863
Laskutettu vesimäärä, m ³	368 672	369 372	371 000	369 300
Vesitaksa, €/m ³ , alv 0 %	1,34	1,43	1,47	1,47
Vesilaitoksen käyttömenot, €	242 662	237 138	257 828	258 442
Vesilaitoksen käyttötulot	599 045	642 060	678 700	688 728
Viemäröinti ja jäteveden käsittely				
Viemäriverkoston pituus, m	105 147	107 817	107 000	112 987
Jätevedenpuhdistamoita, kpl	3	3	2	2
Pumppaamoita, kpl	32	32	35	36
Puhdistamoille tullut jv-määrä, m ³	575 282	660 136	540 000	840 617
Laskutettu jätevesimäärä, m ³	317 318	321 078	319 500	320 645
Jätevesitaksa, €/m ³ , alv 0 %	1,64	1,72	1,87	1,87
Viemärlaitoksen käyttömenot, €	371 944	402 168	375 089	420 943
Viemärlaitoksen käyttötulot, €	629 276	680 277	743 200	751 184
VESIHUOLTOLAITOS yhteensä				
<i>Tuloslaskelma</i>				
Toimintatuotot	1 228 321	1 322 337	1 421 900	1 439 912
Toimintakulut	614 606	639 306	632 917	679 385
Toimintakate	613 715	683 031	788 983	760 527
Poistot	-460 586	-466 427	-558 344	-478 565
Rahoitustuotot ja -kulut	-178 584	-176 378	-226 880	-220 398
Tilikauden tulos	-25 455	40 226	3 759	61 564

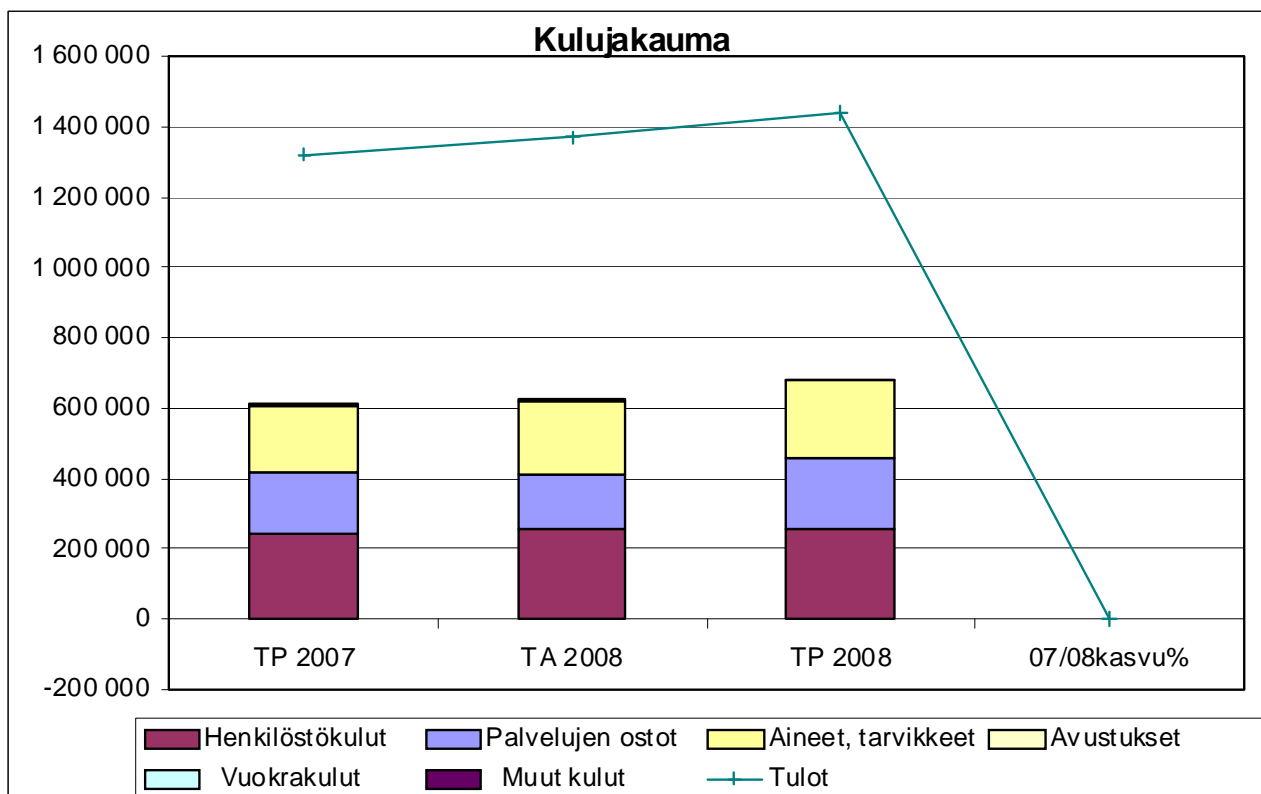
TOTEUTUMINEN 31.12.2008

Veden hankinta ja jakelu sekä jäteveden vastaanotto ja puhdistaminen ovat tapahtuneet ilman sanottavia häiriöitä. Tulosalueen tulot ja menot ovat toteutuneet siten, että talousarviossa määritelty nettotulos saavutettiin.

Sorsakosken jätevedenpuhdistamo poistettiin käytöstä ja purettiin syksyllä. Leppävirta-Varkaus vesihuoltolinjan suunnitelmat ovat valmistuneet ja maanomistajien kanssa tehtävät käyttösopimukset on pääosin tehty.

Kunta osti Paukarlahden vesiosuuskunnan liiketoiminnan ja omaisuuden ja toiminta liitettiin kunnan vesihuoltolaitokseen 1.10.2008 alkaen.

Tuloslaskelma	TP 2007	TA 2008	TP 2008	07/08kasvu%	Käyt-%
Myyntituotot	1 322 336	1 371 350	1 439 726	8,9	105,0 %
Maksutuotot	0	0	0	#JAKO/0!	0,0 %
Tuet ja avustukset	0	0	227	#JAKO/0!	0,0 %
Muut toimintatuotot	0	0	0	#JAKO/0!	0,0 %
Vuokratuotot	0	0	0	#JAKO/0!	0,0 %
Muut tuotot	0	0	0	#JAKO/0!	0,0 %
Toimintatuotot yhteensä	1 322 336	1 371 350	1 439 953	8,9	105,0 %
Henkilöstökulut	-244 837	-255 813	-258 054	5,4	100,9 %
Palkat ja palkkiot	-184 426	-191 590	-196 011	6,3	102,3 %
Henkilösivukulut	-60 646	-64 223	-62 962	3,8	98,0 %
Henkilöstökorvaukset	235	0	919	291,1	0,0 %
Palvelujen ostot	-170 339	-157 170	-203 094	19,2	129,2 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-189 962	-209 200	-216 265	13,8	103,4 %
Avustukset	-112	0	0	-100,0	0,0 %
Muut toimintakulut	-3 843	-3 650	-1 971	-48,7	54,0 %
Vuokratulut	0	0	-191	#JAKO/0!	0,0 %
Muut kulut	-3 843	-3 650	-1 780	-53,7	48,8 %
Toimintakulut yhteensä	-609 093	-625 833	-679 384	11,5	108,6 %
TOIMINTAKATE	713 243	745 517	760 569	6,6	102,0 %
Poistot ja arvonalentumiset	-466 427	0	-478 566	2,6	0,0 %
Vyörytyserät	-30 212	0	-26 598	-12,0	0,0 %
Tilikauden tulos	216 604	745 517	255 405	17,9	34,3 %

TOIMIELIN: 50 TEKNINEN LAUTAKUNTA

TULOSALUE: 560 PALO- JA PELASTUSTOIMI

TALOUS

EUR	TP 2007	Alkuperäinen TA 2008	Ta- muutokset	Lopullinen TA 2008	Toteuma TP 2008	käyttö-% ta:sta	muutos-% ed.v:sta
Menot, ulkoiset	421 700	451 700	0	451 700	450 353	99,7	6,8
sisäiset		0	0	0	147		
Toimintamenot	421 700	451 700	0	451 700	450 500	99,7	6,8
Tulot, ulkoiset							
sisäiset							
Toimintatulot	0	0	0	0	0		
<i>Toimintakate</i>	<i>421 700</i>	<i>451 700</i>	<i>0</i>	<i>451 700</i>	<i>450 500</i>	<i>99,7</i>	<i>6,8</i>

TILIVELVOLLINEN: Tekninen johtaja

Tulosalueeseen kuuluvat tulosyksiköt:

Aluepelastuslaitos
Varautuminen (= väestönsuojelu)

TOIMINTA-AJATUS: Aluepelastuslaitos vastaa kunnan pelastustoimen ylläpidosta ja sen palvelujen tuottamisesta.
Kunta ylläpitää paloasemaa ja vuokraa sen toimitilat aluepelastuslaitokselle.

KEHITTÄMISPERIAATTEET TAVOITTEIDEN SAAVUTTAMISEKSI:

Pelastustoimen ylläpito tapahtuu ja palvelut tuotetaan palvelutasopäätöksessä määriteltujen resurssien, toimintavalmiuden ja laatukriteerien mukaisesti.

Yhteydenpidolla aluepelastuslaitoksen hallintoon huolehditaan kunnan edun valvonnasta pelastustoimen järjestämisessä ja palvelutason ylläpidossa.

Aluepelastuslaitoksen käyttökustannuksiin suoritetaan maksuosuus ao. yhteistoimintasopimuksen mukaisesti.

Aluepelastuslaitos tekee Sorsakosken palokuntakerho ry:n kanssa vuoden 2008 alusta voimaan tulevan sopimuksen, jonka mukaisesti kerho jatkaa valmiuspälokuntana toimintaa edeltäjänsä Sorsakosken tehdaspälokunnan ylläpitämässä laajuudessa ja toimintavalmiudessa. Kunta sitoutuu maksamaan aluepelastuslaitokselle näin aiheutuvi- ta lisäkuluista 8.000 euron lisämaksuosuuden. Kunta ylläpitää palokunnan kaluston ja varusteiden säilyttämistä ja huoltamista varten tarvitsemat toimitilat Sorsakoskella.

Paloaseman ylläpidon kustannukset ja saatava vuokratulo sisältyvät "Tilapalvelut" – tulosalueen tulosyksikköön "Varastorakennukset". Vuokran perusteena ovat tilojen käyttökustannukset ja tontin vuokra sekä pääomakorvauksena poistojen määrä ynnä koh- tuullinen korko rakennuksen tasearvosta laskettuna.

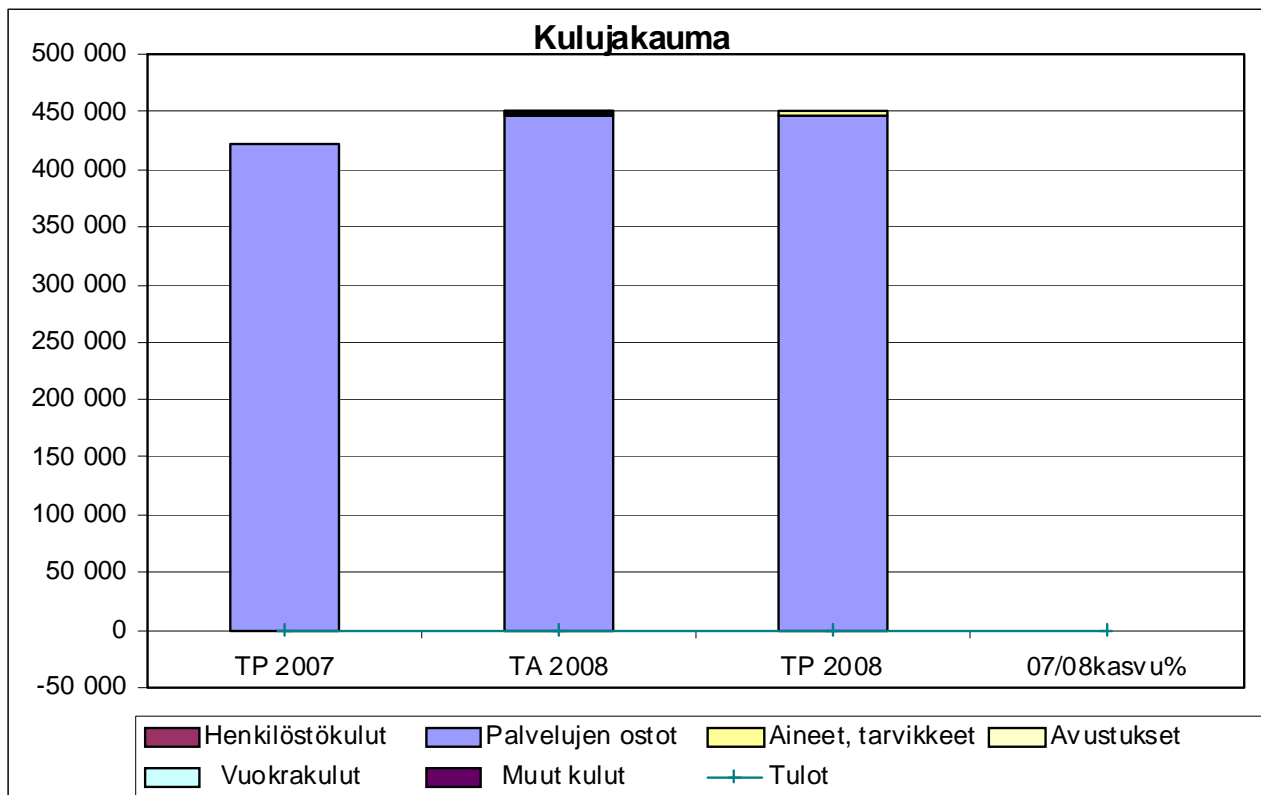
TOTEUTUMINEN 31.12.2008

Toiminta on sujunut palvelutasopäätöksessä sanotulla tavalla ja talousarvion puitteissa. Palotarkastuksia on suoritettu 439. Neuvontaa ja valistusta on annettu 43 tilaisuudessa, joihin osallistui 943 henkilöä.

Kiireellisiä hälytystehtäviä suoritettiin:

	<u>v. 2008</u>	<u>v. 2007</u>
tulipaloja	28	34
liikenneonnettomuuksia	43	48
vahingontorjuntatehtäviä	35	24
ensivastetehtäviä	123	104
muita (pelastus, tarkistus, varmistus)	<u>97</u>	<u>79</u>
	326	289

Tuloslaskelma	TP 2007	TA 2008	TP 2008	07/08kasvu%	Käyt-%
Myyntituotot	0	0	0	#JAKO/0!	0,0 %
Maksutuotot	0	0	0	#JAKO/0!	0,0 %
Tuet ja avustukset	0	0	0	#JAKO/0!	0,0 %
Muut toimintatuotot	0	0	0	#JAKO/0!	0,0 %
Vuokratuotot	0	0	0	#JAKO/0!	0,0 %
Muut tuotot	0	0	0	#JAKO/0!	0,0 %
Toimintatuotot yhteensä	0	0	0	#JAKO/0!	0,0 %
Henkilöstökulut	0	0	0	#JAKO/0!	0,0 %
Palkat ja palkkiot	0	0	0	#JAKO/0!	0,0 %
Henkilösivukulut	0	0	0	#JAKO/0!	0,0 %
Henkilöstökorvaukset	0	0	0	#JAKO/0!	0,0 %
Palvelujen ostot	-421 639	-447 600	-447 537	6,1	100,0 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	0	-600	-2 946	#JAKO/0!	491,0 %
Avustukset	0	0	0	#JAKO/0!	0,0 %
Muut toimintakulut	-61	-3 500	-16	-73,8	0,5 %
Vuokrakulut	0	-3 000	0	#JAKO/0!	0,0 %
Muut kulut	-61	-500	-16	-73,8	3,2 %
Toimintakulut yhteensä	-421 700	-451 700	-450 499	6,8	99,7 %
TOIMINTAKATE	-421 700	-451 700	-450 499	6,8	99,7 %
Poistot ja arvonalentumiset	0	0	0	#JAKO/0!	0,0 %
Vyörytyserät	0	0	-1	#JAKO/0!	0,0 %
Tilikauden tulos	-421 700	-451 700	-450 500	6,8	99,7 %

TOIMIELIN: 50 TEKNINEN LAUTAKUNTA

TULOSALUE: 570 TIEJAOSTO

TALOUS

EUR	TP 2007	Alkuperäinen TA 2008	Ta- muutokset	Lopullinen TA 2008	Toteuma TP 2008	käyttö-% ta:sta	muutos-% ed.v:sta
Menot, ulkoiset	183 271	186 577		186 577	187 569	100,5	2,3
sisäiset	3 157	30	0	30	3 153		-0,1
Toimintamenot	186 428	186 607	0	186 607	190 722		2,3
Tulot, ulkoiset							
sisäiset							
Toimintatulot	0	0	0	0	0		
<i>Toimintakate</i>	<i>186 428</i>	<i>186 607</i>	<i>0</i>	<i>186 607</i>	<i>190 722</i>	<i>102,2</i>	<i>2,3</i>

TILIVELVOLLINEN: Metsätalousinsinööri

Tulosalueeseen

kuuluvat tulosyksiköt: Yksityisteiden tienpito

TOIMINTA-AJATUS: Haja-asutusalueiden yksityisteiden kunnossapitotason turvaaminen avustuksin ja tie kuntien opastaminen yksityistielain mukaisissa asioissa.

TAVOITTEET VUODELLE 2008

Tavoite	Mittari	Mittarin tavoitearvo	Toteutuminen 31.12.2008
tiekuntien perustaminen	käsittelyaika, hakemuksesta päätökseen	max 3 kk	
avustusperusteiden uusiminen	toteutusajankohta	v. 2008	

TOIMINTA- JA TUNNUSLUKUJA

	TP 2006	TP 2007	TA 2008	TP 2008
Avustettavat tiet, pituus km	571	587	590	589
Avustettavat tiet, kpl	257	261	270	263
Tiejaoston toimituskokoukset	1	8	2	15
Avustukset / Avustettavat tiet, €/km	325	288	316	293
Perustiedot (tuotannontekijät)	TP 2006	TP 2007	TA 2008	TP 2008
Henkilöstömäärä				
- metsätalousinsinööri ovo:na+toimistoapu	0,3	0,3	0,3	0,3

MUUT PERUSTELUT

Yksityisteiden kunnossapidon avustuksiin varataan määrärahaa 161.000 euroa ja perusparannustöiden avustamiseen 10.000 euroa vuonna 2008. Vuosille 2009 ja 2010 perusparannustöiden avustuspääräraha on 100.000 euroa/vuosi. Avustusten hakeminen, jakaminen ja tilityksen tekeminen tapahtuvat entisin avustusperustein.

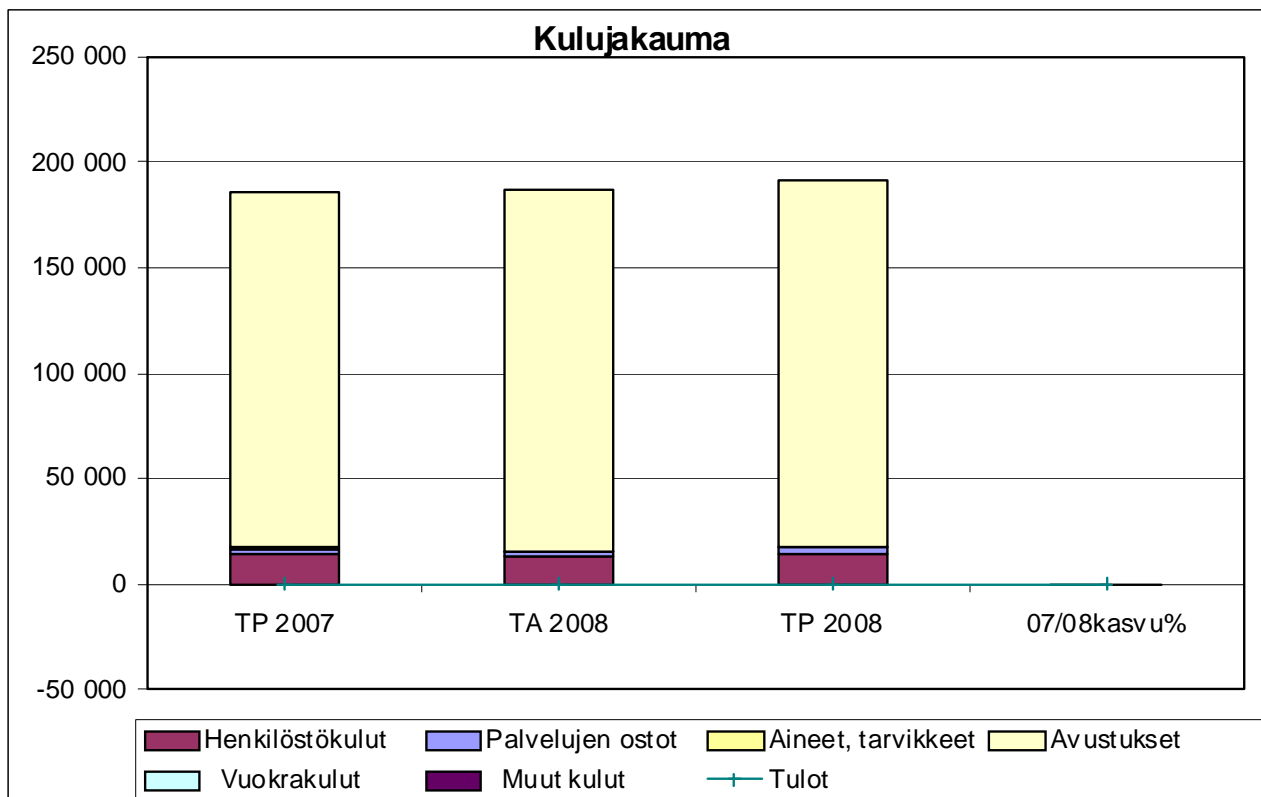
TOTEUTUMINEN 31.12.2008

Yksityisteiden avustusten tilitykset on vastaanotettu, tarkastettu ja avustukset maksettu. Toimituskokoukset on voitu hoitaa kohtuullisella viiveellä. Avustusten piirissä olevia teitä on tarkastettu vuosisuunnitelman mukaisesti.

TEKNINEN LAUTAKUNTA YHTEENSÄ

EUR	TP 2007	Alkuperäinen TA 2008	Ta- muutokset	Lopullinen TA 2008	Toteuma TP 2008	käyttö-% ta:sta	muutos-% ed.v:sta
Menot, ulkoiset	5 294 701	5 391 738	178 805	5 570 543	5 774 692	103,7	9,1
sisäiset	288 573	262 516	0	262 516	310 795	118,4	7,7
Toimintamenot	5 583 274	5 654 254	178 805	5 833 059	6 085 487	104,3	9,0
Tulot, ulkoiset	3 628 031	3 535 829	15 300	3 551 129	4 105 957	115,6	13,2
sisäiset	2 098 583	1 980 306	0	1 980 306	2 147 088	108,4	2,3
Toimintatulot	5 726 614	5 516 135	15 300	5 531 435	6 253 045	113,0	9,2
<i>Toimintakate</i>	<i>-143 340</i>	<i>138 119</i>	<i>163 505</i>	<i>301 624</i>	<i>-167 558</i>	<i>-55,6</i>	<i>16,9</i>

Tuloslaskelma	TP 2007	TA 2008	TP 2008	07/08kasvu%	Käyt-%
Myyntituotot	0	0	0	#JAKO/0!	0,0 %
Maksutuotot	0	0	0	#JAKO/0!	0,0 %
Tuet ja avustukset	0	0	0	#JAKO/0!	0,0 %
Muut toimintatuotot	0	0	0	#JAKO/0!	0,0 %
Vuokratuotot	0	0	0	#JAKO/0!	0,0 %
Muut tuotot	0	0	0	#JAKO/0!	0,0 %
Toimintatuotot yhteensä	0	0	0	#JAKO/0!	0,0 %
Henkilöstökulut	-14 050	-13 677	-14 271	1,6	104,3 %
Palkat ja palkkiot	-10 782	-10 354	-11 309	4,9	109,2 %
Henkilösivukulut	-3 268	-3 323	-2 962	-9,4	89,1 %
Henkilöstökorvaukset	0	0	0	#JAKO/0!	0,0 %
Palvelujen ostot	-3 139	-1 630	-3 398	8,3	208,5 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-272	-300	-556	104,4	185,3 %
Avustukset	-168 968	-171 000	-172 497	2,1	100,9 %
Muut toimintakulut	0	0	0	#JAKO/0!	0,0 %
Vuokratulut	0	0	0	#JAKO/0!	0,0 %
Muut kulut	0	0	0	#JAKO/0!	0,0 %
Toimintakulut yhteensä	-186 429	-186 607	-190 722	2,3	102,2 %
TOIMINTAKATE	-186 429	-186 607	-190 722	2,3	102,2 %
Poistot ja arvonalentumiset	0	0	0	#JAKO/0!	0,0 %
Vyörytyserät	-796	0	-727	-8,7	0,0 %
Tilikauden tulos	-187 225	-186 607	-191 449	2,3	102,6 %

TOIMIELIN: 60 RAKENNUS- JA YMPÄRISTÖLAUTAKUNTA

TULOSALUE: 610 RAKENNUSVALVONTA

TALOUS

EUR	TP 2007	Alkuperäinen TA 2008	Ta- muutokset	Lopullinen TA 2008	Toteuma TP 2008	käyttö-% ta:sta	muutos-% ed.v:sta
Menot, ulkoiset	146 778	155 482	1 200	156 682	157 634	100,6	7,4
sisäiset	1 167	1 900	0	1 900	1 924		64,9
Toimintamenot	147 945	157 382	1 200	158 582	159 558	100,6	7,8
Tulot, ulkoiset	85 618	87 000	0	87 000	96 701	111,2	12,9
sisäiset	400		0	0	50		
Toimintatulot	86 018	87 000	0	87 000	96 751	111,2	12,5
Toimintakate	61 927	70 382	1 200	71 582	62 807	87,7	1,4

TILIVELVOLLINEN: 1. rakennustarkastaja

Tulosalueeseen kuuluvat tulosyksiköt: Rakennusvalvonta

TOIMINTA-AJATUS:

Rakennusvalvonta on lakisääteistä viranomaistoimintaa. Tehtävänä on valvoa rakentamista sekä osaltaan huolehtia kuntakuvasta ja -ympäristöstä, käsitellä rakentamiseen ja maa-ainesten ottamiseen tarvittavat luvat, suorittaa lupiin liittyvät tarkastukset ja antaa ohjeita rakentajille. Huolehtia korjausneuvonnasta, käsitellä korjaus- ja energia-avustukset ja huolehtia osasta kunnan muista asuntotoimen tehtävistä.

SITOVAT TAVOITTEET VUODELLE 2008

Tavoite	Mittari	Mittarin tavoitearvo	Toteutuminen 31.12.2008
Lupien käsittely	Käsittelyaika		
- rakennusluvut		3 vko	15 pv
- maa-ainesluvut		2 kk	3 kk
- poikkeamispäätökset		2 kk	3 kk
Ympäristön tilan parantaminen	Ympäristökatselmus	1 kertaa/vuosi	-
	Siistimis- ja kunnostuskehotus	20 kpl/vuosi	-
Rakennusvalvontapalvelujen saatavuus	työpäivät	kaikkina työpäivinä	kaikkina työpäivinä

KEHITTÄMISPERIAATTEET TAVOITTEIDEN SAAVUTTAMISEKSI:

Ammatillinen ajankohtaiskoulutus
Asiantuntijapalvelujen käyttö vaativissa asiantuntijatehtävissä
Tietojärjestelmien uusiminen.

TOIMINTA- JA TUNNUSLUKUJA

Suoritteet ja hinta	TP 2006	TP 2007	TA 2008	TP 2008
Käsitellyt lupahakemukset	335	359	330	265
Keskeneräiset rakennusluvut	789	782	750	723
Suoritettut katselmukset	848	825	750	606
Aloituskokoukset	56	41	55	28
Poikkeamislupahakemukset	28	19	25	15
Maa-ainesluvut, voimassa olevat	23	24	25	27
Korjausavustukset	44	13	35	30

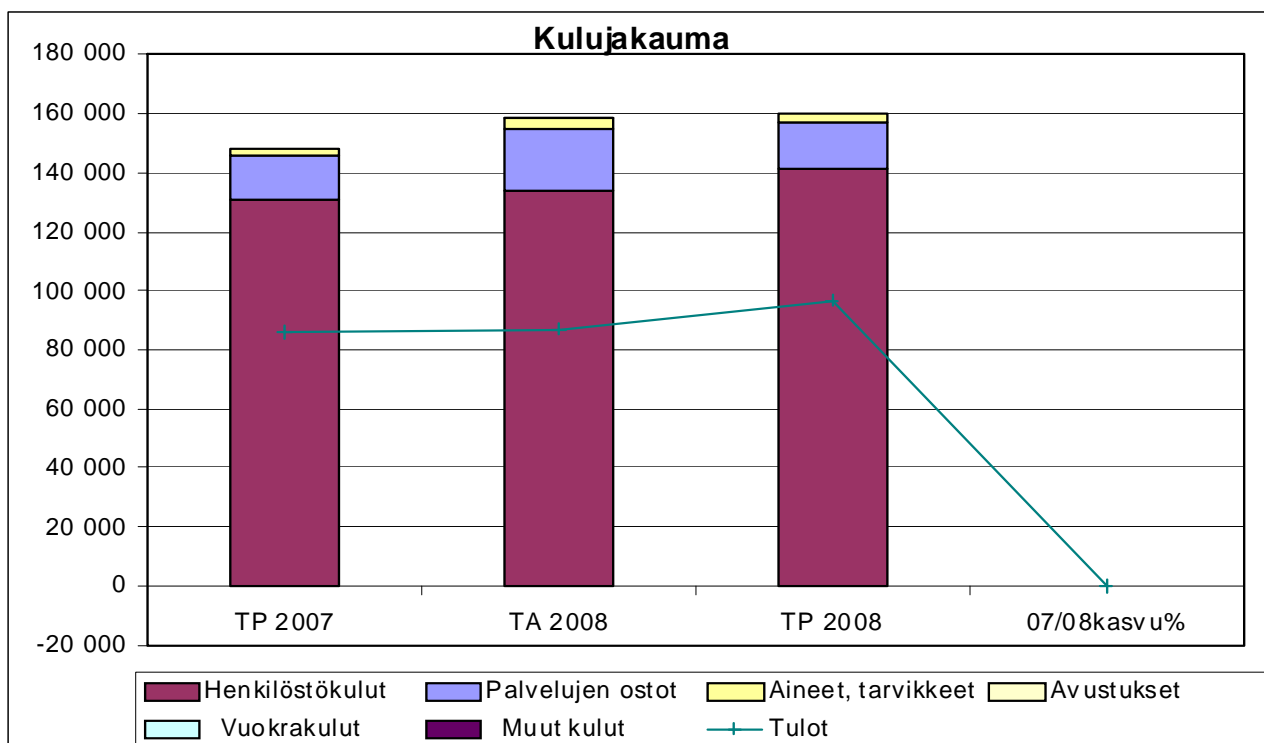
Perustiedot (tuotannontekijät)	TP 2006	TP 2007	TA 2008	TP 2008
Henkilöstömäärä	3	3	3	3

TOTEUTUMINEN

Ammatilliseen koulutukseen osallistuminen rakennustarkastajien osalta toteutunut. Asiantuntijapalveluja ostettu Kuopion kaupungin rakennusvalvonnalta. Tietojärjestelmä uusittu.

Taloudellisesti ja toiminnallisesti toteutunut suunnitelman mukaan. Ympäristön tilaa koskevia tavoitteita ei pystytty toteuttamaan tavoitearvion mukaisesti. Osa henkilöresursseista käytettiin kaavoitustehtävien hoitoon.

Tuloslaskelma	TP 2007	TA 2008	TP 2008	07/08kasvu%	Käyt-%
Myyntituotot	2 156	1 100	174	-91,9	15,8 %
Maksutuotot	83 798	85 900	96 066	14,6	111,8 %
Tuet ja avustukset	64	0	513	701,6	0,0 %
Muut toimintatuotot	0	0	0	#JAKO/0!	0,0 %
Vuokratuotot	0	0	0	#JAKO/0!	0,0 %
Muut tuotot	0	0	0	#JAKO/0!	0,0 %
Toimintatuotot yhteensä	86 018	87 000	96 753	12,5	111,2 %
Henkilöstökulut	-130 691	-133 492	-141 213	8,1	105,8 %
Palkat ja palkkiot	-98 213	-99 978	-111 677	13,7	111,7 %
Henkilösivukulut	-32 478	-33 514	-34 219	5,4	102,1 %
Henkilöstökorvaukset	0	0	4 683	#JAKO/0!	0,0 %
Palvelujen ostot	-14 929	-21 390	-15 744	5,5	73,6 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-2 206	-3 200	-2 601	17,9	81,3 %
Avustukset	0	0	0	#JAKO/0!	0,0 %
Muut toimintakulut	-120	-500	0	-100,0	0,0 %
Vuokratulot	0	0	0	#JAKO/0!	0,0 %
Muut kulut	-120	-500	0	-100,0	0,0 %
Toimintakulut yhteensä	-147 946	-158 582	-159 558	7,8	100,6 %
TOIMINTAKATE	-61 928	-71 582	-62 805	1,4	87,7 %
Poistot ja arvonalentumiset	0	0	0	#JAKO/0!	0,0 %
Vyörytyserät	-6 722	0	-7 045	4,8	0,0 %
Tilikauden tulos	-68 650	-71 582	-69 850	1,7	97,6 %

TOIMIELIN: 60 RAKENNUS- JA YMPÄRISTÖLAUTAKUNTA

TULOSALUE: 620 YMPÄRISTÖNHOITO

TALOUS

EUR	TP 2007	Alkuperäinen TA 2008	Ta- muutokset	Lopullinen TA 2008	Toteuma TP 2008	käyttö-% ta:sta	muutos-% ed.v:sta
Menot, ulkoiset	233 145	238 190	1 400	239 590	227 404	94,9	-2,5
sisäiset	10 312	10 120	0	10 120	10 795	106,7	4,7
Toimintamenot	243 457	248 310	1 400	249 710	238 199	95,4	-2,2
Tulot, ulkoiset	8 420	6 350	0	6 350	9 896	155,8	17,5
sisäiset	952	0	0	0	4 474		370,0
Toimintatulot	9 372	6 350	0	6 350	14 370	226,3	53,3
Toimintakate	234 085	241 960	1 400	243 360	223 829	92,0	-4,4

TILIVELVOLLINEN: Vastaava eläinlääkäri

Tulosalueeseen kuuluvat tulosyksiköt: 6211 Ympäristönsuojelun hallinto
6220 Terveysolojen valvonta
6230 Eläinlääkintähuolto

TOIMINTA-AJATUS:

Ympäristönsuojelun tehtävänä on edistää luonnon ja muun ympäristön suojelua ja turvata terveellinen sekä viihtyisä elinympäristö.

Terveysolojen valvonnalla ehkäistään elinympäristön terveydellisten vaarojen syntymistä ja edistetään ympäristöterveydenhoidon ylläpitoon ja parantamiseen tähtäviä toimia.

Eläinlääkintähuolto hoitaa eläinsuojelun ja eläinlääkintähuollon tehtäviä sekä elintarvikevalvontaan liittyvät tehtävät.

SITOVAT TAVOITTEET VUODELLE 2008

Tavoite	Mittari	Mittarin tavoitearvo	Toteutuminen 31.12.2008
Ympäristölupien käsittely	käsittelyaika	max. 5 kk	toteutunut tavoitteen mukaisesti
Muut ympäristövalvonnan luvat	käsittelyaika	max. 1 kk	toteutunut tavoitteen mukaisesti
Elintarvikevalvonta	Tarkastukset ja näytteenotot	Tark. suunnitelman mukaisesti	Tarkastukset eivät ole toteutunut aivan täysimääräisenä
Huoneistoilmoitusten käsittely	käsittelyaika	max. 1 kk	Toteutunut

KEHITTÄMISPERIAATTEET TAVOITTEIDEN SAAVUTTAMISEKSI:

Ympäristönsuojelun ja terveysolojen ylläpitämisen neuvonnan lisääminen ja valvonnan tehostaminen

Jätehuollon neuvonnan ja valvonnan lisääminen

Haja-asutusalueen jätevesikuormituksen vähentäminen

TOIMINTA- JA TUNNUSLUKUJA

Suoritteet ja hinta (erillinen Excel-lomake)

Perustiedot (tuotannontekijät)	TP 2006	TP 2007	TA 2008	TP 2008
Henkilöstömäärä				
- ympäristönsuojelu	1,25	1,3	1,3	1,3
- terveysolojen valvonta	1,3	1,3	1,3	1,3
- eläinlääkintähuolto	1,3	1,3	1,3	1,3

MUUT PERUSTELUT

Kunnan varoista korvataan vuonna 2008 kunnalliseläinlääkärin käynnistä hyötyeläimen luona:

1. Kun käynti on tapahtunut normaalina työaikana:
  - korvataan matkakustannusten ja ensimmäisen eläimen käyntimaksun yhteismäärästä se osuus, mikä ylittää 50 euroa (ilman arvonlisäveroa 41 €) käyntikertaa kohti
2. Kun käynnin on suorittanut päivystävä eläinlääkäri:
  - korvataan matkakustannusten ja ensimmäisen eläimen käyntimaksun yhteismäärästä se osuus, mikä ylittää 61 euroa (ilman arvonlisäveroa 50 €) käyntikertaa kohti.

TAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN

Ympäristönsuojelu: Toiminta sujunut suunnitelmien mukaisesti.

Terveysolojen valvonta: Suunnitelmien mukaiset tarkastukset eivät kaikki toteutuneet ylimääräisten tehtävien, palaverien ym. takia. Näytteet on otettu suunnitelmien mukaisesti.

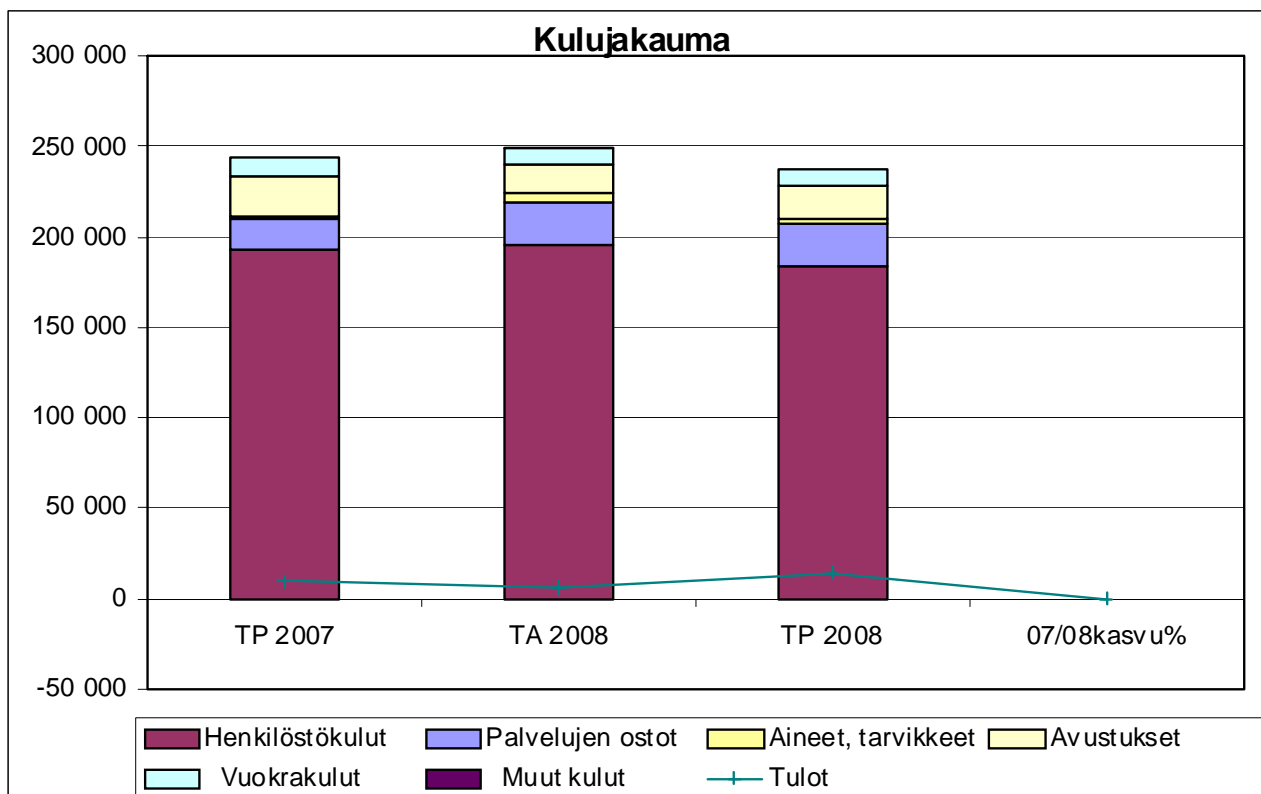
Eläinlääkintähuolto: Tavoitteisiin on päästy suunnitelman mukaisesti.

RAKENNUS- JA YMPÄRISTÖLAUTAKUNTA YHTEENSÄ

EUR	TP 2007	Alkuperäinen TA 2008	Ta- muutokset	Lopullinen TA 2008	Toteuma TP 2008	käyttö-% ta:sta	muutos-% ed.v:sta
Menot, ulkoiset	379 923	393 672	2 600	396 272	385 038	97,2	1,3
sisäiset	11 479	12 020	0	12 020	12 719	105,8	10,8
Toimintamenot	391 402	405 692	2 600	408 292	397 757	97,4	1,6
Tulot, ulkoiset	94 038	93 350	0	93 350	106 597	114,2	13,4
sisäiset	1 352	0	0	0	4 524		
Toimintatulot	95 390	93 350	0	93 350	111 121	119,0	16,5
Toimintakate	296 012	312 342	2 600	314 942	286 636	91,0	-3,2

TOIMINTA- JA TUNNUSLUKUJA				
610 Rakennusvalvonta	Tp 2006	TP 2007	Ta 2008	TP 2008
Myönnettyt luvat (%-työajasta)	80	80	80	75
Kpl	335	359	330	265
€/kpl	363,69	329,68	381,53	451,58
Kerrostilavuus, m3	66 500	69 700	70 000	116 790
Kustannus, euroa/kras-tilavuus m ³	2,29	2,12	2,25	1,37
Rakennuslupahakemusten käsittelyaika keskimäärin (pv)	13,7	14,2	15	14,6
Rakennusvalvonnan menot yht.	152 294	147 946	157 382	159 557
Tulot yhteensä, €	71 519	86 018	87 000	96 752
Nettomenot yhteensä	80 775	61 928	70 382	62 805
620 Ympäristöhoito	Tp 2006	TP 2007	Ta 2008	TP 2008
Ympäristönsuojelu				
Päätökset (%-työajasta)	20	20	20	15
kpl	15	15	15	14
€/kpl	722	791	787	638
Tarkastukset (%-työajasta)	30	30	30	30
kpl	120	120	100	100
€/kpl	135	148	177	179
Lausunnot (%-työajasta)	10	10	10	15
kpl	46	55	50	60
€/kpl	118	108	118	149
Näytteet (%-työajasta)	5	5	5	5
kpl	10	10	10	10
€/kpl	271	296	295	298
Asiakasneuvonta/kontaktit, puh. ym. %:a työajasta	35	35	35	35
- sen kustannus, €/vuosi	18 957	20 752	20 668	20 835
Ympäristönsuojelu, menot yhteensä, €	54 164	59 292	59 052	59 528
Tulot yhteensä, €	329	2 924	3 500	2 883
Netto yhteensä,€	53 835	56 368	55 552	56 645
Eläinlääkintähuolto				
Eläinlääkärikäynnit, kpl sis.sekä suurelän- että pieneläinkäynnit	1 570	1 585	1 500	1 525
Reseptit ja puhelinneuvonta, kpl	2 500	2 500	2 500	2 065
Eläinsuojelukäynnit, kpl	7	5	5	10
Muut tarkastukset, kpl	45	86	30	25
Eläinlääkintäh, menot yhteensä, €	108 136	110 831	109 258	101 689
Tulot yhteensä, €	1 612	3 333	850	814
Netto yhteensä,€	106 524	107 498	108 408	100 875
Terveysolojen valvonta				
Päätökset (%-työajasta)	2	3	3	4
kpl	10	21	15	26
€/kpl	148,62	104,76	160,00	118,43
Tarkastukset (%-työajasta)	40	38	40	50
kpl	440	388	400	400
€/kpl	67,55	71,82	80,00	96,23
Lausunnot (%-työajasta)	1	2	2	3
kpl	10	24	20	20
€/kpl	74,31	61,11	80,00	115,47
Näytteet (%-työajasta)	17	17	12	13
kpl	399	353	250	255
€/kpl	31,66	35,32	38,40	39,25
Asiakasneuvonta/kontaktit, puh. ym. %:a työajasta	40	40	43	30
- sen kustannus, €/vuosi	29 724	29 334	34 400	23 095
Terv.olojen valvonta, menot yht, €	74 310	73 334	79 999	76 982
Tulot yhteensä, €	2 913	3 115	2 000	10 674
Netto yhteensä,€	71 397	70 219	77 999	66 308

Tuloslaskelma	TP 2007	TA 2008	TP 2008	07/08kasvu%	Käyt-%
Myyntituotot	3 222	2 050	11 501	257,0	561,0 %
Maksutuotot	6 150	4 300	2 870	-53,3	66,7 %
Tuet ja avustukset	0	0	0	#JAKO/0!	0,0 %
Muut toimintatuotot	0	0	0	#JAKO/0!	0,0 %
Vuokratuotot	0	0	0	#JAKO/0!	0,0 %
Muut tuotot	0	0	0	#JAKO/0!	0,0 %
Toimintatuotot yhteensä	9 372	6 350	14 371	53,3	226,3 %
Henkilöstökulut	-192 271	-195 090	-183 893	-4,4	94,3 %
Palkat ja palkkiot	-135 666	-133 702	-131 909	-2,8	98,7 %
Henkilösivukulut	-56 605	-61 388	-52 606	-7,1	85,7 %
Henkilöstökorvaukset	0	0	622	#JAKO/0!	0,0 %
Palvelujen ostot	-17 227	-24 520	-23 556	36,7	96,1 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-2 142	-4 250	-2 415	12,7	56,8 %
Avustukset	-22 083	-15 500	-18 192	-17,6	117,4 %
Muut toimintakulut	-9 734	-10 350	-10 144	4,2	98,0 %
Vuokrakulut	-9 623	-9 600	-10 021	4,1	104,4 %
Muut kulut	-111	-750	-123	10,8	16,4 %
Toimintakulut yhteensä	-243 457	-249 710	-238 200	-2,2	95,4 %
TOIMINTAKATE	-234 085	-243 360	-223 829	-4,4	92,0 %
Poistot ja arvonalentumiset	0	0	0	#JAKO/0!	0,0 %
Vyörytyserät	-5 474	0	-5 670	3,6	0,0 %
Tilikauden tulos	-239 559	-243 360	-229 499	-4,2	94,3 %

KÄYTTÖTALOUS YHTEENSÄ

EUR	TP 2007	Alkuperäinen TA 2008	Ta- muutokset	Lopullinen TA 2008	Toteuma TP 2008	käyttö-% ta:sta	muutos-% ed.v:sta
Menot, ulkoiset	51 377 002	53 805 060	689 989	54 495 049	53 562 600	98,3	4,3
sisäiset	4 090 283	3 889 326	0	3 889 326	4 122 537	106,0	0,8
Toimintamenot	55 467 285	57 694 386	689 989	58 384 375	57 685 137	98,8	4,0
Tulot, ulkoiset	10 121 419	9 714 132	0	9 714 132	10 448 968	107,6	3,2
sisäiset	4 045 919	3 845 376	0	3 845 376	4 076 260	106,0	0,7
Toimintatulot	14 167 338	13 559 508	0	13 559 508	14 525 228	107,1	2,5
<i>Toimintakate</i>	<i>41 299 947</i>	<i>44 134 878</i>	<i>689 989</i>	<i>44 824 867</i>	<i>43 159 909</i>	<i>96,3</i>	<i>4,5</i>

Osa III

Liitteet

- Tuloslaskelma
- Rahoituslaskelma
- Tase
- Tilinpäätöksen liitetiedot

OSA III.....	1
TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT V. 2008.....	1
KUNNAN TULOSLASKELMA (ULKONEN).....	1
RAHOITUSLASKELMA.....	2
TASE 31.12.2008.....	3
1. TILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISTA KOSKEVAT LIITETIEDOT.....	5
1.1. ARVOSTUS- JA JAKSOTUSPERIAATTEET SEKÄ MENETELMÄT.....	5
2. TULOSLASKELMAN LIITETIEDOT.....	6
2. TULOSLASKELMAN LIITETIEDOT.....	6
2.1. TOIMINTATUOTOT.....	6
2.2. SATUNNAISET ERÄT.....	6
2.3. SUUNNITELMAN MUKAISTEN POISTOJEN PERUSTEET.....	7
2.4. PAKOLLISTEN VARAUSTEN MUUTOKSET.....	7
2.5. KÄYTTÖOMAISUUDEN MYYNTIVOITOT JA –TAPPIOT.....	8
2.6. RAHOITUSTUOTOT JA –KULUT.....	8
2.7. PERUSPÄÄOMAN KORKO.....	8
3. TASEEN LIITETIEDOT.....	8
3.1. TASEEN VASTAAVIA KOSKEVAT LIITETIEDOT.....	8
3.2. TASEEN VASTATTAVIA KOSKEVAT LIITETIEDOT.....	11
4. VAKUUTUKSIA JA VASTUUSITOUMUKSIA KOSKEVAT LIITETIEDOT.....	14
4.1. LEASINGVASTUIDEN YHTEISMÄÄRÄ.....	14
4.2. VASTUUSITOUMUKSET SAMAAN KONSERNIIN KUULUVIEN YHTEISÖJEN PUOLESTA.....	14
4.3. MUUT VASTUUSITOUMUKSET.....	14
4.4. MUUT TALOUDELLISET VASTUUT.....	14
4.5. HUOLLETTAVIEN VARAT JA PÄÄOMAT.....	14
4.6. ELATUSTUKISAAMISET.....	14
5. HENKILÖSTÖÄ KOSKEVAT LIITETIEDOT.....	15
5.1. HENKILÖSTÖN LUKUMÄÄRÄ.....	15
5.2. HENKILÖSTÖKULUT.....	15
6. LASKENNALLISESTI ERIYTETYN LIIKETOIMINNAN TILINPÄÄTÖSLASKELMAT.....	16
7. OMISTUKSET MUISSA YHTEISÖISSÄ.....	19
TYTÄRYHTEISÖT.....	19
YHDISTELEMÄTTÖMÄT TYTÄRYHTEISÖT.....	19
8. KONSERNITILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT.....	20
8.1. KONSERNITILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISPERIAATTEET.....	20
8.2. KONSERNIN TULOSLASKELMAA KOSKEVAT LIITETIEDOT.....	21
8.3. KONSERNITASEEN LIITETIEDOT.....	22
8.4. KONSERNIN VAKUUKSIA JA VASTUUSITOUMUKSIA KOSKEVAT LIITETIEDOT.....	23
8.5. KONSERNIN HENKILÖSTÖÄ KOSKEVAT LIITETIEDOT.....	24

Osa III

Tilinpäätöksen liitetiedot v. 2008

KUNNAN TULOSLASKELMA (ulkoinen)

	1.1.-31.12.2008	1.1.- 31.12.2007	muutos
		EUR	%
Toimintatuotot			
Myyntituotot	4 544 329,26	4 223 214,95	7,6 %
Maksutuotot	3 242 169,66	2 954 256,56	9,7 %
Tuet ja avustukset	838 053,67	1 064 894,69	-21,3 %
Muut toimintatuotot	1 824 415,82	1 879 052,17	-2,9 %
	10 448 968,41	10 121 418,37	3,2 %
Valmistus omaan käyttöön			
Toimintakulut			
Henkilöstökulut	25 343 285,08	25 502 902,44	-0,6 %
Palkat ja palkkiot	19 055 209,69	18 995 612,53	0,3 %
Henkilösivukulut			
Eläkekulut	4 833 261,93	4 994 943,65	-3,2 %
Muut henkilösivukulut	1 454 813,46	1 512 346,26	-3,8 %
Palvelujen ostot	20 747 382,30	18 745 638,68	10,7 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	3 570 797,72	3 391 384,91	5,3 %
Avustukset	3 672 470,91	3 447 436,26	6,5 %
Muut toimintakulut	228 663,88	289 639,71	-21,1 %
	-53 562 599,89	-51 377 002,00	4,3 %
Toimintakate	-43 113 631,48	-41 255 583,63	4,5 %
Verotulot	28 646 578,57	27 205 208,29	5,3 %
Valtionosuudet	18 778 419,00	17 974 594,00	4,5 %
Rahoitustuotot ja -kulut:			
Korkotuotot	171 365,36	186 132,07	-7,9 %
Muut rahoitustuotot	740 507,40	319 767,07	131,6 %
Korkokulut	-156 426,22	-133 323,39	17,3 %
Muut rahoituskulut	-399 880,35	-15 676,19	2450,9 %
	355 566,19	356 899,56	-0,4 %
Vuosikate	4 666 932,28	4 281 118,22	9,0 %
Poistot ja arvonalentumiset			
Suunnitelman mukaiset poistot	-3 658 897,09	-3 597 603,64	
Arvonalentumiset	0,00	0,00	1,7 %
Satunnaiset erät			
Satunnaiset tuotot		0,00	
Satunnaiset kulut		0,00	0,00
Tilikauden tulos	1 008 035,19	683 514,58	
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)			
Varausten lisäys (-) tai vähennys (+)			
Rahastojen lisäys (-) tai vähennys (+)	-46 277,27	-44 363,62	4,3 %
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	961 757,92	639 150,96	

TULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT

Toimintatuotot/Toimintakulut, %	19,5 %	19,7 %
Vuosikate/Poistot, %	127,6 %	119,0 %
Vuosikate, eur/asukas	433,73	393,30
Asukasmäärä	10 760	10 885

RAHOITUSLASKELMA

	1.1.- 31.12.2008		1.1.- 31.12.2007		muutos
			EUR		%
Toiminnan rahavirta					
Vuosikate	4 666 932,28		4 281 118,22		9,0 %
Satunnaiset erät	0,00		0,00		
Tulorahoituksen korjauserät	-231 920,06	4 435 012,22	-392 901,73	3 888 216,49	14,1 %
Investointien rahavirta					
Investointimenot	-8 569 540,13		-3 862 348,69		121,9 %
Rahoitusosuudet investointimenoihin	845 711,76		153 267,20		
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	415 376,47	-7 308 451,90	759 250,96	-2 949 830,53	147,8 %
Toiminnan ja investointien rahavirta		-2 873 439,68		938 385,96	
Rahoituksen rahavirta					
Antolainauksen muutokset					
Antolainasaamisten lisäykset	0,00		-460 000,00		
Antolainasaamisten vähennykset	218 370,72	218 370,72	129 377,42	-330 622,58	
Lainakannan muutokset					
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	3 000 000,00		0,00		
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-323 889,90		-585 489,90		
Lyhytaikaisten lainojen muutos	0,00	2 676 110,10	0,00	-585 489,90	
Oman pääoman muutokset		0,00		0,00	
Muut maksuvalmiuden muutokset					
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	-8 614,16		-34 290,05		
Vaihto-omaisuuden muutos	-11 253,60		4 356,61		
Saamisten muutos	-771 530,99		758 272,94		
Korottomien velkojen muutos	-320 736,23	-1 112 134,98	1 441 914,91	2 170 254,41	
Rahoituksen rahavirta		1 782 345,84		1 254 141,93	
Rahavarojen muutos		-1 091 093,84		2 192 527,89	
Rahavarojen muutos					
Rahavarat 31.12.	3 643 398,45		4 734 492,24		
Rahavarat 1.1.	4 734 492,24	-1 091 093,79	2 541 964,35	2 192 527,89	

RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT

Investointien tulorahoitus, %	60,4 %	115,4 %
Pääomamenojen tulorahoitus, %	59,6 %	92,6 %
Lainanhoitokate	10,0	6,1
Kassan riittävyys, pv	21	31
Asukasmäärä	10 760	10 885

TASE 31.12.2008

VASTAAVAA	31.12.2008	31.12.2007	muutos 2007-2008
		EUR	
PYSYVÄT VASTAAVAT	53 867 129,02	50 204 024,92	3 663 104,10
Aineettomat hyödykkeet	707 082,88	573 173,26	133 909,62
Aineettomat oikeudet	141 796,41	64 689,56	77 106,85
Muut pitkävaikutteiset menot	565 286,47	508 483,70	56 802,77
Ennakkomaksut			
Aineelliset hyödykkeet	42 251 017,12	38 438 144,42	3 812 872,70
Maa- ja vesialueet	12 004 595,60	11 998 501,44	6 094,16
Rakennukset	22 331 051,19	18 423 146,88	3 907 904,31
Kiinteät rakenteet ja laitteet	7 012 951,41	7 031 385,61	-18 434,20
Koneet ja kalusto	676 769,84	721 424,35	-44 654,51
Muut aineelliset hyödykkeet	36 746,12	36 746,12	0,00
Ennakkomaksut ja kesken- eräiset hankinnat	188 902,96	226 940,02	-38 037,06
Sijoitukset	10 909 029,02	11 192 707,24	-283 678,22
Osakkeet ja osuudet	5 930 899,36	5 996 206,86	-65 307,50
Joukkovelkakirjalainasaamiset	0,00	0,00	0,00
Muut lainasaamiset	4 978 129,66	5 196 500,38	-218 370,72
Muut saamiset			
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	201 987,22	276 520,64	-74 533,42
Valtion toimeksiannot	201 987,22	276 520,64	-74 533,42
Lahjoitusrahastojen erityiskatteet	0,00	0,00	0,00
Muut toimeksiantojen varat	0,00	0,00	0,00
VAIHTUVAT VASTAAVAT	7 040 831,75	7 349 140,95	-308 309,20
Vaihto-omaisuus	167 371,15	156 117,55	11 253,60
Aineet ja tarvikkeet	167 371,15	156 117,55	11 253,60
Keskeneräiset tuotteet			
Valmiit tuotteet			
Muu vaihto-omaisuus			
Ennakkomaksut			
Saamiset	3 230 062,15	2 458 531,16	771 530,99
Pitkäaikaiset saamiset			
Myyntisaamiset	94 285,00	221 237,18	-126 952,18
Lainasaamiset			
Muut saamiset			
Siirtosaamiset			
Lyhytaikaiset saamiset			
Myyntisaamiset	1 178 585,01	1 003 996,47	174 588,54
Lainasaamiset	0,00	0,00	0,00
Muut saamiset	1 411 815,13	649 424,94	762 390,19
Siirtosaamiset	545 377,01	583 872,57	-38 495,56
Rahoitusarvopaperit	1 510 431,31	2 829 251,76	-1 318 820,45
Osakkeet ja osuudet	1 110 431,31	1 469 251,76	-358 820,45
Sijoitukset rahamarkkinainstrumentt.	400 000,00	1 360 000,00	-960 000,00
Joukkovelkakirjalainasaamiset	0,00	0,00	0,00
Muut arvopaperit			
Rahat ja pankkisaamiset	2 132 967,14	1 905 240,48	227 726,66
	61 109 947,99	57 829 686,51	3 280 261,48

VASTATTAVAA	31.12.2008	31.12.2007	muutos 2007-2008
		EUR	
OMA PÄÄOMA	48 236 064,90	47 228 029,71	1 008 035,19
Peruspääoma	40 300 271,34	40 300 271,34	0,00
Arvonkorotusrahasto			
Muut omat rahastot	1 313 881,95	1 267 604,68	46 277,27
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	5 660 153,69	5 021 002,73	639 150,96
Tilikauden yli-/alijäämä	961 757,92	639 150,96	322 606,96
POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET	0,00	0,00	0,00
Poistoero			
Vapaaehtoiset varaukset			
PAKOLLISET VARAUKSET	0,00	0,00	0,00
Eläkevaraukset			
Muut pakolliset varaukset			
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	482 563,87	565 711,45	-83 147,58
Valtion toimeksiannot	218 060,51	285 096,68	-67 036,17
Lahjoitusrahastojen pääomat	223 074,78	241 723,69	-18 648,91
Muut toimeksiantojen pääomat	41 428,58	38 891,08	2 537,50
VIERAS PÄÄOMA	12 391 319,22	10 035 945,35	2 355 373,87
Pitkäaikainen	5 212 109,36	2 709 620,07	2 502 489,29
Joukkovelkakirjalainat			
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	4 852 642,00	2 463 166,00	2 389 476,00
Lainat julkisyhteisöiltä	751,80	14 117,67	-13 365,87
Lainat muilta luotonantajilta			
Saadut ennakot			
Ostovelat			
Liittymismaksut ja muut velat			
Palautuskelpoiset liittymismaksut	346 117,23	219 738,07	126 379,16
Siirtovelat	12 598,33	12 598,33	0,00
Lyhytaikainen	7 179 209,86	7 326 325,28	-147 115,42
Joukkovelkakirjalainat			
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	610 524,00	310 524,00	300 000,00
Lainat julkisyhteisöiltä	13 365,87	13 365,90	-0,03
Lainat muilta luotonantajilta			
Saadut ennakot	15 957,33	6 500,00	9 457,33
Ostovelat	2 727 405,11	2 773 557,81	-46 152,70
Liittymismaksut ja muut velat	980 177,77	763 813,80	216 363,97
Siirtovelat	2 831 779,78	3 458 563,77	-626 783,99
	61 109 947,99	57 829 686,51	3 280 261,48
TASEEN TUNNUSLUVUT			
Omavaraisuusaste, %	79,0 %	81,7 %	
Rahoitusvarallisuus €/ asukas	-511	-261	
Suhteellinen velkaantuneisuus-%	21,4 %	18,1 %	
Lainat, €/ asukas	509	257	
Lainakanta 31.12. euroa	5 477 284	2 801 174	
Lainasaamiset 31.12. euroa	4 978 130	5 196 500	
Asukasmäärä	10 760	10 885	

1. Tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

1.1. Arvostus- ja jaksotusperiaatteet sekä menetelmät

Käyttöomaisuuden arvostus

Käyttöomaisuus on merkitty taseeseen hankintamenoon vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu ennalta laaditun poistosuunnitelman mukaisesti. Poistosuunnitelman mukaiset suunnitelmapoistojen laskentaperusteet on esitetty tuloslaskelman liitetiedoissa kohdassa suunnitelman mukaisten poistojen perusteet.

Sijoitusten arvostus

Pysyvien vastaavien käyttöomaisuusosakkeet on merkitty taseeseen hankintamenoon tai sitä alempaan arvoon. Arvostuksen perusteena on ollut hyödykkeen todennäköisesti tulevaisuudessa kerryttämä tulo tai sen arvo palvelutuotannossa.

Pysyvien vastaavien sijoitusluonteiset erät on merkitty taseeseen hankintamenoon tai sitä alempaan todennäköiseen luovutushintaan. Sijoitusrahasto-osuudet on v. 2008 tilinpäätöksessä merkitty markkina-arvoon.

Vaihto-omaisuuden arvostus

Vaihto-omaisuus on merkitty taseeseen FIFO-periaatteen mukaisesti hankintamenoon tai sitä alemman todennäköisen hankintamenoon tai todennäköisen luovutushinnan määräisenä.

Rahoitusomaisuuden arvostus

Saamiset on merkitty taseeseen nimellisarvoon tai sitä alempaan todennäköiseen arvoon.

Rahoitusomaisuusarvopaperit on merkitty taseeseen hankintamenoon tai sitä alempaan todennäköiseen luovutushintaan.

Edellisen tilikauden tietojen vertailukelpoisuus

Kunnan käyttötalouden palkkamenot vuonna 2008 olivat yhteensä 19,336 milj. euroa, mikä on 0,3 % enemmän kuin edellisvuonna. Vertailukelpoinen palkkamenojen kasvu on kuitenkin 3,5 % (+0,650 milj. euroa), kun "ulkoistettujen" palvelujen; kansalaisopisto, kulttuuri- ja liikuntatoimi, laboratorio, työterveyshuolto sekä palkanlaskenta, vaikutus poistetaan. Tämä osaltaan kasvattaa ostopalvelumenoja.

Aikaisempiin tilikausiin kohdistuvat tuotot ja kulut

2. Tuloslaskelman liitetiedot

2.1. Toimintatuotot

Kunnan toimintatuotot tehtäväalueittain (ulkoiset)

	2008 €	2007 €
Yleishallinto, hallinto- ja talousosasto	187 383,87	632 600,26
Maaseutuliik	1 559 900,87	1 618 414,84
Perusturva	4 296 925,11	3 884 445,35
Opetus- ja kulttuuritoimi	192 201,14	263 889,04
Tekninen osasto	4 212 557,42	3 722 068,88
Yhteensä	10 448 968,41	10 121 418,37
Valmistus omaan käyttöön	0	0

2.2 Satunnaiset erät

	2008	2007
Satunnaiset tuotot	-	-
Satunnaiset kulut	-	-
yhteensä	-	-

2.3. Suunnitelman mukaisten poistojen perusteet

Selvitys suunnitelman mukaisten poistojen perusteista

Käyttöomaisuuden poistojen määrittämisessä on käytetty ennalta laadittua poistosuunnitelmaa. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu käyttöomaisuuden hankintamenoista arvioidun taloudellisen pitoajan mukaan.

Arvioidut poistoajat ja niitä vastaavat vuotuiset poistoprosentit sekä poistomenetelmät ovat:

Aineettomat hyödykkeet

Muut pitkävaikutteiset menot

Atk ohjelmistot	3 vuotta	Tasapoisto
Muut pitkävaikutteiset menot	5 vuotta	Tasapoisto

Aineelliset hyödykkeet

Maa- ja vesialueet ei poistoa

Rakennukset ja rakennelmat

Hallinto- ja laitosrakennukset	40 vuotta	Tasapoisto
Tehdas- ja tuotantorakennukset	20 vuotta	Tasapoisto
Talousrakennukset	15 vuotta	Tasapoisto
Vapaa-ajanrakennukset	20 vuotta	Tasapoisto
Asuinrakennukset	30 vuotta	Tasapoisto

Kiinteät rakenteet ja laitteet

Kadut, tiet, torit ja puistot	20 %	Menojäännöspoisto
Sillat, laiturit ja uimalat		20 % Menojäännöspoisto
Muut maa- ja vesirakenteet	20 %	Menojäännöspoisto
Vedenjakelu- ja viemäriverkosto		10 % Menojäännöspoisto
Sähköjohdot, ulkovalaistuslaitteet, muut putki- ja kaapeliverkot	20 %	Menojäännöspoisto
Laitosten laitoskoneet ja laitteet		25 % Menojäännöspoisto
Kiinteät nosto- ja siirtolaitteet	20 %	Menojäännöspoisto
Muut kiinteät koneet, laitteet, rakenteet	25 %	Menojäännöspoisto

Koneet ja kalusto

Rautaiset alukset	15 vuotta	Tasapoisto
Puiset alukset ja muut uivat työkonet	8 vuotta	Tasapoisto
Muut raskaat koneet	10 vuotta	Tasapoisto
Muut kuljetusvälineet ja kevyet koneet	5 vuotta	Tasapoisto
Atk-laitteet	3 vuotta	Tasapoisto
Muut laitteet ja kalusteet	5 vuotta	Tasapoisto

Muut aineelliset hyödykkeet

Luonnonvarat	Käytön mukainen poisto
Arvo- ja taide-esineet	ei poistoa
Keskeneräiset hankinnat	ei poistoa

Käyttöomaisuusarvopaperit

Osakkeet ja osuudet ei poistoa

Investointien täysperuskorjauksen poisto aika on puolet ja muun peruskorjauksen poisto aika on 1/3 uudisrakennuksen poistoajasta.

Käyttöönottotilikaudelta tehdään suunnitelmapoistoa puolet koko tilikauden normaalipoistosta.

2.4. Pakollisten varausten muutokset

Ei sisälly vuoden 2008 tilinpäätökseen.

2.5. Käyttöomaisuuden myyntivoitot ja -tappiot

Muihin toimintatuottoihin sisältyvät käyttöomaisuuden myyntivoitot ja muihin toimintakuluihin sisältyvät käyttöomaisuuden myyntitappiot.

	2008 €	2007 €
Muut toimintatuotot		
Maa-alueiden myyntivoitot	124 729,71	86 984,22
Irtaimiston myyntivoitto	1 052,53	95 311,06
Rakennusten myyntivoitto	0	7 661,00
Asunto-osakkeiden myyntivoitot	108 950,50	205 982,55
yhteensä	234 732,74	395 938,83
Muut toimintakulut		
Maa-alueiden myyntitappiot	2 812,68	3 037,10
Osakkeiden myyntitappio		
Leppävirta-laiva		
Muut myyntitappiot (po.muut kulut)		
yhteensä	2 812,68	3 037,10

2.6. Rahoitustuotot ja -kulut

Muihin rahoitustuottoihin sisältyvät tuotot, jotka on saatu osuuksista muissa yrityksissä

	2008	2007
Osinkotuotot	712 204,36	184 119,08

2.7. Peruspääoman korko

Vaalijalan kuntayhtymä ja Savon koulutuskuntayhtymä maksoivat peruspääoman korkoa vuodelta 2008. Pohjois-Savon sairaanhoitopiiri ei maksanut peruspääoman korkoa vuodelta 2008.

3. Taseen liitetiedot

3.1. Taseen vastaavia koskevat liitetiedot

Kuluksi kirjaamattomat menot ja pääoma-alennukset

- ei sisälly vuoden 2008 tilinpäätökseen

Arvonkorotukset

- ei sisälly vuoden 2008 tilinpäätökseen

Aktivoidut korkomenot

- ei sisälly vuoden 2008 tilinpäätökseen

Käyttöomaisuus ja muut pitkäaikaiset sijoitukset

taulukko seuraavalla sivulla

Kuntayhtymäosuuksien arvon muutokset / ero kuntayhtymän taseeseen

	Tasearvo 1.1. €	Lisäys tilikaudella	Vähennys tilikaudella	Tasearvo 31.12. €	Kunnan osuus kuntayhtymän peruspääomasta	Ero
Vaalijalan kuntayht.	67 155,23			67 155,23	67 231,84	-76,61
Itä-Suomen Päihde- huollon kuntayhtymä	22 002,26			22 002,26	22 084,62	-82,36
Pohjois-Savon koulutuskuntayht.	135 710,50			135 710,50	131 763,40	3 947,10
P-S SHP:n ky	3 648 448,72	17 742,00		3 666 190,72	3 525 847,10	140 343,62
					peruspo.al 2001	kirjattu
					peruspo.al.2002	-80 445,57
					peruspo.al 2003	-20 730,43
					taseyks.kanttiin	3 891,52
					peruspo.al 2005	-43 059,14

Saamiset saman konsernin yhteisöiltä

	2008 €	2007 €
Vaihtuvien vastaavien saamiset		
Pitkäaikaiset saamiset		
-		
Lyhytaikaiset saamiset		
Saamiset tytäryhteisöiltä		
Myyntisaamiset	176 539	125 926
Lainasaamiset		0
Muut saamiset		
Siirtosaamiset	671	
Saamiset kuntayhtymiltä, joissa kunta on jäsenenä		
Myyntisaamiset	15 855	29 657
Lainasaamiset		
Muut saamiset		
Siirtosaamiset	68 403	62 776
Saamiset osakkuus- sekä muilta omistusyhteys- yhteisöiltä		
Myyntisaamiset		
Lainasaamiset	1 556	2 922
Muut saamiset		
Siirtosaamiset		

Siirtosaamiset

Siirtosaamisiin sisältyvät olennaiset erät

	2008 €	2007 €
Siirtyvät korot	36 096,98	55 627,72
Menoennakot	1 553,22	6 258,75
Siirtosaamiset jäsenkuntayhtymiltä	68 403,28	64 945,63
Siirtosaamiset valtiolta	131 244,63	133 883,71
Siirtosaamiset kunnilta	156 494,87	175 672,90
KELA työterveyshuolto, koulumatkatuki	81 227,29	77 458,06
Siirtosaamiset muilta	70 356,74	70 025,80
yhteensä	545 377,01	583 872,57

Rahoitusarvopaperit

Rahoitusarvopapereihin sisältyy

-sijoitusrahasto-osuuksia 1 110 431,31 euroa (kirjattu markkina-arvoon)

-joukkovelkakirjalainasaamisia 0,00

-sijoituksia rahamarkkinainstrumentteihin 400 000,00 euroa (hankintameno), markkina-arvo ei ole määriteltävissä.

3.2. Taseen vastattavia koskevat liitetiedot**Oma pääoma**

	2008 €	2007 €
Peruspääoma 1.1. (avaava tase)	40 300 271,34	40 300 271,34
Lisäykset tilikaudella		
Vähennykset tilikaudella		
Peruspääoma 31.12.	40 300 271,34	40 300 271,34
Muut omat rahastot		
Palovakuutusrahaston pääoma 1.1.	927 604,68	883 241,06
Siirrot rahastoon tilikaudella	46 277,27	44 363,62
Siirto rahastosta tilikaudella		
Palovakuutusrahaston pääoma 31.12.	973 881,95	927 604,68
Yritystoiminnan kehittämisrahaston po. 1.1.	340 000,00	340 000,00
Siirrot rahastoon tilikaudella	327 284,00	59 041,00
Siirrot rahastosta tilikaudella	-327 284,00	-59 041,00
Rahaston pääoma 31.12.	340 000,00	340 000,00
Edellisten tilikausien ylijäämä 1.1.	5 021 002,73	5 920 233,95
Ed.tilikauden yli/alijäämä	639 150,96	-899 231,22
Siirrot tilikaudella		
Edellisten tilikausien ylijäämä 31.12.	5 660 153,69	5 021 002,73
Tilikauden yli-/alijäämä	961 757,92	639 150,96
Omapääoma yhteensä	48 236 064,90	47 228 029,71

Pitkäaikainen vieras pääoma

Velat tai velkojen osat, jotka erääntyvät maksettaviksi myöhemmin kuin viiden vuoden kuluttua:
(v. 2014 tai sen jälkeen)

	2008	2007
	€	€
Joukkovelkakirjalainat		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	2 410 546,00	1 221 070,00
Lainat julkisyhteisöiltä		
Lainat muilta luotonantajilta		
Saadut ennakot		
Ostovelat		
Muut pitkäaikaiset velat (liittymismaksut)	345 165,57	219 738,07
Siirtovelat	13 549,99	12 598,33
Yhteensä	2 769 261,56	1 453 406,40

Pakolliset varaukset

- ei sisälly vuoden 2008 tilinpäätökseen

Velkojen erittely/ velat saman konsernin yhteisöille

	2008	2007
	€	€
Pitkäaikainen vieras pääoma		
-		
Lyhytaikainen vieras pääoma		
Velat tytäryhteisöille		
Saadut ennakot	76	
Ostovelat	23 993	10 382
Muut velat		
Siirtovelat		
Velat kuntayhtymille, joissa kunta on jäsenenä		
Saadut ennakot		
Ostovelat	408 683	443 524
Muut velat		
Siirtovelat	11 462	10 246
Velat osakkuus-, sekä muille omistusyhteisöille		
Saadut ennakot		
Ostovelat		
Muut velat		
Siirtovelat		

Erittely siirtoveloista

Siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät (kaikki erät esitetty)

	2008	2007
	€	€
Palkkojen ja henkilösivukulujen jaksotukset	2 364 944,28	2 854 000,00
Korkojaksotukset	46 909,57	21 852,78
Valtionosuusennakot	0,00	313,87
Muut ennakkotulot	3 409,42	1 886,01
Siirtovelat tytäryhteisöille		
Siirtovelat jäsenkuntayhtymille	11 462,28	10 246,16
Muut siirtovelat muille	2,35	851,30
Valtiokonttori/työnantajan eläkemaksu joulukuu	56 792,98	60 343,04
Kuntien Eläkevakuutus /joulukuu	367 916,45	375 501,89
Vakuutusmaksut/KVTEL varaus lisäperintään	-19 657,55	133 568,72
Yhteensä	2 831 779,78	3 458 563,77

4. Vakuutuksia ja vastuusitoumuksia koskevat liitetiedot

4.1. Leasingvastuiden yhteismäärä

	2008 €	2007 €
Laitteleasing		
yhteensä	9 271,00	13 327,92

4.2. Vastuusitoumukset samaan konserniin kuuluvien yhteisöjen puolesta

	2008	2007
Tytäryhteisöjen puolesta annetut takaukset		
Alkuperäinen pääoma	11 595 399,50	11 595 399,50
+ luotolliset shekkitilit	67 275,18	67 275,18
Jäljellä oleva pääoma	9 871 009,47	10 285 206,18
Muut vastuusitoumukset	4 204,70	4 204,70

4.3. Muut vastuusitoumukset

	2008	2007
Takaukset muiden puolesta		
Alkuperäinen pääoma	2 263 922,88	2 263 922,88
Jäljellä oleva pääoma	1 234 588,64	1 318 729,97

4.4. Muut taloudelliset vastuut

	2008	2007
Nordea Rahoitus/ First Card yrityskortit	4 451,96	3 620,38
Kuntien takauskeskus	20 696,19	19 855,06
	25 148,15	23 475,44

4.5. Huollettavien varat ja pääomat

	2008	2007
Huollettavien varat ja pääomat, jotka eivät sisälly kunnan taseeseen	0,00	0,00

4.6. Elatustukisaamiset

	2008	2007
Elatustukisaamiset 1.1. (kunnan perittävänä olevaa)	379 323	398 777
Perinnästä poistettu tilikauden aikana	42 077	35 330
Elatustukisaamiset 31.12. (kaikki takautumis-saatavat)	333 693	379 323
Kirjattu rahoitusomaisuuden muihin saamisiin 31.12.	0,00	0,00

5. Henkilöstöä koskevat liitetiedot

5.1. Henkilöstön lukumäärä

vakinainen ja määräaikainen henkilöstö 31.12.
(sisältää kokoaikaisen ja osa-aikaisen henkilöstön)

	2008	2007
Yleishallinto (ml. maaseututoimi)	104	98
Perusturva	373	368
Opetus- ja kulttuuritoimi	173	207
Tekninen toimi (ml. kaavoitus ja rak.-ja ymp)	76	60
Yhteensä	726	733

5.2. Henkilöstökulut

	2008 €	2007 €
Palkat ja palkkiot	19 336 223,61	19 285 027,60
suoriteperusteiset	19 102 979,61	19 154 593,60
lomapalkkajaksotuksen muutos	-233 244,00	130 434,00
Henkilösivukulut		
Eläkekulut	5 046 748,76	4 961 680,65
jaksotetut eläkekulut	-213 486,83	33 263,00
Muut henkilösivukulut	1 466 251,82	1 502 043,26
jaksotetut muut sivukulut	-11 438,36	10 303,00
Henkilöstökorvaukset ja muut korjauserät	-281 013,92	-289 415,07
Yhteensä tuloslaskelman mukaan	25 343 285,08	25 502 902,44
Henkilöstökuluja aktivoitu käyttöomaisuuteen	209 606,60	300 467,58
Yhteensä henkilöstökulut	25 552 891,68	25 803 370,02

6. Laskennallisesti eriytetyn liiketoiminnan tilinpäätöslaskelmat

Leppävirran kunnan vesihuoltolaitoksen kirjanpito on eriytetty laskennallisesti. Liitteenä vesihuoltolaitoksen tuloslaskelma, tase ja rahoituslaskelma.

VESIHUOLTOLAITOKSEN TULOSLASKELMA 1.1.-31.12.2008

Laskennallisesti eriytetty

	01.01.-31.12.2008	01.01.-31.12.2007
Liikevaihto	1 439 952,84	1 322 336,16
Valmiiden ja keskeneräisten tuotteiden varastojen lisäys (+) tai vähennys (-)		
Valmistus omaan käyttöön		
Liiketoiminnan muut tuotot		
Materiaalit ja palvelut		
Aineet, tarvikkeet ja tavarat		
Ostot tilikauden aikana	-216 265,19	-189 961,52
Varastojen lisäys (+) tai vähennys (-)		
Palvelujen ostot	-203 094,34	-170 339,32
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	-195 092,40	-184 190,92
Henkilösivukulut	-62 961,63	-60 645,66
Eläkekulut	-50 808,08	-49 239,20
Muut henkilösivukulut	-12 153,55	-11 406,46
Muut kulut	-1 971,13	-3 955,34
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-478 565,77	-466 426,69
Arvonalentumiset		
Liiketoiminnan muut kulut		
Vyörytyserät (osuus hallinnosta ja yleiskust.)	-26 597,63	-30 212,26
Liikelylijäämä (-alijäämä)	255 404,75	216 604,45
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot		
Muut rahoitustuotot		
Korkokulut	-193,99	vltta 2006 -44,32
Korvaus jäännöspääomasta 5% vltta 2007	-220 398,44	4 % -176 334,15
Muut rahoituskulut		
Ylijäämä (alijäämä) ennen satunnaisia eriä	34 812,32	40 225,98
Satunnaiset tuotot ja -kulut		
Satunnaiset tuotot		
Satunnaiset kulut		
Ylijäämä (alijäämä) ennen varauksia	34 812,32	40 225,98
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)		
Vapaaehtoisten varausten lisäys (-) tai väh (+)		
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	34 812,32	40 225,98

VESIHUOLTOLAITOKSEN TASELASKELMA 31.12.2008

Laskennallisesti eriytetty

VASTAAVAA	31.12.2008	31.12.2007	<i>muutos</i>	VASTATTAVAA	31.12.2008	31.12.2007	<i>muutos</i>
PYSYVÄT VASTAAVAT				OMA PÄÄOMA			
Aineettomat hyödykkeet				Jäännöspääoma	4 282 647,25	4 407 968,83	-125 321,58
Aineettomat oikeudet				Liittymismaksurahasto			
Muut pitkävaikutteiset menot		0,00		Arvonkorotusrahasto			
Ennakkomaksut				Tilikauden yli/alijäämä	34 812,32	40 225,98	-5 413,66
Aineelliset hyödykkeet				POISTOERO JA VAPAAEHTOISET			
Maa- ja vesialueet				VARAUKSET			
Rakennukset	695 190,43	732 454,34	-37 263,91	Poistoero			
Kiinteät rakenteet ja laitteet	3 598 699,94	3 593 227,81	5 472,13	Vapaaehtoiset varaukset			
Koneet ja kalusto		0,00		PAKOLLISET VARAUKSET			
Muut aineelliset hyödykkeet				Eläkevaraukset			
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	149 734,20	147 372,97	2 361,23	Muut pakolliset varaukset			
VAIHTUVAT VASTAAVAT				VIERAS PÄÄOMA			
Vaihto-omaisuus				Pitkäaikainen			
Aineet ja tarvikkeet				Joukkovelkakirjalainat			
Keskeneräiset tuotteet				Lainat rahoitus- ja vak.laitoksilta		0,00	
Valmiit tuotteet/tavarat				Lainat julkisyhteisöiltä		12 614,07	-12 614,07
Muu vaihto-omaisuus				Lainat muilta luotonantajilta			
Ennakkomaksut				Saadut ennakot			
Saamiset				Ostovelat			
Pitkäaikaiset saamiset				Muut velat/liittymismaksut	345 165,57	218 568,07	126 597,50
Myyntisaamiset				Siirtovelat			
Lainasaamiset				Lyhytaikainen			
Muut saamiset				Joukkovelkakirjalainat			
Siirtosaamiset				Lainat rahoitus- ja vak.laitoksilta		0,00	
Lyhytaikaiset saamiset				Lainat julkisyhteisöiltä	12 614,10	12 614,10	0,00
Myyntisaamiset	317 106,50	305 303,77	11 802,73	Lainat muilta luotonantajilta			
Lainasaamiset				Saadut ennakot			
Muut saamiset	6 227,92	6 888,88	-660,96	Ostovelat	34 536,60	38 201,94	-3 665,34
Siirtosaamiset				Muut velat	57 183,15	55 054,78	2 128,37
				Siirtovelat			
	<u>4 766 958,99</u>	<u>4 785 247,77</u>	-18 288,78		<u>4 766 958,99</u>	<u>4 785 247,77</u>	-18 288,78

VESIHUOLTOLAITOS
RAHOITUSLASKELMA v. 2008

TULORAHOITUS

Liikeliijäämä	255 404,75	
Poistot ja arvonalentumiset	478 565,77	
Rahoitustuotot- ja kulut	-193,99	
Korvaus jäännöspääomasta	-220 398,44	
Satunnaiset erät	0,00	
Muut tulorahoituksen korjausevät	0,00	
Sisäiset tuotot	-109 283,79	
Sisäiset kulut	258 354,34	662 448,64

INVESTOINNIT

Käyttöomaisuusinvestoinnit, netto	-449 135,26	
Käyttöomaisuuden myyntitulot	0,00	
Sisäiset katteet	0,00	-449 135,26

RAHOITUSTOIMINTA

Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys		
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-12 614,10	
Oman pääoman muutokset		
Liittymismaksujen muutos		
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Vaihto-omaisuuden lis-/väh+		
Saamisten lis-/väh+	-11 141,77	
Ostovelkojen lis+/vähennys-	-3 665,34	
Muiden velkojen lis+/vähennys-	128 725,87	101 304,66

VAIKUTUS KUNNAN KASSAVAROIHIN

314 618,04

7. Omistukset muissa yhteisöissä

Kuntakonsernin osuus €

Nimi	Kunnan omistusosuus	Omasta pääomasta	Vieraasta pääomasta	tilikauden voitosta+/tappiosta-
Tytäryhteisöt				
Leppävirran Kiinteistö Oy	100 %	739 319	12 690 440	-93 359
Leppävirran Kiinteistö Oy omistaa: As Oy Leppävirran Savo 2	100 %	84 393	892 016	-4
Asunto Oy Leppävirran Mäenrinne	76,5 %	-183 734	2 778	-1 622
As Oy Leppävirran Näädänpoukama(osakkuusyhteisö)	42,1 %	ei TP tietoja	ei TP tietoja	ei TP tietoja
Leppävirran Virkistysuimala Leppäkerttu Oy	100 %	- 945 580	6 412 398	- 134 447
Asunto Oy Leppävirran Sato	100 %	- 10 307	420 485	- 1 402
Yhdistelemättömät tytäryhteisöt				
Leppävirran Loma Oy	55,63 %	7 484	0	0
Yhteis- ja omistusyhteisyhteisöt				
Leppävirran Matkailukeskus Oy	33,33 %	24 950	1 564	- 97
Kiinteistö Oy Leppävirran Teollisuustalotie 1	40 %	336 684	116 966	- 0,5
Kuntayhtymät				
Pohjois-Savon sairaanhoitopiirin kuntayhtymä	3,5164 %	3 010 266	2 414 795	109 583
Vaalijalan kuntayhtymä	3,3125 %	236 035	180 762	34 007
Itä-Suomen päihdehuollon kuntayhtymä	1,2127 %	19 517	13 897	- 2 627
Savon koulutuskuntayhtymä	1,0849 %	312 286	299 113	31 831
Pohjois-Savon Liitto	4,01 %	20 324	18 041	1 793

8. Konsernitilinpäätöksen liitetiedot

8.1. Konsernitilinpäätöksen laatimisperiaatteet

Konsernitilinpäätöksen laajuus

Konsernitilinpäätökseen on yhdistetty kaikki tytäryhteisöt lukuun ottamatta tytäryhteisöä Leppävirran Loma Oy (omistusosuus 55,63 %, koko osakepääoma 13 455 €), koska yhtiöllä ei ole toimintaa eli on lepäävä ns. pöytälaatikkoyritys.

Leppävirran Kiinteistö Oy:llä on tytäryhteisöt Leppävirran Savo 2 ja Asunto Oy Leppävirran Mäenrinne sekä osakkuusyhteisö As Oy Näädänpoukama (As Oy Näädänpoukama aiemmin nimeltään As Oy Sahala). Asunto Oy Leppävirran Mäenrinteen ja As Oy Näädänpoukaman toiminnan alkaessa 2.11.2007 Leppävirran Kiinteistö Oy omisti sekä Asunto Oy Leppävirran Mäenrinteen että As Oy Näädänpoukaman kokonaan (omistusosuus 100 %). Ensimmäisen tilikauden aikana Leppävirran Kiinteistö Oy on myynyt Asunto Oy Leppävirran Mäenrinteen osakkeita siten että tilikauden päättyessä omistusosuus on 76,5 %. Leppävirran Kiinteistö Oy on myynyt As Oy Leppävirran Näädänpoukaman osakkeita siten että omistusosuus tilikauden päättyessä on 42,1 %. Näädänpoukama on muuttunut ensimmäisen tilikauden aikana tytäryhteisöstä osakkuusyhteisöksi.

As Oy Näädänpoukamaa ei ole yhdistelty konsernitilinpäätökseen. Kirjanpitolain 6:12.2 §:n mukaan osakkuusyhteisön tiedot voidaan jättää yhdistelemättä konsernitilinpäätökseen, jos yhdistely ei ole tarpeen oikean ja riittävän kuvan antamiseksi konsernin toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta. As Oy Näädänpoukaman yhdistelemättä jättämisellä on hyvin vähäinen merkitys konsernin omaan pääomaan.

Konsernitilinpäätökseen on yhdistelty kaikki kuntayhtymät, joissa kunta on jäsenenä, jäsenosuuksien mukaisessa suhteessa.

Keskinäisen omistuksen eliminointi

Kunnan ja sen tytäryhteisöjen keskinäisen omistuksen eliminointi on tehty pariarvomenetelmällä. Sen mukaan tytäryhteisöjen osakkeiden hankintameno eliminoidaan tilikauden päättyessä olevan konsernin omistuksen mukaista osakepääomaa vastaan. Eliminoinnissa syntynyt ylipariarvo vähennetään ja alipariarvo lisätään konsernin muuhun omaan pääomaan.

Vuoden 2008 tilinpäätöksessä kuntayhtymien omistus on eliminoitu kuntayhtymän taseen mukaisella arvolla. Ero kunnan ja kuntayhtymien omistuksen välillä on 144 132 euroa (selvitys liitetiedoissa s. 6).

Sisäiset liiketapahtumat ja katteet

Konserniyhteisöjen keskinäiset tuotot ja kulut sekä saamiset ja velat on vähennetty sekä konserniyhteisöjen ja kunnan omistamien kuntayhtymien keskinäiset tuotot ja kulut sekä saamiset ja velat on vähennetty vähäisiä liiketapahtumia lukuun ottamatta. Olennaiset pysyviin vastaaviin sisältyvät sisäiset katteet on vähennetty.

Vähemmistöosuudet

Vähemmistöosuudet on erotettu konsernin yli- ja alijäämästä konsernitulolaskelmassa sekä konsernin omasta pääomasta konsernitaseessa.

Suunnitelmapoistojen oikaisu

Kiinteistötytäryhteisöjen käyttöomaisuuden aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden poistot on oikaistu suunnitelman mukaisiksi ja jäännösarvojen ero on kirjattu konsernitulolaskelmassa tytäryhteisöjen poistojen oikaisuksi ja aikaisemmille tilikausille kertynyt ero konsernitaseessa *Edellisten tilikausien yli- tai alijäämän oikaisuksi*.

Poikkeavat tilikaudet

Konsernitilinpäätökseen yhdistellyn Asunto Oy Leppävuiran Mäenrinteen osalta kyseessä on ensimmäinen tilikausi. Tilikausi alkoi 2.11.2007 ja päättyi 31.12.2008.

Edellisen tilikauden tietojen vertailukelpoisuus

Konsernitilinpäätökseen on pitänyt sisällyttää konsernitaseen lisäksi konsernin tuloslaskelma ja rahoituslaskelma ensimmäistä kertaa vuoden 2008 tilinpäätöksessä. Konsernin tuloslaskelman ja rahoituslaskelman osalta ei siis vielä tänä vuonna esitetä vertailutietoja edelliseltä vuodelta.

Osakkuusyhteisöjen yhdistely konsernitilinpäätökseen tehtiin ensimmäisen kerran tilikauden 2008 konsernitilinpäätökseen. Vuoden 2008 tilinpäätökseen on yhdistelty pääomamenetelmällä osakkuus- ja yhteisyhteisöt pois lukien Leppävuiran Kiinteistö Oy:n osakkuusyhteisö As oy Näänänpoukama.

Konsernitilinpäätös on laadittu Excel-tilukkolaskentaohjelmalla.

8.2. Konsernin tuloslaskelmaa koskevat liitetiedot

Tytäryritysten toimintatuotot

Virkistysuimala Leppäkerttu Oy

Liikuntapalveluiden myynti	714 606
Myynti/Muu	642 265
Liiketoiminnan muut tuotot	30 306

Virkistysuimala Leppäkerttu Oy tuottaa Leppävuiran kunnalle liikunta- ja kulttuuripalvelut 1.4.2008 alkaen.

Leppävuiran Kiinteistö Oy

Vuokrat/käyttövastikkeet	2 026 861 eur
Käyttökorvaukset	116 592 eur
Korkotuotot	33 130 eur
Muut tuotot	25 622 eur

As Oy Leppävuiran Savo 2

Vuokratuotot	67 263 eur
Käyttökorvaukset	4 528 eur

As Oy Leppävuiran Sato

Vuokratuotot	55 283 eur
Käyttökorvaukset	3 349 eur

Asunto Oy Mäenrinne

Vastikkeet, vuokrat ja käyttökorvaukset	23 139 eur
---	------------

Konserniyhteisöjen satunnaiset tuotot ja kulut 2008

	Tuotot	Kulut	Yhteensä
Virkistysuimala Leppäkerttu Oy 454 eur	-	454	
Leppävuiran Kiinteistö Oy	757 eur	2 740 eur	- 1 983
Savon Koulutusky (osuus 1,0849%)	1 032 eur	3 265 eur	2 233 eur
Satunnaiset tuotot ja kulut yhteensä	2 243 eur	6 005 eur	- 3 762 eur

8.3. Konsernitaseen liitetiedot

Konsernitaseen liitetietoihin on yhdistelty tytäryhtiöt sekä kuntayhtymät sillä tarkkuudella, millä liitetiedot on saatu.

Siirtosaamiset

	2008 €	2007 €	2006 €
Siirtyvät korot	36 097	56 237	44 586
Menoennakot	6 235	9 475	13 562
Siirtosaamiset valtiolta	151 296	155 931	156 729
Siirtosaamiset kunnilta	156 495	175 673	185 344
KELA työterveyshuolto	102 027	99 758	92 012
Muut siirtosaamiset	248393	185 932	342 080
yhteensä	700 543	683 006	834 313

Oma pääoma

	2008	2007	2006
Peruspääoma 1.1. (avaava tase)	40 300 271	40 300 271	40 300 271
Lisäykset tilikaudella			
Vähennykset tilikaudella			
Peruspääoma 31.12.	40 300 271	40 300 271	40 300 271
Osuus kuntayhtymien oman pääoman lisäyksestä 1.1.			
Lisäykset tilikaudella			
Vähennykset tilikaudella			
Osuus kuntayhtymien oman pääoman lisäyksestä 31.12.			
Arvonkorotusrahasto 1.1.	0	0	0
Arvonkorotusten lisäys			
Arvonkorotusten vähennys			
Arvonkorotusrahasto 31.12.	0	0	0
Muut omat rahastot			
Rahaston pääoma 1.1.	1 471 157	1 430 628	1 386 461
Siirrot rahastoon tilikaudella	381 596	104 274	328 178
Siirrot rahastosta tilikaudella	-327 344	-63 745	-284 011
Rahaston pääoma 31.12.	1 525 425	1 471 157	1 430 628
Edellisten tilikausien ylijäämä 1.1.	-2 675 530	-2 326 529	-1 102 789
Ed. tilikauden yli/alijäämä	759 728	-1 090 675	-727 694
Siirrot tilikaudella	17 879	741 674	-496 046
Edellisten tilikausien ylijäämä 31.12.	-1 897 923	-2 675 530	-2 326 529
Tilikauden yli-/alijäämä	879 431	759 728	-1 090 675
Omapääoma yhteensä	40 807 221	39 855 626	38 313 696

Pakolliset varaukset

	2008	2007	2006
Pohjois-Savon Sairaanhoidopiiri, Eläkevaraus	1 396	1 431	4 708
P-S Shp, Potilasvakuutusmaksuvastuu	336 037	339 176	312 144
	337 433	339 176	316 852

Pitkäaikainen vieras pääoma

Velat tai velkojen osat, jotka erääntyvät maksettaviksi myöhemmin kuin viiden vuoden kuluttua (v. 2014 tai sen jälkeen).

	2008	2007	2006
Lainat	15 187 219	14 634 387	13 312 224
Siirtovelat	13 550	12 598	12 598
Yhteensä	15 200 769	14 646 985	13 324 822

Erittely siirtoveloista

	2008	2007	2006
Palkkojen ja henkilösivukulujen jaksotukset	3 475 368	3 770 046	3 671 119
Korkojaksotukset	180 276	144 826	254 540
Verovelat			13 617
Työnantajamaksut (vak., KVTEL, valtiokonttori)	405 052	580 047	418 237
Ennakotulot	3 409	1 886	1 573
Muut konsernin siirtovelat	189 088	219 587	112 082
	4 253 193	4 716 392	4 471 168

8.4. Konsernin vakuuksia ja vastuusitoumuksia koskevat liitetiedot*Leasingvastuiden yhteismäärä*

	2008	2007	2006
Leasingvastuiden yhteismäärä	77 731	55 157	160 729

Vastuusitoumukset samaan konserniin kuuluvien yhteisöjen puolesta

	2008	2007	2006
Takaukset			
Alkuperäinen pääoma	11 936 995	11 857 996	8 143 889
Jäljellä oleva pääoma	10 135 677	10 436 411	6 142 694
Muut vastuusitoumukset	4 204	4 204	4 204

Muut vastuusitoumukset

	2008	2007	2006
Takaukset muiden puolesta			
Alkuperäinen pääoma	2 264 238	2 264 128	2 614 800
Jäljellä oleva pääoma	1 234 904	1 318 935	1 368 039

Muut taloudelliset vastuut

	2008	2007	2006
Muut vastuusitoumukset	44 655	29 663	5 591

8.5. Konsernin henkilöstöä koskevat liitetiedot

Kunnan ja tytäryhtiöiden henkilöstömäärä

	2008	2007	2006
Leppävirran kunta	732	733	717
Leppävirran Kiinteistö Oy	0	0	10
Leppävirran Virkistysuimala Leppäkerttu Oy	11	6	31
yhteensä	743	739	758

Osa IV

Henkilöstötilinpäätös

HENKILÖSTÖTILINPÄÄTÖS

OSA IV	1
1. HENKILÖSTÖ	1
1.1. Vakainainen henkilöstö toimialoittain 31.12.2007 ja 31.12.2008	1
1.2. Määräaikainen henkilöstö toimialoittain 31.12.2007 ja 31.12.2008	2
1.3. Palvelussuhteiden lukumäärä 31.12.2007 ja 31.12.2008	2
1.4. Henkilöstön määrän kehitys 31.12.2004 – 31.12.2008	3
1.5. Vakinaisen henkilöstön ikärakenne osastoittain v. 2008*	3
1.6. Vakinaisen henkilöstön keski-ikä osastoittain v. 2008	3
1.7. Naisten osuus vakinaisesta henkilöstöstä vuonna 2008	4
1.8. Eläkkeelle siirtynyt henkilöstö eläkeuudon mukaan vuosina 2007 ja 2008	5
2. HENKILÖSTÖN AJANKÄYTTÖ	5
2.1. Henkilöstön poissaolopäivät osastoittain syyn mukaan vuonna 2008	5
2.2. Sairaus poissaolopäivien muutos osastoittain 2007/2008 ja 1-3 päivän sairaus poissaolot 2007/2008	5
3. HENKILÖSTÖMENOT	6
3.1. PALKKAMENOT TOIMIELIMITTÄIN 2004-2008 (1000 €)	6
3.2. HENKILÖSTÖTULOSLASKELMA VUODELTA 2008 (EUROA)	8

OSA IV

1. HENKILÖSTÖ

1.1. Vakainainen henkilöstö toimialoittain 31.12.2007 ja 31.12.2008

	31.12.2007			31.12.2008		
	Miehet	Naiset	Yht.	Miehet	Naiset	Yht.
Yleishallinto ja hallinto- ja talous	6	15	21	6	11	17
Ruokapalvelut		14	14	1	27	28
Maaseutuhallinto	15	27	42	16	25	41
Perusturvaosasto / tukipalvelut		7	7		5	5
Perhepalvelut	4	102	106	3	104	107
Avopalvelut	8	40	48	7	32	39
Hoivapalvelut	3	129	132	4	137	141
Koulutoimi	34	115	149	31	97	128
Muu sivistystoimi	8	10	18	3	7	10
Tekninen toimi, kaav.- ja mittaus toiminta ja rakennusvalvonta	41	9	50	41	22	63
Ympäristötoimi	1	1	2	2	1	3
Yhteensä	120	469	589	108	457	582

Vakainainen henkilöstöä oli 31.12.2008 7 henkilöä vähemmän kuin vuonna 2007, vuoden 2006 lopusta vakainaisen henkilöstön määrä on kuitenkin kasvanut 18 henkilöllä. Henkilöstön kokonaismäärä vuodesta 2007 on pienentynyt vakainaisen henkilöstön vähentymistä vastaavasti.

Yleishallinnon sekä hallinto- ja talousosaston vakainaisen henkilökunnan määrään vaikuttaa myös koulutoimen keskitettyjen ruokapalvelujen henkilöstön siirtyminen ruokapalveluyksikön henkilöstöön, vakainaisen henkilöstön määrä on kasvanut yhteensä 9 henkilöllä.

Perusturvaosaston perhe- ja hoiva-palveluiden vakainaisen henkilökunnan lukumäärä vuodesta 2007 on kasvanut yhteensä 10 henkilöllä, mutta avopalveluissa vakainaisen määrä on vähentynyt 9 henkilöllä. Avopalvelujen henkilöstön määrää vähensi laboratoriotoinnan ja työterveyshuollon siirtyminen liikelaitoksiin vuoden 2008 alusta.

Koulutoimessa vakainaisen määrä on vähentynyt 21 henkilöllä johtuen suurelta osalta edellä mainitusta ruokapalveluhenkilöstöä koskevasta muutoksesta sekä kiinteistöhenkilökunnan siirtymisestä teknisen toimen tilapalveluihin.

Sivistystoimen henkilöstömäärää vähensi vuoden 2008 aikana tapahtunut liikunta- ja kulttuuritoimen henkilöstön siirtyminen Leppäkerttu Oy:n palvelukseen.

Teknisessä toimessa vakainaisen henkilöstön määrä on kasvanut 13 henkilöllä, koska koulujen kiinteistöhenkilökunta on kirjattu koulutoimen sijasta teknisen toimen tilapalveluihin.

Vakainaisen henkilöstön osuus kunnan henkilöstöstä (vakainaiset, määräaikaiset ja työllistetyt) vuonna 2008 oli 79,5 prosenttia. Vuonna 2006 vakainaisen henkilöstön osuus kunnan henkilöstöstä oli 79,8 %.

1.2. Määräaikainen henkilöstö toimialoittain 31.12.2007 ja 31.12.2008

	31.12.2007			31.12.2008		
	Miehet	Naiset	Yht.	Miehet	Naiset	Yht.
Yleishallinto ja hallinto- ja talous	1	3	4		2	2
Ruokapalvelut	1	2	3		5	5
Maaseutuhallinto	7	7	14	5	6	11
Perusturvaosasto / tukipalvelut	0	0	0	1		1
Perhepalvelut	1	16	17		18	18
Avopalvelut	2	12	14		12	12
Hoivopalvelut	1	43	44		50	50
Koulutoimi	6	32	38	8	20	28
Muu sivistystoimi		2	2	2	5	7
Tekninen toimi, kaav. ja mittaus-toiminta ja rakennusvalvonta	4	2	6	5	3	8
Ympäristötoimi	1	1	2	1	1	2
Yhteensä	24	120	144	22	122	144

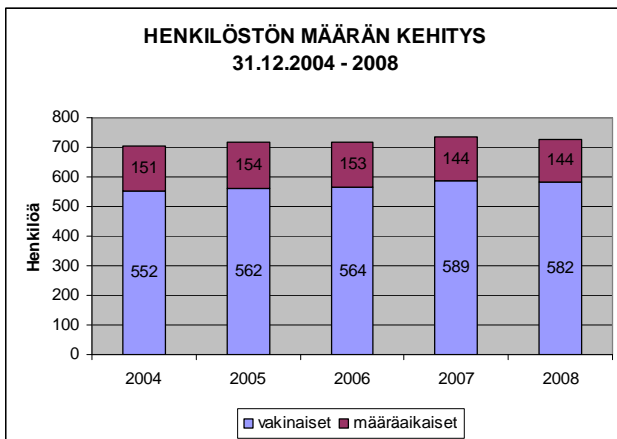
Määräaikaisen henkilöstön kokonaismäärä on 31.12.2008 täsmälleen yhtä suuri kuin vuotta aikaisemmin.

1.3. Palvelussuhteiden lukumäärä 31.12.2007 ja 31.12.2008

Palv.suht.luonne	31.12.2007			31.12.2008		
	Miehet	Naiset	Yht.	Miehet	Naiset	Yht.
Vakinainen	120	469	589	113	469	582
Määräaikainen**	24	120	144	17	41	58
Sijainen*				5	79	84
Oppisopimussuht.	1	2	3	1	3	4
Työllistetty		3	3		4	4
	145	594	739	136	596	732

Vuoden 2008 palvelussuhteiden määrällä tarkoitetaan täytettyjä tai avoimia palvelussuhteita 31.12.2008. Leppävirran kunnan palvelussuhteiden lukumäärä 31.12.2008 oli 732 eli 7 palvelussuhdetta vähemmän kuin vuoden 2007 lopussa.

1.4. Henkilöstön määrän kehitys 31.12.2004 – 31.12.2008

Leppävirran kunnan henkilöstön määrä yhteensä on laskenut vuodesta 2007 7 henkilöllä.

Vakinaisen henkilöstön osuus kunnan henkilöstöstä (vakinaiset, määräaikaiset, työllistetyt) vuonna 2008 oli 79,5 %.

Koko henkilöstöstä 367 henkilöä/50,1 % oli perusturvaosaston ja 23,6 % sivistysosaston henkilökuntaa.

Työllistettynä 31.12.2008 oli 6 työllisyysvaroin palkattua työntekijää (joista 2 oppisopimuksella).

1.5. Vakinaisen henkilöstön ikärakenne osastoittain v. 2008*

Vuosi 2008 Osasto	Ikäryhmä									
	-24	25-29	30-34	35-39	40-44	45-49	50-54	55-59	60-	Yhteensä
Yleishallinto sekä hallinto- ja talousosasto	2	2	7	6	11	16	14	14	16	88
Perusturvaosasto	3	14	26	18	42	62	51	58	17	291
Sivistysosasto	1	8	13	21	21	23	20	28	2	137
Tekninen osasto	0	2	1	2	9	13	12	17	10	66
Yhteensä	6	26	47	47	83	114	97	117	45	582

* = Hallinto- ja talousosasto + yleishallinto. Vuoden 2007 aikana on perustettu ruokapalvelut yksikkö hallinto- ja talousosastolle. Maaseututoimi kuuluu tässä ja muissa osastokohtaisissa taulukoissa hallinto- ja talousosastoon. Hallinto- ja talousosaston sekä yleishallinnon koko henkilöstöstä, yhteensä 104, 52 oli maaseututoimen henkilöstöä (johtavat maatalouslomittajat mukaan lukien 50 maatalouslomittajaa).

Vuodesta 2006 on 55 vuotta täyttäneiden ja sitä vanhempien määrä kasvanut 13 henkilöllä, kahden viimeisen vuoden kasvu yhteensä 27 henkilöä.

50 - 59 -vuotiaiden lukumäärä on vuodesta 2007 pienentynyt 12 henkilöä.

Leppävirran kunnan vakinaisesta henkilöstöstä vuonna 2008 44,5 prosenttia oli 50 vuotta täyttäneitä tai sitä vanhempia.

1.6. Vakinaisen henkilöstön keski-ikä osastoittain v. 2008

Osasto	Miehet	Naiset	Osasto yht.	Keski-ikä vuosina		
				Miehet	Naiset	Osasto yht.
Yleishallinto ja hallinto- ja talous	22	67	89	47,59	48,99	48,64
Perusturva	14	277	291	44,71	46,78	46,68
Sivistys	34	104	138	46,15	44,46	44,88
Tekninen	43	25	68	52,16	49,92	51,34

Leppävirran kunnan vakinaisen henkilöstön keski-ikä/koko kunta oli vuonna 2008 47,26 vuotta.

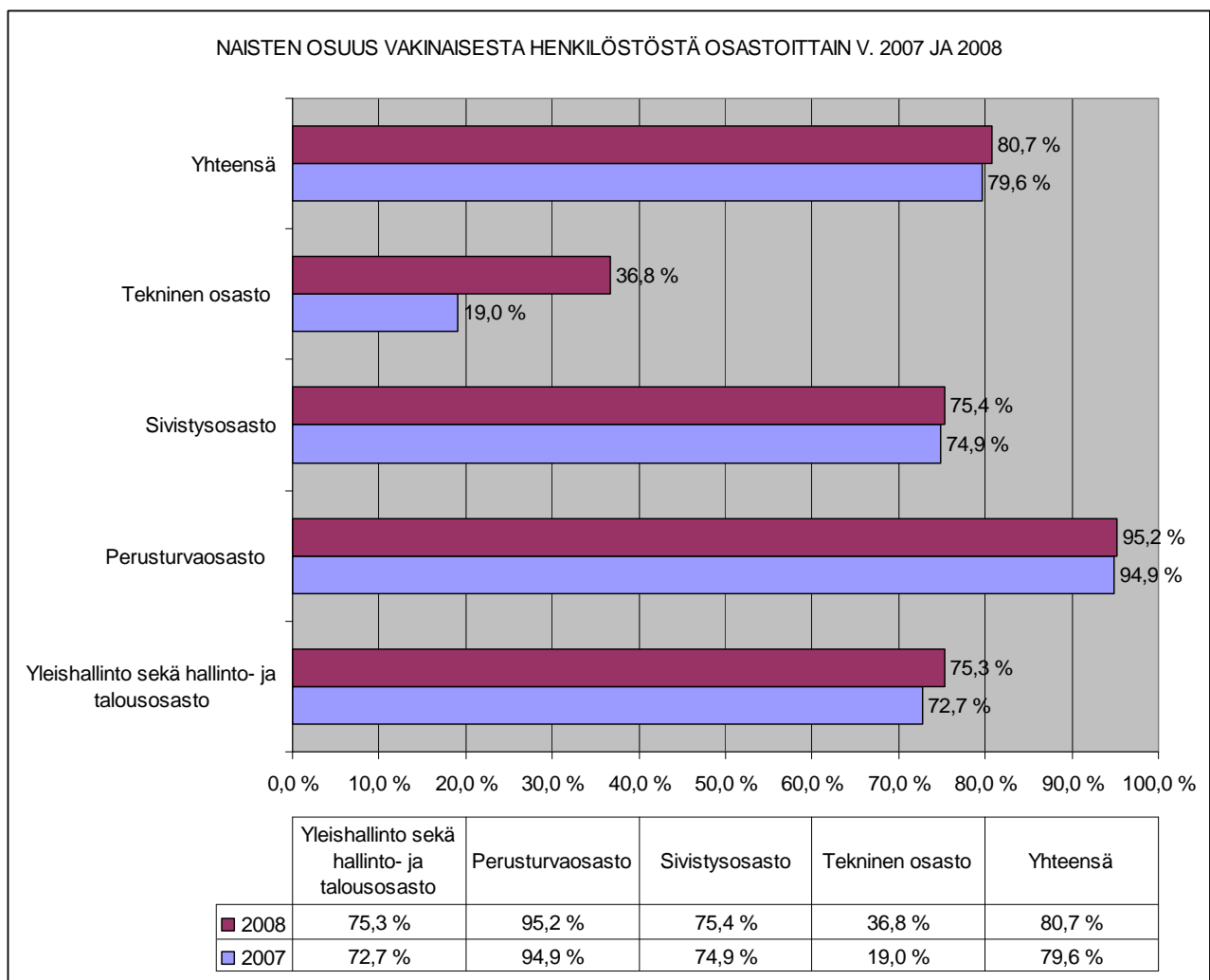
Vakinaisen henkilöstön keski-ikä on edellisestä vuodesta noussut 0,6 vuotta.

1.7. Naisten osuus vakinaisesta henkilöstöstä vuonna 2008

Vuosi 2008

		Miehet	Naiset	Miehet %	Naiset %
Yleishallinto sekä hallinto- ja talousosasto		22	67	24,7 %	75,3 %
Perusturvaosasto		14	277	4,8 %	95,2 %
Sivistysosasto		34	104	24,6 %	75,4 %
Tekninen osasto		43	25	63,2 %	36,8 %
Yhteensä		113	473	19,3 %	80,7 %
Henkilöstö yhteensä	586				

Naisten osuus kunnan koko henkilöstöstä
v. 2007 79,6 %
v. 2008 80,7 %

1.8. Eläkkeelle siirtynyt henkilöstö eläkeuodon mukaan vuosina 2007 ja 2008

Eläkeuoto	2007	2008
Vanhuuseläke	16	9
Täysi työkyvyttömyyseläke	3	2
Osatyökyvyttömyyseläke	1	
Osa-aikaeläke	1	2
Yhteensä	21	13

2. HENKILÖSTÖN AJANKÄYTTÖ

2.1. Henkilöstön poissaolopäivät osastoittain syyn mukaan vuonna 2008

2008 Osasto	Sairaus	Pehepol. syy	Koulutus	Vuorotteluvapaa	Yks. asiat	Lomautus	Kuntoutus	Muu syy
Yleishallinto sekä hallinto- ja talousosasto	810	827	20	0	265	0	146	318
Perusturvaosasto	4301	2043	745	1193	1057	0	76	2199
Sivistysosasto	1693	2422	101	362	453	67	15	1038
Tekninen osasto	1896	59	58	383	35	0	162	833
Yhteensä	8700	5351	924	1938	1810	67	399	4388

V. 2008 koko kunnan poissaolopäivät poisluettuna vuosilomat olivat yhteensä 19.189 työpäivää.

Poissaolopäivät ovat kaikissa henkilöstöraporteissa laskettu työpäivinä.

* tähän sisältyy mm. opintovapaa, teknisen osaston työajantasausvapaa, lääkäreiden päivystysvapaa, määräaikainen kuntoutustuki, toisen viran/työn hoito sekä palkallinen virka-/työvapaa silloin kun perustetta ei näy raportissa.

Poissaolopäiviä 2008 oli 2161 päivää/ 10,1 % vähemmän kuin vuonna 2007.

2.2. Sairaus poissaolopäivien muutos osastoittain 2007/2008 ja 1-3 päivän sairaus poissaolot 2007/2008

	2007	2008	%	2007 1-3 päivää	2008 1-3 päivää
Yleishallinto sekä hallinto- ja talousosasto	708	810	14,4	69	125
Perusturvaosasto	4615	4301	-6,8	738	932
Sivistysosasto	2335	1693	-27,5	334	298
Tekninen osasto	1535	1896	23,5	89	169
Yhteensä	9193	8700	-5,4	1230	1524

Poissaolojen määrä sairauden vuoksi on vuodesta 2007 vähentynyt 493 päivällä. Sairaus poissaolopäivien määrä vuodessa vuonna 2008 on alhaisin vuoden 2002 jälkeen.

1-3 päivän sairaus poissaolojen määrä on kasvanut vuodesta 2007 294 päivää. Tietojärjestelmä muutoksesta johtuen osa kasvusta voi johtua tilastoinnista.

Osastoittain poissaolot sairauden vuoksi ovat vähentyneet perusturvaosastolla ja sivistysosastolla. Sen sijaan yleishallinnon sekä hallinto- ja talousosaston sekä teknisen osaston sairaus poissaolojen määrä on kasvanut, teknisellä osastolla kasvu 361 päivää/ 23,5 %. Teknisen osastolla on sairaus poissaolopäiviä vuoden lopun henkilöstön määrän perusteella noin 5 viikkoa henkilöä kohti.

3. HENKILÖSTÖMENOT

3.1. PALKKAMENOT TOIMIELIMITTÄIN 2004–2008 (1000 €)

		1 000 eur					muutos
TOIMIELIN		2004	2005	2006	2007	2008	2007–08
10 Kunnanhallitus	palkat	761	753	702	759	1 392	-6,6 %
	Keskitetty ruokahuolto yht.				731		
	sos.kulut	236	220	220	240	425	-12,7 %
	yhteensä	997	973	922	1 977	1 817	-8,1 %
13 Yleisjaosto	palkat	43	43	47	52	53	1,9 %
	sos.kulut	12	13	15	17	16	-5,9 %
	yhteensä	55	56	62	69	69	0,0 %
15-16 Tilintarkastus ja vaalit	palkat	26	7	29	15	21	40,0 %
	sos.kulut	4	0	3	2	1	-50,0 %
	yhteensä	30	7	32	17	22	29,4 %
17 Maaseutultk	palkat	1 020	1 103	1 129	1 064	993	-6,7 %
	sos.kulut	289	361	375	363	383	5,5 %
	yhteensä	1 309	1 464	1 504	1 427	1 376	-3,6 %
20 Perusturvaltk	palkat	8 819	9 347	9 327	9 652	9556	-1,0 %
	oik keskitetty ruokahuolto				-473		-100,0 %
	sos.kulut	2 917	3 122	3 265	3 377	3169	-6,2 %
	yhteensä	11 736	12 469	12 592	12 398	12 725	2,6 %
30 Koulultk	palkat	4 990	4 644	4 852	5 018	4 971	-0,9 %
	oik keskitetty ruokahuolto				-258		-100,0 %
	sos.kulut	1 480	1 419	1 520	1 601	1 554	-2,9 %
	yhteensä	6 470	6 063	6 372	6 272	6 525	4,0 %
41-45 Sivistys- ja vapaa aika ltk	palkat	794	747	758	785	382	-51,3 %
	sos.kulut	239	232	251	257	118	-54,1 %
	yhteensä	1 033	979	1 009	1 042	500	-52,0 %
50 Tekninen ltk	palkat	896	1 460	1 549	1 706	1 724	1,1 %
	sos.kulut	367	448	503	561	535	-4,6 %
	yhteensä	1 263	1 908	2 052	2 267	2 259	-0,4 %
60 Rakennus- ja ymp.ltk	palkat	210	221	229	234	244	4,3 %
	sos.kulut	73	79	88	89	87	-2,2 %
	yhteensä	283	300	317	323	331	2,5 %
KÄYTTÖTALOUS YHT.	palkat	17 559	18 325	18 622	19 285	19 336	0,3 %
	sos.kulut	5 617	5 894	6 240	6 507	6 288	-3,4 %
	yhteensä	23 176	24 219	24 862	25 792	25 624	-0,7 %
Henkilöstökorvaukset INVESTOINNIT		-320	-287	-375	-289	-281	-2,8 %
	palkat	235	329	282	226	157	-30,5 %
	sos.kulut	70	97	89	74	52	-29,7 %
	yhteensä	305	426	371	300	209	-30,3 %

Kiinteistöhenkilökunnan (talonmiehet ja siivoojat) palkat on vuoden 2005 alusta alkaen kirjattu teknisen toimen tilipalvelujen tulosalueelle. Leppävirran Kiinteistö Oy siirtyi vuoden 2007 alusta tekniseen toimeen.

Keskitetty ruokahuolto on vuodesta 2007 alkaen hallinto- talousosasto tulosalueena (toimielin kunnanhallitus), kustannukset on muunnettu vertailukelpoisiksi.

Kunnan palvelussuhteisiin palkatun henkilöstön palkkojen ja muiden kulujen lisäksi palkkamenoihin toimiteltiin kuten myös jäljempänä henkilöstötuloslaskelmaan sisältyy luottamushenkilöiden palkkiot sekä omaishoidon tuki.

Käyttötalouden palkkamenojen kasvu vuodesta 2007 vuoteen 2008 oli 2,2 %.

3.2. HENKILÖSTÖTULOSLASKELMA VUODELTA 2008 (EUROA)

PALKAT (käyttötalous)	2007	2 008	2007-2008 muutos-%
Vakinaisen hk:n kuukausipalkat	14 085 100	14 897 108	5,5 %
Sijaiset, kun vak. EI saa palkkaa	1 279 130	860 167	-48,7 %
Tilapäisen hk:n kk-palkat (mm. työll.t)	607 643	522 593	-16,3 %
Erilliskorvaukset	1 098 452	1 122 264	2,1 %
Sairaus- ja äitiysloman sijaiset	351 427	347 836	-1,0 %
Vuosiloman- ja muut sijaiset	663 160	711 098	6,7 %
Opettajien sijaiset	52 994	76 076	30,3 %
Muut tuntipalkat	263 559	92 903	-183,7 %
Tekn.toimi tuntipalkat	328 972	467 193	29,6 %
Sosiaalipalkkalisät	148 092	158 227	6,4 %
Työllisyystyöt	57 264	74 749	23,4 %
Luottamushenkilöiden palkkiot	92 603	110 130	15,9 %
Viranh. ja työntek. kokouspalkkiot	9 868	0	
Korvaus ansionmenetyksestä	1 005	877	-14,6 %
Oppisopimuskoulutus	100 061	60 676	-64,9 %
Muut palkat ja palkkiot	10 345	14 664	29,5 %
Luottamusmiestehtävien hoito	4 919	11 465	57,1 %
Jaksotettujen palkkojen muutos	130 434	191 801	32,0 %
Palkat yhteensä	19 285 028	19 719 827	2,2 %
ELÄKEKULUT			
KVTEL-maksut	4 217 212	4 292 666	1,8 %
Muut työeläkemaksut	698 573	699 683	0,2 %
Sosiaalimaksulisät	45 895	54 400	15,6 %
Jaksotettujen eläkekulujen muutos	33 263	213 487	84,4 %
Eläkekulut yhteensä	4 994 943	5 260 236	5,0 %
MUUT HENKILÖSTÖSIVUKULUT			
Kansaneläke- ja sairausvak.maksut	753 401	730 012	-3,2 %
Työttömyysvak.maksut	554 793	545 092	-1,8 %
Tapaturmavak.maksut	193 850	191 147	-1,4 %
Jaks.sos.vak.maksujen muutos	10 303	11 438	9,9 %
Muut henkilöstösivukulut yht.	1 512 347	1 477 689	-2,3 %
HENKILÖSTÖKULUJEN JA PALKKOJEN OIKAISUERÄT			
Sairausvakuutuskorvaukset	-247 901	-244 671	-1,3 %
Tapaturmakorvaukset	-28 312	-25 642	-10,4 %
Muut henk.menojen korjauserät	-13 202	-10 701	-23,4 %
Korvaukset työterveyshuollosta	-76 165	-76 667	0,7 %
Henkilöstökulujen ja palkkojen oik.erät yht.	-365 580	-357 681	-2,2 %
MUUT HENKILÖSTÖKULUT			
Henkilöstön ja lh.koulutus	102 440	99 007	-3,5 %
Työsuojelu	137 807	144 966	4,9 %
Työkykyä ylläpitävä toiminta	39 159	38 172	-2,6 %
Työpaikkaruokailu	2 261	2 876	21,4 %
Muut henkilöstökulut yhteensä	281 667	285 021	1,2 %
HENKILÖSTÖMENOT YHTEENSÄ	25 708 405	26 385 092	2,6 %

TILINTARKASTUSKERTOMUS 2008

Leppävirran kunnanvaltuustolle

Olemme tarkastaneet Leppävirran kunnan hallinnon, kirjanpidon ja tilinpäätöksen tilikaudelta 1.1.–31.12.2008. Tilinpäätös sisältää kunnan taseen, tuloslaskelman, rahoituslaskelman ja niiden liitetiedot sekä talousarvion toteutumisvertailun ja toimintakertomuksen. Lisäksi tilinpäätökseen kuuluva konsernitilinpäätös sisältää konsernitaseen, konsernituloslaskelman, konsernin rahoituslaskelman ja niiden liitetiedot.

Kunnanhallitus ja muut tilivelvolliset ovat vastuussa kunnan hallinnosta ja taloudenhoidosta tilikaudella. Kunnanhallitus ja muu konsernijohto vastaavat kuntakonsernin ohjauksesta ja konsernivalvonnan järjestämisestä. Kunnanhallitus ja kunnanjohtaja vastaavat tilinpäätöksen laatimisesta ja siitä, että tilinpäätös antaa oikeat ja riittävät tiedot kunnan toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten ja määräysten mukaisesti. Kunnanhallitus ja kunnanjohtaja ovat toimintakertomuksessa tehneet selkoa kunnan sisäisen valvonnan ja konsernivalvonnan järjestämisestä.

Olemme tarkastaneet tilikauden hallinnon, kirjanpidon ja tilinpäätöksen hyvän tilintarkastustavan mukaisesti olennaisten virheiden ja puutteiden havaitsemiseksi ja raportoimiseksi tarkastuksen tuloksina. Hallinnon tarkastuksessa olemme selvittäneet toimielinten jäsenten ja tehtäväalueiden johtavien viranhaltijoiden toiminnan lainmukaisuutta. Kunnan sisäisen valvonnan ja konsernivalvonnan järjestämisen asianmukaisuutta olemme tarkastaneet ottaen huomioon toimintakertomuksessa niistä esitetyt selonteot. Lisäksi olemme tarkastaneet valtionosuuksien perusteista ja käytöstä annettujen tietojen oikeellisuutta. Olemme tehneet tarkastuksen riittävän varmuuden saamiseksi siitä, onko hallintoa hoidettu lain ja valtuuston päätösten mukaisesti. Kirjanpitoa sekä tilinpäätöksen laatimisperiaatteita, sisältöä ja esittämistapaa olemme tarkastaneet riittävässä laajuudessa sen toteamiseksi, ettei tilinpäätös sisällä olennaisia virheitä eikä puutteita.

Tarkastuksen tulokset

Kunnan hallintoa on hoidettu lain ja valtuuston päätösten mukaisesti.

Kunnan sisäinen valvonta ja konsernivalvonta on järjestetty asianmukaisesti.

Valtionosuuksien perusteista ja käytöstä annetut tiedot ovat oikeita.

Kunnan tilinpäätös ja siihen kuuluva konsernitilinpäätös on laadittu tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten ja määräysten mukaisesti. Tilinpäätös antaa oikeat ja riittävät tiedot tilikauden toiminnasta, taloudesta, taloudellisesta kehityksestä ja taloudellisista vastuista.

Lausunnot tilinpäätöksen hyväksymisestä ja vastuuvapauden myöntämisestä

Esitämme tilinpäätöksen hyväksymistä.

Esitämme vastuuvapauden myöntämistä tilivelvollisille tarkastamaltamme tilikaudelta.

Leppävirralla 5.5.2009

Oy Audiator Ab, JHTT- yhteisö

Tuomo Pikkarainen, JHTT- tilintarkastaja